

Libellus isagogicus ab dilazi. id est serui gloriosi dei:
 Qui dicitur alchabitius ad magisterium iudiciorum astro-
 rum interpretatus a iohanne hispalensi scriptumque in-
 eundem a iohanne saxonie editum vtili serie connexum
 incipiunt.

Postulata a domino prolixitate vite ceyphadala. i.
 gladij regni z durabilitate sui honoris custodia
 quoque operum eius siue bonorum atque extensione
 sui imperij: exordiamur id quod volumus narra-
 re. Cum vidissem conuentum quorundam antiquo-
 rum ex auctoribus magisterij iudiciorum astro-
 rum edidisse libros quos vocauerunt introducto-
 rios huius magisterij id est iudiciorum astro-
 rum sed quosdam ex eis non fuisse scrutatos diligenter
 vniuersa que necessaria sunt in eodem magisterio
 de his que conueniunt introductorio. quosdam

vero ea que necessaria sunt protulisse prolixiter: z quia quod necessarium est in
 eo perisse cernerem. Quosdam quoque in ordinatione eorum que protulerunt
 non incessisse itinere discipline conspexissem cepi edere hunc librum: z posui
 eum introductorium. atque collegi in eo ex dictis antiquorum quicquid necessa-
 rium est huic magisterio secundum modum introductorium: z non introdu-
 xi ratiocinationes disputationi siue defensionem eorum que protulimus necessa-
 rias cum sint in libro Ptolemei qui appellatur alar bamacalet id est quattuor
 tractatum: z in libro meo quem edidi in confirmatione magisterij iudiciorum
 astro-
 rum: z in destructione epistole haissebenhali in annullatione eius ex ra-
 tiocinatione que ad hoc possint sufficere: z diuisi eum in quinque differentias.
 Prima differentia est in esse circuli signorum essentiali z accidentali. Secun-
 da differentia in naturis planetarum septem: z quid illis proprium: z quid si-
 gnificent. Tertia differentia in his que accidunt planetis septem in semetipsis:
 z quid accidat eis adinuicem. Quarta differentia in expositione nominum
 astrologorum. Quinta differentia in vniuersitate partium z expositione esse-
 rarum in gradibus.

Differentia prima.

De diuisione circuli signorum

Itach idest circulus signorum: diuiditur in xij. partes equales secundū diuisionē circuli signorum: z hec xij. partes dicuntur signa z referunt ad imagines que sunt sub eodem zodiaco circulo: que sunt Aries Taurus Gemini Cácer Leo Virgo Libra Scorpius Sagittarius Capricornus Aquarius Pisces. Et vnumquodq; istorū signorum diuiditur in xxx. partes equales que gradus vocantur. Et gradus diuiditur in lx. minuta: z minutum in lx. secunda: z secundum in lx. terna. Similiter que sequuntur quarta: scilicet z quinta ascendendo vsq; ad infinita. Et sex ex his signis sunt septentrionalia. i. ab initio

arietis vsq; in finem virginis que sunt septentrionalia a linea equinoctiali: z sex meridiana. i. ab initio libe vsq; in finē pisciū. Et sex ex illis dicuntur directe ascendētia. i. ab initio cácri vsq; in finē sagittarij. Et sex tortuose ascendētia dicuntur. i. ab initio capricorni vsq; in finē geminorū. Et tortuose ascendētia dicuntur directe ascendētib;: hoc est: duo signa q̄ fuerint vni' lōgitudinis a capite cancri obediunt sibi vt gemini cácro. Taurus leoni. Aries virgini. Et pisces libe aquarius scorpioni. Et capricornus sagittario. Et duo signa q̄ fuerint vnius lōgitudinis a capite arietis dicuntur cōcordātia in itinere vt aries z pisces. Taurus z aq̄rius. Gemini z capricorn'. Cácer z sagittarius. Leo z scorpio. Virgo z libra. Et vocat medietas circuli q̄ est ab initio leonis vsq; in finē capricornū medietas maxima: z est medietas solis qz sol in oi hac medietate hz p̄n^m sicuti hnt planete in suis terminis. Et alia medietas q̄ est ab initio aq̄rii vsq; in finē cácri vocat minima: z est medietas lune: qz luna sifr hz in oi hac medietate p̄n^m sic sol in maxia z vocat illa medietas q̄ est ab initio arietis vsq; in finē virginis medietas calida: z alia q̄ est ab initio libe vsq; i finē pisciū vocat medietas frigida. Et vocat illa q̄rta pars circuli q̄ est ab initio Arietis vsq; in finē geminorū quarta calida hūida vernalis puerilis sanguinea. Et illa q̄ est ab initio cancri vsq; in finē virginis dī q̄rta calida sicca estiuālis iuuenilis colerica. Et illa q̄ est ab initio libe vsq; in finē sagittarij dī quarta frigida sicca autumnalis melancholica: z sīgt inuū diminutionis mediocris etatis. Et illa q̄ est ab initio capricorni vsq; in finem pisciū dī quarta frigida hūida defectiua senilis hyemalis flatca. Oibus autē planetis que feruntur in his signis non q̄ sint in eis: sed qz feruntur sub eis hoc est indirecto eorū. Altior z propior circulo signorum z cursu tardior est Saturnus: deinde Jupiter. deinde Mars deinde Sol deinde Venus. deinde Mercurius deinde Luna que est terre propior z cursu omnibus velocior. Significantur autē etiam per caput draconis z caudam cum planetis quedam significationes sicut exponemus in sequentibus.

De domibus planetarum.

Habent quoq; planete in his signis potestates: quasdam per naturam: quasdam per accidens. Que sunt p naturā sunt hec domus. Exalta

Handwritten marginal notes at the top of the page, partially obscured by the main text.

Vertical handwritten marginal notes on the left side of the page.

Vertical handwritten marginal notes on the right side of the page.

Handwritten notes at the bottom left: 'Et sic anni maiores sūt 120'

tio. Terminus. Triplicitas. Facies. De illis autem que per accidens sunt loco
 conuenienti tractabimus. **C** Domus sunt hec Aries et Scorpius. domus Mar-
 tis taurus et libra. domus Venere. Gemini et virgo. domus Mercurij cancer.
 domus Lune Leo. domus Solis. Sagittarius et Pisces. domus Iouis. Ca-
 pricornus Aquarius. domus Saturni. Septimum autem signum a domo vni-
 uersuique planete dicitur eiusdem fore detrimentum. Et si duo signa fuerint do-
 mus vnius planete: dicuntur concordantia in almanica: hoc est in circulo qui
 latus est in medio et in ligatura strictus: et habet significare circulum zodiacus.
Signa autem in que planete dum intrant dicuntur gratulari in eis et domi-
 ni eorum secundum dorothium sunt hec. Saturnus dum intrat aquarius gau-
 dere dicitur Jupiter in Sagittario. Mars in scorpione. Venus in Tauro: et
 Mercurius in Virgine.

De exaltationibus planetarum.

Hec sunt exaltationes planetarum. Sol exaltatur in ariete: hoc est in.
 xviii. gradu eius Luna in. iij. gradu. Tauri Saturnus in. xxi. libere. Ju-
 piter in. xv. gradu cancri. Mars in. xxvij. gradu Capricorni. Venus
 in. xxvij. gradu Discium. Mercurius in. xv. Virgine. Caput draconis in. iij.
 gradu geminorum. Et cauda in. iij. gradu Sagittarij. In septimo autem signo
 ab exaltatione vniuersuique planete: in simili gradu erit eius descensio: verbi
 gratta: sicut sol exaltatur in. xviii. gradu arietis. ita i. xix. gradu libere cadit: et sic
 de ceteris. Ptolemeus autem ponit arietem totum exaltationem solis. Et tau-
 rum totum exaltationem Lune et cetera similiter.

De triplicitatibus.

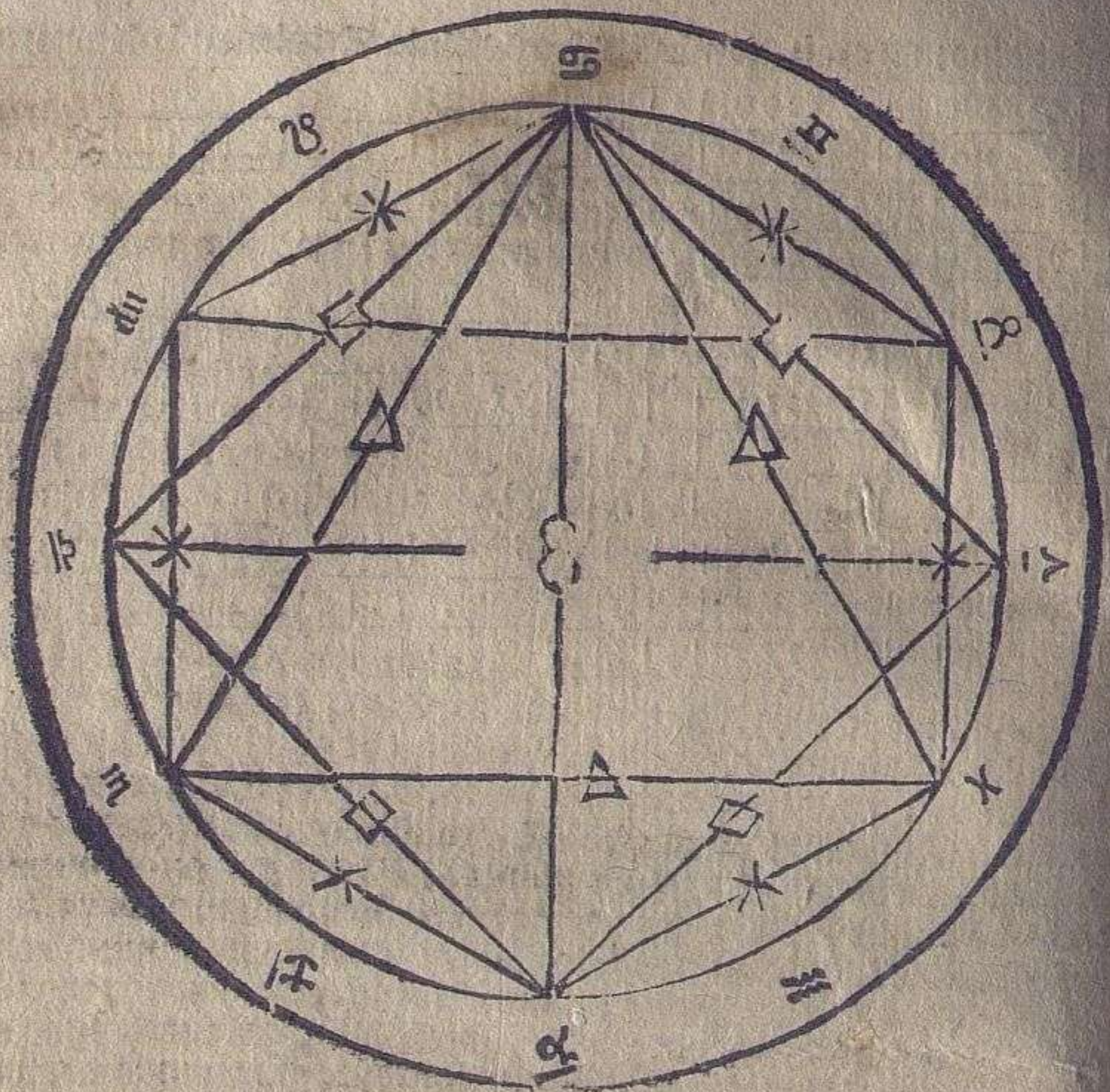
Triplicitates vero sic distinguimur. Omnia enim tria ^{signa} lingua que in vna
 natura videntur concordari faciunt triplicitatem et eodem nomine
 vocantur. hoc est triplicitas. Aries ergo Leo et sagittarius faciunt tri-
 plicitatem primam: quia vnumquodque istorum signorum est igneum masculinum.
 diurnum calidum. scilicet et siccum colericum. sapore amarum. est quoque et hec
 triplicitas orientalis. Cuius domini sunt in die sol et in nocte Jupiter et eorum
 particeps in die ac nocte est saturnus. **C** Triplicitas secunda est ex Tauro virgi-
 ne et capricorno: quia hec sunt signa feminina nocturna terra frigida. scilicet
 et sicca melanconica sapore acris meridiana. Cuius quoque triplicitatis domi-
 ni sunt in die Venus et nocte luna quarum particeps in die ac nocte est Mars.
C Tertia triplicitas est ex geminis libra et aquario: quia hec signa sunt mascu-
 lina diurna sanguinea scilicet calida humida aerea sapore dulcia occidentalia.
 Cuius triplicitatis domini sunt in die Saturnus et in nocte Mercurius: eorum
 quoque particeps in die ac nocte est Jupiter. **C** Quartam vero triplicitatem fa-
 ciunt Cancer Scorpius et piscis: quia hec sunt feminina nocturna septentrio-
 nalia aquatica flativa frigida humida sapore salsa. Cuius triplicitatis domini
 sunt in die Ven: et in nocte Mars: quorum particeps in die ac nocte est Luna.

Figura aspectuum.

De terminis planetarum.

Sunt quoque planetarum in signis termini vel fines: quia in vnoquoque signo habet quinq; planete terminos per diuersos gradus dispositos: nam ab initio arietis vsq; ad sextum gradum eiusdem arietis est terminus Iouis: et a sexto vsq; ad .12. terminus veneris: et a .12. vsq; ad .20. terminus Mercurij: et a .20. in .25. terminus martis Saturni: et propter diuersitatem eorum graduum: et gravitatem eorum memorie descripsi mus eos in tabula vt leuius esset opus. Termini egyptiorum et dicuntur esse herineticis.

♈	♃	6	♀	6	♁	8	♂	5	♄	5
♉	♀	8	♁	6	♃	8	♄	5	♂	3
♊	♁	6	♃	6	♀	5	♂	7	♄	6
♋	♂	7	♀	6	♁	6	♃	7	♄	4
♌	♃	6	♀	5	♄	7	♁	6	♂	6
♍	♁	7	♀	10	♃	4	♂	7	♄	2
♎	♄	6	♁	8	♃	7	♀	7	♂	2
♏	♂	7	♀	4	♁	8	♃	5	♄	6
♐	♃	12	♀	5	♁	4	♄	5	♂	4
♑	♀	7	♃	7	♀	8	♄	4	♂	4
♒	♁	7	♀	6	♃	7	♂	5	♄	5
♓	♀	12	♃	4	♁	3	♂	9	♄	2

Ubi preponuntur triplicitates terminis.

Quidam autem preponunt triplicitates terminis eo quod domini triplicitatum sunt fortiores in nutritione; et quia significant nutritionem; et quia nulla discordia est in triplicitate: sicut est in terminis cum preponuntur: et quidam preponunt terminos triplicitatibus: eo quod domini terminorum sunt fortiores in directione.

De faciebus signorum et cui planetarum attribuuntur.

Facies autem signorum sunt hec. vniquoque signum diuidit in tres partes equales: que libet pars constat ex .10. gradibus et vocat facies quarum initiuz est a primo gradu arietis. Prima ergo facies est a primo gradu arietis vsq; in .10. et datur Marti. Secunda vsq; ad .20. gradum. et datur Soli qui succedit ei in ordine circulozum. Tertia vsq; ad finem predicti signi. et est Venere: similiter prima facies Tauri est Mercurij qui Venere succedit: et ita vsq; in finem signorum. Cum igitur habueris gradum in aliquo signo et volueris scire ex cuius planetarum facie sit sume ab initio arietis signa integra vsq; ad signum de quo volueris scire et triplica ea et quod superfuerit adde super hoc quod preterit ex faciebus illius signi de quo faciem scire volueris cum eadem facie cuius dominum scire volueris et proiece a planeta qui est dominus faciei signi arietis qui est Mars secundum successionem circulozum. 7. et 7. et quod remanserit infra septem numerata a Marte per successiones planetarum: et quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius signi vnde fuerit gradus vsq; in .10. eiusdem signi illius planete apud quem numerus erit finitus: et a .10. vsq; in .20. alterius planete qui illum succedit: et a .20. vsq; in finem alterius signi qui ei succedit: et in cuius decimo fuerit gradus ex signo erit facies illius planete. vocantur etiam domini facierum istarum a quibusdam decani cuius sequitur tabula.

In	♈	♂	10	☉	10	♀	10
In	♉	♁	10	☾	10	♃	10
In	♊	♃	10	♂	10	☉	10
In	♋	♀	10	♁	10	☾	10
In	♌	♃	10	♃	10	♂	10
In	♍	☉	10	♀	10	♁	10
In	♎	☾	10	♃	10	♃	10
In	♏	♂	10	☉	10	♀	10
In	♐	♁	10	☾	10	♃	10
In	♑	♃	10	♂	10	☉	10
In	♒	♀	10	♁	10	☾	10
In	♓	♃	10	♃	10	♂	10

De virtutibus planetarum.

Quia iam annuente deo tractauimus de potestatibus planetarum in signis que sunt domus exaltatio triplicitas terminus et facies. Nunc igitur tractemus de virtutibus seu fortitudinibus eorum in ipsis. nam dominus domus habet .5. fortitudines: et dominus exal. 4. et dominus tripli. 3. dominus termini duas: et dominus faciei vnam. Intellige ergo ex hoc nume

planeta in
domo compa-
ratur patri-
familias.

ro fortitudines planetarū. qui enim magis abundant in numero magis abun-
dant in fortitudine: z quidam preponunt terminuz triplicitati idest volunt ut
dominus termini sit fortior domino triplicitatis: sed iam exposuimus superius
in quo valet vnusquisq; Quidam etiam de hac re tale dederunt comparatio-
nem dicentes qd planeta cuz fuerit in domo sua est similis viro in domo atq;
in dominatione sua: z cū fuerit in exaltatione sua est similis viro in regno suo
z gloria: z cuz fuerit in termino suo est sicut vir inter parētes z cognatos suos
atq; gentes: z cum fuerit in triplicitate sua erit sicut vir in honore suo: z inter
auxillatores atq; ministros suos z cum fuerit in facie sua erit sicut vir in magi-
sterio suo. De sunt vniuerse potestates planetarum: essentielles in signis z se-
quuntur has figure signorum.

Rationalia

De essentijs signorum z quid significant in semetipsis.

Alata

in libris aijb
copii corrig.

Vitiosa.

proliifica.

sterilia.

Luxuriosa.

Muta

Quia in signis sunt quedaz signa que dicuntur rationalia. s. Virgo Be-
mini Libra z Aquarius z prima medietas Sagittarij quia eorum ima-
gines in circulo ad imagines hominum figurantur hec quoq; dicun-
tur signa pulchras voces habentia hec quoq; vigent cū fuerint in oriente. Et
quedam dicuntur alas habentia. s. Gemini Virgo z Pisces. Et quedam qua-
drupedia: vt Leo z Sagittarius. Quedā eorum sunt domestica: vt Aries Tau-
rus Capricornus: z hec vigent cum fuerint in meridie. Virgo autem z Capri-
cornus z Aquarius vigent cum fuerint in Septentriones. Et ex signis quedaz
sunt toruosa z vitiosa. s. Aries Taurus Cancer Scorpio z Capricornus. Et que-
dam ex eis dicuntur plures proles habentia. s. Cancer Scorpio z Pisces. Et
hec vigent cum fuerint in occidente. Et quedam ex eis sunt sterilia: vt Gemi-
ni Leo z Virgo. Et quedam sunt paucos filios habentia: vt Aries Taurus Li-
bra Sagittarius Capricornus z Aquarius. Et quedam dicuntur multum luxu-
riosa. s. Aries Taurus Leo z Capricornus. Et ex signis quedam dicuntur me-
diam vocem habentia que formantur ad imagines animalium balantium z
mugientū z rugientium: vt Aries Taurus Leo z Capricornus: z vltima pars
sagittarij. Et quedam sunt voce carentia. s. illa que formantur ad imagines ani-
malium voce carentium. scilicet Cancer Scorpius z Pisces.

De significationibus signorum.

Aries caput

8. Collū.

II Humeros.

9. pectus

10. Stomachū

Quod vnusquodq; signum habet propriam significationem in his que
significant ex creatione membrorum z moribus omnium z regionuz
z seminum z arborum z cetera. Aries habet ex corpore hominis ca-
put z faciem z ex regionibus bebil: z ferim. idest babiloniam z persidaz z ara-
biam z salastim z palestinam. Taurus habet arbores que plantantur: z ex cor-
pore hominis habet collum z guturis nodum: z ex regionibus ezetimet z al-
mechim z sandem z araterad. Gemini est signum largum boni animi z habet
ex corpore hominis humeros z brachiaz manus: z ex regionibus vrgeti z ar-
mentiam nuthrabige etelenimstet idest egyptum eibartha. Cancer habet ex
arboribus eas que fuerint equales longitudine: z ex corpore hominis pectus
cor stomachum costas splenē z pulmonem z ex regionibus armeniam mino-
rem z orientalem plangā burhabē z massem z acin: z habet participationem
in barach z atrabicen. Leo habet arbores proceras. idest longas calidas z
versutus: z multe angustie atq; tristitie: z ex corpore hominis stomachum cor

dorsum latus z ex regionibus artitri vsq; in fines regionis habitabilis. Virgo
 habet quicquid seminat ex seminib⁹ z est larga boni ai: z habet ex corpe hois
 venire z interiora. s. telam. i. dyaphragma z intestina: z ex regionib⁹ argumeta. z
 assem idest quedam regio circa hierusalem z alfozas idest eufraten z iululam
 que hispania z festix vel aseum. Libra habet arbores proceras z est larga bo
 ni animi: z habet ex corpore hominis lumbos z inferiora ventris vmbilicum
 z pectinem z verenda anchas z ilia z nates: z ex regionibus terram romano
 rum vel grecoru z que succedunt eis affines vsq; ad Africam: habet etiã araffe
 vel azim vsq; in finem ethiopiae z barthan: habet z carmen z fegestem z thebis
 vel thebil z iabzasten barabiz ambarath. Scorpius habet arbores longiudi
 ne equales largus boni animi z habet ex hominis corpore verenda testicu
 los vesicam anum z femora z ex regionibus helehiget z rura Arabuz z fines
 eius vsq; in allegem: z habet in alchach participationem. Sagittarius inge
 niosus z calidus habet ex corpore hominis femora: z ex regionibus ethiopi
 am z maharahen z achiut vel acenit vel achichit que est india. Capricornus
 bone vite iracundus cautus z calidus: multe tristicie habens ex corpore se ho
 minis genua z ex regionibus ethiopiaz annabanalcon z acuth z mahamen
 vsq; ad duo maria etahant z achiut que est india. Aquarius habet ex corpore
 hominis crura vsq; ad inferiora cauillarum idest tallozu z ex regionibus aze
 nes idest nigredinem z althupha z partes eius z terram elhes z partem terre
 egypti z occidentalem plagam z terre achiut. Pisces calidus z cautus comix
 tus multi coloris habens ex corpore hominis pedes: z regionibus carabzarē
 z septentrionalem plagam terre iurgem z participationem in romanis vsq; ad
 effen habet insulam z egyptium z alexandriam z mare licium.

m. Vchē.
z libos
m. Verēda
f femora
p Genua
z Crura
x pedes.

De significatione planetarum in signis secundum membra hominis.

Quod si quidem planete significauerint dolorem habent in vno quoq; si
 gno membrum sibi proprium. Tractemus ergo de doloribus plane
 tarum in signis: z primum incipiamus ab Ariete Saturnus in ariete
 habet pectus. Jupiter ventres Mars caput. Sol femora. Venus pedes. Mer
 curius crura. Luna genua. In tauro. Saturnus ventres. Jupiter dorsus. Mars
 collu. Sol genua. Ven⁹ caput. Mercuri⁹ pedes. Luna crura. In geminis. Sa
 turnus ventrem Jupiter verenda z que succedunt. Mars pectus z que succe
 dunt. Sol crura z cauillas idest talos. Venus colluz. Mercurius caput. Luna
 femora. in cancro Saturnus virilia z omnia eis succedentia. Jupiter femora
 Mars pectus. Sol pedes. Venus brachia z humeros. Mercurius oculos z
 guttur. Luna caput. In leone. Saturnus verenda z eis succedentia. Jupiter
 femora z genua. Mars ventrem. Sol caput. Venus cor. Mercurius hume
 ros z guttur. Luna collum. In virgine. Saturnus pedes. Jupiter genua z
 eorum succedentia. Mars ventrem Sol collum. Venus ventrem. Mercuri
 us cor. Luna humeros. in libra Saturnus genua z eorum succedentia. Jupi
 ter oculos z eorum succedentia idest partes capitis. Mars verenda z eorum
 succedentia. Sol humeros. Venus caput. Mercurius ventrem. Luna cor. In
 scorpiōe. Saturnus cauillas. idest talos z eorum succedentia. Jupiter pe
 des. Mars caput brachia z femora. Sol cor. Venus verenda z eorum suc

v
γ
II
5
Ω
m
z
m

♄
♃
♂
♁
♂
♁

cedentia. Mercurius dorsus. Luna ventrem. In sagittario. Saturnus pedes. Jupiter crura et caput. Mars pedes et manus. Sol ventrem. Venus femora et brachia. Mercurius verenda et cor. Luna dorsum. In capricorno. Saturnus caput et pedes. Jupiter genua et oculos. Mars crura et humeros. Sol dorsum. Venus femora et cor. Mercurius verenda et eorum succedentia. Luna femora. In aquario. Saturnus caput et collum. Jupiter humeros pecus et pedes. Mars canillas et cor. Sol verenda et eorum succedentia. Venus genua et eorum succedentia. Mercurius femora et cor. Luna verenda. In pisce saturnus humeros et brachia et collum. Jupiter cor et caput. Mars canillas et ventrem. Sol femora et eorum succedentia. Venus collum et dorsum. Mercurius crura et verenda. Luna femoralia.

Grad. Masc.
& fem.

De gradibus signorum masculinis et femininis.

Sunt quoque in vnoquoque signo gradus qui proprie dicuntur masculini atque feminini: Nam ab initio Arietis usque in 8. gradum dicuntur esse masculini: et ab 8. in 9. feminini: et a 9. in 15. masculini: et a 15. usque in 22. feminini: et a 22. usque in finem arietis masculini quos decreuimus describere sicut descripsimus terminos: et hic modo depingimus tabulam ut leuius redatur opus deo auxiliante.

♈	mas.	8	fem.	1	mas.	6	fem.	7	mas.	8				
♉	fem.	5	mas.	6	fem.	6	mas.	4	fem.	3	mas.	6		
♊	fem.	5	mas.	11	fem.	6	mas.	4	fem.	4				
♋	mas.	2	fem.	6	mas.	2	fem.	2	mas.	11	fem.	4	mas.	3
♌	mas.	5	fem.	3	mas.	7	fem.	8	mas.	7				
♍	fem.	8	mas.	4	fem.	8	mas.	10						
♎	mas.	5	fem.	10	mas.	5	fem.	7	mas.	3				
♏	mas.	4	fem.	10	mas.	3	fem.	8	mas.	5				
♐	mas.	2	fem.	3	mas.	7	fem.	12	mas.	6				
♑	mas.	11	fem.	8	mas.	11								
♒	mas.	5	fem.	10	mas.	6	fem.	4	mas.	2	fem.	3		
♓	mas.	10	fem.	10	mas.	3	fem.	5	mas.	2				

Lucidi
teneb. q.

De gradibus lucidis: tenebrosis et fumosis et vacuis.

Et in vnoquoque istorum signorum sunt gradus qui dicuntur lucidi: et gradus qui dicuntur tenebrosi: et gradus qui dicuntur fumosi: et gradus qui vocantur vacui. Dicunt enim quidam quod ab initio arietis usque in tertium gradum sunt tenebrosi: et a. iii. in 8. lucidi: et ab 8. in 16. tenebrosi: et a. 16. in 20. lucidi: et a 20. usque ad 24. vacui. et a 24. usque in 29. lucidi: et a 29. in finem arietis vacui. de quibus faciemus tabulam si deus voluerit.

♈	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va	4	lu.	6	va	1
♉	te.	3	lu.	4	va	5	lu.	3	va	5	lu.	6	te.	2
♊	lu.	4	te.	3	lu.	5	va	4	lu.	6	te.	5	va	3
♋	lu.	12	te.	2	va	4	fu.	2	lu.	8	va	2		
♌	te.	10	fu.	10	va	5	lu.	5						
♍	te.	5	lu.	3	va	2	lu.	6	fu.	6	va	5	te.	3
♎	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	va	3		
♏	te.	3	lu.	5	va	6	lu.	6	fu.	2	va	5	te.	3
♐	lu.	9	te.	3	lu.	7	u.	4	lu.	7				
♑	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va	3	te.	5
♒	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va	4	lu.	5		
♓	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va	3	lu.	3	te.	2

De gradibus putealibus.

Qui in signis sunt quedam gradus qui vocantur putei: cum fuerit planeta in aliquo eorum dicitur esse in puteo: ut est sex gradus arietis et cetera. ut in hac tabula sequenti ostendetur.

puteales

♈	6	11	16	23	29			♌	1	7	20	30		
♉	5	12		24	35			♍	9	10	22	25	27	
♊	2	12	17	26	30			♎	7	12	15	24	27	30
♋	12	17	23	26	30			♏	2	7	17	22	24	28
♌	6	13	15	22	23	28		♐	1	12	17	22	24	29
♍	8	13	19	21	25			♑	4	9	24	27	28	

De gradibus azemena id est debilitatis corporis.

Qui sunt in signis quidam gradus qui dicuntur gradus azemena. id est gradus debilitatis corporis. Est enim azemena quedam debilitatio corporis temporalis: ut surditas: cecitas: membri amissio: et cetera talia que quando vixerit homo super habet: nisi miraculose sanetur. Cum ergo fuerit luna in his gradibus in natiuitate alicuius pueri: accidet ei predicta azemena secundum significationem loci et aspectus seu loca planetarum. Significat quoque azemena per astra diuersis modis. sic in libris natiuitatum inuenies gradus autem azemene sunt hi qui describuntur in hac tabula.

Azemena

In ♈	6	7	8	9	10			In ♍	19	29			
In ♉	9	10	11	12	13	14	15	In ♎	1	7	8	18	19
In ♊	18	27	28					In ♏	26	27	28	29	
								In ♐	18	19			

De gradibus augmentantibus fortunam.

Qui in hoc circulo sunt quidam gradus qui dicuntur augentes fortunam: qui in ista tabula descripsi sunt.

Augmentans

♈	19							♌	3	5	21		
♉	3	15	27					♍	7	18	20		
♊	11							♎	13	20			
♋	1	2	3	4	15			♏	12	13	14	20	
♌	2	5	7	19				♐	7	16	17	20	
♍	3	14	20					♑	13	20			

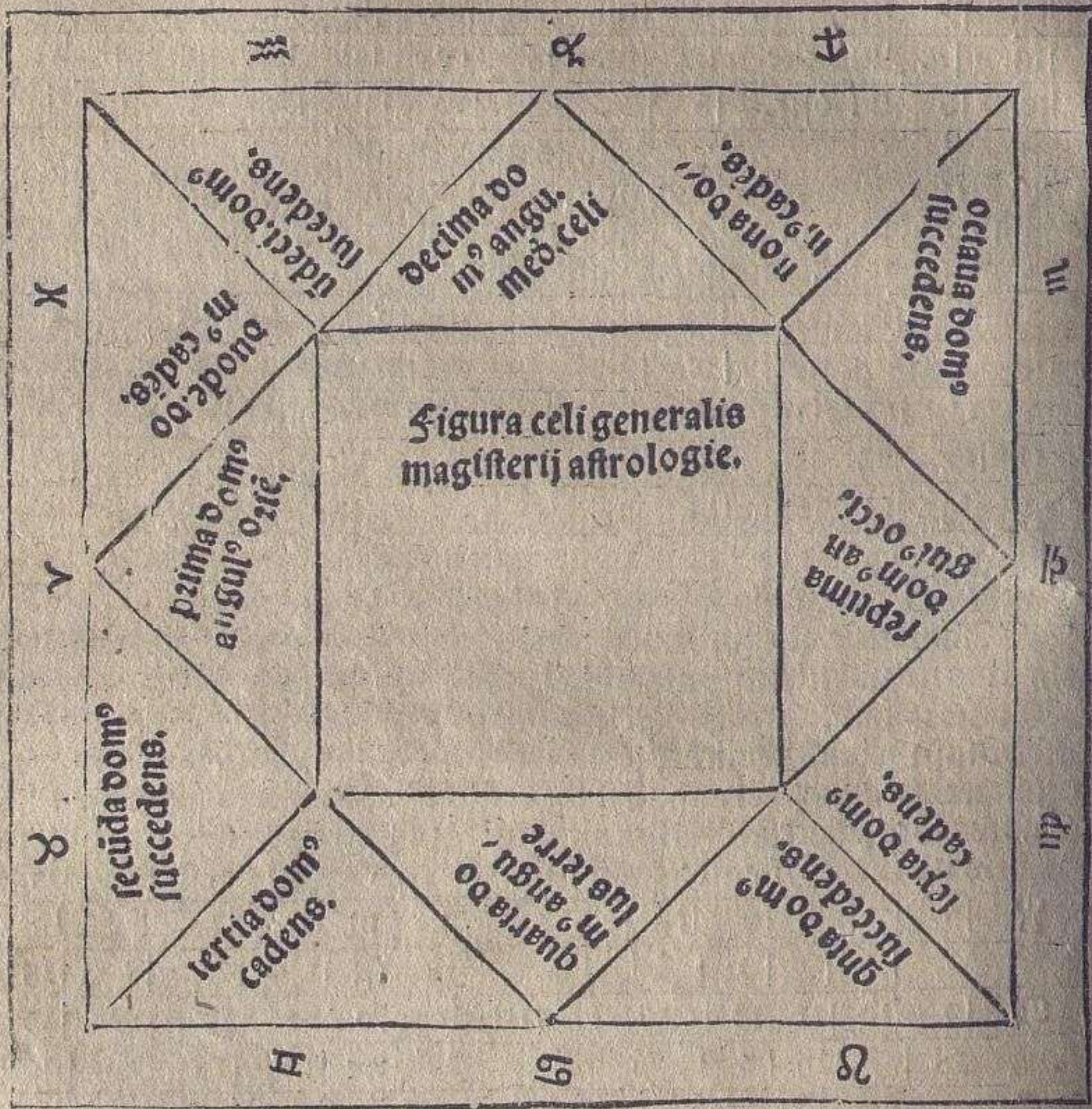

De gradibus competentibus.

Et duo gradus qui fuerint unius longitudinis a capite signorum mobilium dñr cōpo-
tētes. i. unius fortitudinis et p̄fortes seu p̄cipēs in virtute: vt. 20. gra. capricor.
v̄l cācri cū. 10. gra. sagitt. v̄l gemino. 2. 20. gra. arie. v̄l libe cū. 10. gradu piscius
vel virginis.

De esse circuli accidentali.

Sed quia auxiliante deo iam ptulim⁹ esse circuli signorum essentialē: nūc p̄feram⁹
accidentalē. Nam circulus figurat in omni hora tali figura: quod dividit in quatuor partes:
quod dividit circulus hemisperij: et circulus meridiei. i. circulus medij celi: qui fa-
cit medij diē: et vnaqueque pars istarum partium dividit in tres partes inaequales secundum ascensionem

nes signi ascendentes atque hoc modo dividit circulus in 12. partes que vocantur domus no-
minantur quoque et cuspides et turres: cui⁹ opus expositum est in libro Ezibi. i. in libro
cursus siderum. Unde quoque divisio est horoscopus: hoc est ascendens cui⁹ initium
est super circulum hemisperij orientalis deinde 2^a domus sequitur et 3^a: ceteraeque domus vsq;
ad 12^{am}. Quarta autem pars que est ab ascendente vsq; ad medij celi: que est domus 12^a 11^a
et 10^a dicitur quarta pars orientalis masculina: et adveniēns significat initium vite: et vo-
catur puerilis sanguinea vernalis. Et pars alia que est a medio celi vsq; ad gra-

1^a pars.
2^a

dum occidentalis signi idest septime qui est super circulo hemisperij occiden-
 talis que est dom^o nona octava: z septima: z est merediana feminina recedens
 significat mediā etatē: z vocatur profecto iuventutis estivalis colerica. **T**er-
 tia quoq; pars que est ab occidente vsq; a dgradum quarte domus que est sup
 circulū meridiet sub terra que est domus sexta 5^a z 4^a. est occidentalis mascu-
 lina aduentens significat finē vite: z vocatur autumnalis melācolica z est seni-
 lis z est mediocris etatis. **Q**uarta pars que est a quarta domo vsq; ad ascen-
 dens que domus est tertia secunda atq; ascendens est septentrionalis femini-
 na recedens significat quod accidit homini post mortē eius z ad quid devent
 et corpus eius vel eius dispositio de dimissa substātia: aut quid dicetur de eo. s.
 vitrum laudetur vel vituperetur: z vocat hęc pars senilis flegmatica defectiva
 hyemalis. **E**t ille due partes que sunt a medio celi vsq; ad ascēdens: z ab ascen-
 dente vsq; ad quartā domū: ista medietas vocat medietas ascendens: z relique
 partes que sunt a quarta domo vsq; ad septimā: z inde ad mediū celi vocatur
 medietas descendens. **E**t quicquid fuerit super terrā ex circulo idest illa pars
 circuli superior dicitur dextra: z que sub terra idest illa pars inferior dicitur si-
 nistra. **E**t ascendens z quarta z septima z decima dicuntur alamed id est quas
 nos angulos vocamus z pulchrius sonet. **E**t secūda domus octava z quinta
 z vndecima succedentes angulis vocantur. Tertia aut z. vi. viij. ac. xij. cadē-
 tes ab angulis dicuntur. **C**um ergo planeta in angulis vel eius succedentibus
 fuerit dicitur proficere: z si fuerit in cadētib; ab angulis dicitur deficere: z vna
 queq; istarum domorum significat aliquid de esse hominum.

De domibus z significationibus earum.

Prima dom^o cuius initium orit in circulo hemisperij orientalis vocat
 aihale. i. ascēdens. hęc sigt corpora z vitā z initia operū in interrogatio-
 nib; z orōne z locutione z rumorib;: z quicqd cogitat iterrogās in
 aīo suo: z sigt initia vite. **E**t dixit alendezgod in natiuitate: qd dñs triplicitatis
 ascendens prius sigt vitā z naturā natū seu interrogatis z eius delectationē
 atq; voluntate; z quid diligat: z quid odio habeat: z quid boni seu mali ei ad-
 ueniat in initio vite eius: z dñs triplicitatis secundus sigt vitā z corpus z vir-
 tutem seu fortitudinem z medietatē vite: z dñs triplicitatis tertius significat id
 quod socij eius significauerunt z significat finem vite in morte.

Secūda domus est domus substantia ac victus z ministroz z auxi-
 liatorum: z significat finem annoz vite idest finem iuventutis. **E**t
 dixit alendezgod de dominis triplicitatis domus substātie: de primo
 scilicet secundo ac de tertio vide quis eozum sit fortior esse z loco hunc facies
 merito auctorem substantie z significatoz acquisitionis: qd si fuerit in medio
 celi inueniet hanc a rege: z si fuerit in domo fidei alias fiducie est melius. **S**i-
 militer dominus triplicitatis primus dat substantiam in initio vite: z secūdu
 in medio vite: z tertius in fine eius.

Tertia domus est fratrum z soroz z propinqozū ac dilectoꝝ fidei
 atq; religionis mandatoꝝ ac legatoꝝ mutationū atq; itinerum mi-
 noꝝ: z significat esse vite ante mortem. dixit alendezgod dominus
 triplicitatis domus fratrum. primus signat fratres maiores: et secundus me-
 dios. tertius minores: etiq; eozū dignitas z eozū esse secūdu loca eozū

3^a

4^a

Medietas
Ascēdens.

Descēdens.

Anguli

Succedentes

Cadētes

1^a Vitam

2^a substātia

3^a fratres.

4^a patres

Quarta domus est patrum hereditatum finis rerum et thesaurorum et omnium absconditorum atque occultorum: et signat de esse vite hominum finem. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus patrum. primus significat patres. secundus civitates et terras. tertius fines rerum et carceres.

5^a filios.

Quinta domus filiorum et dilectionum legatorum atque donationum: et significat quod futurum sit post mortem ex laude scilicet et vituperio. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus filiorum. primus significat filios et vitam. secundus dilectionem. tertius vero legatos.

6^a morbos.

Sexta domus est infirmitatum et servorum: et significat finem vite: et quicquid futurum sit ante senectutem. Dixit alendezgod dominus triplicitatis domus infirmitatum. primus significat infirmitates et validitates ab infirmitatibus et a malis et deteriorationes. secundus significat vernaculos et servos. tertius significat quid eveniet ex eis et eorum utilitatem atque opera. et significator est bestiarum ac pecorum: et omnium quadrupedum: et fortitudinis eorum multitudine. finis quoque eorum ac paucitatis more eorum in manu eius vel egressione eorum ab ea. scilicet manu: carceris quoque atque retentionis.

7^a conjugia.

Septima domus est mulierum: nuptiarum: contentionum quoque atque participationum et oppositorum: et significat medietatem finis vite erga senectutem. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus. vii. primus significat mulieres. secundus contentiones. tertius commixtiones et participationes.

8^a morte

Octava domus est mortis: significat timorem et mortem atque almaverith id est substantias vel hereditates mortuorum quas debent heredes post mortem ipsorum possidere et significat annorum vite finem post senectutem. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus mortis. primus significat mortem secundus precepta seu res antiquas. tertius almaverith id est que hereditanda sunt ex mortuis.

9^a peregrinationes.

Dona domus est peregrinationum itinerum fidei atque religionis sapientie philosophie et librorum epistolarum quoque ac legatorum narrationum seu rumorum atque somniorum: et initium dimidie vite significat. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus peregrinationis. primus significat peregrinationem et omne quod accidit ei. secundus significat fidem atque religionem et validitates harum atque modum earum. tertius significator est sapientie somniorum et stellarum et auguriorum et veritatis exercituum in eis atque mendacium.

10^a regna

Decima domus est regina et operum et sublimationis: vel exaltationis regni quoque atque memorie et vocis. scilicet imperii et magisteriorum atque matrum: et significat dimidium annorum vite. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus regie. primus significat opus et exaltationem. scilicet sedis sublimationem et altissimam mansionem. secundus igitur vocem imperii et audaciam in eodem. tertius significat stabilitatem eius atque durabilitatem.

11^a amicos.

Dodecima domus est fiducia et laudis atque fortune: amicorum quoque et ministrorum ac auxiliorum: et significat finem annorum medietatis vite. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus fiducia. primus significat fiduciam secundus amicos. tertius utilitatem seu profectus eorum.

12^a inimicos.

Dodecima domus est inimicorum et laboris atque tristitie invidie et suffrationis caliditatis ingeniorum atque bestiarum: et significat finem vite et

quod cōtingit matribus in cōceptiōe suā ex bono vel malo. Dixit alendezgod dominus triplicitatis domus inimicōz primus significat inimicos. secundus labores. tertius vero bestias z pecora. Nec sunt que significant. xij. domus.

De coloribus duodecim domorum.

Significant etiam. xij. domus colores: z hi sunt: nam domus ascēdens vel prima z. xij. sunt albe. ij. z. xij. virides. iij. z. xj. crocee. iij. z. x. rubee. v. z. viij. mellite. i. habent mellis collozem. vi. vero. z. viij. nigre sunt.

De gaudijs planetarum in domibus.

Quod unusquisq; planeta habet in vnaqueq; istarum domorum quādam potestatem ex potestatibus scilicet accidentalibus que dicuntur gaudium: quia mercurius gaudet in ascendente. Luna in domo. iij. Venus quoq; in. v. z. mars in. vi. Sol in. ix. Jupiter in. xj. Saturnus in. xij.

De fortitudine angulorum.

Quod dicitur in significatione domorum q; anguli significant fortitudinem z perfectionez. Cadentes vero ab angulis debilitatez z deirimeuz. nisi q. viij. z. iij. significant rem apertam z detectam cū fama. xij. z. vj. significant occultationem z retentionem z vilitatem rerū. Anguli autem z domini angulorum significant magnitudinem honorum precij atq; fortune: fortitudinem z exercitationē z elongationez a casu: z presentia eorum in cadētib; est contrariā fortune. idest dedecus z casus. De succedentibus vero angulorum. domus que succedit decem. idest vndecima significat fortitudinem z fortunam mediam amicoruz. z ex ea parte in qua erat fiducia. z illa que sequit quartaz. idest. v. significat fortunam mediā per donationes z venerationes z causa filioruz cū veneratione leticia z gaudio. que autez succedit ascendēti que est secunda significat similiter fortunam mediā ex causa substantie z ministro- rum que vero succedit septime. idest octava significat similiter fortunam mediā ex almuarib; . idest ex substantia que hereditat a mortuis z rebus occultis.

De significationibus dominorum angulorum.

Hec quoq; sunt significationes domorum anguloruz duz fuerint pntes in angulis. Penitentia dñi ascendētis in ascendēte significat eius fortunam per semetipsum: z per eius acquisitionē: z significat pntia ei. i. x. per regē z magisteria altiora: z cū fuerit. i. vij. p cōuentiōes z factozes atq; vxores per pntias quoq; eius in q̄rta significat fortunā p hereditates z cās patrū z per productiōes aquarū z populatiōes vel plantatiōes. i. edificatiōes z ex rebus antiquis z radicalib;. C Significat quoq; dominus decime per pntiā suā in eadē decima fortunam vel per regem vel per regnuz maugniū z magisteria altiora: z figi per pntiā suā in septima regnū per victoriā cōtentionū z ex causis vxorū: z p pntiā eius i q̄rta figi regnū per amicitia nobiliū z regis eius p causas tribunorū z per dispensatores regū z cultus terrarū z edificatiōes ciuitatum z per diuisiones fluminuz z custodias ciuitatū z ex rebus antiquis: z per pntiā suā in ascēdente significat regnū p ingenia z per ppinquitatē regis reb; vulgi. C Pntia aut dñi septime in septima significat fortunā per negociationes z p cōuentiōes: z p nutritiones quoq; z mulieres: z per satores: z significat p pntia eius in quarta p cōuentiōes mulierū: z p negociatiōes: z p cās patrū z hereditatū z cultus terre z pntia sua in ascendēte per cōnētiōes z negociatio

nes per causas medicine atq; astronomie: et per opera spiritalia atq; ingenie z confimilia: et significat per presentiam suam in .x. fortunam per conuentiones z negociationes z per vxores z per causas regis. Presentia vero domini quarte in quarta significat fortunam ex cultu terre: et fructu per causas patrum atq; res antiquas: z per presentiam eius in ascendente significat fortunam ex cultu terre z fructu per ingenium z consilij profunditatem: z presentia sua in .x. significat profectum ex cultu terre z fructu per causas regis z magistrorum. Et presentia sua in septima significat fortunam ex cultu terre z fructu per causas vxorum z satorum: z per negociationes. Nec significant domini angulorum per presentiam suam in angulis suis. Similiter ergo facies de presentia dominorum ceterarum domorum: z ideo introduximus tantum dominos angulorum vt essent exemplar in ceteris.

Qualiter sciatur quis planeta sit dominator.

et etiam de bono picore ult 2. e alias pignatates plane si est fortunatus spectus bono aspectu bona consueone et sic de dignitati

Qum volueris scire planetam dominatorem rei aspicias quis planetarum sit pluris auctoritatis in domo rei: z planetam qui significat naturam illius rei: sicut dicemus in naturis planetarum vide ergo quod planetarum sit fortior in domo rei: z in parte eius ex fortitudinibus quas predictimus idest ex numero quem predictimus dum de fortitudine planetarum z potestate tractauimus z qui fortior omnibus fuerit in loco rei: ipse erit dominator eius: verbi gratia: si interrogatio fuerit de substantia z volueris scire quod sit dominator eius z fuerit secunda domus que significat substantiam scilicet quintus gradus signi arietis: quia domus est martis: habet in hoc loco mars quinque fortitudines: exaltatio quoque est solis. z habet in eo quattuor fortitudines. est etiam ipse solis triplicitas: z habet in eo tres fortitudines. habet ergo sol ibi septem fortitudines. z est terminus Iouis. z habet ibi duas fortitudines: z est etiam facies martis: z habet ibi vnā fortitudinē ergo mars habet ibi sex fortitudines: quinque ex domo z vnā ex facie: z sol septem: z talis planeta vocatur almubta. idest vincens. Sol ergo accipit ibi principatum: quia habet ibi septem fortitudines z ipse dominatur ibi in domo substantie. Similiter accipies in loco partis substantie z partis fortune z particeps illoz facies Iouem qui est significator substantie numeraliter z commiscebis partium z planetarum testimonia: z facies hoc idem de omnibus domibus z scies dominatorem earum.

De potestatibus accidentalibus planetarum.

Que potestatibus quoque planetarum accidentalibus est alphas idest similitudo: z hoc est cum fuerit planeta diurnus in die super terram z in nocte sub terra z planeta nocturnus in nocte super terram: z in die sub terra z si hoc fuerit masculinus planeta in signo masculino: z planeta femininus in signo feminino dicitur esse in sua similitudine. idest in suo alphas. Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eius profectus. idest acquisitione atq; fortune.

Differentia secunda in naturis planetarum septem et quid sit illis proprium et quid significant de esse rerum.

Et quia auxiliante deo iam peregrinamus quod proposuimus tractare de circulo signorum et eius accidentibus prosequamur nunc intentionem septem planetarum et naturas eorum esse quoque eorum et quid significant.

Saturnus est masculinus. malus diurnus et est significator patrum si fuerit pueri natiuitas in nocte: et significat senectutem ultimam si fuerit occidentalis: et initium senectutis si fuerit orientalis: et significat gravitatem frigiditatis et siccitatis: et ex complexione corporum melancolicam: et augmentum eius atque distillationem. Et fortassis erit quandoque complexio frigida humida ponit

derosa et fetida est odoris: et multe comestionis et vere dilectionis: et significat profunditatem consilii: et multitudinem silentii: et ex magisteris res antiquas et preciosas: et significat cultus agrorum et populationem terrarum et fluminum si fuerit fortunatus: et res viles et laboriosas si fuerit malus: ut confricationes in balneis: et fullones et nautas. Et si fuerit fortunatus erit vere dilectionis spaciosus et patiens. Et si fuerit malus erit indiscretus stabilis tristis et merens male suspicionis multum suspiciens et mouens homines in susurrationibus. Et si fuerit fortunatus significat de substantia res antiquas et durabiles et hereditates et terre cultus: et si fuerit malus significat aquas sordidas et mali saporis veteres atque conuertibiles. Et ex infirmitatibus morbos flegmaticos et melancolicos et viscosos et congelatos acutos: ut lepra: morpheam podagras et caneros et cetera huiusmodi: et significat peregrinationes longinquas calceres et vincula laborem quoque ac tarditatem et afflictiones et almuerni id est substantias mortuorum: patres etiam et auos et fratres maiores eunuchos seruos et viles homines: et significat ex operibus opera coriorum si fuerit solus significator absque complexione alicuius planetarum. Quod si complectitur ei Iupiter significat opus pergameni in quo scribuntur diuini libri. Et si complectitur sibi mars significat soleas sotularium et preparationes earum. Et si complectitur sibi sol significat opus consutorum coriorum. Et si complectitur ei venus significat opus coriorum ex quibus fiunt timpana et alia instrumenta quibus utimur in ludis. Et si complectitur ei mercurius significat opus coriorum in quibus scribuntur testamenta et numeri stipendiorum. Et si complectitur ei luna significat preparationem coriorum ferarum et montanorum animalium et huiusmodi similia: et significat de sectis eam que unitates confitetur si fuerit fortunatus: et si fuerit malus significat credentiam unitatis cum multa tamen hesitatione id est dubitatione. Et dixit messehalia id est quem voluit deus exaltari. qui fuit vnus astrologus in scientia perspicuus iudicij: quare sic dicitur est quod significat fidem iudicia. ideo quod est ex antiquioribus: et omnes confitentur eam et ipsa nullam aliam: sicut Saturnus cui omnes iunguntur et ipse nulli: significat quoque

b

indumenta nigra. Et dixerunt quidam alij q̄ Saturnus fiḡt interiora auris & splenem: ac stomachum: & habet ex coloribus nigredinem: & de saporibus sit p̄ricos & acetosos. Et ex diebus sabbatū: & ex noctibus eam que precedit quartam feriam. Et quantitas orbis eius est nouem graduū. Et anni fridarie eius sunt. xi. maximū vero. 465. & maiores. 57. & mediū. 43. & dimidium: minores. 30. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra septentrionis. Et dixit messehala q̄ significat de figuris hominū hominē inter nigrum & crocū: qui cum ambulauerit mergit oculos suos in terrā ponderosus incessu adiungens pedes. & mater recuruus habens paruos oculos: & siccaꝝ cutem venosos rarū habens barbā in maxillis labia spissa callidus ingemosus seductor interfector. Et dixit Dorotheus hic significat hominē corpore valde pilosum iunctis superciliis: & h̄z ex regionibus Æscine & indianā & oēm terram nigrozū. Et ex partibus h̄is partē fortitudinis & stabilitatis. fiḡt terras vel res terrarū & hereditatū: & eos qui presunt operibus & audaciā & laborē ingenta & cās mortis: & h̄z ex partibus mundi alchud & alchur & eorū cōfina & terras nigrozū & montes eorū.

Iupiter fortuna masculinus diurnus: & est significator substantie & operatur calozē & humiditatē temperatā aereā sanguineā & de etatibus significat iuuentutem vsq; ad perfectionē etatis: & ex magisterijs que pertinent ad legem: vt iusta iudicia iudicare: & pacē inter homines mittere & in bonis studere & substantie significat abundantiam: & ex negocijs illa que fiunt absq; seductione & fiḡt animā & vitam letitiā & veritatē & religionē & patientiam & omne preceptum pulchrum & preciosū & abundantiam veneris: & ex infirmitatibus que fiunt ex sanguine per augmentū quantitatis que non fuerit superflua extra naturā: nec ex sanguine vito & conuertibili: & est planeta sapientie & intellectus & vsus. Cui si complectitur saturnus significat nigromantiam & incantationes & exorcismos &c. Et si complectitur ei Mars significat scientiam medicine. Et si complectitur ei sol significat scientiam sectarum & prudentiam in contentionibus & disputationibus. Et si complectitur ei venus significat compositionem sonorum & aliarum scientiarum delectabilium. Et si complectitur ei Mercurius significat scientiam arithmetice & scribendi: astronomiam quoq; & philosophiam & geometriam. Et si complectitur ei luna significat scientiam dispositionis aquarum & mensure earum necnon terrarum: & ex qualitate animi significat largitatem & verecundiam atq; iusticiam & ex sectis pluralitatem atq; simulationem. Quidam autem dixerunt q̄ significat epas & stomachum & aures sinistras & brachia atq; ventrem: inferiora quoq; pectinis & intestina & ex coloribus colorem cineritium & viridem & horum similes: & ex saporibus habet dulcem: & quantitas orbis eius est graduum. 9. & ex diebus habet diem Jouis: & ex noctibus noctem diei lune: & anni fridarie eius idest dominationis eius sunt. 12. & anni maximū sunt. 428. maiores. 79. mediū. 45. & dimidium. minores vero. 12. & fortitudo eius ex plagis circuli est in occidente. Et dixit messeala q̄ ex hominibus significat hominem album habentem ruborem in facie: habentem oculos non prozsus nigros: nares non equales & breues caluum: in aliquo dentium habentem nigredinem: pulchre stature boni animi bonis moribus: pulchri corporis. Et dixit dorotheus q̄ significat hominem habentem magnos oculos: & pupillam latam barbā crispam & habet ex regionibus alchirath & babiloniam & asen & perfidem:

saluz si magi

*ra q̄ n̄ap̄t̄ p̄t̄
reficunt̄ q̄r̄ p̄t̄
m̄m̄i tan n̄ap̄t̄
p̄t̄ p̄m̄m̄i r̄p̄t̄
r̄m̄. q̄r̄ b̄m̄m̄.
r̄m̄. r̄t̄ n̄ap̄t̄ ab̄m̄o*

z alaozmes z archadiam z ex partibus habens partem habitudinis pfectus
z significat fidem z appetitum in bonis: z ex operibus salubritatem securita-
tem z participationem.

Q Ars masculinus nocturnus malus operatur calorem z siccitatem z
est significator fratrum z peregrinationum: z habet ex etatibus iuuen-
tutem vsq; in finem iuuentutis: z natura eius colerica amari saporis:
z ex magisterijs omne magisterium igneum z quod fit per ferrum z ignem:
sicut est percussio gladioz cum martellis. Et q; ei complectitur Saturnus
significat percussione ferri. Si Jupiter significat percussione eris. Si sol signi-
ficat percussione numozum aureozum. Si venus significat magisterium or-
namentozum. Si mercurius percussione acuum. Si luna significat percus-
sione lancearum z librozum. significat etiaz cum solus suscipit significacione
opus medicine. Si nullus planeta ei coplectitur significat minutionem: z vul-
nerationem z apertionem z horum similia. Et si complectitur ei Saturnus
significat opus medicine z vulnerum. Et si iupiter significat opus naturaz. Et
si sol significat curam oculozum. Si venus signi opus ornamentu: vt tenura cri-
nium z barbaruz z abscisione vngularum: z si mercurius signi abscisione ve-
narum. Si luna significat eradicationem dentiu z purgacione aurium. Et per
se significat iniurias miserozum z effusionem sanguinis z oppressioes per vim
z abscisiones viarum z iracundiaz z ducatum exercitus z festinationem z in-
uericondiam z peregrinationes extra patriam: z feditatem coitus. z casus pue-
rozum id est abortiuozum: z fratres medios atq; sorozes: scientiam ac discretio-
nem cure bestiarum. Et ex infirmitatibus febres calidas z sanguineas z pustu-
las sanguineas alabraba que est rubedo corporis cum asperitate z feditate z
comestione carnum cum putredine: z dimidiij capitis dolorem: z ignem sa-
crum z pauorem z cogitationes horribiles que inquietant homines z com-
mouent z impediunt atq; inanes reddunt: z quicquid fuerit cuz inflammatio-
ne caloris. Et ex qualitate animi commotiones scilicet animi z conturbatio-
nem. Si aspexerit eum Saturnus significat odium z maximam inuidiaz: z ex-
sectis eam in qua bellum fuerit z vnitatem z celeritatem mutationis a fide: z
multitudinem hesitationis z mutationem de testamento in testamentum:
erunt tamen hec omnia sub vnitate. Dixerunt quidaz q; habet ex membris fel-
renes z veneas z decursum spermatis z dorsum: z habet ex coloribus rubedi-
nem: z ex saporibus amarum: z quantitas orbis eius est. 8. grad. z ex diebus
habet diem maris. z ex noctibus noctem sabbati: z anni fridarie eius sunt sep-
tem z anni eius maximi sunt. 264. maiores sunt. 66. mediij autem. 40. z dimidi-
um: z minores. 15. z fortitudo ei⁹ in plagis circuli in meridie. Et Dixit mescea
la q; significet de imaginibus hominum hominem rubeum habentem capil-
los ruffos z faciem rotundam leuiter homines de honestate habentem oca-
los croceos horribilis aspectus audaces alacrum habentem in pede signu vel
maculam. Et dixit Dorotheus q; significat habentem acutum aspectum: z ex
paribus partem audacie z significat perseuerantiam calliditatem z iuperbi-
am z leuitatem z mobilitatem z audaciam z negociationem acuitatem z festi-
nationem in omnibus rebus: z habet ex partibus mundi Alce z terras roma-
nozum vsq; in occidentem: z terras iuscozum.

magis cum sa-
no signifi-
catur mundi
vulnerum
magis ali-
cipuz gir
gritatorij
fa

ac mundiciam vestimenta etiā z ornamenta. Aurum z argentum z dilectionē ludos risus z gaudiū z vnguentis diuersisq; speciebus vii potationes z ebrietates: seq; credit omnibus: largitatem quoq; significat: z dilectionē diligentiam amorem iustitiaz z domos orationis retinet quoq; fidem: z significat magistrum omnium signorū veluti musicaz z c. q; si complectitur ei Saturnus significat sonum cantationū quibus desentur aliquando mortui: vel quas cantant edificatores quando edificant edificia. Et si complectitur ei Jupiter significat sonum lectionum vel cantationum quibus viuntur domini sectarum in altari bus z locis orationis eorum in laudem dei omnipotentis. Et si Mars signat sonos quibus viuntur seculares z cantus vulgi in quibus fit mentio blasphemie vel preliorum: vel in quo fit mentio carceris vel laboris z horum similia: vt cantus in quo fit mentio captiōis z alligatiōis z percussione flagelloz. Si Sol signat sonus ligni quo cantatur cora; regibus z nobilibus. Si Mercurius sonum qui exercetur in cōpositione versuuz. Et si luna significat canus nauaruz in nauibus. z ex infirmitatibus morbos habet frigidos z humidos qui accidunt proprie z multotiens in membris genitalibus. Et ex substantia que acquiritur propter pulchritudinem: vt sunt ornamenta mulierum: z vestimenta earum margaritas atq; picturas. Et ex qualitate animi suauitatez z amicitiam z cōmestione z his similia: z cupiditates potationis z cōmestione ac coitus. Et ex sectis culturā idoloruz: z eos in quibus maxime exercentur cōmestiones atq; potationes. Et dixerunt quidam q; significat anchas z spinam dozi z sperma. Et alij dixerunt q; habet significare pinguedinem z carnes z renes z vuluā matricem ventrē pectinem z vmbilicuz. Et habet ex coloribus albedines: z ex saporibus vinctuosum. Et quantitas orbis eius. 7. graduuz. Et habet ex diebus diem Ceneris: z ex noctibus noctez maris. Et anni fridarie eius sunt octo. Et anni eius maiores. 82. maximi. 151. z medij. 45. minores vero. 8. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra orientis. Et dixit Adesceala q; signat de figuris hominum hominem album trahentem ad nigredinez pulchri corporis z capillozum: faciem habentem rotundam: z paruam habentez maxillam pulchros oculos: z eius nigredo oculozum est plusq; oportet. Et dixit Dorotheus signat hominem pulchram faciem habentem pulchros oculos z multos capillos z plus album confectum rubore crasum ostendentem benignolentiam. Et habet ex partibus partem desiderij z significat amicitia z luduz z dilectionem z patientiam z coniunctiones masculozum. Et habet ex partibus mundi albiget z altemē z terras arabum.

Mercurius commixtus masculinus diurnus inclinatur per naturam suam ad eum qui complectitur ex planetis z ex signis: z est significator fratrum minorum: z significat seruos z dilectionem concubinarum signat etiam deitatem z oracula prophetarum z crudelitatem z opus z honorem vel orationem. Qui si in natura sua fuerit z nullus planeta ei complectitur significat res terreas z rerum augmentationem crescendo: z ex etate iuuentutem: z profectum in ea: z ex operibus opera que generant cognitionem predicationem z rhetoricam z negociationes z extimationem z geometriam: z dispositionem rei z philosophiam z auguria z prouerbia z scripturam: z verificandi scientiaz z opus numeri maxime. Qui si complectitur Sa-

turnus significat ex opere numeri opus mensure terrarum et hereditatum et nu-
merum edificiozum atq; telarum. Si Jupiter signat numerum psallendi et nu-
merum librorum divinatorum. Si Mars significat numerum qui fit in donati-
uis exercituum et pugnantium et numerum percussionum flagellozum atq; cla-
varum. Si Sol signat preeffe numero regum et substantie domorum. Si Ve-
nus signat numerum chordarum lignorum seu cythararum numerum sono-
rum atq; fistularum. Si Luna signat numerum ferculorum que fiunt ad comme-
stiones itinerantium extra domum. Et signat de infirmitatibus infirmitates
spirituales anime. i. cogitationes horribiles: et inquietudinem mentis atq; du-
bitationes et cetera similia. Significat etiam animi qualitates et similia sicut co-
plexionem suam et coniunctionem: cum fuerit fortunatus erunt bonitates sicut
genus fortune que facit eum fortunatum: et sicut locum in quo fuerint fortunatus
mercurius: et cum fuerit malus erunt iniquitates sicut malum quod eum facit
malum: et sicut locum in quo factus est malus. Et significat ex sectis culturam vni-
tatis et horum similia: et hoc secreto cum hypocriha et simulatione. Et dixerunt
quidam qd significat femora umbilicum et pecunem et crura nervos atq; venas
et ex coloribus habet omnem colorem commixtum atq; variatum: et a se men-
tis eius est. 7. graduum: et habet ex diebus die mercurij: et ex noctibus noctes
diei dominice. Anni fridarie eius sunt. 13. et anni eius maiores. 76. maximi. 460
medij. 48. minores vero. 20. fortitudo eius in plagis circuli est in septentrione.
Et dixerunt quidam mercurius a medio retrogradationis eius vsq; ad statio-
nem secundam significat pueritiam: et a statione secunda vsq; ad coniunctionem
solis iuventutem: et a coniunctione solis vsq; ad stationem primam mediam
etatem: et a statione sua prima vsq; ad medium retrogradationis significat se-
nectutem et contrarietatem: et in coniunctione sua per directionem vsq; ad
stationem primam significat dilectionem et amicitiam et amoris imitationem: et
ex statione sua secunda ad coniunctionem iens significat inquisitionem di-
lectionis et concordiam: et a statione sua prima iens iterum ad retrogradatio-
nem significat inquisitionem contrarietatis et dissimulationis tarditatem et ve-
recundiam parvam et occupationem et stuporem in redus: et in medio retro-
gradationis significat celeritatem temperatam propter ingenij debilitatem. et
apud stationem secundam significat stuporem et occupationem ingenij et tar-
ditatem et egressus ab hac celeritatem et apertionem ingeniorum: et coniun-
ctione sua soli per directionem significat celeritatem ex passionem ingenio-
rum et latitudinem vel augmentationem eorum. Similiter Venere accidit in
his locis et planetis alioribus. Et dixit mesceala mercurius significat ex figu-
ris hominem non multum album neq; nigrum habentem colorem: frontem
habentem eleuatam et longam: in facie longitudinem et nasum longum: raras
habentem barbam in maxillis et oculos pulchros non ex toto nigros: longos
quoq; habentem digitos. Et ex partibus habet partem negociationis: et signi-
ficat timorem et infestinationem et bellum et inimicitias et seductiones et con-
trarietates: et significat quoq; perfectum magisterium et subtilitatem in opere
et inquisitione: et in ceteris que fiunt in hominibus ex actis et contentionibus.
Et ex terris habet a delech alcuidem et maxime in meridie: et terras indozum.

Una fortuna feminina nocturna operatur frigiditatem & humiditatem: & ex significatrix matrum: si fuerit natiuitas nocturna & est in ea falsa temperatum & significat etatez puerilem & initium crescendi. *Et* ex operibus habet legationes & mandata: & opera aquarum atq; terrarum secundum quantitatem fortunij vel infortunij vel mali q; si fuerit bona significat bonum & econuerso. Significat etiam principatum si presuerit vel fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus si fuerit fortunata a sole in bono aspectu & in bono loco. *Et* de substantia significat argumentum & terre cultum si habuerit auctoritatem in quarta & ex fide religionem. *Et* ex infirmitatibus epilensiam paralysim guttam caducam & vultus torsionem enodationem membrorum & commotionem: & quicquid fuerit in similitudine frigoris & humiditatis. *Et* qualitatem animi secundum coniunctionem suam cum planetis. *Qui* si complectitur fortuna: & fuerit fortuna ipsa Venus significat curialitatem & benignitatem: & animi suauitatem: & morum honestatem: & motus celeritatem: & diuinum obsequium. Si fuerit Jupiter significat honestatez cautelam & societatem & benignitatem & vite pulchritudinem. *Et* si complexa fuerit malis & fuerit Mars significat studiū susurationis inter homines & vsus in talibus. Si Saturnus odium simulationem ac inuidiam. Si fuerit sol ab aspectu laudabili significat dispositionem regalem. *Et* si fuerit Mercurius significat rhetoricam id est facundiam & bonitatem lingue & scripturam. *Et* dixerunt quidam q; significat cogitationem & nouitatez animi & debilitatē sensus & grauitatem lingue: & mulieres honestas: & nutritiones paruulorū & matres & materteras. & preparationes ciborum. *Et* dixerunt alii q; significat cerebrū & proprie & pulmonem. *Et* ex coloribus habet croceum: & ex saporibus salsum. *Et* quantitas orbis eius est. 12. graduum. *Et* significat ex viris oculum sinistrum: & ex mulieribus dextrum. *Et* ex diebus habet diem lune: & ex noctibus noctem veneris. Anni fridarie eius sunt nouem. maiores autez. 108. maximi. 520. & mediij 66. & dimidium: & secundum quosdam. 39. & dimidium: & minores vero vigesimoquinto. *Et* fortitudo eius ex plagis circuli in dextra occidentis. *Et* dixit Messala q; significat de figuris hominum hominem album confectum rubore iunctis supercilijs: beneuolum habentem oculos non ex toto nigros: faciem rotundam pulchram staturam: & in facie eius signum. *Et* ex terris habet archoch & tumanaz & aldeilam. *Et* quidam dixerunt q; significat pueritiam ab initio mensis vsq; ad. 7. dies: & a. 7. diebus vsq; ad. 14. dies iuuentutem: & significat etatem perfectionis. i. medie etatis vsq; ad. 21. dies & noctes: & senectutem vsq; ad coniunctionem: id est vsq; in finem mensis quando coniungitur soli. *Et* cum fuerit subradijs Solis significat secreta & res occultas: & similiter omnis planeta: & in initio mensis quando crescit significat omne qd faciendum est: & in impletione sua quod destruendum est: quia decrescit: & in initio mensis ipsa & Sol significat accusatores: & in fine mensis accusatos: & significat in initio mensis lucrum & continentiam: in fine mensis stipendia & dispersiones. & significat in oppositione contrarietatem. & in initio mutationis ad oppositionem id est cum fuerint inter eam & oppositionem. 15. gradus signi initij contrarietatis & eius causam: & cum separata fuerit ab oppositione significat causas exceptiois a contrarietate: & in exitu suo de subradijs Solis significat exitum ab occultatione & his filia: & in introitu sub radijs signi aptationes ad oc

cultandum: z hora diuisionis a Sole significat aptationem exitus sui ab occultatione: z hora exitus sui de subradijs significat apparitionem z aduentum ab absentia z dum fuerit in quarto aspectu Solis significat diminutionem rei seu descensionem ab alto in infimum. Similiter in quarto aspectu secundo sed in quarto aspectu primo significat apparitionem rerum z lucrum z augmentum continentie: z in quarto aspectu Solis secundo significat horum opposita. Et dixerunt quidam q Luna in coniunctione quidem vsq; ad dimidium luminis sui primum erit natura eius humida z medietate luminis sui vsq; ad impletionem erit natura eius calor: z ab impletione vsq; ad dimidium sui luminis secundum erit natura eius siccitas: z a dimidio luminis sui secundi vsq; ad coniunctionem erit natura eius frigus. Reliqui vero planete ab ortu suo vsq; ad stationem suam primam in natura humiditatis erunt z significant pueritiam: z a statione sua prima vsq; ad oppositionem solis erit natura eorum calor: z significat iuuentutem: z ab hoc loco vsq; ad stationem secundam erit natura eorum siccitas: z significat perfectam etatem: z a statione sua secunda vsq; ad occultationem suam primam erit natura eorum frigus: z significat senectutem frigidam. Et dixerunt quidam q sol significat spiritum. idest animam vitalem. Luna cogitationem z sensum. Saturnus merorem z tristitiam vilitatem malum. Jupiter sapientiam z rationem. Mars iram furiam z celeritatem. Venus ludum z gaudium. Mercurius rationalitatem seu dialecticam z disciplinam. Et quia diximus in hoc capitulo de significatione planetarum dum completuntur alteri planete. Similiter etiam est considerandum in ceteris rebus que significant planete.

Ordine vero planetarum seu principatu eorum in conceptione puerorum: z qz diu fuerint in ventre matris. Sciendum est q primus mensis ab hora: scilicet conceptionis est Saturni. Secundus Jouis. Tertius Martis. Quartus Solis. Quintus Venere. Sextus Mercurij. Septimus Lune. Octauus Saturni: z ideo non viuit qui nascitur in octauo mense: eo q sub potestate Saturni nascitur: z nonus Jouis Principatus quoq; siue ordinatio planetarum in vita humana. i. qualiter disponant vitam nati ita diuiditur. Luna incipit ab ingressu nati idest a natiuitate pueri: z disponit secundum quantitatem annorum nutritiuorum qui sunt quattuor anni. Deinde Mercurius post decez. deinde Venus octo. postea Sol. 19. postea Mars quindecim. postea Jupiter duodecim. deinde Saturnus vsq; in finem vite.

De natura capitis draconis z caude.

Caput draconis est masculinum. Similiter etiam est fortuna z natura eius est composita ex natura Jouis z Venere: z hoc significat regnum z fortunam atq; substantiam. Et dixerunt z quidam q natura eius est augmentatio: quia cum fuerit cum fortuna auget fortunam eorum: z cum fuerint cum malis auget malitiam eorum: z anni fridarie eius sunt tres. Cauda vero eius est mala: z natura eius est composita ex natura Saturni z Martis: z significat dejectionem z casum atq; paupertatem. Et dixerunt quidam q natura eius significat diminutionem q cum fuerit cum fortunis diminuit fortunam eorum: z cum fuerit cum malis diminuit malitiam eorum: ideoq; dictum

est caput: est fortuna cum est cū fortunis. z malum cum malis: z cauda mala cū bonis z bona cum malis: z anni eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei z noctis quorum sunt planetarum.

Si fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima hora ipsius planete z secunda hora alterius planete qui ei succedit: cetero uicq; secundum ordinem circuloz pari ratione est successio verbi gratia: die veneris cuius est z dies prima hora est ipsius veneris secunda mercurij. tertia lune. quarta saturni. quinta Jouis. sexta martis. septima solis. octaua iterum veneris. nona mercurij. decima lune. vndecima Saturni. duodecima Jouis. ecce habes. 12. horas diei inequales. Itz de horis noctis. Prima hora sequētis noctis est martis cuius est z tota nox. Secunda Solis. Tertia veneris. Quarta Mercurij. quinta Lune. sexta saturni. septima Jouis. octaua iterum martis. nona solis. decima veneris. vndecima mercurij. duodecima lune. z sic habes etiam. 12. horas noctis inequales. Et incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni: z ipsius est tota dies sic per ordinem numerando inuenies horas dierum z noctium z diuisiones earum super planetas singulos si deus voluerit.

*1. hor. ist. bo
F. iun. qua
z. sicut sicut
S. bybis a
magnus.
Singulis
quod in
ob id in
z. non*

De horis masculinis z femininis.

Oscuntur z hore esse masculine z feminine: quia hora prima vniuscuiusq; diei z noctis est masculina. secunda feminina. tertia masculina. quarta feminina. sicq; succedunt per ordinem. vna scilicet feminina. alia masculina. vsq; in finem diei z noctis.

Differentia tertia in his que accidunt planetis septez in semetipsis z quid accidat eis abinuicem.

Quia iam annuente deo iam peregrinamus esse planetarum in semetipsis: z quid significant: prosequamur narrando quid eis accidat in semetipsis z abinuicem id est a quibusdam erga quosdam.

Significatio planetarū in semetipsis est ut sit planeta ascendens in circulo augis sue minor lumine z magnitudine atq; cursu id est cū fuerit inter ipsuz z suam augez minus 90. gradibus ante vel retro si aut fuerint inter ipsuz z augem. 90. gradus equales erit equalis in lumine z magnitudine atq; cursu. si vero fuerit extra hec duo loca. i. plus. 90. erit descendens de circulo au

*Indistincto
quod in
hor. ob id in
z. non*

gis z apparebit maior lumine z magnitudine ac cursu vel velocior: z si fuerit portio eius equata minus. 180. gra. erit augens numerum. z si fuerit plus erit

*portio
+ equatio hor. est argum. huz ipz b. v. p. z sed hoc veritate
no habet na aliquid argumetum equu planete est
180 q̄ tamen no est augens numeru ut pz in theoria
etiam superior q̄ cu sol er ipsi in epicyclo equat circuar
sed cum qd d. v. p. auctor. si equatio adit dr auctus
cursu si remouet diminue qd no est co forme. si plus vel
Mina 180 q̄ dus habet huc z illuc + huius fines veru
M.C.D. 2018.*

*in tabulis 60
equatio 20
in vna
ut equatio ad al
infectione qu
supra
de cauda*

minuens numerū: et si fuerit portio eius equata ex 180. gra. vel. 360. erit nec au-
gens nec minuens: et si addatur equatio equata super mediū cursuz dī augens
cursuz vel numerū: et si minuitur eius equatio dicitur minuens numerū. Et qñ
aliquis planetarū altiorū. 3. vadit plus medio cursu suo dicitur augere cursuz: et
si minus vadit dicitur minuire cursum: et si vadit in dicitur cursu equalis et qñ
aliquis planetarū inferiorū vadit plus medio cursu solis erit augens cursum.
qñ vadit minus dicitur minuens cursum: et qñ vadit in erit cursu equalis. Lu-
minariū autē esse in cursu est sicut esse trium altiorū planetarū. Sit quoq; plane-
ta septentrionalis cū transierit genzahar suum. i. cū transierit per viam Solis
a meridie in septentrione ille transitus. i. illa abscisio circuloz dī genza-
har. cū ergo planeta transierit ipsaz abscisioē et fuerit inter planetā et ipsaz ab-
scisioē minus 90. gra. erit planeta septentrionalis ascēdens: et cū fuerit a. 90.
vsq; ad. 180. erit septentrionalis descēdens: et cū transierint hunc numerū i. cū
habuerit plus iens ad. 270. erit meridianus descēdens: et cū transierint hunc nu-
merū iens ad. 360. erit meridianus ascēdens. hoc est eē planetaz in semetipsis.

O esse autē planetaruz ab inuicem tractemus. s. quid accidat s. planetis
erga luminaria: et dicemus ex hoc quod dixit Ptolemeus de almu-
gea hoc est de visione inuicem faciet ad faciem. hoc est cuz fuerit in-
ter planetam et solem: dum fuerit planeta occidentalis idest duz sequitur soles
tantum quantum est inter domum illius planete et domum solis de signis: aut
cum fuerit inter ipsum planetam et lunam cuz fuerit orientalis a luna idest duz
succedit luna tantum quantum est inter domum planete et domum lune ex si-
gnis idest cum fuerit planeta tantum distans a sole post quantum distat domus
eius a domo solis: similiter de luna dicitur: quia cum planeta successerit soli et
fuerit a sole saturnus: scilicet in. 6. signo: et iupiter in. 5. mars in. 4. venus in. 3.
mercurius in. 2. tunc dicitur esse in almugea solis. Similiter cum fuerit inter
vñquemq; planetam et lunam succedentem hic numerus signorum vñiuscu-
iusq; planete dicitur esse in almugea lune.

De ductoria. i. securitate planete.

A hoc ductoria planete. i. vt sit planeta in suo hatz. i. in parte sibi pro-
pria et aliquo anguloz ascendens: et aliquod luminarium: simili-
ter in loco sibi consimili in quadrante videlicet in aliquo angulo ita
q; sit planeta in die orientalis a sole: in nocte occidentalis a luna et omnis pla-
neta dicitur esse in sua ductoria secundum quosdam cum fuerit inter planetaz
orientalem et solem 60. gra. Et omnis planeta ex quo tegitur a radijs solis do-
nec appareat de subradijs vocatur combustus: et dum incipit intrare radios
dicitur incepisse comburi: et dum absconditur sub radijs et fuerit prope solem
per. 12. gra. dicitur oppressus et cum fuerit cum sole in vno gradu fuerintq; in-
ter eos. 16. minuta: vel infra et latitudo eius similiter vocat vñtus: et cuz trāsie-
rit eandem vñionē petens exituz donec videat vocat euasus. Et ex quo appa-
rent tres altiores de subradijs et incipiunt oziri. i. apparere mane ante solem:
hoc est cū fuerint ppinquoies circulo hemisperij orientalis donec veniat ad
oppositionem vocant orietales dextri: et ex quo trāshierit oppositionē donec cō-
iungatur iterū soli vocant occidētales sinistri. Venus vō et Mercuri⁹ ex quo
seperat aliqs eoz a gradib⁹ solis in medio retrogradatiōis sue: et apparent do-
nec cōburant a sole in sua directiōe vocant orietales: et ex quo seperant a sole

in medio directibis sue donec iterum comburant in retrogradatiōe sua vocā-
 tur occidentales: z cū fuerit in ortu suo. i. cū fuerit orientales vocant dextris: z di-
 cunt esse mascul. z occiduo suo. i. cū fuerit occidentales vocant sinistri z dñr esse
 femine: z tūc sunt fortiores. ¶ Tres vō altiores postq̄ exeūt de subradijs solis
 vocant orientales z dñr augmētari i fortitudine vsq̄ ad. 30. gra. a sole z vocant
 post hoc vsq̄ ad. 30. gra. alios orientales fortes vel fortiores: z cū trāsierint solē.
 60. gra. vocant planete orientales eūtes ad debilitatē donec veniāt ad retro-
 gradationem tūc noiant orientales retrogradi: donec sint z veniāt in oppositio-
 ne: z post hoc erunt occidentales retrogradi cū trāsierint oppositiōnē. donec
 perueniant ad directiōnē: deinde a directiōne vsq̄ ad. 60. gra. post directiōem
 donec sit longitudo eoz a sole. 30. graduū dicunt occidentales fortes: deinde a
 longitudine 6. gra. post directiōnē dicunt occidentales eūtes ad debilitatē: de-
 inde sunt occidentales debiles donec intrent sub radijs solis. ¶ Inferiores
 quoq̄ ex quo seperant a sole: z ipsi retrogradi vocant orientales debiles: sicq̄
 esse nō deficiūt donec veniāt ad directiōnē suā: z tūc sūt orientales fortes: donec
 longitudo eoz sit a sole sicut lōgītudo solis ab eis fuit duz cepissent debilitari
 eūtes ad retrogradatiōnē: deinde sūt orientales debiles donec supponāt radijs
 solis post hoc sunt cōiuncti: deinde cōbusti eūtes ad apparitiōnē donec vide-
 ant: z ex quo seperant a sole in directiōe vsq̄ ad 60. gradus sunt fortiores: z a
 60. vsq̄ ad horā sue retrogradatiōis erūt occidentales fortes: z donec fuerint
 cū sole erūt debiles: z planeta cū exierit de subradijs solis: z nulli planete iun-
 ctus fuerit dicitur q̄ sit in lumine suo: hoc est esse planetarū cū luminaribus.

*6. gradus a
 7. aut vobis
 post gradus
 sui debis*

De his que accidunt planetis ad seinuicem.

Q Si autem illorum erga seinuicem hoc est idem q̄ coniunctio. i. cum
 fuerint duo planete in duobus signis aspicientibus se z fuerit leuior
 in signo suo minus gradibus q̄ fuerit ponderosior in signo suo: fue-
 rintq̄ inter eos. 6. gra. vel infra: tunc dicitur q̄ leuior eat ad coniunctionem
 ponderosior. s: z cum gradus eorum fuerint equales perficiunt coniunctio eo-
 rum: z cum trāsierit eum erit ab eo separatus coniunctio hec dicitur coniu-
 ctio longitudinis. ¶ Coniunctio vero latitudinis est: vt duo planete iungan-
 tur per latitudinem. Et si fuerit applicatio coniunctionis oportet: vt sit lati-
 tudo eorum equalis in vna parte: z si fuerit coniunctio ex oppositiōne oportet
 vt sint latitudines eorum equalis: ita vt latitudo vnus sit ascendens in se-
 pte rione: z alterius descēdens in septentrione vel vnus ascendens in meridie
 z alteri descēdens in meridie: aut si fuerit applicatio ex aliquo alioz aspectū:
 hoc est q̄ sit latitudo vni septentrionalis ascendens: z alteri meridiana descē-
 dens: z eorū rso in meridie: z hec est applicatio latitudinis que dicta est. ¶ Et
 cum seperat vnus planeta ab alio z nulli planetarū iungitur q̄dū in eodē si-
 gno fuerit dicitur cursu vacuus. ¶ Et cum fuerit planeta in aliquo signo: z ali-
 qs planeta non aspexerit hoc signū alter planeta q̄dū in eodē fuerit dñr fera-
 lis vel agrestis. ¶ Et cum seperatur planeta leuis a planeta ponderosiori z
 iunctus fuerit alteri. transfert naturam primi ad secundum. Transfert etiaz pla-
 neta naturam alio modo hoc est vt planeta leuis iungat planete pōderosiori
 se: z ipse pōderosior iterū alteri se ponderosiori: tūc melius trāsser naturam
 leuioris ad pōderosiorē. ¶ Si autē nō iungit vnus istoꝝ alteri: z iungit yter

*vel sing re
 uer 4 19 in
 corporalis
 hoc est vt
 coniunctio
 hoc est vt
 oppositiō*

induit

q; alteri: tunc si aspexerit ille tertius planeta aliquem locorum circuli reddat lumen eorum ad locum ipsum. & hoc vocatur redditus luminis. Iterum si vnus planeta non iungitur alteri: sed alter planeta tertius in vtroque transfudit lumen: tunc hec coniunctio dicitur etiam redditus luminis. ¶ Sequitur prohibitio & fit duobus modis. Vno scilicet ex coniunctione hoc cum fuerint tres plane te in vno signo: sed in diuersis gradibus: & fuerit ponderosior plus gradibus: tunc ille qui est medius prohibet priorem illum. scilicet qui est minus gradi bus ne iungatur ponderosiori donec pertranseat eum. Secundo modo vt duo plane te sint in vno signo: & leuior iungatur ponderosiori: alter quoque iunga tur eidem ponderosiori per aspectum: ille ergo qui est cum eo in vno signo aspi cientem prohibet a ponderosioris coniunctione: si fuerint tamen gradus illius qui iungitur: & ipsius qui aspicit equales. idest vnus numeri. Si vero ille qui aspicit fuerit propior gradui ponderosioris erit coniunctio aspicientis. Et si coniungitur planeta domino illius signi in quo fuerit: vel domino exaltatio nis seu domino ceterarum dignitatum in quibus fuerit: dicitur pulsare idest mittere naturam illius plane te domini scilicet eiusdem dignitatis ad eum. ¶ Et si fuerit planeta in aliqua dignitatum suarum & fuerit iunctus alij plane te qui habeat etiam partem dignitatis in eodem loco mittit ei etiam vtriusque natu ram suam. s. & illius cui iungit: & hec missio omnis vocatur alcobol idest recep. io.

Dunc sequitur redditus. i. quando iungitur planeta alicui plane te qui comburitur. i. qui fuerit sub radijs solis vel fuerit retrogradus red ditque ei virtutem propter debilitatem suam quam non valet retinere: tunc si fuerint vtriusque plane te in angulo vel succedentibus angulorum erit red ditus cum proficuo. similiter si fuerit qui coniungitur ei tantum in angulo: & il le cui coniungitur receperit eum. Si autem fuerit planeta qui iungitur cadens ab angulo: & ille cui coniungitur in angulo vel in sequenti angulorum: aut si vtriusque fuerint cadentes erit redditus cum detrimento.

Inde sequitur almenes. idest refrenatio que fit quando planeta vult co iungi alteri: sed antequam iungatur accidit retrogradatio & sic destrui tur eius coniunctio. ¶ Hanc sequitur alchorad. i. contrarietas acci dens: hec fit cum aliquis planeta leuis fuerit multorum graduum in signo & alter illo ponderosior minus gradibus. tertius quoque leuior primo volens co iungi ponderosiori: sed antequam ei coniungatur fit retrogradus ille leuior qui habet plures gradus & iungitur & applicatur illi ponderoso & transiens illum iungitur etiam alteri plane te leuiori: & sic destruitur coniunctio illius prioris cum ponderoso.

Sequitur alfazim. i. frustratio. h. quoque fit cum aliquis planeta petit co iunctionem alterius plane te. sed antequam perueniat ad eum mutatur iste in aliud signum & erit aliquis planeta in paucis gradibus aspiciens ipsum signum & erunt radij eius in initio signi. Quoque exierit sequens planeta de primo signo iungitur isti aspicienti & annullatur coniunctio quam habe bat cum illo. s. cum primo.

Hinc sequitur abscessio luminis hoc est quando aliquis planeta petit co iunctionem alterius & fuerit in secundo signo a signo illius cui iungitur alter planeta: sed antequam iungatur ei prius fit ille qui est in secundo signo

retrogradus . coniungiturq; ei z abscindit lumen suum a planeta qui vole-
bat coniungi ei: similiter si fuerit planeta iens ad coniunctionem alterius pla-
nete: z ipse alter planeta cui vult iungi petat coniunctionem alterius planete
se ponderosioris. sed anteq; perueniat leuis ad gradus ponderosioris iungi-
tur ipse ponderosus alteri seipso ponderosiori: z abscindit lumen illius a pla-
neta primo leuiori.

De locis fortunatis z malis.

Sunt quoq; his planetis loca in quibus confortantur z in quibus de-
bilitantur: z loca in quibus fiunt fortune: z loca in quibus fiunt mali.
Sed loca in quibus fiunt fortune sunt h: vt scilicet sint in aspectibus
bonorum idest in aliquo aspectu utili: scilicet sextili: aut in trino aspectu quia a
quibusdam ita nominatur exagona radiatio quoq; ac trigona: z vt sint mali ca-
dentes ab eis sintq; separati ab infortuna: z iuncti fortune: aut sint obsessi a for-
tunis vel radijs eorum idest vt sint inter duas fortunas vel inter radios fortu-
narum. Nec est enim obsessio vt habeat planeta fortunam vel radios eius
ante se z aliam fortunam: vel eius radios post se. Et quidam vocant hoc altifert
idest veneratio: aut sint vniti cum sole in vno gradu: aut sint in aspectu eius sex-
tili: siue trino vel cōsimili aspectu lune z luna tunc fit fortunata: z vt cursu sint
veloces aucti lumine z numero: aut sint in dignitatibus suis vel in suo haim:
idest in sua similitudine vt sit videlicet planeta masculinus in signo masculino
z femininus in signo feminino z diurnus in die super terrā z in nocte sub ter-
ra nocturnus in nocte super terram: z in die sub terra z reliqua z vt sint in fi-
gnis in quibus habuerint dignitates seu potestates suas: vel gaudijs suis vel
in gradibus lucidis recepti: z ex fortitudine eorum est vt sint ascendentes in se-
ptentrione: aut sint septentrionales: vel sint ascendentes in circulo augis sue:
aut in statione secunda hoc est quando fuerint in statione vbi dirigantur a re-
trogradatione: aut sint exeuntes de sub radijs solis: aut sint in angulo: vel in se-
quenti eius: aut sint tres altiores orientales a sole: q; si eum aspexerint sextili:
aut trino aspectu: erit illis hoc augmentum fortitudinis: aut fuerint in quartis
masculinis z sol cum fuerit in illis quartis masculinis: aut in signis masculinis
erit fortis etiam nisi sit in libra: quia ibi cadit. Et ex fortitudine trium inferio-
rum est vt sint occidentales a sole: aut in quartis femininis z ex fortitudine lu-
ne: vt sit in nocte super terram z in die sub terra in loco feminino: vel in signo
feminino: z cum fuerit in exaltatione solis.

*nota qd sol
apparet qd
fortuna si
vt in pte*

De infortunio planetarum.

Infortunio vero planetarum z destructione eorum est vt sint in cō-
iunctione malorum: aut in oppositione eorum: vel in eorum tetrago-
na: aut trigona: aut exagona radiatione: aut si fuerit iter eos z corpus
mali vel radios eius minus termino planete: aut fuerint in terminis malorum:
aut domibus eorum: aut sint mali eleuati super eos a .x. vel xi. a locis eorum: z
multo deterius si non receperint eos. Aut fuerint in coniunctione solis: vel
oppositione eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerint in capitibus suorum

genzahar: aut cum caudis suis: aut cum capite draconis vel cauda sintq; inter
eos z inter aliquem istorum scilicet locorum. 22. gradus vel infra: z maxime si
fuerit luna in aliquo eorum: similiter z sol tunc magis impeditur ab eis. idest
a capite vel cauda cum fuerint inter ipsum z vnum eorum etiam. 4. gra. ante
vel retro: aut fuerit planeta obsessi inter duos malos: hoc est vt sit planeta in si-
gno aliquo z cu; eo malus: vel radij eius ante se: z malus vel radij eius post se:
aut seperatur a malo per coniunctionem. vel per aspectum: z iungatur tali mo-
do alteri malo aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum: idest
in secundo ab eo: z in signo quod est post euz: idem in. 12. ab eo fuerit alter ma-
lus: vel radij eius. Similiter dicitur de signis q; sint obsessa. Quod si aspexerit
fortuna vel iol eundem planetam obsessum: vel signum obsessum a trino: vel a
sexulti aspectu fueritq; inter eum z coniunctionem minus septem gradibus sol-
uitur ipsa malicia vel obsessio. **C** Et ex hoc vt sit planeta retrogradus: vel sub
radijs iolis combustus: aut cadens ab ascendente: aut ex debilitate eorum: vt sint
tardi cursu: aut in statione prima: hoc est quando stant: vt retrogradi fiant: aut
sint in gradibus tenebrosis. aut sint masculini in signis femininis: z gradibus
femininis in die sub terra: z in nocte super terram: aut sint feminini in signis
masculinis: z in gradibus masculinis in nocte sub terra: z in die super terram:
aut sint in oppositione dignitatum suarum: seu potestatum: aut descendentes
in meridie vel meridiani: aut cadentes ab angulis: vel a succedentibus angu-
lorum: aut in domibus cadentibus: aut sint in via combusta que est medietas
ultima libre: z prima medietas scorpiotis: aut iungantur planete retrogrado
vel impedito seu cadenti: aut non sint recepti. Aut sint tres altiores a sole occi-
dentales: aut in quartis femininis: z debilitas solis est: vt in signis femini-
nis: aut in quartis femininis: nisi sit in domo nona: z debilitas trium inferio-
rum est vt sint orientales: aut in quartis masculinis.

De amicitia z odio planetarum.

Quod dicitur in planetis q; sint quidam eorum se inuicem diligentes z
odientes: nam de diligentibus quidam antiquorum dixerunt q; Ju-
piter diligit omnes planetas z sit amicus eorum z ipsi illius preter
martem. Venereis amici sunt omnes planete z omnes diligunt eum preter
saturnum. Saturni autem amici sunt Jupiter Sol z Luna z inimici eius
Mars z Venus z ipsa plus habet eum odio. **C** Et amica martis est Venus z
ceteri planete odio habent eu z plus Jupiter z Sol. **C** Solis vero amici sunt
Jupiter z Venus: z inimici Mars Mercurius z Luna. **C** Mercurij amici
sunt Jupiter Venus: z Saturnus tantum: z inimici eius sunt Sol z Luna z
Mars. Lune autem amici sunt Jupiter z Venus z Saturnus: z inimici Mars
z Mercurius. Capiti draconis amici sunt Jupiter z Venus: z inimici Satur-
nus z Mars Laude vero amici Saturnus z Mars: inimici Sol z Luna Ju-
piter z Venus. Et sunt alie species inimicitie. cum fuerint duo planete habē-
tes domos suas oppositas: vt Mars z Venus: z cū iungunt d; apertio por-
tarum. Tertia quoq; species inimicitie est vt sint duorum planetarum exalta-
tiones opposite. Fortior autem planetarum amicitia est: vt concordet plane-
ta cum planeta in natura z in qualitate atque substantia z potestate sicut con-
cordat Mars cum sole: quia vterq; concordat in caliditate z siccitate z acuitio

ne z celeritate: z est dominus exaltationis eius in qua apparet eius fortitudo: z vti concordat Luna z Venus in frigore z humiditate: z est domina exaltationis eius. Cum autem concordauerunt duo planete in natura z substantia: vt Jupiter z Venus sunt amici.

Differentia quarta in expositione nominum astrologorum.

Et prosequamur nunc expositionem nominum astrologorum. Initium horum est. Coniunctio z res significantes destructiones seu mutationes que fiunt in hoc seculo ex coniunctionibus: quarum numerus est sex: maior autem omnibus coniunctionibus est coniunctio saturni z iouis in initio arietis z h fit in. 960. annis. **C** Secunda autem eorum coniunctio est in initio vniuscuiusq; triplicitatis z h fit in. 240. annis. Iunguntur enim in vnaquaq; triplicitate duodecies: z forassis faciunt in vnaquaq; triplicitate. 13. coniunctiones: deinde mutatur eorum coniunctio ad triplicitatem que huic succedit. **C** Tertia autem coniunctio est saturni z martis in initio cancri que fit in omnibus. 30. annis. **C** Quarta quoq; est coniunctio iouis z saturni in vnoquoq; signo que fit in omnibus. 20. annis. **C** Quinta est descensio luminaris maioris in punctum z equinoctij vernalis temporis. scilicet ingressus solis in capite arietis que fit in omni ano. **C** Sexta est coniunctio luminarium z oppositio eorum que fit in dimidio cuiusq; mensis lunaris. Et quando dicitur ascendens coniunctionis dicitur vel significat ascendens mundi. id est signum quod ascendit hora introitus solis in predictum punctum equinoctij vernalis in initio scilicet illius anni in quo debet fieri coniunctio predicta.

De animodar. i. gradus ascendens natiuitatum inuestigatione.

A Ex hoc animodar quod est inuestigatio gradus ascendens alicuius natiuitatis: z putant multi astrologorum qd inueniatur per eundem idem gradus ascendens natiuitatis alicuius: sed hoc falsum est: z hoc iam patefecit in libro meo quem feci de animodar: sed inuenitur per eundem dignior omnibus gradibus circuli post gradum ascendens in eadem hora secundum cursum naturalem: z concordat multotiens. id est accidit aliquando qd inueniatur per eum gradus ascendens. Cuius rei cognitio est vt confideretur gradus coniunctionis vel gradus preuentiois que fuerit ante ipsam natiuitatem: z si fuerit coniunctio illi natiuitati proprio vocatur ipsa natiuitas coniuunctionalis: z si fuerit preuentio illi proprio dicitur preuentionalis. i. in qualicumq; eorum fuerit natiuitas in coniunctione. s. vel preuentione eodem mo z nomine natiuitas predicta nuncupatur: z quia gradus coniunctionis est idem gradus in quo iunguntur luminaria nulla est inquisitio: nec indiget expositione: in preuentione aut quia vniquodq; luminarium est in gradu suo id est in diuersis gradibus. Neceffe est nobis scire que horum graduu velu intelligi gradum preuentiois: z iam dixit Ptolemeus: quia gradus illius luminaris qd fuerit super terram est gradus preuentiois: z quida sapientiu dixerunt qd si euenerit in preuentione qd vnum luminarium sit in gradu orientis z alteru in gradu occidentis: tunc gradus orientis erit gradus preuentiois. Et dixit Uelli

nota qd in qd
in d. g. n. b. no p
vniq; b. r. g. a. f.
s. i. l. l. o. n. o. m. p.
d. u. p. a. n. t. p. u. l. t. i. m.
p. u. n. i. o. r. u. m. p. i.
z. d. i. m. o. r. u. m. q. d.
i. g. n. d. i. f. i. t. i. n. t. r.
b. i. s. p. a. d. q. u. a. s.
q. u. i. v. n. d. u. p. a. n.
v. o. s. o. p. l. u. s. g. r. a.
i. d. i. u. s. h. y. p. o. t. a.
n. o. p. o. t. f. u. b. r. i. l.
y. g. a. s. t. r. o. b. r. a. t. i.
m. i. g. r. a. s. t. r. o. b. r.
p. i. l. l. o. g. f. u. n. d. a.
i. l. l. u. d. q. d. f. u. i. t. a.
d. o. m. b. q. u. o. s. p. a. l.
i. n. s. p. f. u. i. t. i. s. l.
n. o. t. i. p. r. i. n. c. i. p. i. o.
i. s. t. q. u. i. a. l. i. e. n.
a. l. l. i. o. t. i. f. u. n. d. i.
d. r. u. b. n. a. g. b. d. r.
q. d. i. g. n. o. d. i. r. g.
i. n. t. e. r. i. l. l. o. g.
m. u. n. d. i. i. z. v. i. d. e.
a. s. t. r. o. b. r. a. t. i. s. i. s.
h. y. q. u. i. a. s. t. r. o. b. r.
a. y. b. i. r. q. d. a. s.
u. b. i. g. n. u. m. e. r.
q. u. o. f. u. i. t. i. l. l. o. g.

us: quia gradus preventionis est gradus in quo fit impletio volens intelligi
 gradū lune: sed qz hoc est opus Ptolemei opz in hoc nos redire ad eius sniaz
 cū ergo gradus cōiunctionis vel gradus preventionis certissime patuerit cō-
 stitues gra. ascendente per extimationez hore natiuitatis z quattuor angulos
 reliquas domos: deinde aspicias gra. coniunctionis: vel gradū preventionis
 que fuerit ante natiuitatez: z quis planetarū in eo fuerit dignior vel fortior in
 eadē hora cōiunctionis vel preventionis per multitudinē dignitatū seu pote-
 statuz. i. cōsiderabis quis planetaz habeat maius dominū in eodē loco. Il dunc
 ergo planetaz equabis ad horā opinatā natiuitatis. deinde aspicias virum fit
 gradus illius planete in signo in quo est propior gradui. x. domus aut gradui
 ascendetis z cui horū ppior fuerit facies hūc angulū ad istar gradus ipfi^o pla-
 nete z eius minutū: z diuides. xij. domus per eū dixit Ptolemeus si planete plu-
 res conuenerint in dominio eiusdem loci z fuerint equales in fortitudine cō-
 stitues dñm loci illum qui fuerit dñs haim: qz si in hoc etiaz cōuenerint cōstitu-
 es eum qui velocius dz mutari ab esse suo ad id qd fuerit melius. i. eum qui vo-
 luerit exire de aliquo signo in quo fuerit: z intrare aliud in quo habuerit plu-
 res dignitates: vel si fuerint orientales a sole eliges euz qui soli fuerit propin-
 quior z non fuerit sub radijs. Si vero in angulo fuerit ille est eligendus qui
 gradui eiusdem anguli fuerit propinquior: z hoc intellige.

A Ex hoc hylech. i. locus vite in natiuitatibus cuius scientia est: vt pri-
 mo aspicias horā natiuitatis: que si fuerit in die accipies a sole: qui si
 fuerit ante gradū signi ascendens per. 5. gradus aut infra: aut fuerit in
 10. vel. 11. siue masculinum fuerit ipsum signū seu femininū aptus erit: vt fit hy-
 lech. Si aut fuerit in his tribus locis. s. in septima vel octaua vel nona in signo
 mas. s. fit aptus erit: vt fit hylech. Si vero fuerit in his tribus locis i signo femi-
 nino nō erit aptus: vt fit hylech. Hinc aspiciens Lunā que si fuerit in ascenden-
 te vel in secūda vel tertia: aut in septima vel octaua erit apta hylech siue mascu-
 linum siue femininū fuerit signū. Et si fuerit ante gradū signi ascendens per.
 5. gradus vel infra: aut fuerint in. 10. vel. 11. aut in quarta vel quinta vel in septi-
 ma in signo feminino aptetur hylech. Si autē fuerit in aliquo istorū in signo
 masculino nō erit apta hylech si fuerit in die natiuitas. Si vero natiuitas fue-
 rit nocturna incipiamus a luna que si fuerit in aliquo predictorūz locorū: s. m
 qz prediximus erit apta hylech. Si autez luna non fuerit in eis aspiciens post
 hoc ad solē. qui si fuerit ante gra. 7. per. 5. gra. vel infra: aut si fuerit in. 4. vel in.
 5. erit aptus vt fit hylech siue signū fuerit masculinū siue femininū. si vero fue-
 rit ante ascendentez. 5. gradibus vel infra: aut in ascendente: vel in secundo si-
 gno mas. aptabitur etiā hylech. Si autē fuerit in aliquo istorū locorū in signo
 femi. nō erit aptus hylech. Quod si luminariū aliquod nō fuerit aptū hylech.
 Aspice post hoc natiuitatem: vtrum sit coniunctionalis aut preventionalis. i.
 vtrum sit post cōiunctionē vel preventionem. Quod si fuerit natiuitas coniu-
 ctionalis z fuerit gradus coniunctionis in aliquo anguloz. vel in succeden-
 ti angulo: erit in loco apto hylech. Si vero predictus gradus fuerit cadens
 ab his octo locis idest ab angulis z a succedentibus angulis non erit hylech.
 Aspicias tunc gradum parus fortune: qui si fuerit in aliquo angulorum vel in
 succedentibus angulis: erit in loco apto hylech. Si vero cadens fuerit ab
 his. 8. locis. Aspicias post hoc gradū ascendens z constitues euz hylech. Si

no est p...
 m...
 f...
 r...
 a...
 b...
 d...
 e...
 f...
 g...
 h...
 i...
 k...
 l...
 m...
 n...
 o...
 p...
 q...
 r...
 s...
 t...
 u...
 v...
 w...
 x...
 y...
 z...

vero natiuitas preuentionalis fuerit: incipies a gradu preuentionis. Aspici-
 esq; eum sicut prius fecisti in gradu coniunctionis: et post ipsum gradum par-
 tis fortune post ipsum gra. ascendens eo ordine quo predictimus in gra. con-
 iunctionis. De sexu autem signorum non curabis. i. non aspicias utrum sint si-
 gna illa mas. vel femi nisi tantummodo in luminaribus hoc est in gradu con-
 iunctionis vel preuentionis et ascendens et pars fortune non conderes utrum
 sint in mas. signis vel femi. tam in angulis q̄ in succedentibus angulorum: sed
 hec quattuor in erunt tunc apta hylech cū fuerint in his octo locis. i. in angulis
 vel succedentibus eorū si vero fuerint in locis recedentibus. i. cadentibus ab
 angulis non erunt apta hylech. Apparet itaq; q̄ sol sit hylech apertus in die et
 nocte super terrā et sub terra in. 11. locis: super terrā in 6. locis et sub terra in. 5.
 Luna quoq; apta erit hylech in die et nocte super terrā et sub terra similiter in.
 11. locis super terrā in. 5. et sub terra in. 6. et cū hoc si fuerit luna in his locis sub
 radijs solis non erit apta hylech. Aspiciens autē hylech in angulis et succeden-
 bus eorū secundū q̄ equatur. 12. domus circuli per gradus horarū ascendens
 secundum q̄ exponit eius opus in canone planetarū: id est in libro cursuū pla-
 netarū. Cūq; equaueris domos hoc modo omnis planeta qui fuerit ante gra-
 dum signi ascendens vel cuiuslibet dom⁹ per. 5. gradus vel infra erit fortitudo
 eius valida in domo que ei succedit: et omnis locus ex locis que predictimus
 est apertus hylech: si aspexerit eum aliquis dominorum illius qui sit dominus
 domus: aut dominus exaltationis: aut dominus termini: aut triplicitatis: aut
 dominus faciei: et si non: non erit apertus hylech.

De alcohoden.

Alex hoc alcohoden qui est significator vite: id est dominus annorū:
 vel dans annos quem cuz volueris scire et iam prenoti hylech eo or-
 dine quem dixi: aspicias dominum domus hylech: aut dominum
 exaltationis eius: aut dominum termini eius: aut dominum triplicitatis: aut
 faciei eius quis horum fortior fuerit et autentior in loco hylech: et si aspexerit
 hylech erit dignior alcohoden. q̄ si non aspexerit hylech qui fuerit pluris
 auctoritatis aspicias eum qui fuerit auctoritatis minoris donec inuenias ali-
 quem ex illis qui aspiciat: q̄ si non aspexerit hylech non poterit ille locus es-
 se hylech: et tunc queres ab alio hylech et iterum queres ab eodem secundo hy-
 lech alcohoden eo ordine quo predictimus: q̄ si equales fuerint duo planete
 vel tres in auctoritate gradus hylech: et aspexerit uterq; erit dignior alcohodē
 den qui fuerit fortior loco. Si vero fuerint equales in fortitudine loci scilicet
 ubi fuerint ipsi plāete erit ille alcohoden qui propior fuerit gradui hylech.
 Quibusdam autem videbatur melius inspicere a domino domus qui si aspe-
 xerit hylech ponebant eum alcohoden et non considerabant alterū: et si non
 inuenissent dominum domus aspicientem hylech accipiebant dominus exal-
 tationis quem si aspiciere viderent hylech ponebant alcohoden eum et non
 considerabant alium: similiter faciebant de domino triplicitatis termini atq;
 faciei per ordinem: et erat Dorotheus preponens dominum termini in hoc
 domino domus: Et quidam dixerunt q̄ si equales fuerint duo planete vel
 tres vel plures in dignitate: et in ppinquitate aspectus gradui hylech ille erit
 alcohoden qui erit in loco laudabili a sole: id est qui fuerit cum sole in vno
 gra. per. 16. minuta: aut infra: vel propinquo: gradui anguli: aut in initio or-

*signi in diuisi-
 aliqui. In plan-
 fortior. In
 et in domo
 signi de hylech
 de hylech fortior
 in signi fortior
 in*

tus sui: id est cum mane apparuerit: aut fuerit in statione sua secunda: vel in aliquo esse scilicet laudabili a sole sicut prediximus ipse erit alcohoden. Si vero gradus Solis fuerit hylech: et fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech: et alcohoden simul et non considerabitur alius alcohoden preter eum: similiter si fuerit gradus Lune hylech: et fuerit in Tauro vel in cancro habeto eam pro hylech et alcohoden: simul et non considerabis alcohoden alium preter eam.

Almutam est qui preest natiuitati: ab eo significatur esse nati post hylech et alcohoden: et ipse planetis ceteris est pluris auctoritatis: in ascendente et in locis luminarium atque in loco partis fortune in loco quoque coniunctionis vel preuentionis que est ante natiuitatem. Quod si presuerit aliquis planeta duobus locis aut tribus aut quattuor aut pluribus pre multitudine potestatis sue erit ipse almuta: id est auctor et significator vite post hylech: et alcohoden et per eum significatur esse nati: et quidem habent eum pro alcohoden ad dandum vitam.

De profectioe signorum.

Quod ex hoc signum profectioe in annis natiuitatum atque mundi. Nam in annis natiuitatum scientia est: ut aspicias quot anni transierunt nato ex annis solaribus perfectis: aspiciasque omni anno signum unum et incipies ab ascendente nati per successionem signorum quousque finitus fuerit numerus signum quod succedit est signum profectioe ab ascendente signum videlicet anni intrantis que non misisti in numero hoc erit in tali gradu sicut fuit in ascendente natiuitatis: et dominus eiusdem dicitur alcohoden cuius interpretatio est dominus anni. Similiter numerabis a signo solis unum cuiusque anno signum unum: et exibit per hoc signum profectioe a sole. Similiter a signo Lune et a medio celi: et a parte fortune in similitudinem gradus radicis: id est puncti natiuitatis. Cuius rei exemplar est quod quidam natus est oriente capricorno scilicet .17. gradu eius: et sol erat in piscibus .15. gradu: et medium celi scorpionis .octo gra. et luna in libra .15. gra. et pars fortune in leone .17. gra. et iam transierunt nato tres anni perfecti peruenietque quartus annus ab ascendente in ariete qui est quartus a capricorno usque ad .17. gradum eiusdem arietis. et erit mars alcohoden: peruenit locus solis ad geminos usque ad .15. gra. eiusdem signi: et peruenit luna ad capricornum .ad .15. gra. et profectus a medio celi ad octo gradum aquarii. et profectus a parte fortune peruenit usque ad .17. gradum scorpionis. Cumque peruenierit annus ad gradum profectioe: ut ad .17. gradum arietis in hoc exemplo: et fuerit inter ipsum et similem gradum succedentis signi ad quem debet peruenire annus sequens in eadem domo planeta vel radij eius: et volueris scire quando peruenierit profectio ad ipsum planetam vel ad radios eius aspicias quid sit inter gradum ad quem perueniet annus: et planetam vel radios ex gradibus et minutis: et multiplicabis illud per .12. et sextam illius numeri quem multiplicas vel in .12. gradus et .6. unius gradus et quot prouenerint erunt dies ex anno illo in quo fueris in quibus proueniet profectio a gradu in quo incipit usque ad gradum ad quem numerasti post fiet profectio ipsius planete. **P**rofectio autem ex annis mun-

Si dixit alchindus est quod fuerit inter annum conjunctionis que significauit
 sarracenoꝝ sectaꝝ & inter annuꝝ alhegerat in quo cepit primuꝝ predicare mahometus
 qui fuit primus annoꝝ arabuꝝ. 52. anni solares & 57. dies & fuit ascēdens
 anni illius cōiunctionis predicte secte signuꝝ geminoꝝ: & peruenit profectio
 eiusdem anni ad virginem: & inter ipsum primuꝝ annoꝝ arabuꝝ: & primuꝝ anno
 ruꝝ tezdagird regis persaruꝝ fuerunt 3624. dies scilicet perfecti. Cū ergo volue
 ris habere notitiaꝝ huius rei accipe annos tezdagird & verte eos in dies sicut
 iam expositum est in azig in libro cursuꝝ planetaruꝝ: & adde desuper dies qui
 sunt inter primuꝝ annoꝝ arabuꝝ & tezdygird: & diuide hoc per 365. dies & quar
 tam partem diei & quot diuisiones exierint tot erunt anni solares: & qđ reman
 serit ex mensibus & diebus erit ex anno imperfecto: qđ cū ita collectum fuerit
 ex annis ipsi sunt anni solares ab initio annoꝝ arabuꝝ proijce ergo omni
 anno signum vnum & incipe a virgine & ad quodcuꝝq; signuꝝ te perduxerit nu
 merus ipsum erit signuꝝ ad quod peruenit annus mundi ab ascensione coniu
 ctionis predicte secte. Alijs autem extra alkindum visum est vt adderent su
 per annos tezdagird perfectos. 61. años & 11. menses & 12. dies & 16. horas: ex
 annis persidum qui sunt sine fractione. i. sine quarta diei & extenderent hos an
 nos in dies ac verterent dies in annos solares sicut prediximus & inciperent
 proijcere ab initio libe: qđ si volueris profectioem a signo conjunctionis se
 cte sit profectio a scorpione: si vero volueris profectioem ab ascendente regni
 minue ex annis tezdagird annos illos 317. persidos & verte eos in annos so
 lares sicut pdiximus: & incipe proijcere a virgine. Rursus si volueris pro
 fectioem ab ascensione profectioem mutationis conjunctionis a triplicitate
 te aquatica ad triplicitatem igneam minue ex annis tezdagird perfectis. 176.
 annos & verte illos qui remanent in annos solares. & incipe proijcere a leo
 ne & quo peruenit numerus in eodem signo erit profectus vnus cuiusq; in
 tiꝝ eorum que diximus.

De directione significatoris.

Q Ex hoc sequitur atazir. i. directio: hoc est vt dirigas significatoꝝ ali
 quem ad aliquē locū signoꝝ & scias qđ sit inter eos ex gradibus dire
 ctionis accipiesq; vniciq; gradui annuꝝ vnu. Cū ergo volueris scire
 hoc & fuerit ille significatoꝝ in ascendente quēuis dirigere ad aliquē partē cir
 culi minue ascensionē gradus in quo fuerit significatoꝝ quē volueris dirige
 re per ascensionē regionis de ascensionibus gradus illius ad queꝝ volueris
 dirigere euz: & qđ remanserit erit gradus directionis: qđ si fuerit significatoꝝ in
 gradu septime minues ascensionē nadir. i. oppositi gradus in quo est significa
 toꝝ de ascensionibꝝ nadir illius gradus ad queꝝ volueris ipsuꝝ dirigere in illa re
 gione. Si vero fuerit signoꝝ in medio celi vel in angulo terre: minues ascen
 siones gradus significatoris de ascensionibꝝ illius gradus ad queꝝ volueris eū di
 rigere per ascensionē circuli directi: & qđ remanserit erit gradus directionis.
 Si vero fuerit ille significatoꝝ quē volueris dirigere in aliquo loco extra quat
 tuor angulos. Aspicias longitudinem eius ab aliquo horum anguloꝝ qui
 sunt angulus mediꝝ celi atq; angulus terre: hoc est vt aspicias significatoꝝem
 qui si fuerit inter ascendens & medium celi: minues ascensionē gradus me
 diꝝ celi per circulum directum de ascensionibus gradus significatoris: & si fue
 rit inter. 7. & medium celi: minues ascensionē gradus significatoris de ascen

partes horarum
vnde sub m
circulo obli
quato
significator

tionibus gradus medij celi per circulum directum: et quod remanserit: ex qua
licunq; horum locorum fuerit: illud divides per partes horarum illius diei
gradus in quo fuerit significator: et quod exierit erunt hore longitudinis ab
angulo. Et si fuerit inter ascendens et angulum terre minues ascensiones gra
dus significatoris per circulum directum de ascensionibus gradus anguli ter
re. Rursus si fuerit significator inter angulum terre et .7. minues ascensiones
gradus anguli terre per circulum directum de ascensionibus gradus signifi
catoris: et quod remanserit ex qualicunq; horum locorum divides per tempo
ra horarum diei nadir idem oppsit gradus significatoris: et quod exierit ipse
erunt longitudines hore ab angulo. Cumq; scueris longitudinis horas ab
angulo et volueris dirigere significatorem ad aliquem locum circuli signo
rum: et fuerit significator in medio circuli orientalis qui est a medio celi vsq; ad
angulum terre de eis que succedunt ascendens: minue ascensiones gradus il
lius in quo fuerit significator de ascensionibus gradus illius ad quem volue
ris dirigere per circulum directum: et quod remanserit erit significator circuli
directi. serua eum. Post hoc minues ascensiones illius gradus in quo fuerit
significator per ascensiones regionis de ascensionibus illius gradus ad quez
volueris eum dirigere: et quod remanserit erit significator regionis: post hoc
aspice residuum quod fuerit inter significatorem circuli directi: et significatore
regionis: accipiesq; sextam partem eius et multiplicabis in horis longitudi
nis ab angulo: et quod fuerit erit equatio: et si fuerit significator circuli directi
minor significatore regionis: addes equationem super significatorem circuli
directi. Et si fuerit significator circuli directi plus minues equationem ex eo: et
quod remanserit erit gradus directionis. Item si fuerit significator quez vo
lueris dirigere in medietate circuli occidentalis que est ab angulo terre vsq;
ad medium celi de eo quod succedit .7. minues ascensiones nadir gradus si
gnificatoris quem volueris dirigere de ascensionibus nadir gradus illius ad
quem volueris dirigere eum per circulum directum et quod remanserit erit si
gnificator circuli directi. Post hoc minues ascensiones nadir gradus signifi
catoris per ascensiones regionis de ascensionibus nadir gradus illius ad que
volueris eum dirigere: et quod remanserit erit significator regionis: deinde
accipies residuum quod fuerit inter significatorem circuli directi et significa
torem regionis accipiesq; sextam partem eius: et multiplicabis in horis longi
tudinis ab angulo: et quod fuerit erit equatio post hoc aspicias significatores
circuli directi si fuerit minor significatore regionis addes equationem super
significatorem circuli directi: et si fuerit significator circuli directi plus signifi
catore regionis minues equationem de significatore circuli directi: et qd ex eo
exierit erit gradus directionis. Quod si fuerit significator in aliqua quarta: et
locus ad quem diriges eum in alia quarta diriges significatorem ad angulum
qui ei succedit: post hoc diriges ab angulo ad locum quemadmodum osten
di tibi directionem ab angulo et iunges virasq; directionis. Quod cum sci
ueris significatorem et volueris scire quo perueniet directio de circulo si
gnorum in aliquo annorum: fueritque significator in ascendente: addes
numerum annorum: super ascensiones gradus ascendens: et facies eum ar
cum in ascensione regionis: et quo exierit arcus grad. de circulo signorum
ibi perueniet directio in eodem anno. Si vero fuerit significator in .7. addes

numerus annorum super ascensiones nadir gradus signorum: et arcuabis eum etiam
 in ascendenti regionis: et quod exierit de circulo signorum: ad eius nadir preueni-
 et directio eodem anno. Quod si fuerit signum in 10. vel 4. addes super ascensiones
 gradus signorum in circulo directo numerum annorum: et arcuabis eum in ascensionibus
 circuli directi: et quod exierit de circulo signorum ibidem preueniet in eodem anno dire-
 ctio. **C** Si vero fuerit signum extra hec quattuor loca que sunt anguli scias ho-
 ras longitudinis ab angulo sicut predixi: quod si fuerit signum in medietate orien-
 tali: addes super ascensiones gradus signorum per circulum directum numerum anno-
 rum quos volueris et arcuabis hoc in ascensionibus circuli directi: et quod exie-
 rit erit signum circuli directi: serua eum. post hoc addes numerum annorum etiam super
 ascensiones gradus signorum in regione: et arcuabis hoc in ascensione regionis: et quod
 fuerit exit signum regionis. post hoc accipies sextam partem residui inter signum
 circuli directi: et signum regionis: et multiplicabis eam in horis longitudinis
 ab angulo et quod fuerit erit equatio. **C** Quod si fuerit signum circuli directi mi-
 nor significatore regionis addes equationem super significatorem circuli directi:
 et si fuerit plus minues eam de eo: et quod remanserit ibi perueniet directio ex cir-
 culo signorum eodem anno. **C** Quod si fuerit signum in medietate occidentali facies cum
 nadir gradus signorum sicut fecisti cum gradu signorum in opere quod est ante eum: et
 quod fuerit ibidem perueniet directio ex circulo signorum in eodem anno: et lo-
 cus ad quem perueniet directio dicitur locus diuisionis et dominus termini
 illius loci dicitur diuisor: quod si fuerit in gradu diuisionis planeta alius aut radius
 eius aut prope locum ante eum dicitur hic planeta aut dominus radiorum particeps diuisoris
 in diuisione. **C** Significatores quoque qui dirigunt sunt quinque loca. i. gradus
 ascendens: et gradus Solis: et gradus Lune gradus quoque partis fortune ac gradus medij
 celi. Gradus namque ascendens dirigunt ad accidentia dignoscenda que accidunt
 in corpore: et gradus Solis ad dignitatis et exaltationis causas: honoris quoque atque
 regni: et Luna propter esse anime et corporis atque coniungit: et pars fortune pro-
 pter acquisitiones et profectus exiguitatem et largitatem et medium celi propter ma-
 gisterium et ceteras dispositiones particulares et esse eorum. **C** Si autem fuerit ascen-
 dens reuolutionis alicuius annorum mundi vel natiuitatum diriguntur significa-
 tores eius secundum hanc directionem unicuique scilicet gradui diem unum. Qui-
 busdam videtur ut dirigantur significatores anni hoc modo omnibus: scilicet
 59. minutis: et 8. secundis unum diem: nam directio regnum et principum sic
 diriguntur eis a gradu medij celi per ascensiones circuli directi omnibus. 56. mi-
 nutis: et octo secundis unum diem: donec perueniat ad bonos vel malos pla-
 netas. Et diriguntur esse regnum in incolumitate: aut infirmitate ex gradu ascen-
 dentis ad bonos vel malos planetas omnibus. 59. minutis: et octo secundis
 diem unum per ascensiones regionis: et directio in reuolutione annorum mun-
 di et prenoscendum esse vulgi vel rusticorum a gradu ascendens: similiter et
 ad prenoscendum esse regis a gradu medij celi: et in reuolutione annorum nati-
 uitatum ad prenoscendum esse nati a gradu ascendens reuolutionis omni-
 bus. 59. minutis et octo secundis per ascensiones regionis diem unum.

De algebugthar.

Q Ex hoc sequitur algebugthar in natiuitatibus et est directio gradus ascen-
 dentis: hoc est ut aspicias gradum ascendens in termino cuius sit plae-
 te minuas ascensiones ascendens de ascensionibus que sunt indirecto si

et signum
 ut diriguntur
 significatores
 anni hoc modo
 omnibus: scilicet
 59. minutis: et
 8. secundis unum
 diem: nam directio
 regnum et principum
 sic diriguntur eis
 a gradu medij celi
 per ascensiones
 circuli directi
 omnibus. 56. mi-
 nutis: et octo
 secundis unum
 diem: donec
 perueniat ad bonos
 vel malos
 planetas. Et
 diriguntur esse
 regnum in
 incolumitate: aut
 infirmitate ex
 gradu ascendens
 ad bonos vel malos
 planetas omnibus.
 59. minutis: et
 octo secundis
 diem unum per
 ascensiones
 regionis: et
 directio in
 reuolutione
 annorum mundi
 et prenoscendum
 esse vulgi vel
 rusticorum a
 gradu ascendens:
 similiter et ad
 prenoscendum
 esse regis a
 gradu medij
 celi: et in
 reuolutione
 annorum nati-
 uitatum ad
 prenoscendum
 esse nati a
 gradu ascendens
 reuolutionis
 omnibus. 59.
 minutis et octo
 secundis per
 ascensiones
 regionis diem
 unum.

uis termini planete per ascēſiones regiōis: z q̄ remāſerit accipies vnteuſq̄
gradui vñū annū z omnib⁹ quinq; minutis mēſe: z omni minuto 6. dies z erit
domin⁹ termini diſpoſitor annoꝝ qd dicit diuiſor. Poſt hoc accipies gradus
termini qui eu ſuccedit z vñes eos etiā in gra. aſcēſionū z q̄ fuerit accipies vñi
cuſq; gradui annū vñū: z omnib⁹ .5. minutis mēſe: z oī minuto ſex dies: eritq;
domin⁹ termini diuiſor z diſpoſitor illoꝝ ānoꝝ. Si ſi irabis cuſ oī termino
dñi per ſucceſſionē vſq; in finē vñe: z ſi fuerit in termino alicui⁹ planete: plane
ta aut radij eius erūt particeps in diuiſione: z hec diuiſio dicitur algebughar.

De duodenarijs planetarum z domorum.

Q Ex hoc duodenarie planetarum aut domorum: hoc eſt vt aſpicias
quantū ambulauerit planeta in ſigno ſuo in quo cūq; fuerit aut gra.
domus quem volueris ex gradibus z minutis multiplicabiſq; hoc
in .12 poſt hoc addes deſup ipſos gra. atq; minuta que multiplicati in .12. z q̄
collectū fuerit ex eo p̄nce ab initio gra. eiūſdē ſigni dans vñicuiq; ſigno .30.
gra. z quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetarū ac domorum.

De nouenarijs eorūdem.

Q Ex hoc amanababarat que ſunt nouēarie. Cuius ſcientia eſt vt ſci
as quantū ambulauerit planeta in ſigno ſuo ex gradib⁹ z minutis:
aut grad. domus cuius volueris ſcire nouenarium. poſt hoc diuide ſi
gnū in nouē diuiſiones z vnaqueq; diuiſio eſt ex tribus gradibus z tertia par
te vñius grad⁹. Poſt hoc aſpicias in quo nouēario ex nouēarijs ceciderit gra
dus planete aut dom⁹. Poſt hoc dabis primū nouenarium ex ſignis dño ſi
gni mobilis eiūſdē triplicitatis z ſecūduz nouēariū dño ſigni cuius eſt ipſuz ſi
gnūz qd ſuccedit donec venias ad aliquē nouenariū ex q̄ eſt grad⁹ eritq; plane
ta dñs eius nouenarij: vbi gratia: ſignū ex quo fuerit grad⁹ ille erat ex triplici
tate arietis: erit ergo primū nouenariū eiūſdē ſigni matris dñi arietis: z ſm no
uenariū Veneris dñe tauri: z nouenariuz tertiuū mercurij domini geminorū.
Similiter vſq; ad nouenariū nonum. Et ſi fuerit ſignum ex triplicitate cancri
erit primū nouenariuz eius lune: z ſecundū nouenariū ſolis domini leonis:
z tertiuū mercurij dñi virginis. Et ſi fuerit ſignū ex triplicitate libre erit primū
nouenariuz eius Veneris dñi libre: z ſecundū martis domini ſcorpionis: z
tertiuz iouis dñi ſagittarij. Similiter in triplicitate capricorni primū nouena
rium eius eſt ſaturni domini capricorni: z ſecundū ſimiliter ſaturni dñi aquar
rij: z tertiuū iouis domini piſciuz. deinde que ſequit ſm ordinem ſucceſſionis ſi
gnorū: verbi gratia: planeta vel aliqua domus ex domib⁹ .12. erat in .19. gradu
aquarij ſi diuidat ſignum per nouē diuiſiones erit gradus .19. in diuiſione ſex
ta z quia ſignum aquarij eſt in triplicitate libre ponit primū nouenariuz eius
Veneris domini libre ſecūduz martis domini ſcorpionis: z tertiuū iouis dñi
ſagittarij: z quartū ſaturni dñi capricorni: z quintuz etiā ſaturni dñi aquarij: z
ſextuz iouis dñi piſciū: eritq; nauahar id eſt nouenariū .19. gra. aquarij iouis.

Modus inueniendi dominum decani.

Q Ex hoc adozogen hoc eſt vt diuidas aſcendens in tres partes z ſit om
nis diuiſio .10. graduum: dabiſq; diuiſionem primam domino aſcenden
tis z ſecundā dño quinti ſigni ab eo: z tertium dño noni: nam aſcēdens .5. z .9.
vna ſemper ſunt triplicitas: verbi gratia: ab initio arietis vſq; in decimū gra
dū eius eſt dozongen. i. decan⁹ eſt martis. Et ſi fuerit ex .10. gradu vſq; .20. gra

domini erit eius dorongen sol dominus ionis. Et si fuerit a. 20. vsq; in finem eius erit dorongen iupiter dominus sagittarij.

Ex hoc dominus orbis in natiuitatibus hoc est vt aspicias dominum hore in qua orit natus dabisq; ascendens z dominus hore anno primo natiuitatis eius z significabit per esse eius idest dominu hore sanitas vel infirmitas corporis nati sicut figur per dñm ascendens radicis .i. natiuitatis: z dabis dñm secunde hore ab ea secunde domui ab ascendente in secundo anno z significabitur per eum esse suum in eodem anno esse substantie z c. sicut significatur per esse domini domus substantie: z dabis dominum tertie hore ab ea tertie domui ab ascendente tertio anno z significabitur per esse illius in eodẽ anno esse fratru z sorozum z ceterozum sicut significabit per esse domini tertie domus. z dabis dominum hore quarte domui quarte ab ascendente in anno quarto: z significabitur per esse suum in eodem anno esse patrum z eozum qui significantur per domum quartam. Similiter facies de dominis horarum per successionem dabis .s. dominum vniuscuiusq; hore domui ex domibus radicalibus eritq; domino hore. 12. ab hora natiuitatis domus. 12. ab ascendente radicis z annus. 12. z dominus. 13. hore a natiuitate radicis ascendens z anni. 13. z dominus. 14. hore ab ea dom^o substantie z. 14. anni. Et nominat dñs hore prime dominus ascendens hore. z dominus. 2. hore domi^o hore domus substantie z dominus hore tertie dñs hore domus fratrum: z sic de alijs. Similiter dñs vniuscuiusq; haruz horarum nominat nomine domus: z nominatur etiaz orbis dominus z significat per eum omni anno sicut significatur per alcohoden: hoc est per dominum annu: z quidam astrologogũ ponunt dominum orbis .s. ascendens radicis anno primo z. 2. anno planetaz qui huic succedit. z in tertio anno planetaz qui huic succedit sicut dictum est in dño hore.

Ex hoc alfidarie dispositio: hoc est cum natiuitas fuerit diurna preerit in initio vite dispositioni eius fridarie sol secundum quantitatẽ annozum fridarie eius qui sunt decẽ: post hoc planeta qui succedit soli qui est venus cui^o fridarie anni sunt octo. z post venerẽ planeta qui succedit ei z est mercuri^o: z anni eius sunt tredecim deinde luna: z anni fridarie eius sunt nouem: deinde saturnus z anni fridarie eius sunt. 11. deinde iupiter z anni fridarie eius sunt. 12. deinde mars z anni fridarie eius sunt. 7. deinde caput draconis z anni fridarie eius sunt. 3. post hoc cauda: z anni eius. fridarie sunt duo sunt at anni collecti simul. 75 anni post hoc reuertitur dispositio ad solẽ: z sicut vsq; ad vltimũ planetaz. Si autẽ fuerit natiuitas nocturna incipit dispositio a luna disponetq; años fridarie ei^o qui sunt nouẽ. sicut planeta post planetã sicut pdixim^o in sole. Quicq; disposuerit planeta años fridarie sue disponet pprie primaz septimã solũ. i. septimã partẽ fridarie sui. deinde picipat ei in secũda septima: planeta qui eũ succedit: post hoc picipat ei in tertia septima planeta. tertio qui succedit sicut: z ita donec participat ei planeta qui est ante eũ in vltima septima ex años fridarie eius: z est vniuscuiq; iudiciũ cũ picipat alteri sup natiuitate.

Ex hoc almanar. idest supereminencia qua dicitur q; planeta vadit super planetam: hoc est vt aspicias cursum planete medium z locum eius equatum: z si fuerit locus eius equatus minus medio cursu eius erit ascẽdens a medio circuli sui vsq; ad summitatem circuli: z si fuerit locus eius equatus plus medio cursu erit descendens a medio circuli sui vsq; ad

*1. vero motu centri
epiceli que interceserit
linea
a centro
intra
et quod
habetur
neque
ambulat
hoc est
medius
cursus
copulatio
do ab*

infimum eius: et si fuerit locus eius equatus equalis medio cursui erit in medio
circuli sui deinde locum planete minues de medio cursu suo postquam hoc certis
sine cognoueris. i. locum equatum: vel econuerso minorem de maiori eorum subtra
hendo et multiplicabis quod remanserit per septem et diuides per. 22. et quod de
diuisione exierit erit hoc omni planete pro quantitate eius ascensionis vel de
scensionis. De uenere et mercurio accipimus quod est inter utraque loca id est quod est
inter locum solis et ueneris et mercurij et facimus ut supra: quia per hoc scimus
quis eorum fortior sit in circulo augis: sed uenus et mercurius cum fuerit aliquis
eorum orientalis et fuerit locus eius equatus minus loco solis accipies residuum
quod est inter locum solis et locum eius: faciesque cum eo quemadmodum feceris
ut dictum est in planetis alioribus ex multiplicatione et diuisione. Et propri
or ac fortior sit significatio planetarum dum abierint super se invicem. i. dum abie
rit alter super alterum in coniunctione. In oppositione autem et in quarto aspe
ctu erit significatio eorum minus apparens et debiliores. Et tamen cum unus illo
rum fuerit ascendens et alter descendens tunc ascendens eorum vadit supra descen
dentem. Cum vero ambo fuerint descendens ille qui fuerit minoris descensionis
vadit super illum qui fuerit maioris vel pluris descensionis. Si autem ambo
fuerint ascendentes ille qui est maioris ascensionis vadit super illum qui fuerit mi
noris ascensionis. Dicitur quoque et alio modo id est ut scias latitudinem utriusque
planetarum: quia septentrionalis eorum vadit super meridianum. Et si fuerint am
bo septentrionales ille qui fuerit pluris latitudinis vadit super eum qui fuerit
minoris latitudinis. Si autem fuerit utriusque meridiani ille qui fuerit minoris
latitudinis vadit super eum qui fuerit maioris latitudinis ideoque dicitur quod luna vadit
super iouem in his duobus operibus. Similiter si fuerit aliquis duorum planeta
rum in medio circuli nullam latitudinem habens tunc ascendens septentrionalis
vadit super eum qui caret latitudine et vadit ipse qui sine latitudine est super de
scendentem meridianum. Et ex hoc apertio portarum dicitur cum iungitur
planeta inferior planete superiori et fuerint cum hoc domus eorum opposite.

Quod ex hoc albuze et est res que valde seruabant indi. Nam ipsi numerant
post coniunctionem solis et lune. 12. horas et applicat eas soli et diuidunt
12. horas trinas. i. in tres partes. scilicet in tres partes solis. et iudicant super om
nes quatuor horas secundum iudicium dominorum triplicitatis solis hora coniu
ctionis: deinde dant ueneri post. 1. horas et diuidunt eas iterum trinas et iudi
cant super omnes trinam diuisionem secundum dominos triplicitatis ueneris hora con
iunctionis: post hoc faciunt similiter cum mercurio et alijs planetis per succes
sionem eorum donec reuertitur orbis ad solem post. 84. horas et non cessant sic
facere frequenter donec uenerit coniunctio secunda. Et quidam dicunt quod albuze
sic hoc quod post coniunctiones sint. 12. hore inuales que uocantur combuste: et non
oportet aliquem in his incipere aliquod opus: et post horas. 12. sunt. 72. hore in
combuste in quibus est utilis operum incipitio et post has. 72. horas incombustas sunt
12. combuste similiter usque ad coniunctionem que succedit. post hoc diuidunt has ho
ras. 12. in tres diuisiones id est in tres partes. Dixeruntque cum quis incipit in quatuor horis
secundis timendum erit bellare timenda erit predictio anime sue: et in quatuor horis
secundis timendum erit detrimentum corporis sui sine amissione anime: et in quatuor ho
ris ultimis timendum est detrimentum substantie sue et suorum et omnium que possidet.

Differentia quinta in commemoratione vniuersarum partium.

E quia explenimus expositiones eorum que sequuntur ex nominibus astrologorum. Exequamur nunc commemorationem vniuersarum partium. Et cum notauerimus in loco partium accipe a loco illo in locum illum et projice hoc ab ascendente vel de alio loco: dicimus ut addas super illud quod fuerit inter utraque loca gradus ascendens: et projice ab ascendente vel ab initio signi a quo principis. Cuius exemplar est opus partis fortune que accipis quicquid est inter solem et lunam ex gradibus. et addas super eos gradus ascendens signi: et quod collectum fuerit principis illud a .30. in .30. gradus et incipis principere ab initio ascendens signi et quo significat numerus ibi est pars fortune: et in nocte contra a luna in solem et addes gradus desuper signi ascendens et projice hoc de .30. in .30. et incipe principere ab initio signi ascendens. **C** Incipiamus hic itaque post partem fortune partis. 12. domorum. et incipiamus ab ascendente.

Prima domus est pars vite et accipit in die a ioue in saturnum et in nocte e contra et projicit ab ascendente. **C** Pars hyles accipitur a gradu coniunctionis seu preuentiois que fuerit ante natiuitatem usque in gradum lune: et projicitur ab ascendente. **C** Pars futurorum idest pars solis accipitur in die a luna in solem et in nocte e contra. et projicit ab ascendente. **C** Pars dilectionis et concordie. idest pars veneris accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: et in nocte e contra et projicitur ab ascendente. **C** Pars stabilitatis et fiducie ascendens durationis nati est sicut pars concordie et dilectionis. **C** Pars animositatis et audacie idest pars martis accipitur in die a Marte in gradum partis fortune et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente.

Secunda domus est pars substantie et accipitur in die et nocte a domino domus substantie in gradum atque minutum domus substantie et projicitur ab ascendente. **C** Pars paupertatis et paruitatis ingenij idest pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partem fortune: et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente. **C** Pars beatitudinis et triumphus atque victorie idest pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem et in nocte e conuerso et projicitur ab ascendente.

Tertia domus est pars fratrum et accipitur in die a saturno in Iouem et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente. **C** Pars beniuolentie fratrum accipitur in die a sole in saturnum et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente. quod si fuerit saturnus subradijs accipitur in die a sole in iouem et in nocte e conuerso. et projicitur ab ascendente.

Quarta domus pars patrum est. et accipit in die a sole in saturnum: et in nocte e conuerso: et projicitur ab ascendente. **C** Pars mortis patris accipitur in die a saturno in iouem et in nocte e conuerso: et projicitur ab ascendente. **C** Pars annorum accipitur in die a domino domus solis in saturnum: et in nocte e conuerso: et projicitur ab ascendente. Et si fuerit in domo sua sol vel aliqua domorum saturni accipe in die a sole in saturnum: et in nocte e conuerso: et projice ab ascendente et non consideres utrum saturnus sit apparens vel subradius. **C** Pars hereditatum et possessionum accipitur in die ac nocte a saturno in lunam: et projicitur ab ascendente. **C** Pars nobilitatis nati: et eius de quo fit dubitatio utrum sit filius illius patris cui imponitur:

an alterius accipitur in die a gradu solis in gradu exaltationis sue: et projicitur ab ascendente. **Q**uod si sol fuerit in gradu exaltationis sue in die et luna in nocte in gradu exaltationis sue erit pars in gradus ascendens: et erit significatio gradus ascendens. **C**ars amicitiarum accipitur in die et nocte a saturno usque ad domum conjunctionis: aut peruenionis: et additur desuper gradus ascendens: et projicitur ab ascendente.

Quinta domus est pars filiorum: et accipitur in die a Jove in Saturnum de nocte e converso: et projicitur ab ascendente. **C**ars que figit ipsi in quo deus filius fieri: et numerum eorum seu masculorum seu feminarum et quid mulier pariet accipitur in die ac nocte a Marte in Jove: et projicitur ab ascendente. **C**ars scientie filii masculi et femine accipitur in die et nocte a Luna in Jove et projicitur ab ascendente. **C**ars per quam scitur natus de quo fit interrogatio utrum sit masculus vel femina vel accipitur in die a domino domus lune in Lunam: et in nocte e converso: et projicitur ab ascendente. **C**ars significans filium cum pervenerit Iupiter ad eum: id est ad gradum partis significans filium accipitur in die ac nocte a Marte in Jove: et projicitur ab ascendente. **C**ars dilectionis et gradus accipitur in die a nocte a Venere in Saturnum: et projicitur ab ascendente. **C**ars scientie esse filiorum accipitur in die ac nocte a Luna in Venere et projicitur ab ascendente.

Sexta domus est pars infirmitatis et aegritudinis. id est debilitatis inseparabilis alicuius membrorum accipitur in die a saturno in Marte in nocte e converso: et projicitur ab ascendente. **C**ars servorum accipitur in die a Mercurio in Lunam: et in nocte e converso: et projicitur ab ascendente. **E**t dixit alendezgod accipitur in die a Mercurio in parte fortune: et in nocte e converso. **E**t dixit: oportet ut vivamus virisque partibus in simul.

Septima domus est pars desponsationis virorum seu conjugii: et accipitur in die ac nocte a sole in Venere: et projicitur ab ascendente. **E**t hec pars similis est parti mandatorum et rumorum. **E**t pars desponsationis mulierum vel conjugii ab hermete accipitur in die ac nocte a Venere in Saturnum et projicitur ab ascendente. **E**t hec pars congruit parti cultus terre. **C**etera pars dispositionis mulierum finelium accipitur in die ac nocte a sole in Martem: et projicitur ab ascendente. **C**ars delectationis ac voluptatis accipitur in die ac nocte a Venere in gradum septime: et projicitur ab ascendente. **C**ars nuptiarum accipitur in die ac nocte a saturno in Venere: et projicitur ab ascendente.

Octava domus est pars mortis et accipitur in die ac nocte a luna in gradu et minutum domus octave: et additur desuper quod ambulaverit saturnus in signo suo et projicitur ab initio signi saturni. **C**ars plane que interficit accipitur in die a domino gradus ascendens in gradum lune: et in nocte e converso etc. **C**ars anni in quo timeatur natus mors: et paupertas impedimentum ac destructio accipitur in die ac nocte a saturno in gradum domini domus conjunctionis vel prevectionis que fuerit ante natiuitatem etc. **C**ars ligationis et carceris: et virum liberetur ab eo vel non accipitur in die a saturno in partem fortune et in nocte e converso.

Dona domus est pars peregrinationis accipitur in die ac nocte a domino domus none in gradum et minutum domus none: et projicitur ab ascendente. **C**ars itineris per aquam accipitur in die a saturno in 15. gra

domini signi cancri z in nocte econverso zc. Quod si fuerit saturnus in .15. gradu cancri erit gradus partis gradus ascendens. Pars religionis accipitur in die a luna in mercurium z in nocte econverso: z proiectur ab ascendente.

Omnis decima pars regionis z regni: z quid operis faciat natus z accipitur in die ac nocte a saturno in lunam z proiectur ab ascendente. Pars regis atq; regni accipitur in die a marte in lunam: in nocte econverso: z proiectur ab ascen. z est alia pars similis parti patrum. Pars operis z regni fm Uellu accipitur in die ac nocte a sole in gradu medi cel: z proiectur ab ascen. Pars significans viruz fit causa regni aut no accipitur in die ac nocte a sole in gradu medi cel: z proiectur a ioue. Pars maris accipitur in die a venere in luna: z in nocte econverso: z proiectur ab ascendente.

Quod decima domus est pars amicorum z accipitur in die ac nocte a luna in mercurium: z proiectur ab ascen. Et dixit aleudezgod accipitur in nocte econverso. Pars significans effectum amicorum z amicitie accipitur in die a parte fortune in parte futurorum z in nocte econverso z cetera.

Omnidecima domus est pars inimicorum secundum hermetem z accipitur in die ac nocte a domino domus inimicorum vsq; in gradum z minutum domus inimicorum z proiectur ab ascen. Et secundum quosdam antiquorum accipitur in die z in nocte a saturno in mariem zc. z he sunt partes .12. domorum zc. De sunt alie partes quibus vtuntur magistri iudiciorum astrozum multum. Ex quibus est pars que significat mendacium rumorum quando ceciderit in signum tortuosum vel mobile: aut dominus domus fuerit retrogradus vel impeditus: aut aspexerint eum mali vel ei sint coniuncti. Et significat veritatem rumorum eorum si ceciderit cum fortunis aut in domibus seu terminis earum vel aspexerint eas aut fuerit in signo directo: z accipitur in die a mercurio in venere: in nocte econverso z proiectur zc. Et fm albuma far in die a mercurio in luna z in nocte econverso zc. Pars rationis z profunditatis sensus accipitur in die a saturno in luna z in nocte econverso zc. Pars sapientie z discipline accipit in die ac nocte a saturno in ioue z proiectur zc. Pars guerre z preliorum accipitur in die ac nocte a saturno in luna: z proiectur ab ascen. Pars pacis z concordie exercituum accipitur in die ac nocte a luna in mercurium z proiectur ab ascendente. Pars aspiciendi in reuolutione anni accipitur in die a luna in venere z in nocte econverso z proiectur a sole.

De partibus reuolutionum in causis regnorum.

Quia auxiliante deo introduximus has partes que conueniunt in rebus particularibus prosequemur partes que conueniunt in reuolutione annorum mundi z coniunctionum significantium causas regni z stabilitatem seu durationem eius. Ex quibus est pars que dicitur pars regni seu imperij que exercetur in reuolutione mundi: accipiturq; a marte in lunam z proiectur ab ascendente coniunctionis que significat mutationem regni. Sic quoq; alio modo accipitur. s. gradu ascendens coniunctionis in gradum coniunctionis z proiectur a gradu ascendens reuolutionis. Item fit alio modo accipitur a gradu medi cel reuolutionis vsq; ad solem z proiectur a ioue. i. a gradu iouis. Pars temporis regis. i. quodiu debet durare: accipitur hora electionis regis a sole in .15. gradu signi leonis z proiectur a luna deinde accipitur a luna in .15. gradus signi cancri z proiectur a sole. Alia pars de tpe electi

onis regis accipitur hora electionis regis in die a ioue in saturnum et in nocte econuerso et proiecitur ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexerit rex quod si fuerit iupiter in signo cōi et fuerit reuolutio diurna: fueritque iupiter cadens ab angulis tunc accipitur a saturno in ioues: et adduntur desuper .30. gradus et proiecitur ab ascendente. Si vero saturnus et iupiter fuerit sibi oppositi et fuerint ambo cadentes ab ascendente mediatur quod exierit inter eos. i. accipitur medietas graduum qui sunt inter eos: et proiecitur ab ascendente. Et si fuerit iupiter in exaltatione sua: et fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in saturnum et proiecitur ab ascendente.

Ole partes maxime sunt ex quibus extrahitur tempus electionis regis et eius durationis. **C**Prima earum est ut aspicias horam electionis regis quam peruenit profectus anni a cōiunctione triplicitatis que significauit sectam ex numero quo datur oibus .30. gradibus annus et oibus gradibus duobus cum dimidio mensis vnus: et cum sciueris in quo gradu vel signo sit hic serua eum: quia hic est locus a quo equabis primam partem: et cum uolueris aptare eum aptabis ascendens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus: post hoc aspice a planeta orientali a sole ex saturno et ioue in ipso anno usque ad gradum equationis partis prime quam seruasti et proiece ab ascendente reuolutionis anni et quo peruenit numerus ipse est locus prime partis. **C**Partis secunda sic inuenitur accipe in cōiunctione in qua surrexit rex vel cepit regnum ad quod signum vel gradum peruenit profectio anni ex numero quo datur oibus .30. gradibus annus et .2. gradibus cum dimidio mensis usque ad diem quo surrexit rex: et ipse erit locus equationis secunde partis: serua quoque eum: post hoc aspice a planeta occidentali a sole ex saturno et ioue usque ad locum equationis partis secunde quam seruasti: et proiece eum ab ascendente reuolutionis: et quo peruenit erit locus partis secunde. he sunt partes que significant fortitudinem regis et eius durationem.

Tem sunt alie partes quibus in uentur: reuolutionibus annorum mundi: et scitur per eas quid graue de rebus in foro: et quid erit leue in precio: quidue preciosum seu vile: multum seu parum: hoc est ut aspicias ubi ceciderit pars idest in cuius planete domo exaltatione termino vel triplicitate: qui planeta si fuerit retrogradus vel cōbustus vel in malo loco uilescit illa res et erit parui precij. Si vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo et maxime in medio celi grauabitur illa res et erit magni precij: et si peruenit dominus domus ad locum descensionis sue uilescit illa res et aspice aspectus fortunarum et planetarum malorum ad ea nec non et ad lunam et dominum eius: et uide quo modo et quis aspiciat ipsam partem si fortuna et luna aspexerint illam partem multiplicabitur illa res: et si aspexerint eam mali detrimentum patietur. **C**Partis dispositionis anni a luna in mercurium. **C**Partis aque a luna in uenerem. **C**Partis ordei a luna in ioues. **C**Partis ciceris quod est quoddam genus leguminis a uenere in sole. **C**Partis lentis a marte in saturnum. **C**Partis fabarum a saturno in martem. **C**Partis almusi. i. mili a saturno in martem. **C**Partis ceparum a saturno in martem. **C**Partis tritici a sole in martem. **C**Partis nucum a mercurio in martem. **C**Partis zucari a mercurio in uenerem. **C**Partis dactilorum a sole in uenerem. **C**Partis mellis a luna in solem. **C**Partis alroz. i. ris quod est genus farris a ioue in saturnum. **C**Partis oliuarum a mercurio in lunam. **C**Partis uuarum a saturno in uenerem. **C**Partis bombicis a mercurio in uenerem. **C**Partis alonicum. i. fiamis quoddam genus seminis albi in si-

militudine seminis lini: z vtuntur eo medici: fit aut ex eo vngentū vtile a mercurio in iouem vel a saturno in venerē. **C** Pars que sunt albuces flex idest melones qui sunt magni z croci a mercurio in saturnū. **C** Pars ciborū acrum a saturno in martem. **C** Pars ciborum dulcium a sole in venerē. **C** Pars ciborum saporis apy vel huiusmodi herbarū saporē habentū a marte in saturnū. **C** Pars ciborum amarorum a mercurio in saturnum. **C** Pars medicaminum acruū a saturno in iouem. **C** Pars medicaminū saliorū a marte in lunā. **C** Pars medicaminū venenatorū a genzahar. i. a capite draconis in saturnū z proyctantur vniuersa hec ab ascendente. reuolutionis anni. Nec sunt vniuersa que ceciderunt nobis ex partibus: introduximus quoq; has partes nouissimas: z si est in eis narratio debilis: ne dimitteremus aliquid q; posset esse introductorium ad magisteriū iudiciorum astrozum quin proferamus illud.

Tabula amicitie z inimicitie signorum.

	♃	♄	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
Amici	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♃	♄
	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♃	♄	♅
Inimici	♃	♄	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓

Commentum Joannis de saxonis super textu Alchabicij.

Vir sapiens dominabitur astris. Dicit Ptolemeus in sapientijs almagesti. Et potest declarari sic. Ille dominabitur astris qui effectus proventientes ex ipsis astris potest impedire vel prohibere: sed hoc potest facere vir sapiens quare etc. Adator est manifesta: quia ille dominatur alteri qui potest sibi dicere fac hoc z facit: z dimitte hoc z dimittit. Adinor probatur auctoritate Ptolemei in quinta propositione cetero loqui vbi dicit Optimum astrologus multum malum prohibere potest quod secundum stellas venturum est cum eius naturam presciverit. he enim preueniet eum cui malum venturum est ut cum venerit possit illud pati.

Et confirmatur auctoritate eiusdem in propositione octava eiusdem vbi dicit. Anima sapiens ita adiuuabit opus stellarum quemadmodum seminatio fortitudines naturales. Sed aduertendum est de modo per quem sapiens potest impedire vel adiuuare opus stellarum. Certum est quod nos non possumus simpliciter impedire influentiam celestem sicut nec combustionem ignis: sed possumus disponere passum ad recipientem alio vel alio modo influentiam celestem. Videmus enim quod idem calor solis glacies dissoluit z constringit lutum. Nonnulli hanc de hoc familiare exemplum in commento preallegate propositionis. Optimum astrologus etc. Dicens si sciuerimus quod debeat alicui euenire egritudo calida z sicca de natura martis: poterimus ipsum ante aduentum illius influentie mutare ad oppositum scilicet ad frigiditatem z humiditatem. z sic influentia que deberet sibi facere egritudinem reducet ipsum ad temperamentum. Datet eius cui libet quod possumus im-

pedire actionē ignis ne cumburat aliqd cōbustibile determinatuz. s. remouen-
do ipsuz ab igne vel proyiciēdo aquam super ipsuz. Cum igitur scientie diuisi-
danur s̄m diuisione rerum de qbus sunt: z quilibet dicatur sapiens in scientia
sua accipiendo large scientiā pro sciētia sicut accipit albumazar in multis lo-
cis sui introductorij: vi videamus de quibus sapientibus sint dicta verba pro-
posita: possumus distinguere inter sapientes z sapientes modo quodā vniuer-
sali. De numero igitur sapientuz quidā sunt sapientes veraciter: quidā appa-
renter. Hāc distinctionē tangit Aristoteles in primo elenchorū vbi dicit Qui-
dā sunt pulchri pp decorē: quidā aut fingūt cōponentes se. Et isti s̄ apparēter
sapientes sunt bipartiti. qm̄ quidā eorū apparent sapientes solū s̄m estimationē
vulgi sicut diuites huius mūdi. z qdā apud p̄uctos sicut sophiste. Primi sunt
hātes diuitias huius mundi de quib⁹ dicit Albumazar in introductorio suo ma-
gno vbi loquit de sectis cōtradicientib⁹ astronomie. Et sunt illi de noua secta.
Dicit ibi Albumazar. Dignior apud vniuersitates vulgi est cui fuerit plus sub-
stantie. sicq; fit qz dignitas substantie apud ipsos est plus dignitate sciētie. Et di-
cunt qz cū fuerit hō hās substantiaz nō impedit eū si fuerit imperius in scientia
astrozū: z medicine z ceterarū sciarū p̄bantes p̄batione falsissima: qz probant
sciam p̄ substantiā. Et hec p̄batio erroris est p̄batio falsissima qz res p̄bant p̄ ge-
nus suū. i. p̄ cōsimile. i. sapiētia p̄ sapiētiā. suba p̄ subam: z nō p̄bant p̄ nō cōsimi-
le sibi ergo nō probat sapiētia p̄ sbam. Alij apparēt sciētes vel sapientes apd̄ ali-
qualiter p̄uctos sicut sophiste. De qbus dicit Alz. in p̄mo elenchorū. qbusdā
magis opere preciu⁹ est videri z nō existere q̄z existere z nō videri: z magister
Allanus de insula loquēs de eis dicit. Huius scolas vsitant pauperes legiste: ve-
ras lites agitant: sunt agoniste. Hic p̄bat hic improbat: huic cōcludit iste. Aliq;
duo centū cōclamant ore sophiste. Vere sciētes differūt s̄m magis z minus cer-
tum: vt dicit Cōmētator sc̄do methaphisice. Scie mathematice sunt in p̄mo gra-
du certitudinis. Naturales vero sequūtur eas. Isti minus certi. s. logici z natu-
rales nō trāsferentes se ad alias scias nō hnt de p̄bia nisi verba: de istis ē dicit
magister Allanus. Iste semp̄ clamat z argumentat: dū Aristotelicas latebras
rimat. Sed si q̄ras qualr̄ aut qd̄ epulatur mens studio viuūt sed venter philoso-
phat. Magis certi sunt mathematici. Et illi sunt bipartiti qm̄ qdā eorū studēt in
motibus tm̄ z nō curant de iudicijs: vel negant ea. Et isti sunt de qbus dicit Al-
bumazar in q̄rta z q̄nta secta cōtradictenū iudicijs s̄m qz videbit̄ postea. Secū-
di aut studēt in motib⁹ z in iudicijs: de qbus dicit Allanus loquens de ipso Al-
bumazar. Illic astra polos celuz septēq; planetas consulit Albumazar terrisq;
reporat eorum. Cōsiliū armans terras firmansq; caduca. Cōtra celestes iras su-
perūq; furorē. De istis Ptolemeus dicit verba p̄posita. Vir sapiens dñabitur
astris. In qbus v̄bis Ptolemeus tangit tres p̄prietates vel cōditiones quas
d̄z verus philosophus h̄ere: z maxime astronomus s̄m quas tria ḡna hoim̄
ab astronomia repellunt. Prima cōditio est stabilitas intentionis. Sc̄da est ha-
bilitas disponis. Tertia est abdicatio terrene possessionis. Primā tangit cū di-
cit vir. Secundā cū dicit: sapiens. Tertia cū dicit: dñabitur astris. Quātū ad
primā cōditionē dicit Ptolemeus in p̄ma p̄positiōe cōloquij. Scia stellaruz
ex te z ex illis est. Et haly in cōmento eius lem dicit. Qui res futuras scire desi-
derat duabus vijs opz incedere. Una vt accipiat motū stellarū z opa que fiunt
in rebus s̄m motū earū. Et aspiciat libros quos antiq; scripserunt de significa-

tionem motuum ipsorum: et adiungat his quaecumque probavit in ipse suo. Cum ergo magnus sit labor in aspiciendo motus stellarum non potest astronomus esse effeminatus nec remissus. Et cum multum tempus requirat ad respiciendum libros antiquorum non potest esse vagabundus. Quod propter ergo ut astronomus sit firmus et stabilis in meditatione. Et sic effeminati et remissi ab astronomia sunt repulsi. Quantum ad secundam conditionem dicit Ptolemaeus in septima propositione ceniloquii. Nemo poterit dare certa iudicia secundum stellarum complexione: nisi homo qui vim anime et complexione naturalem bene cognoverit vult ergo quod homo naturaliter debet esse dispositus ad istam scienciam qui debet proficere in ea. Hoc secundum quod mihi videtur habet ista sciencia pre omnibus scientiis. Vidi enim bonos clericos in logica et in naturali philosophia qui nullo modo poterant aliquid capere de astronomia: imo nec algorismum. Patet ergo quod naturaliter indispositi repulsi sunt ab astronomia. de quibus Albumazar facit iectam secundum quod videbitur statim. Quantum ad tertiam conditionem dicit Malay in commento prime propositionis ceniloquii. Quia oportet nos sollicitos esse circa mundana: aufertur a nobis futurorum cognitio: sed si a mundanis omnibus separaremur possemus futura precognoscere: sicut videmus heremitarum quos plures qui futura predicunt. Et epilepticorum quidam dum epilepsia torquetur futura predicunt: quia tunc corporeis sensibus non utuntur sed sola ut anime. Patet ergo quod philosophus non debet esse dives teste philosopho septimo politice. Non oportet philosophum esse dominum terre et maris: sed sufficit ut habeat famulum ministrantem sibi olera. Et sic habentes divitias huius mundi ab astronomia sunt repulsi. Quod advertens Socrates aurum proiecit in mari sicut narrat Valerius. Ista conditio non placet multis: nec etiam mihi. Quantum ad istas conditiones consolatur nos Albumazar in introductorio: et specialiter quantum ad ultimam: quia mutat eam ad oppositum. Dicit sic. Et fortassis non sufficiunt aliqui ad sapientiam huius magisterii dum aspiciunt in quibusdam rebus peruenire experientia et comprehensione earum ad hoc ut possint herozes a se repellere propter brevitatem exercitii eorum in cognitione omnium rerum. quarum cognitio necesse est illis in illa eadem intentione: quantum ad primam conditionem. Et paucis interpositis dicit. Et homines subtiles et profunde sapientie forsitan non sufficiunt multi eorum qui utuntur eis comprehendere eas: cumque fuerit scientia huius magisterii ceterorumque magisteriorum que necessaria sunt in presentia rerum pre profunditate quam diximus a sensibus longinqua quantum ad secundam conditionem. Tunc consolatur nos et dicit. Non debet annullari quod ex eius scientia potest perungi propter illud quod non potest perungi. Et paucis interpositis dicit quia modicum sapientie multi profectus. Et in hoc mutat tertiam conditionem ad oppositum. Et probat quod maior utilitas sit in astronomia quam in aliqua alia scientia. Et si contingat in ea error tolerabilior est et minus nocet quam in ceteris scientiis. Et dicit sic. Videmus namque medicos errare in prescientia infirmitatum et morborum dum predicunt que accidunt infirmo ex gravitate morbi et eius levitate et ex celeritate sanitatis et eius tarditate: eius quoque sanitate vel morte: sed illud modicum erroris medicorum non impedit eos ab appetitu sui magisterii et ab eius dispositione et exercitio: nec generatur reprehensio vel dubium hominum erga eos qui viderunt ex modico erroris in suo magisterio querere utilitatem et profectum per eorum curationem et acquiescere eorum medicamentibus. Sicut et dispositores navium non dimittunt magisterium suum nec dimittunt homines cursum maris propter modicum erroris

a finitibus

nautarum. Similr ceterarum sapientiaruz z magisteriorum auctores vix possunt euadere accidentia erroris seu aduentuz alicuius impedimenti quod euenit eis: sed propter hoc nō annullatur eorum magisterium. Et horum omnium que diximus error impedimenti plus est q̄ error astrologorum: quia medicus cum errauerit in prescientia infirmitatum: aut curatione: aut in medicaminib⁹ fortassis erit hoc causa perditionis animarum. ¶ Et cum errauerint naute fortassis erit hoc causa perditionis nauum z earum naufragium z eorum qui in eis sunt interitus. Et si errauerint pastores z conceptionis animalium auctores erit hoc fortassis prouocatio perditionis eiusdem generis animalium. At vero si astrologi errauerint hoc magis ascribitur ignorantie astrologi in prescientia rei: omittit enim inquisitor precauere horribilia anteq̄ veniant z pp hoc fortassis erit illis dimissio cautele prouocatio eorūdem horribilium aduentium z fortassis erit in eis perditio z fortassis non. In ceteris autēz magisterijs nō est ita: qz maxima pars erroris eorum auctorum est perditio z impedimentum absq; dubio. Et in hoc quoq; qd̄ diximus dignitas z dignitatibus scientie astrozum: si ergo est magisteriuz astrozum dignius ac nobilius ceteris magisterijs: z semita eius magisterij: in errore in quibusdam horis est infra semitam ceteroz magisteriorū z eorū errore sanior z minus impedimenti eoz veritas est maioris proficui: quare equum est quantum decet omnes hoies intellectuales z sapientes recipere astrologos z vti eis z acquiescere veritati eorum in his que dicunt. Nec autēz scientia maxime illa pars que est de iudicijs multos habet emulos z aduersarios. Quod aduertens Ptolemeus in quadripartito suo cōfirmat iudicia astrozum: z Albumazar in magno introductorio suo: z conueniunt ambo in modo cōfirmandi: nisi q̄ Albumazar plura ponit q̄ Ptolemeus z pluribus vtitur rationibus. Ambo in cōfirmando iudicia incipiunt ab opere solis. Dicit enim Ptolemeus in tredecima propositione prime partis. Quā sol cuz aere operatur in rebus omnibus existentibus in terra. Et Haly in cōmento exponens verba Ptolemei Dicit Ptolemeus vult nobis ostendere q̄ sphaera ignis z aeris que mutantur p corpora celestia mutant res omnes que sunt in terris. Et Haly in cōmento secunde propositionis eiusdēz dicit q̄ radices huius scientie sunt adeo manifeste q̄ populares nihil scientes sciunt z intelligunt eas inspiciendo z experiendo ipsas. Et Ptolemeus in 21. in propositione dicit q̄ nescij populares sciunt res anteq̄ accidant. Et q̄ magis est dicit ipse q̄ animalia muta sciunt res anteq̄ accidāt. Albumazar etiam confirmat scientiā iudiciorū per multas rationes quas nunc omnes narrare esset valde lungū. Specialiter autēz Albumazar disputat contra negantes iudicia astrozū z diuidit ipsos in 10. sectas. Et tangam breuiter de qualibet secta duo aut tria verba. ¶ Prima secta dicit q̄ planetis nō esset aliqua significatio super res que sunt in hoc mundo qui est sub circulo lune. Quibus dicit Albumazar q̄ oēs phi cōcordati sunt q̄ ois substantia que mouetur motu naturali efficit in essentijs rerū sibi cōiunctarū per naturā cōuersiones naturales: z hoc declarat in actione ignis. Sed corpora celestia mouentur motu naturali: ideo efficiunt in quattuor elementis sibi coniunctis per naturam conuersiones naturales. Hanc rationē innuit Albumazar in multis verbis. Possent etiā assumi cōtra illaz sectaz dictū Aristotelis primo metherozum. Necessesse est mundū inferiorēz contingū esse lationibus superioribus: vt tota eius virtus inde guber-

netur. **C**Secūda secta est eorum qui dixerūt q̄ planetis essent significationes tantum super res vniuersales: vt sunt quattuor elemēta: z sunt genera z species. Contra quos Albumazar ponit inter alia talem rationem. Totum non est totum: nisi per partes suas: ergo si significant super totum scilicet super speciem oportet q̄ significant super indiuidua que sunt partes specierum. **C**Tertia secta est quorūdam disputantium qui dixerunt quō planetis nō esset significatio super possibile: sed solum super necessarium z impossibile. Et dicit Albumazar q̄ dissoluit rationes istorū philosophus: z affirmauit possibile p̄ multas rationes. Et inter alias ponit illaz quā ponit Aristoteles in primo periar menias. s. quod nō oportet consiliari vel auxiliari. **C**Quarta secta est quorūdam qui aspexerunt in scia totius que est scientia circuloz z esse eoz. Isti dixerunt q̄ planetis non esset significatio super res que fiunt z eueniunt in hoc mundo ex indiuiduis aīalium z seminum ac metalloz. Et q̄ eozū significatio esset sup corruptionē vel mutationē tēporū tantū. Et dicit Albumazar q̄ isti nequerunt negare hanc quātitatē. s. mutationē tēporū esse ex fortitudine opis planetarū qz hoc ex eozū ope iuenit z apparet z eius repulsio est dedecus. Et postea arguit contra eos ex cōcessis. **C**Quinta secta est eozū qui aspexerūt in scientia totius z annullauerunt sciaz iudicioz ex pte experimētoz. Et dixerūt q̄ iudicia astronomie nō sunt vera qz res ptingunt per experimenta z minus q̄ pōt p̄cipi veritas rei per experimēta est dum iuenit bis i vno eē. **C**Et hoc ē impossibile in planetis: qz planeta cū fuerit i aliquo loco ex signis z fuerint ceteri planete aspiciētes ipm vel cōiūcti ei nō reuertunt ad ipm eē ex signis nisi post multa milia annoz z nō puenit vita vni^o hoīs ad tantā quātitatē annoz quō ergo est possibile hoī vt iueniat planetas bis sup vnū eē q̄tenus probet ex reditione eozū ad loca eozū qd̄ significēt. Quibus dicit Albumazar q̄ antiq̄ no uerunt planetarū nās z eozū significationes ex multis reb^o z diuersis quaruz qd̄ sunt p̄ticulares apparentes: qd̄ vero vniuersales. **C**Particulares apparentes sunt quēadmodū iuenit ex opōne solis in calefactione z lune: in humiditate z putredine: z ex operib^o planetaruz in corruptione z mutatione aeris in oi die ac nocte. **C**Uniuersales vero quēadmodū iuenit ex eozū significatiōe i reuolutione annoz mūdi z natiuitatū. Et breuiter v̄tus v̄borū est q̄ hō in modico tpe pōt experiri illa que coīter occurrunt: sed quātū ad alia que raro fiūt: sic sunt p̄iūctiōes magne debēt nobis sufficē dicta p̄decessoz nostroz. **C**Sexta secta ē q̄rundā arithmeticoz q̄ pigritabāt aspiciere numerū stellarū z equationē ipsarū ex libro in quo est scia totius certissime. i. almagesti quem Ptolemeus edidit: sed q̄siuerunt loca planetarū per diuersas tabulas z iuenerūt tabulas differre quātū ad loca planetarū. iō dixerunt q̄ iudicia nō sunt vera ex quo nō habent vera loca planetarū. Quibus dicit albumazar q̄ astronomus cum de aliq̄ reuoluerit iudicare in hoc debet cōfidere vt aspiciat naturas planetarū ac proprietates eozū z dñz signi vnus cuiusqz eozū z sue exaltatiōis atqz dños triplicitatis sue. locum quoqz eius ex angulo z succedentibus eius z casu eius ab angulo z p̄tia eius in domo substantie z domo fratrum z ceteris domibus circuli z postea iudicet. Gradibus vero signozū est significatio p̄ticularis qua v̄iunt astrologi in quibusdā reb^o p̄p̄ijs. Si aut fuerit in loco planete error ex minutis vel gradu vno nō ipedit hoc magisterium iudicioz. Et oportet eum qui exercet magisteriū iudicioz cū dederit ei calculator loca pla

netar ex signis in quibusdam partibus ut iudicet per ipsa loca in quibus sunt plane-
te si significant illud vel illud. Certitudo vero gradus in quo loco sint: ex si-
gnis suis secundum veritatem erit super calculatores et ab eis exigitur. Et ponit
exemplum de medicis dicens: quod medicus tenetur iudicare naturam uniuscuiusque
medicaminis et cui rei sit utilis et quibus infirmitatibus proficiat. Inquisitio vero spe-
cierum in regionibus et earum tritura a medicis non est exigenda: sed ab auctoribus
specierum. Ita est dicit ipse de iudiciis astrologorum. Ad illum qui exercet iudicia perti-
net solum defendere quod planete significant super res huius mundi: et quod signifi-
cent: et pertinet ad ipsum scire proprietates et naturas ipsorum. Ad calculato-
rem vero pertinet verificare gradus eorum. **S**eptima secta est eorum que repule-
runt hanc scientiam eo quod aspexissent in ea et impossibile fuit eos peruenire ad
id quod voluerunt. Suntque invidentes huius magisterii sectatores super scien-
tia eorum in ipsa: et repellunt scientiam magisterii iudiciorum propter invidiam. Istis
non est contradicendum ut dicit Albumazar cum sit eorum negatio ad hoc magisteri-
um. Nam negator non debet constringi: nisi per quod vincatur et cogatur venire
ad veritatem constantem. **O**ctava secta est quorundam qui se iactant de medicinali sci-
entia: ut acquirant per eam. non autem medici probe et sapientes in magisterio medi-
cine qui iam legerunt libros antiquorum in scientia medicine ac sciuerunt radi-
ces magisterii eorum et diuersitate elementorum seu temporum ac naturarum: corruptio-
nem quoque eorum et cetera que sunt eis necessaria in magisterio eorum ex rebus sin-
gularibus et rebus compositis. Isti nouerunt dignitates scientie iudiciorum
astrologorum. Et sciunt quod scientia astrologorum sit principium scientie medicine. Et vni-
tur magisterio iudiciorum in magisterio medicine vsu frequenti in cogniti-
one morborum et augmentatione eorum et diminutione et in temporibus curandi.
Multiplicaturque eorum recta intentio in magisterio eorum: et liberantur infirmi
per manus eorum: ac multiplicantur profectus hominum per eos. Quidam vero
ex medicis ex his videlicet quorum imperitia abundat: ratio autem abbreviatur
in scientia quorundam que necessaria sunt illis ad hoc contendunt in magiste-
rio suo ut preponant acquisitionem et postponant scientiam: denique contradixerunt
scientie iudiciorum: et dixerunt quod non sit moribus planetarum in hoc mundo for-
tudo. Contra quos Albumazar allegat dictum Hippocratis dicens. Et iam di-
xit Hippocras in libro aeris dum mentionem faceret de diuersitate aeris et ele-
mentorum seu naturarum quod res quas diximus de diuersitate aeris sunt in sci-
entia astrologorum. Et quod scientia astrologorum non est modica pars scientie medicine.
Illona secta est vniuersitatis vulgi. Et isti diuiduntur in duas sectas: quarum vna
est eorum qui nesciunt dignitatem iudiciorum ceterarumque scientiarum neque digni-
tatem prescientie rerum. digniorque hominibus apud eos est cui fuerit plus sub-
stantie. De istis fuit prius dictum. Contra quos dicit Albumazar quod substantia
et fortuna aptantur sapienti et insipienti: forti quoque et debili: et homo non est lau-
dabilis super hoc quod aptat ei ex hoc quod hoc non est aptatum ei pro scientia suam
neque pro insipientia: neque per fortitudinem seu debilitatem suam: sed laudat super
sapientia et cognitione: quia dignitas homines super cetera animalia non fit nisi pro
sapientiam et cognitionem et per cognitionem rerum que fuerunt et que future sunt.
Et quibusdam interpositis dicit quod dignius rerum in homine est futurorum
scientia. **D**ecima secta est etiam vniuersalis vulgi. Et isti repererunt scientias
huius magisterii propter hoc quod viderunt de multitudine erroris eorum qui se

iactant de ea: eo q̄ vulgus recipit res p̄ cognitionē apparentie. E unq; vidis-
sent multitudinē erroris eoz qui se iactant de hac scientia in his que interro-
gantur ex scientia iudiciorum astrozum mendacem eam putātes repulerunt
z referunt magistros huius scientie ad insipientiā z dixerunt q̄ est sciā cassa.
Dicit Albumazar q̄ isti non sunt culpandi in contradictione magisteriorum
huius scientie: quia plurimi eoz qui se iactant de ea sunt homines insipientes
z imperiti atq; caduci. Et quibusdam interpositis dicit q̄ isti exercent sub no-
mine huius magisterij varias seductiones quibus seducunt homines debi-
les vult dicere q̄ quidam operantur geomanticam: vel per sortilegia sub no-
mine huius scientie. Isti non querunt nisi lucrum. Et dicit cum isti interro-
gantur de aliqua retendunt in responsionem ad rem qua gratulatur querens: z si
ibi congruit volentes eum lenificare causa cupiditatis sue. Hec sufficiant de de-
cem sectis quas ponit Albumazar. ¶ Et posset addi vndecima secta. Et sunt
illi qui dicunt q̄ ista sciētia sit cōtra fidem. Quibus dico q̄ ipsi nō legerunt li-
bros sapientium antiquorum: quos si legissent scirent q̄ hec scientia nō est cō-
tra fidem: immo pro fide. Monunt enim doctores huius sciētie mundū creatū
quod est primū fundamētum fidei. Dicit enim Haly Albēragel in prima par-
te sui libri in capitulo de natura Iouis: q̄ tempore quo deus incepit creare
mundum posuit Iouem in ascendente. Et Albumazar ī introductorio suo di-
cit. Et dicamus primū q̄ motus circuli sit a virtute prime cause. Et quibusdam
interpositis dicit. Ecce qualiter pertraximus creatorem z rebus apparentib⁹
z notis que pertinguntur sensibus q̄ sit sempiternus habens virtutem absq;
essentia finis immobilis z incorruptibilis altissimus sit nomen eius benedictus
z exaltatus exaltatione maxima. ¶ De diuisione astronomie expedio me breui-
ter z pono diuisionē quā ponit Albumazar in introductorio suo magno. Due
sunt species astronomie: quarum vna est scientia totius. s. de circulis z motib⁹
eorum. Secunda est ars iudiciorum astronomie. Hanc diuisionem ponit etiā
Ptolomeus in principio quadripartiti sui. Et Haly in commento idem. Pri-
ma species est tradita perfecte z cōplete quantum ad principia z conclusiones
a Ptolomeo in almagesti. Vel posset prima species subdiuidi. Sciētia de mo-
ribus est duplex: quedam est in instrumentalis: quedam tabularis. Illa instru-
mentalis est duplex: quoniā quedam sunt instrumenta ad obseruandum siue
inuestigandum motus: sicut sunt regule Ptolomei armille z consimilia. Alia
sunt instrumenta pro operationibus quotidianis exercendis sicut astrolabiū
sphaera solida z p̄similia. Secūda species. s. ars iudiciorum astrologie h̄z quatuor
partes p̄ncipales. Quarū prima est de interrogationib⁹. Scda de natiuitati-
bus. Tertia de reuolutionibus annoz: z hec est duplex. s. de reuolutionib⁹ an-
nozum mundi: z de reuolutionib⁹ annoz natiuitatiū. Quarta de electionibus.
De istis quatuor partib⁹ Haly Albēragel fecit vnum librū completū. Ptolo-
meus autez in quadripartito omisit duas partes. s. de interrogationibus z ho-
rarum electionibus. sed Haly qui cōmentauit ipsum: excusat ipsum dicens: q̄
satis p̄nt haberi iste due partes ex his q̄ Ptolomeus dicit ibidē: p̄ter istas sunt
quedā alie ptes iudiciorum. s. de p̄uictionib⁹ magnis: de imaginib⁹: de sigillis: de
q̄bus parū vel nihil habem⁹. Aduertētes aut plurimi antiquoz z etiā moder-
noz q̄ iste ptes essent difficiles ad itelligendū debentibus primo adiscere illā
sciam fecerunt libros introductorios in quibus posuerunt principia z expo-

suerunt terminos quibus utuntur magistri iudiciorum. Inter autem alios introducto-
rios liber Alchabicius est magis approbatus apud modernos. Ideo dimissis
alijs de ipso ad presens intendimus. His viis ad litteram descendamus.

Postulata a domino. In principio istius libri

septe[m] possunt queri. Pri-
mo que sit intentio libri. Secundo que sit utilitas. Tertio quis sit titu-
lus libri. Quarto cui parti philosophie supponatur. Quinto quando debet
legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diuisione libri. Intentio libri est
patefacere scientiam vniuersaliusque rei cuius scientia necessaria est incipienti
adiscere scientiam iudiciorum astrozum. Utilitas eius patet: quoniam om-
nis qui vult scientiam iudiciorum incipere doctrina huius libri sufficiens
erit ei: quam si bene intellexerit poterit omnes libros iudiciorum per se in-
telligere. Titulus huius libri talis est. Incipiunt ysa[ge]ge Alchabicius ad scien-
tiam iudiciorum astrozum. Et debet legi ante omnem librum iudiciorum astro-
rum. De qua parte sit patet ex precedentibus. Est enim de parte scientie iu-
diciorum astrozum. Subiectum eius est illud quod est subiectum in tota astro-

nomia iudiciali. scilicet corpus celeste in quantum per motum et lumen causat gene-

rationem et corruptionem in rebus existentibus sub orbe lune. Diuisio libri

patebit in processu. Diuiditur autem iste liber prima diuisione in duas partes

scilicet in partem proemiale[m] et executiuam. Pars executiua incipit ibi. In

nomine domini zodiacus et cetera. Pars executiua diuiditur in quinque partes

secundum quod diuidit auctor in littera quas vocat quinque differentia sicut quod pa-

tebit statim. Pars proemialis potest diuidi in quatuor partes quoniam in pri-

ma inuocat diuinum auxilium pro completionem operis sui: et cum hoc capiat

beniuolentiam regis sui ad cuius instanciam forte hunc librum composuit. In

secunda parte ostendit causam sui libri siue motus qui mouit eum ad facien-

dum hunc librum. In tertia parte excusat se de rationibus. In quarta parte

ponit diuisionem sui libri. Secunda pars incipit ibi: cum vidissem. Tertia pars incipit ibi: et

non introduxi. Quarta pars incipit ibi. Et diuisi eum in quinque differentias.

Primo breuiter sicut homo fidelis petit a deo prolixitate vite: ut possit opus

suum complere. Et petit durabilitatem honoris gladii regis et custodiam ope-

rum suorum et ampliationem sui imperij.

cum vidissem. In ista parte ponit causas que mouit ipsum ad faci-

endum hunc librum. Et dicit quod cum vidisset mul-

tos antiquorum fecisse libros introductorios ad scientiam iudiciorum astro-

rum et quosdam ex eis non posuisse omnia necessaria ad introductionem et quos-

dam nimis prolixiter tradidisse ea que tradiderunt: et inter confusa dicta eorum

perisse. id est obscurata esse illa que necessaria sunt ad introductionem. Et etiam

quosdam non processisse in dictis eorum ordine discipline preponendo illa que

debent preponi: et postponendo illa que debent postponi: sed fecisse contrarium.

Incepit edere hunc librum et collegit in eo ex dictis antiquorum ea que erant ne-

cessaria ad introductionem: et inuilia omisit.

et non introduxi. Hic excusat se de rationibus et dicit quod non po-

suit in hoc libro rationes que essent necessarie ad

defendendum que dixi: quia iste posite sunt in libro Ptolemei. scilicet in quadripartito. Ibi enim

Ptolemeus confirmat iudicia per multas rationes. Et dicit ei se fecisse unum librum

to quod sub
est et nota
proum a
notus et lumen
hinc linc infle
ura qz r h
obitu agin
obitu mbr
mum n infle
ria

ipse rotat in his duodecim imaginibus et sunt et locus. Et secundum decursus eius in
his duodecim imaginibus variant tempora anni. Ideo philosophi posuerunt
duodecim imagines digniores significatione. Et attribuerunt eis significationem
vniuersalem. Ceteris vero triginta sex imaginibus attribuerunt significationem
propriam. C. Secunda dubitatio est de ordine et de principio. Aliquis enim
posset dicere quare inceperunt ab ariete cum circulus non habeat principium
neque finem. Ad hoc dicit Ptolemeus in .156. propositione prime partis
quadrupartium. quod ideo est principium ab ariete quia est signum masculinum
et agens est dignius passio et equinoctialis transit per ipsum: et abinde. id est ab
equinoctiali incipit maior mutatio totius firmamenti. C. Sed aliquis diceret per
istam rationem videtur quod initium debeat esse a libra: quia est signum masculinum et equinoctia-
lis transit per ipsum et maior motus firmamenti est ibi. quare ergo inceperunt ab arie-
te potius quam a libra. Respondetur solum per dictum Ptolemei in .140. propositione prime partis
ubi dicit quod principium in firmamento est ille locus in quo complexio temporis est humidior
et sicut prima etas animalium est in qua complexio est humidior. Posset aliter dici
quia ab ariete incipit generatio: a libra vero corruptio. C. De ordine diceret aliquis
quod quare posuerunt taurum post arietem: et deinde gemini: postea cancerum. Dicit
Albumazar quod quatuor sunt qualitates simplicium elementorum. scilicet caliditas siccitas
humiditas et frigiditas. Et due ex istis sunt sicut agentia. scilicet caliditas et frigiditas
et alie due sunt sicut patientia. scilicet siccitas et humiditas. Agentia autem sunt digniora pati-
entibus: ideo inciperunt ab agentibus. Et agentium vnum est principium generationis. scilicet caliditas: et
aliud principium corruptionis. scilicet frigiditas. Res autem prius generat quam corrumpit: ideo
posuerunt arietem in principio quod est signum calidum et siccum de natura ignis quod est primo cali-
dus. Et posuerunt cancerum in fine quod est signum frigidum et humidum de natura aque que
est primo frigida. Et posuerunt taurum post arietem: quod est signum frigidum et
siccum de natura terre que est primo sicca: quia siccitas terre conueniens est calori
ignis. Et posuerunt signum geminorum ante cancerum quia est signum calidum et hu-
midum de natura aeris qui est primo humidus: et humiditas aeris est conueniens hu-
miditati aque. C. Ad euentiam predictorum est intelligendum quod in octaua sphaera
sunt quadraginta octo imagines: in quibus est concordia apud omnes antiquos si-
cut dicebat. et sunt in eis .1022. stelle que dicuntur stelle fixe et mouent omnes vno
motu. scilicet ad motum octaue sphaere in centum annis ferre vno gradu. Et antiqui
posuerunt eas in sex ordinibus ita quod illas que sunt maiores posuerunt in pri-
mo ordine et sunt quinquaginta. Et que sunt infra has posuerunt in secundo ordine: et
sunt .45. Et que sunt infra has posuerunt in tertio ordine: et sunt .208. Et que sunt
infra has posuerunt in quarto ordine: et sunt .474. Et que sunt infra has posue-
runt in quinto ordine: et sunt .217. Et que sunt infra has posuerunt in sexto
ordine: et sunt sexaginta tria. Et his .48. imaginibus .12. sunt in via solis sicut di-
ctus est. et sunt in eis ex stellis .346. Nomina earum imaginum sunt artes tauri
et cetera. Et remanent .36. imagines quarum .21. declinant a via solis ad septentrionem
et .15. ad meridiem. Due declinant ad septentrionem habent ex stellis supradictis .360.
Et nomina imaginum sunt hec. Prima est vrsa minor. Secunda est vrsa maior.
Tertia draco. Quarta diuis flammae vel succensus. Quinta canis latrans vel vluus.
Sexta corona septentrionalis. Septima icuruaus vel genuflexus. Octaua
vultur cadens. Nonna gallina. Decima sedes super sedem. Undecima deferens caput
algol. id est diaboli. Duodecima tenens habenas. 13. serpetari. 14. serpens. 15. amisa

tor. 16. aquila volans. Alius liber hēt vultur volans. 17. delphin⁹. 18. equus pri^m
m⁹. Alius liber hēt caput eg. 19. equ⁹ secundus. Ali⁹ liber hēt equus alar⁹. 20.
mulier que nō nouit virū. 21. est triāgulus. Que vō declinant ad meridiē hēt
ex stellis supradictis. 316. q̄rum imaginū nomina sunt hec. Prima earum est
marinus leo que qdā vrsū appellāt. 2. algebar. i. canis validus. 3. flumē. 4. le
pus. 5. canis maior. 6. canis minor. 7. archa noue. 8. serpens. 9. vas. 10. coru⁹. 11.
deferens leonē z ipse medietas est humane figure z altera equi. 12. leopard
us. 13. thuribulū. 14. corona meridionalis. 15. piscis meridianus.

Et sex ex his signis. In ista pte comparat auctor signa ad in
uicem. Et pōt diuidi in tres ptes. Primo
compat ea q̄tū ad partes mūdi: vel q̄tū ad declinatōes. Secūdo q̄tū ad ascē
siones. Tertio q̄tū ad qualitates. Prima in pncipio. Secunda ibi: z sex ex illis
dicunt directe ascēdētia. Tertia ibi: z vocat medietas. Primo dicit q̄ sex ex
predictis. 12. signis sunt septentrionalia: qz declināt a liena equinoctiali ver
sus polum septētrionalē. s. a principio arietis vsqz ad finē virginis. Et alia sex
s. a pncipio libe vsqz ad finē pisciū sunt meridionalia: qz declināt ab equinoctia
li linea versus polū meridionalē. Juxta quā partē est itelligēdū q̄ equinoctia
lis est circulus quem describit sol raptu firmamenti. s. per motum diurnum q̄
est in pmo puncto arietis z eundem describit in primo puncto libe. Ideo vo
catur a Ptolemeo equator diei z noctis: qz tunc ipis dies z nox sunt eiusde
longitudinis per vniuersum mundū vbi sol oritur z occidit. Hoc ideo dico
qz duo sūt loca in mūdo sup que sol nō oritur nec occidit q̄ est in p^m arietis
vel libe quoz vn⁹ ē sub polo arctico z alter sub polo antarctico. C^o hic posset
moueri illa q̄stio. Utrū sub equinoctiali sit habitatio. Uides q̄ non. Nā vbi est
ppetua caliditas ibi non est habitatio: sed sub equinoctiali est perpetua calidi
tas. sol enim semp decurrit super illam partem z modicū declinat ab illa. Item
auctor sphaere dicit q̄ qnqz sunt zone in celo. quaz vna est torrida zona z illa
secundum eum est sub equinoctiali z ex vtraqz pte vsqz ad tropicos z due sub
polis z due medie. Ibi vult quod tres earū sunt inhabitabiles scilicet torrida
zona ppter nimium calozē: z due existētes sub polis ppter nimium frigus z alie
due fm eum sunt habitabiles qz temperate. Breuiter ego credo cū Alucenna
q̄ sub equinoctiali sit habitatio z optima habitatio. Et breuiter pono vnam rō
nem que mouit me. Ibi est optima habitatio vbi est maxima temperies: sed
sub equinoctiali est maxima tēperies: ergo zc. Maior est nota. Minorē de
claro sub equinoctiali enim dies z nox sunt eq̄les sicut dictum est: z nū potest
infrigidari aer in nocte sicut calescit in die. Item declinatio solis maxime varia
tur ibi. Mutat enim declinatio in vno die per. 24. minuta iō forte vix pōt ac
cidere qd sol trāseat directe supra capita eoz qz hoc non accidit nisi sol intra
ret p^m arietis vel libe recte in meridiē. Itē sol nunqz manet in eadem altitu
dine sup ipsos: sed statim in istanti si eēt mot⁹ in istanti variat altitudo. Ita enī
velociter sicut p^m mobile mouet accedit ad meridiem z recedit a meridiē.
Et vbi debet fieri magna calefactio oportet qd radij insigant per aliq̄ tēpus:
sicut videm⁹ in speculo ardēti si moueret speculum nō icēderet festucas vel
aliā rē que opponeret. Item planete frigidi refrenāt ibi caliditatē calidoz: qz
oēs semp sunt ibi ppinqui q̄uis qdā dicat q̄ planete nō causant frigiditatem
sed eoz frigiditas. est calor minor. In veritate hoc nō credo salua gra illorū.

si ere istis
polo hoc nō
est

pro conuio
cap 67 g^o 16

nō plus
ze motū
D. Westm^o

Vidi enim quod eadem causa frigoris non facit tantum frigus in partibus multum septentrionalibus quantum facit in minus septentrionalibus. Posset etiam probari ratione. Si esset ita quod nullus planeta influeret frigiditatem sed caret caliditate sequeretur quod presentia saturni in estate estas fieret calidior: quia tale additum tali: facit ipsum magis tale: sed hoc non videmus quare etc. Et si diceret aliquis quod minor caliditas sua temperat maiorem caliditatem solis: sicut aqua tepida calidam. Hoc non valet: quia ibi fit mixtio materialis. in influentijs autem celestibus fit mixtio virtualis. Et est imaginandum in influentijs de maiori calore et minori sicut de duobus ignibus calefacientibus unam ollam quorum unus est fortior alio. Certum est quod minor ignis non refrigerabit ollam nec impediet fortior ignem in calefactione sua. Rationes in oppositum sunt solute: quia prima dicit quod est ibi perpetua caliditas. Dico quod non est ibi perpetua caliditas que impediat habitationem. Auctorem sphaerae nego in proposito quantum ad hoc.

Et sex ex illis dicuntur directe ascendentes. Hec posset dividi sed non est vis. Dicit breviter quod 6. signa ex signis predictis ascendunt recte. et 6. oblique. Recte ascendunt a principio canceri usque ad finem sagittarii. Alia 6. ascendunt oblique. Ista habent ex tractatu de sphaera ideo non est hic standum. Postea dicit quod tortuose seu oblique ascendentes obediunt recte ascendentibus. Juxta quod notandum quod si duo nascantur in quibusdam partibus in quibus omnes alie significationes sunt pars quantum ad radicem superiorem et inferiorem: sed unus eorum nascatur sub signo directe ascendente et alter sub signo oblique vel tortuose ascendente. ille qui natus fuerit sub obliquo obediet alteri qui natus fuerit sub signo directo dum illa signa sunt eiusdem longitudinis a principio canceri. Verbi gratia: ille qui natus fuerit sub geminis obediet ei qui natus fuerit sub cancro: et ille qui sub thaurus et qui sub leone. et ille qui sub ariete et qui sub virgine et sic de alijs. Postea dicit quod quilibet duo signa que sunt eiusdem longitudinis a principio arietis dicuntur concordantia: sicut pisces et aries aquarius et thaurus capricornus et gemini et sic de alijs. Et potest applicari sicut prius. Et hoc est ideo quia ascensiones illorum signorum sunt equales. Et hoc est quod dicit auctor tractatus de sphaera: quilibet duo signa equaliter distantia ab alterutro punctorum equinoctialium adequantur in suis ascensionibus. Postea dicit quod medietas circuli que est a principio leonis usque in finem capricorni vocatur medietas maxima propter ascensiones. Et est medietas solis: quia leo est domus solis et ascensiones incipiunt ibi notabiliter augmentari. Et sol habet in tota illa medietate dignitatem sicut planete in terminis suis. Et alia medietas est lune. scilicet a principio aquarii usque ad finem canceri: et illa vocatur medietas minima eo quod ascensiones notabiliter incipiunt ibi nominari. Et luna habet ibi dignitatem quam sol habet in maxima.

Et vocatur medietas. Hic comparat signa ad invicem quantum ad qualitates in generali. Et breviter dicit quod medietas que est a principio arietis usque ad finem virginis est medietas calida: quia facit nobis estatem. Et alia medietas est frigida: quia facit nobis hyemem.

Et vocatur illa quarta pars. Hic comparat ista 12. signa ad 4. item

non quod in integris
nis est corpora
et cum remissio
beo remittit
in uo non
maior sed quod
est ut duo
mes ad hunc
et hunc
maior

part.

hoc communis
non respice
cor

pora anni: z ad .4. etates: z ad .4. humores siue cōplexiones. Et dicit q̄ quarta pars q̄ est a principio arietis vsq; ad principium cancri est calida z humida sicut ver z sicut etas puerilis z sicut complexio sanguinea. Et alia quarta pars que est a principio cācri vsq; ad p̄ncipiū libe est calida z sicca sicut estas: z sic secunda etas z sicut complexio colerica. Et alia quarta pars que est principio libe vsq; ad principium capricorni est frigida z sicca sicut autumnus: z sicut tertia etas que est principium diminutionis: z sicut complexio melancolica. Et quarta pars que est a principio capricorni vsq; ad finem piscium est frigida z humida sicut hyems: z sicut etas vltima: z complexio flegmatica.

Omnibus autē planetis. Hic ponit ordinē .7. planetarum: z quō accipit in quō dicitur planeta est in signo z patet in littera. Sed nota hic triplicem acceptionē signi sicut ponit auctor sphaere: z quia ibi inuenientes non pono hic.

Habent autem planete. Hic determinauit auctor de diuisione circuli signorum: z de quibusdam que consequuntur ipsam diuisionē. Hic vult determinare de dignitatibus planetarum in signis. Et diuidit in duas. Quoniam primo determinat de dignitatibus essentialibus. Secundo de accidentalibus. secunda pars est ibi: ex p̄ncipiis quoq; planetarum accidentalibus in fine huius differentie. Prima pars diuiditur in duas: qm̄ in prima facit qd̄ dictum est. i. determinat de dignitatibus planetarum in signis. In secunda parte determinat de fortitudinibus quas habent in ipsis dignitatibus secunda ibi: z quia iam auxiliante deo. Prima pars diuiditur in quinque partes secundum quinque dignitates: qm̄ primo determinat de dignitate planetarum que vocatur domus. Secundo de dignitate que vocatur exaltatio. Tertio de dignitate que vocatur triplicitas. Quarto de dignitate q̄ vocatur terminus. Quinto de dignitate q̄ vocatur facies. Ita ibi: he sunt exaltatiōes. tertia ibi: triplicitates sic distinguim̄. quarta ibi: h̄nt quoq; i vno quoq; signo. quinta ibi: facies aut signorum. Prima pars pot̄ diuidi in duas ptes: qm̄ in prima pte ostendit q̄ sint domus planetarū. In sc̄da pte qz q̄libet eoz p̄ter solē z lunam h̄z duas dom̄: quarū vna est ei magis principalis: z illa vocatur gaudiū: iō ostendit q̄ sint ille domus in qb̄ gaudent. Ita ibi: signa aut in qb̄. Prima diuidit in duas. Primo ponit determinandum de dignitatibus planetarum z ponit diuisionē in littera. Sec̄do p̄sequit ibi: domus he sunt. Dicit q̄ planete h̄nt i signis p̄dictis quasdam dignitates seu p̄tates per naturam z quasdam per accidens. Que sunt per naturam sunt domus exaltatio triplicitas terminus z facies. De his autem dignitatibus quas habent per accidens vult postea dicere.

Bonus he sunt. Dicit q̄ aries z scorpius sunt dom̄ martis taurus z libra domus veneris gemini z virgo domus mercurij: cancer domus lune: leo domus solis sagittarius z pisces domus iouis: capricornus z aquari dom̄ saturni. Postea dicit q̄ .7. signum a domo cuiuslibet dicitur eius detrimētū: verbi gr̄a: sicut leo est domus solis sic aq̄rius qd̄ est signū oppositū leoni est detrimētū solis: z eodem mō intelligas de alijs. Deinde dicit q̄ duo signa que sunt dom̄ vni planetę d̄nt cōcordantia i cingulo. i. in circulo signorum siue zodiaco qui est latus in medio z in ligaturā strictā. i. iuxta polos. Ad q̄ intelligēdū opz imaginari circulos trāseuntes p̄

Sibi erit detrimētū ut si uerū sit in quo erit solis in lea et metum

ut t̄z alia t̄na m̄n s̄ in m̄o s̄ nel m̄io z ag et alterū ag tu detrimēt

manentia. s. virgo & gemini. que sunt iuxta domos luminariū: qz mercuri^o nun-
q̄ pōt elongari a sole vltra vnum signū: immo nō pōt elongari a sole secundū
equationes tabularum alfonsij vltra. 28. gradus & 7. minuta.

Signa autem in quibus. Cum glibet quinq; plane-
tarū hēat duas domos offē-
dit que sit domus principalis cuiuslibet eorū. Dicit qz saturnus gaudet in aq̄-
rio. Jupiter ī sagittario. Mars in scorpiōe. ven^o in tauro. mercuri^o in v̄gine.

Hec sunt exaltationes. Dicit qz sol exaltatur in. 19. gradu
aristia zc. Littera plana est. *Stole*
meus assignat cām exaltationū planetarū in. 199. propositione prime partis
quadripartiti z in. 6. sequentib^o. Vult dicere qz ideo aries est exaltatio solis: qz
dum sol intrat arietē dies incipiunt augmētari supra noctes z calor eius inci-
pit ibi apparere magis. Et libra est casus eius qz ibi incipiūt noctes augmētari
supra dies z calor incipit ibi diminui. Et qz saturnus est oppositus soli: qz vbi
crescit calor minuitur frigus z ecōtrario. iō libra est exaltatio saturni. aries ve-
ro casus. Et cū luna cōiungit soli in ariete incipit lumē eius primo apparere
in tauro: iō taurus est exaltatio lune z scorpio casus suus: qz est signūz oppo-
situm. Et qz Jupiter facit ventos septentrionales z cancer est signūz septentrio-
nale. ideo cācer est exaltatio Jouis z signū oppositū. s. capricornus est eius ca-
sus. Et qz mars est radēs per naturā z pprie cū fuerit in capricorno multo ma-
gis cōburit: qz inclinā ad partē meridiet: iō capricorn^o est exaltatio sua z est si-
gnūz oppositūz exaltationi Jouis: z cancer est eius casus. Et qz venus natu-
raliter humectat z maxime cum est in piscib^o: iō piscis est exaltatio veneris z
signūz oppositūz scilicet virgo casus eius. Et qz mercurius deficcet per se z ī
hoc est contrarius veneri. ideo virgo est exaltatio sua quod est signūz oppo-
situm exaltationi veneris: z piscis est casus eius. Albumazar assignat fere eas-
dem causas licet alijs vtatur verbis: z accipit eas a *Stole*meo: ideo sufficient
ista de causis domorum z exaltationum.

Triplicitates vero. *Prinus* dterminavit auctor de do-
mibus z exaltationib^o planetarū.
Ihic determinat de triplicitatibus. Et quia aspectus cōcomitantur tri-
plicitates: ideo determinat ex consequenti de aspectibus signorum. Et secun-
dum hoc h pars potest diuidi in duas partes. In prima determinat de tripli-
citatibus. In secunda de aspectibus ibi. secunda: dicuntur z signa se aspicere.
Prima pars pōt diuidi in duas. In prima facit quod dictum est. In secunda
ostendit que sunt signa mobilia que fixa z que coia: secūda ibi: quattuor quoq;
ex his signis. Prima pars diuiditur in. 4. partes secundum. 4. triplicitates. se-
cūda ibi. triplicitas. tertia ibi triplicitas. quarta ibi quartā vero triplicitatez.
Prima in duas. In prima determinat de ipsis triplicitatibus in generali. In
secunda in speciali. Prima in principio. secūda ibi: aries leo z sagittarius.
Dicit primo qz oia tria signa que sunt eiusdem nature faciunt vnā triplicitatez.
Postea dicit qz aries leo z sagittarius faciunt primam triplicitatez: qz illa tria
signa sunt eiusdem nature scilicet ignea: masculina: diurna: colerica: calida z
sicca sapore amara: z hec tria signa sunt orientalia. Et ista triplicitas sicut que
libet aliarū habet tres dominos qui vocantur domini triplicitatis. Primus
dominus huius triplicitatis in natiuitatibus vel questionibus vel quibuscun-

alioquin
exaltatio est
maior dignitas
z dominus ut
almā sor in a
alioquin

Quod alijs rebus que fiunt in die est sol. secundus est Jupiter. tertius est saturnus.
 In rebus que fiunt in nocte primus dominus huius triplicitatis est Jupiter.
 secundus sol. tertius saturnus. **M**otandum est hic quod dicit Albumazar in
 introductorio suo quod primum signum istius triplicitatis scilicet aries facit calo
 rem temperatum. secundum. scilicet leo facit calorem ledentem. tertium. scilicet sagittarius facit ca
 lorem corrumpentem. Quando aliquod istorum signorum ceciderit in ascendente con
 iunctionis vel oppositionis solis et lune in tempore hyemali temperatur frigus.
 In tempore estivali fit calor excessivus maxime si dominus illius signi fue
 rit presens in illo signo vel in aliquo angulorum aspiciens ipsum ascendens.
Postea dicit quod taurus virgo et capricornus faciunt secundam triplicitatem que
 sunt eiusdem nature quia omnia tria sunt feminina nocturna terrea frigida et sic
 ca melancolica sapore acris meridiana. **H**uius triplicitatis domini sunt in die
 primus venus: deinde luna: deinde mars. Et in nocte luna primus deinde ve
 nus: deinde mars. **D**icit Albumazar quod primum signum huius triplicitatis fa
 cit frigiditatem temperatam confortantem animalia et segetes. Secundum fa
 cit frigiditatem ledentem. Tertium corrumpentem. Quando aliquod istorum signorum ca
 dit in ascendente conjunctionis vel oppositionis solis et lune in hyeme et maxi
 me capricornus fit frigus: maximum maxime si Saturnus fuerit in ipsa triplici
 tate. Deinde dicit quod tertiam triplicitatem faciunt gemini libra et aquarius: quia sunt
 eiusdem nature. sunt enim masculina diurna sanguinea calida et humida aerea
 occidentalia sapore dulcia. **E**ius domini in die primus est Saturnus. secundus
 Mercurius. tertius Jupiter. In nocte primus est Mercurius. secundus Satur
 nus. tertius Jupiter. Et Albumazar dicit quod primum signum huius triplicitatis fa
 cit ventos temperatos confortantes et dulces. Secundum facit ventos nocivos.
 Tertium facit ventos dissipantes animalia et segetes. Quando aliquod istorum
 est ascendens in hora conjunctionis solis et lune mouentur venti in illa lunatione.
 et similiter intelligas de oppositione. **P**ostea dicit quod quartam triplicitatem fa
 ciunt cancer scorpio et piscis: quia omnia tria sunt feminina nocturna septen
 trionalia aquatica frigida et humida sapore salsa. **E**ius domini sunt in die: primus
 venus. secundus mars. Tertius luna. In nocte primus est mars. secundus
 venus. Tertius luna. **D**icit Albumazar quod primum signum huius triplicitatis facit
 humiditatem temperatam. secundum abundantem. Tertium destruentem. **Q**uod si aliquod signorum est
 istorum fuerit in ascendente conjunctionis vel oppositionis solis et lune presumendum
 de pluuia illo mense. **A**b ista enim triplicitate et a venere et a luna maxime incipiunt
 pluuie. **D**icit Abraham auenezre quod si in conjunctione vel oppositione que prece
 dit introitum solis in arietem: siue fuerit coniunctio siue oppositio fuerit aliquod istorum
 signorum ascendens: et cum hoc luminaria fuerit in angulis. id est in ascendente: vel
 medio celi: vel in occidente: aut in angulo medie noctis erit nimia pluuia in il
 lo anno. Sed si luminaria fuerint in casu ab angulis non descendet pluuia in il
 lo mense et in maiori parte illius anni. **E**t ego experius sum pluries quod quando ascendens
 conjunctionis est signum aquaticum: et luna ante opponens intrat illud signum in eodem
 die quando luna intrat gradum qui fuit in ascendente incipit pluuia et durat ad minus tam
 tum quantum luna moratur in illo signo. **E**t suo modo intelligas de ventosis signis
 et frigidis. **H**oc inueni per experientiam: sed postea hoc inueni in libro Abra
 haz auenezre. et multum gauisus fui: quia magis fui certus de veritate: sed Abraham
 dicit quod hoc maxime est verum si signum ascendens fuerit aliquis angulorum signu

mirandus.
 mutatio
 is dicitur
 nazor et
 nisi finem

re illi⁹ terre. hoc intelligo de figura reuolutiōis illi⁹ āni in terra illa. Illa. n. di-
uerfificat h³ diuerfas regiōes. Et si nō fuerit aliqs āgiōz figur⁹ illius terre erūt
nubes fū pluuiā. Cāe triplicitatum fere sūt eedē cū causis domoz: iō p⁹ rāseō.

Quattuor quoqz ex his signis. Hic ostendit que sunt signa mobilia z q̄ fixa z q̄ media siue cōia. Et assignat cās z ponit exempla lra est plana. Et dicit Ma-
ly in cōmento eiusdē ppōis q̄ oīa signa fixa in hoc sunt p̄hibita: z maxie leo-
qz cū hoc q̄ est fixū est signuz magne victorie: z significat victoriā oīum rez q̄
exercent z maluz dominū in eis. Et dicit q̄ p̄facere intēdit Ptolemeus scin-
dere z suere. Per exercere intēdit induere z vii ex hoc possumus accipere re-
gulam q̄ oēs res quas volumus h̄re fixas debemus incipe luna existente in
signo fixo: sicut edificare domos z cetera. Et res quas volumus cito mutare
debemus incipere luna existente in signo mobili sicut inter z cetera.

Oscuntur autē signa se aspicere. Prus au-
ciōz deter-
minauit de dignitate planetaz que vocat triplicitas. Et qz triplicitas
accipitur a trino aspectu: iō in hac parte incidentaliter determinat de aspecti-
bus: z potest diuidi in duas partes: quoniam in prima parte determinat de
aspectibus. In secunda parte de protectionibus radioz. Secunda ibi: cū vero
fuerit planeta in aliquo signo. Prima ps pōt diuidi in quatuor partes sūm quu-
or aspectus. In prima determinat de aspectu sextili. In sa parte de aspectu q̄r-
to. In tertia de trino. In quarta de opposito. Scda ibi: z aspiciit q̄rtuz ante se.
Tertia ibi: z aspiciit ēt q̄ntū ante se. Quarta ibi: aspiciit ēt sepimū. Dicit p̄mo si-
gna dñr se aspicere hoc mō. Omne signū aspiciit tertiū post se z tertiū ante se si-
cut aries aspiciit signū geminoz qd̄ est tertiū ante se: z signū aquarij qd̄ est terti-
um post se. Et hic aspectus dī sextilis eo q̄ tenet sextā ptē circuli. s. 60. gradus
q̄ est quantitas duoz signoz: z vocat hic aspectus: aspectus amicitie medie z
pōt esse rō: quia qlibet duo signa isto mō distantia cōueniūt in vna qualitate z
cū hoc in sexu: verbi gratia aries z gemini conueniūt in caliditate z in mascu-
linitate: z similiter aries z aquari⁹. ihaurus z cancer cōueniūt i frigiditate z fe-
mineitate: z similiter ihaurus z pisces z sic intelligas de oibus. Postea dicit q̄
quodlibet signū aspiciit quartū ante se z quartuz post se: z iste aspectus dicitur
terragonus siue quartus: quia tenet quartam ptē circuli. s. 90. gradus q̄ est quā-
titas trium signorum. Et vocat hic aspectus: aspect⁹ inimicitie medie: qz qlibet
duo signa hoc modo distātia repugnāt aliquādo in vna qualitate: aliqū in am-
babus: discordant ēt in sexu: qz si vnuz eoz est masculinū: altez erit femininuz.
Et hec est cā quare in morbis acutis: vt plurimum fit crisis cuz luna venerit ad
quartum aspectū loci in quo fuit in p̄ncipio morbi. maxime si fuerit repugnā-
tia in ambabus qualitatibus: z cōmuniter tūc fit crisis salubris: verbi grā si lu-
na fuerit in p̄ncipio egritudinis in aliquo signorū triplicitatis ignee maxime
in ariete cū venerit ad quartum signū qd̄ repugnat in ambab⁹ qualitatib⁹ z in
sexu cōiter fit crisis ad salutem sicut si fuerit in ariete quartus aspectus erit in
cancro: si in leone quartus aspectus erit in scorpiōe. si fuerit in sagittario quar-
tus aspectus erit in piscib⁹. In alijs aut signis nō ē repugnātia nisi i vna qlita

*nota hic quo-
na parte dicit
hic s. p̄ncipio
fuit in rō
signo igneo.
et p̄ncipio
nisi ad signa
ostendit quod
ambabus fit
p̄ncipio z rō
fuit quo
in hōtudo
vna s. signa
vna s. signa*

te z i sexu. vbi gratia: thaurus: z leo thaurus est signū frigidū z siccū femininū. leo calidū z siccū masculinū. Et hāc repugnātia inuenies in alijs suo mō. Et pp hoc crises in istis signis aliqui fiunt ad salutez: z aliqui ad mortem fm fortunaz vel infortunaz aspectū ad lunam. Deinde dicit qd qdlibet signū aspiciat quātū a se: z quātū post se: z hic aspectus dicitur trinus eo qd tenet tertiā pte circuli. s. 120. 12. gra. Et vocatur hic aspectus amicitie pfecte: qz quilibz tria signa hoc mō di-stantia faciunt vnā triplicitatē z conueniūt in naturis sicut fuit dictū in. c. ime- diate pcedenti. postea dicit: aspiciat et qdlibet signū septimū a se. i. signū opposi- tum: z iste est aspectus pfecte inimicitie rōne oppositiōnis. Est ois planeta qui fuerit in aliquo gradu alicuius signi aspiciat planetā exāte: in alio signo in cō- simili gradu eodem aspectu quo aspiciūt se illa duo signa. Et auctor loquit de gradibus zodiaci: sed fm doctrinā. Ptolemei accipiunt aspectus in egnocia- li: iō pōt lra sic glosari. Et hoc intelligendum de gradibus egnocialis. vbi gra- tia: si fuerit aliqz planeta in ariete: z alter in geminis z subtracte fuerint ascen- siones circuli directi illius qui est in ariete ab ascensionibus circuli directi il- lius qui fuerit in geminis si remanserint. 60. gradus aspiciunt se aspectu sexti- li. Hoc modo intellige de alijs aspectibus.

cum vero fuerit planeta. In hac parte auctor tāgit pro- iectiones radiozū z expedit se breuiter dicens. Si fuerit aliquis planeta in aliquo signo proyiciat radios suos in cōsimili gradu signi: quod aspiciat ipsum aliquo aspectu. verbi gratia: si aliquis planeta in primo gradu arietis z in secūdo minuto proyiciat radios suos sexiles ad primū gradū geminoz in secūdo minuto eiusdem. Auctor ni- mis breuiloquus fuit in hoc capitulo. ideo oportet aliquantulum imozari cir- ca explanationem aspectuū z projectionē radiozū. Intelligendū est primo qd aspectus considerantur tribus modis. Uno modo secūduz gradus eales z se- cundum hunc modū auctor in littera locutus est de aspectibus z projectioni- bus radiozū. Et vocantur gradus equales gradus zodiaci non p̄siderando ascen- siones. Secūdo modo cōsiderantur aspectus secūduz gradus equinoctialis in circulo directo: z hoc modo Ptolomeus iubet accipere aspectus in. 60. ppo- sitione cēniloquij: vbi loquitur de causis dierū creticoz: z hoc modo accipit cōi- ter aspectus in interrogatiōibz z reuolutiōibz annoz mūdi: z in multis alijs. Tercio mō cōsiderantur aspectus z p̄iectiones radiozū fm modū directionū: z hoc modo accipiuntur in natiuitatibz. Intelligendū est iuxta capitulum de aspectibus qd aspectus accipiuntur tribus modis: z tot modis etiā accipiuntur p̄iectiones radiozū. Uno modo accipiuntur aspectus z p̄iectiones radiozū secū- dum gradus circuli signoz ita qd cōputantur gradus zodiaci qui sunt inter vnū planetā z aliū: z iste est modus quē ponit auctor in lra. Et hunc modum tenet Abrahā auenezre. Et dicit qd quasi infinites est expertus qd aspectus debent accipi in zodiaco z nō in equinoctiali: z hic modus est facilis valde. Et exēpli- ficatū fuit sufficiēter de hoc in sniando lram. Secūdo mō accipiuntur aspectus in equinoctiali fm ascēiones circuli directi fm quēadmodū iubet Ptolomeus ac- cipere sicut dictū fuit sup lram. Cū igitur fm hunc modū volueris equare aspe- ctus querere ascēiones planete in circulo directo que incipiūt a capricorno: z serua eas Deinde eodē mō quere ascēiones gradus alterius planete in eo- dem circulo directo: z serua eas. Deinde subtrahē ascēiones illius qui pro-

isti sunt
Dns zodiaci
z mōdus

in respectu
mōdus recti

pinquior fuerit capricorno fm ordinez signoz ab ascensionibus illius qui lo-
 gius fuerit: z si remanserint. 60. gradus aspiciunt se aspectu sextili. Si reman-
 serint. 90. gradus aspiciunt se aspectu quarto. Et si. 120. gradus remaserint aspi-
 ciunt se aspectu trino. Pro aspectu autē opposito nō oportet querere ascensio-
 nes: qz qñ duo planete opponunt in zodiaco: opponuntur z in equinoctiali.
 Iste modus facilis est: ideo nō oportet hic multū stare. Tertius autē modus aspe-
 ctuum z projectionis radioz est multū difficilis maxime nō exercitatus in cal-
 culationib⁹. Intelligendū est pmo circa hūc modū qd plectio radioz accipit
 fm ascensiones circuli directi qñ planeta cuius radios volumus pycere est in
 medio celi vel in angulo terre. Et qñ est in gradu orientis: vel in gradu occide-
 nis accipit fm ascensiones regionis siue horizontis obliqui fm tabulas factas
 ad illam regionē. Si autē nō fuerit planeta in aliquo quatuor hor locorum.
 sed in locis intermedijs tunc accipiuntur mixtum. Cum igit volueris proyce-
 re radios alicui⁹ planete considera si planeta ille cuius radios vis pycere sit
 in medio celi. vel in angulo terre: z tūc quere ascensiones illius gradus in cir-
 culo directo sup q̄s addas. 60. gradus si volueris radiationē sextilē finistram. s.
 illā que pcedit fm ordinē signoz a loco planete. Et gradus post additionē p-
 uenientes reduc ad gradus eq̄les in circulo directo fm doctrinā canonū pri-
 mi mobilis: z gradus zodiaci q̄puenerit in illo sūt radij sexules: z sic dixi d. 60.
 gradib⁹ pro radiatione sextili: ita intelligas de. 90. p radiationē q̄rta: z de. 120.
 p radiatione trina. Si aut volueris radiationē dextrā. s. illā que pcedit a loco
 planete versus occidentē subtrahē ab ascensionib⁹ gradus planete. 60. gra. pro
 radiatione sextili vel. 90. pro radiatione quarta: vel. 120. p radiationē trina. Et
 numerū q̄ remanet reduc ad gradus eq̄les sicut prius z gradus zodiaci q̄ exi-
 uerit in illo sūt radij. Exemplū in radiatione finistra pono qd saturnus sit in
 angulo medij celi in fine sexu gradus virginis ascensionē illius gradus in cir-
 culo recto sūt. 247. gradus. 48. minuta. volo habere radiationē sextilē addam
 ergo. 60. gradus: z puenient. 307. gradus. 48. minuta quos reducam ad gra-
 dus equales in circulo directo: z exeunt. 10. gradus. 14. minuta. 14. secunda
 scorpionis. ibi sūt radij sexules saturni finistri in hoc casu. Exemplū in radia-
 tione sextili dextra: subtrahā ab ascensionibus p̄dictis. 60. gradus: z remanēt.
 187. gradus: z. 48. minuta. reducam ad gradus eq̄les in circulo directo. z exe-
 unt. 7. gradus. 9. minuta z. 15. secunda cācri. ibi ergo in pposito sūt radij sexti-
 les dextri Saturni. Si vero planeta cuius radios vis pycere sit in gradu oriē-
 tis quere ascensiones gradus planete p tabulā ascensionū circuli obliqui deser-
 uientem tue regioni. Et si volueris radiationem finistram adde sup ascensionē
 gradus planete. 60. gradus pro radiationē sextili: vel. 90. p quarta radiatione:
 vel. 120. pro trina radiatione. Exemplū in radiationē sextili finistra: pono qd Ju-
 piter sit in gradu orientis in fine. 10. gradus sagittarij ascensionē illius gradus
 in orizonte obliquo sūt. 275. gradus: z. 27. minuta: z volo habere radiationē
 sextilem finistram addā sup ipsos. 60. gradus z puenient. 335. gradus z minuta.
 27. quos reducam ad gradus equales in circulo obliquo z exeūt. 12. gradus.
 44. minuta. 21. secunda aquarij ibi ergo sūt radij sexules Jouis. Exemplū in
 radiatione sextili dextra subtrahā ab ascensionibus gradus Jouis. 60. gradus
 z manent. 215. gradus. 27. minuta. reducam ad gradus equales z exeūt. 25. gra-
 dus. 54. minuta. 50. secunda libre. ibi sūt radij sexules Jouis. Si vero pla-

S. Zodiaci
 orizonte red

meta fuerit in gradu occidentis operaberis eū gradu opposito. s. accipies ascen-
 siones nadir gradus planete in horizōte obliquo: z facies penit' eodē mō quo
 dcm̄ est. Sed postq̄z reduceris ad gradus eq̄les loc' radioz est loc' opposit' il-
 lius loci quē inuenis. Et vt clar' pateat ponā in hoc exemplū. Mōno q̄ Jui-
 piter sit in gradu occidentis in fine. 10. gra. sagittarij: querā ascēsiōes. 10. gra. gem-
 inoz z inuenio. 41. gradus. 9. minuta. addā. 60. gradus p̄ radiatiōe sextili: z
 pueniunt. 101. gra. 9. minuta. reducā ad gradus eq̄les in horizōte obliquo: z
 exiūt. 2. gradus. 30. minuta. 45. secūda leonis. sunt ergo radij in opposito isti'.
 s. 2. gradu. 30. minuta. 45. secūda aquarij. Si autē planeta cuius radios vis pro-
 iicere nō fuerit in aliquo loco z dicioz tūc opz accipere radiatiōe mixto mō
 fm̄ p̄portione distātie gradus planete inter vnū angulū z aliū. Modus autēz
 est iste si planeta cuius radios vis p̄icere fuerit inter medium celi z gradum
 ascendentez: accipe primo ascensionē gradus mediij celi q̄s subtrahē ab ascē-
 sionibus gradus planete in circulo directo: z qd̄ remanet est distātia a medio
 celi quam serua. Deinde super ascensionē gradus planete in circulo directo.
 60. gradus adde pro radiatiōe sextili vel. 90. pro radiatiōe. 4. vel. 120. p̄ tri-
 na: z quod puenit reduc ad gradus equales in circulo directo: z qd̄ p̄oue-
 nerit serua. z uocez radiatio circuli directi. Deinde quere ascensionē gradus
 planete in horizōte obliquo p̄ tabulā regiōis tue sup̄ q̄s adde sifr. 60. gradus
 pro radiatiōe sextili vel. 90. pro. 4. vel. 120. pro trina: z qd̄ puenit reduc ad
 gradus equales per tabulas tue regiōis: z qd̄ extuerit serua: z uocez radiatio
 regiōis. Deinde vide differentiaz inter radiatiōe circuli directi z radiatiō-
 nem regiōis: quā differentiā multiplica per distātiā gradus planete a medio
 celi z productū diuide per medietatē arcus diurni gradus planete. z pueniet
 pars p̄portionalis quā adde super radiatiōe circuli directi. si radiatio circuli
 directi fuerit minor radiatiōe regiōis z subtrahē ab ipsa si fuerit maior. z
 qd̄ puenit erit locus radioz. Medietatē autē arcus diurni gradus planete
 inuenies subtrahēdo ascēsiōes gradus planete in circulo obliquo ab ascēsiō-
 nib' ei' nadir z mediādo illud. Posset etiā alio mō inueniri pars p̄portionalis
 d̄tie duarū rationū. s. q̄ acciperes sexta pars d̄tie z multiplicares per horas di-
 stantie planete a medio celi. Sed hic modus est magis tediōsus q̄z primus: qz
 oportet secundū hunc modum diuidere distātiā gradus planete a meridie
 per partes horaz gradus planete ad hoc q̄ inueniant hore distātie a meridie.
 Consulo primū modū. Exēplum in hoc pono q̄ gradus mediij celi sit. 20. gra-
 dus leonis completus a saturnus sit in sexto gradu virginis completo. Que-
 ram distātiā saturni a medio celi per ascēsiōes circuli directi. Et inuenio
 in distātia. 15. gradus. 22. minuta. seruabo itaq; eam. Deinde subtrahā ascen-
 siones gradus Saturni in circulo obliquo ab ascēsiōibus gradus opposi-
 ti. Et remanēt. 201. gradus. 20. minuta qui est totus arcus diurn' Saturni quē
 diuidā per mediū. z ueniūt. 100. gradus. 40. minuta qui est medietas arcus di-
 urni Saturni: seruabo itaq; eū. Deinde querā ascensionē gradus saturni in
 circulo directo z inuenio. 247. gradus. 48. minuta quibus addā. 60. gradus:
 qz volo radiatiōe sextilē sinistram. z puenient. 307. gradus. 48. minuta quos
 reducā ad gradus eq̄les i circulo directo: z inuenio. 10. gradus. 14. minuta. 14.
 sa. scorp̄iōis. z hec est radiatio circuli directi. Deinde querā ascēsiōes gradus
 saturni in circulo obliquo in regione cui' latitudo est. 48. gradus. Et inuenio.

aliter fit
 203 p̄ d̄tū
 tabulā

m̄phus

147. gradus. 11. minuta quib⁹ addaz. 60. gradus: et pueniunt. 207. gradus. 11. mi-
 nuta quos reducam ad gradus equales in circulo obliquo et inuenio. 19. gra-
 dus. 52. minuta. 14. secunda libze. **U**ideo q^o radiatio circuli directi est maior
 qua radiatio regionis subtraham minoz^e de maiori et inuenio in dia. 20. grad⁹.
 22. minuta qua reducam ad idem genus: et pueniunt. 1222. reducaz et distantiam
 saturni a medio celi ad idem genus. distatia fuit. 15. gradus. 22. minuta reduca
 ad idem genus. s. 920. minuta. multiplicabo diam per distantiā et proueniunt.
 1126684. secunda. Deinde reducam medietate arcus diurni saturni ad idem ge-
 nus. Medietas arcus diurni fuit. 100. gradus. 40. minuta. reducta ad idem ge-
 nus. 6040. proueniunt minuta per que diuidā numerū qui puenit ex multi-
 plicatione. Et exiunt tres gradus. 6. minuta. 32. sa quos subtrahā a radiatione
 circuli directi: qz illa fuit maior et remanēt septē grad⁹. 7. minuta. 42. scda scoz-
 ptonis. ibi sunt radij saturni sextiles sinistri in casu pposito. **S**i aut volue-
 ris radiationem dextrā vbi precepi addere. 60. gradus subtrahē. 60. et opera-
 beris sicut prius. Si vero gradus planete cuius radios vis plicere fuerit iter
 graduz ascēdentē et angulum terre vide longitudinē eius a gradu ascēdente
 qua scies hoc modo. Subtrahē ascensionē gradus ascēdentis in circulo obli-
 quo ab ascēsiōib⁹ gradus planete in eodē circulo obliquo. Et hoc si volueris
 radiationē sinistra. et qd remanserit erit distatia planete a gradu ascēdente ser-
 ua eē Deinde qre medietatem arcus nocturni gradus planete que scies hoc
 mō: subtrahē ascensionē nadir gradus planete ab ascensionib⁹ gradus plane-
 te: et remanebit totus arc⁹ nocturnus que media et sua medietate. **H**is itaqz ser-
 uans qre ascensionē gradus planete in circulo obliquo p tabulam factā ad la-
 titudinē tue regionis qb⁹ adde. 60. p radiatione sextili z c. et qd puenit reduc ad
 gradus equales in circulo obliquo et vocetur radiatio circuli obliqui. Deinde
 de quere ascensionē gradus planete in circulo directo: quibus adde. 60. gra-
 dus pro radiatione sextili et cetera: et q puenit reduc ad gradus eqles in cir-
 culo directo: et qd prouenerit serua et vocet radiatio circuli directi. Deinde vi-
 de differentiā iter radiationē regionis et circuli directi: subtrahendo minozē
 a maiori: qua differentiā multiplica p distantiā planete a gradu ascēdente.
 Et pductum diuide per medietate arcus nocturni gradus planete et exhibit ps-
 pportionalis qua adde cū radiatione regionis si fuerit minoz radiationē circuli
 directi: vel subtrahē a radiationē regionis si illa fuerit maior radiationē circuli di-
 recti. Et qd post additionē vel subtractionē puenit loc⁹ erit radioz. **E**xem-
 plū i hoc pono q gradus ascēdēs sit. 18. scorpionis. et Jupiter sit in. 10. sagitta-
 rii qram ascensionē grad⁹ ascēdentis in orizōte. 48. gradū. et inuenio. 245. gra-
 dus. 55. minuta. Deinde queram ascensionē gradus Iouis in eode horizonte
 obliquo. et inuenio. 275. gradus et 27. minuta: subtrahā ascensionē gradus ascē-
 dentis ab ascensionibus gradus Iouis: et remanent. 29. gradus. 32. minuta que
 est distatia Iouis ab ascēdente. Deinde subtraxi ascensionē gradus oppo-
 siti Iouis ab ascensionibus gradus Iouis: et residuū mediaui: et inueni. 117. gra-
 9. minuta q est medietas arcus nocturni gradus Iouis. Deinde addidi ascen-
 sionibus Iouis. 60. gradus et pueniunt. 335. gradus. 27. minuta quos reduxi
 ad gradus equales in circulo obliquo: et inueni. 12. gradus. 45. minuta aqua-
 rii. Et hec est radiatio regionis: seruauit itaqz eam. Deinde quesui ascensionē
 gradus Iouis in circulo directo: et inueni. 338. gradus. 21. minuta quibus addi-

quo in st.
 dicitur nota
 in p. tal
 tot ofonij
 m.

di. 60. gradus: z puenerunt. 398. gradus. 21. minuta. subtraxi vnam reuolutio-
nem. s. 360. gradus z remanserunt. 38. gradus. 21. minuta quos reduxi ad grad^o
equales i circulo directo z iueni 59. grad^o. 57. minuta aquarij: z hec est radia-
tio circuli directi. De inde subtraxi minorem radiationem de maiori z inueni
in differentia. 6. gradus. 48. minuta qua differentiam multiplicavi per distan-
tiam iouis ab ascendente: z diuisi per medietatem arcus nocturni z inueni in
parte proportionali. i. gradum. 42. minuta. 47. secunda. qua subtraxi a radia-
tione regionis: qz illa fuit maior. Et remanserunt post subtractionem. 11. gradus.
2. minuta. 13. secunda aquarij: z ibi est locus radiozum iouis. ¶ Si autē velles
p̄ycere radios versus dextrum tunc deberes videre distantiam gradus plane-
te ab angulo terre p̄ ascensiones circuli directi qua inuenies subtrahēdo ascē-
siones gradus planete in circulo directo ab ascensionib^o anguli terre i circu-
lo directo. Et tunc p̄te p̄portionalē duarum radiationū deberes addere radia-
tioni circuli directi si illa esset minor radiationē regiōis: vel subtrahere si esset
maior. In nullo alio differt op^o nisi q̄ vbi p̄cepti addere ascētionib^o. 60. grad^o:
z c. dēs subtrahē. 60. z c. ¶ Si autē gradus planete cuius radios vis proyccere:
fuerit inter gradum occidentis z gradū. 10. dom^o opaberis cū gradu oppposito
planete recte p̄ eandem viā: sicut iam dixi inter ascendens z angulū terre. quā-
do enim grad^o planete est inter gradū occidentis z medium celi eius oppo-
situs gradus est inter ascendens z angulum terre. Et tantū distat gradus op-
positus planete ab ascendente quātum gradus planete a gradu occidentis. iō
eadem est operatio: nec plus nec minus. Sed post q̄z cūpleueris operationes
locus radioz est locus opposit^o illi^o loci quē inuenisti sicut tibi exēplificau: q̄n
planeta ē in gradu occidentis. Si autē cōtingat sicut sepe contingit q̄ gradus
planete sit ante angulū: z loc^o vbi cadūt radij sui sit vltra angulū: sicut vbi gra-
loc^o planete sit inter medium celi z ascendens z radij cadant vltra ascendens: s.
inter ascendens z angulum terre. Iste casus q̄si frequenter contingit in radia-
tione trina: z multotiens in quarta: z aliquando in sextili. Modus est iste si lo-
cus planete cuius radios vis proyccere sit inter medium celi z ascendens z ra-
dij sui debeant cadere vltra ascendens: vide distantia planete a medio celi per
modum prius dictū: z vide medietatē arcus diurni gradus planete p̄ modum
prius dictū: z serua vtrumq; s. distantiam z medietatem arcus diurni. Deinde
q̄ras ascēsiones gradus planete in circulo directo. Quere et ascensiones gra-
dus ascendens in eodem circulo directo. Deinde subtrahē ascensiones gra-
dus planete ab ascensionibus gradus ascendens. Et q̄d remanserit serua: z
vocetur pars radiationis circuli directi. Deinde q̄re ascensiones gradus pla-
nete in circulo obliquo. z quere ascensiones gradus ascendens in circulo ob-
liquo: z subtrahē ascensiones planete ab ascensionibus gradus ascendens: z
quod remanserit serua z vocetur pars radiationis regiōis. Deinde subtrahē
partem radiationis minorem a maiori z remanet differentia q̄z multiplica p̄
distantiam planete a medio celi z p̄ductū diuide p̄ medietatē arcus diurni gra-
dus planete z pueniet p̄s p̄portionalis q̄z adde p̄ti radiationis circuli directi si
fuerit minor p̄te radiationis regiōis. vel subtrahē si fuerit maior: z q̄ puen-
rit erit pars radiationis eq̄ta: q̄ pars si fuerit minor. 60. gradibus radij sextiles
cadunt vltra angulum ascendens si fuerit maior cadūt ante angulū. Et si hec
p̄s fuerit minor. 90. gradib^o radij quarti cadūt vltra angulum. si maior cadunt

ante angulum. Et si hec po fuerit minor. 120. gradi. sicut est quasi frequenter cadunt radij trini ultra angulum. si fuerit maior. 120. cadunt ante angulū. Si igitur cadant radij ultra angulum subtrahere partem radiationes equatā a. 60. gra. pro radiatione sextili vel a. 90. pro radiatione quarta: vel a. 120. pro radiatione trina: et quod remanserit adde super ascensiones gradus ascendentes in circulo obliquo et quod prouenerit reduc ad gradus equales in circulo obliquo et gradus signi qui exierit erit locus radioꝝ. Si sciueris istam operationē scies dirigere planeta existentem in vna quadra ad locum existentem in alia quadra. Hūc modū nō vidi expositum nec positū aliquo libro. ¶ Ut planius pateat quod dixi ponam in hoc exemplū. Nono quod gradus mediꝝ celi sit. 10. gra. cancri et saturnus sit in quarto gradu virginis: et gradus ascēdens in orizōte obliquo in regione cuius latitudo est. 40. gradus sit. 7. gradus. 59. minuta libre. Quæsiui ascensiones gradꝝ mediꝝ celi in circulo directo et inueni. 190. gra. 53. minuta. Deinde quæsiui ascensiones gradus saturni in circulo recto et inueni. 245. gradus. 55. minuta. Subtraxi ascensiones mediꝝ celi ab ascensionibus gra. saturni et remanserunt. 55. gradus. 2. minuta: que est distantia saturni a medio celi. Deinde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obliquo ab ascensionibus gradus oppositi in eodem circulo obliquo et remanserunt. 203. gra. 3. minuta: et hic fuit arcus diurnus gradus saturni quem mediaui et inueni. 101. gradus. 31. minuta. 30. sa que est medietas arcus diurni gradus saturni. Subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo directo que fuerunt: 245. gra: 55. minuta ab ascensionibus gradus ascendentes in eodem circulo directo que fuerunt. 277. gra. 19. minuta et remanserunt. 31. gra. 24. minuta quæ fuit pars radiationis circuli directi. Deinde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obliquo quæ fuerunt. 144. gra. 277. minuta: ab ascensionibus gra. ascendentes in eodē circulo obliquo quæ fuerunt. 190. gra. 53. minuta: et remanserunt. 46. gra. 26. minuta que fuerunt pars radiationis regionis siue circuli obliqui: vidi quod pars radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi. Subtraxi ergo minorꝝ de maiorꝝ et remanserunt. 15. gradus. 2. minuta que fuit differentia duarū partium quā multiplicavi per distantiam saturni a medio celi et diuisi per medietatem arcus diurni gra. saturni. et exiuerunt. 8. gra. 8. minuta. 59. sa et hec fuit pars proportionalis differentie quā addidi supra partem radiationis circuli directi et prouenerunt. 39. gra. 32. minuta. 59. secūda. Isti sunt gradus ascensionum qui fuerunt in figura a saturno vsqꝫ ad gradum ascendentes et quia fuerunt pauciores quā. 60. sciui quod radij sextiles saturni in hac figura ceciderunt. ultra gradum ascendentes. Subtraxi ergo hos gra. a. 60. pro radiatione sextili. et remanserunt. 20. gradus. 27. minuta. 1. fm: quos addidi super ascensiones gra. ascendentes in circulo obliquo qui fuerunt. 190. gra. 53. minuta: et prouenerunt. 211. gradus. 20. minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo et inueni. 22. gra. 54. minuta. 52. secūda libre: ibi fuerunt radij sextiles saturni in propositio exemplo secundum hunc modum debet fieri in alijs angulis. Et hec de radiationibus sufficiant.

Habent etiam quinqꝫ planete in vno quoqꝫ signo terminos. Idem auctor determinauit de tribꝫ dignitatibꝫ

essentialibus planetarum. In ista parte auctor determinat de quarta dignitate essentiali quam habent planete in signis. Et diuiditur in duas partes: quoniam in prima parte ponit terminos planetarum. In secunda parte soluit quadam controuersiam que est inter aliquos de triplicitatibus et terminis. Secunda pars incipit ibi. Quidam preponuntur. Prima pars diuidi potest in duas partes: ita quod primo incipit tractare de terminis planetarum literaliter. Secundo ponit tabulam de ipsis terminis. Secunda incipit ibi: et propter diuersitatem eorum. Dicit primo quod quinque planete. scilicet Saturnus Iupiter Mars Venus et Mercurius habent terminos dispositos per diuersos gradus. Et primus terminus est Jouis a principio arietis usque ad finem sexti gradus eiusdem. Et a principio septimi gradus eiusdem arietis usque ad finem 12. est terminus Venere. Et a principio 13. gradus usque ad finem 20. est terminus Mercurij. Et a principio 21. usque ad finem 25. est terminus Martis. Et a principio 26. usque ad finem arietis est terminus Saturni. Postea dicitur quod quia isti gradus sunt diuersi: ita quod non vadunt equaliter nec secundum ordinem planetarum graue esset eos tenere in memoria: ideo posuit eos eo in tabula secundum quod videtur in litera.

Quidam preponunt triplicitates terminis.

Hic soluit quendam controuersiam que est inter sapientes de triplicitatibus et terminis. Et dicit quodam preferunt triplicitates terminis. Et quodam preferunt terminos triplicitatibus. Soluit istam controuersiam et dicit quod dicitur triplicitatum sunt fortiores quantum ad nutritionem puerorum: quia in natiuitatibus significant nutritionem et ab eis accipiunt significatio versus puer fit vitalis aut non. Dicit autem terminorum sunt fortiores in directione: quia dum dirigitur gradus ascendens alicuius natiuitatis dirigitur ad terminos fortunarum et in fortunarum. et dicitur termini illi vocantur diuisor vel dispositos quantum diu durat directio in illo termino: et si fuerit ibi aliquis planeta vel radius eius erit princeps. De hoc diffusius dicitur in sequentibus domino procedente. Et notandum est hic de terminis quod discordia fuit inter sapientes antiquos de terminis. Et fuerunt tres opiniones famose de terminis. quarum una fuit indorum. alia egyptiorum. tertia caldeorum. Ptolemeus in 218. propositione prime partis quadripartiti magis approbat terminos egyptiorum et dicit se inuenisse unum librum de terminis antiquum qui pro vetustate erat pro maiori parte factus. Et ille concordabat cum terminis egyptiorum. et in illo libro summa graduum terminorum cuiuslibet planete erat tantus quantum numerus annorum suorum maiorum quos dant in natiuitatibus. Verbi gratia: anni maiores saturni sunt 57. anni Jouis 79. Martis 66. Venere 82. Mercurij 76. et omnes isti collecti faciunt 360. Si uolueris hoc experiri computa gradus omnium terminorum alicuius planete: verbi gratia Jouis: et inuenies numerum annorum suorum scilicet 79. et sic de alijs. Haly in commento 206. propositionis prime partis quadripartiti dicit. Illi uero egypto fuerunt sapientes magici qui fuerunt ab antiquo tempore. nam isti fuerunt studij et exercij magini in sciencijs et sapientijs omnibus de quibus homo se iuuare potest. Et scimus hoc per chronicas sapientum antiquorum secundum quod loquebantur de ipsis et per ea que de suis operibus remanserunt a multis milibus annorum usque ad hodiernam diem. Et ego dico illud quod ego vidi de una experientia quam inueni in loco qui dicitur est oculus solis: quia in modico tempore miracula magna vidi.

am nro bini in loco qui dicitur est oculus solis: quia in modico tpe miracula magna vidi. hec sunt verba Haly. de experientia autem tacet. In centiloquio in commento illi pro positionis vultus huius seculi dicit unam experientiam de sigillo scorpionis facto in lapide secundum quod potest ibi videri: et qui voluerit videre ibidem videat. iuxta egyptum duo mirabilia ut narrat pompilius in libro primo vidit supra quod rex magnus huius mundi vidit huius fortis talline de quo hic comitatio facit et est una fontis que tollit de quo hic comitatio in solo existit maxime post e. duo solle possunt adon in huius maxime fontis

Facies autē signorū. Hic determinat de gnta dignitate z vltima essentiali q̄ hnt planete in signis q̄ vocatur facies. Et p̄t. diuidi in tres partes. qm̄ p̄ma pte ponit diuisionē z ordinationē faciez. In p̄a parte docet inuenire facies p̄ numeros. In tertia parte ponit de eis tabulā. Sc̄da pars incipit. Cū habueris gradus in aliquo signo. Tertia est in fine vbi ponit tabulā. Dicit q̄ q̄libet signū diuiditur in tres partes equales q̄ vocant̄ tres facies z q̄libet facies est ex. 10. gradibus. Et incipiunt iste facies a principio arietis z p̄cedūt p̄ ordinē signoz z planetaz. itaq̄ p̄ma facies est martis. s. p̄mi. 10. gradus. p̄a facies arietis. s. 10. gradus sequētes sunt solis q̄ succedit marti in ordine sphaerarū. tertia est veneris que succedit soli. Et p̄ma facies tauri est mercurij que succedit veneri. Secunda lune que succedit mercurio. Tertia saturni. Et p̄ma geminorū Iouis. z sic fm̄ hunc ordinem vsq̄ ad finē signozum. Postea docet inuenire p̄ numeros cuius planete sit aliqua facies. Et dicit cū habueris gradum alicuius signi z volueris scire cuius planete facies sit in illo gradu cōputa numerū signorū a principio arietis vsq̄ ad principiū signi p̄positi: z multiplica illum numerū per tres: z cū numero producto adde facies cōpletas signi p̄positi: verbi gra: si transierint. 10. gradus cōpleti adde vnitatē. Si. 20. completi adde duo. Deinde a toto numero subtrahē. 7. quotiēs poteris. z q̄ remanserit computa a marte secundum ordinem planetarū. z vbi numerus finitus fuerit sequens planeta est dñs faciei que site: verbi gratia pono quod habeam. 15. gradus leonis volo scire cuius facies sit. 15. gradus leonis scio q̄ a principio arietis sunt. 4. signa completa. multiplicabo ergo. 4. per. 3. z erunt. 12. Et scio q̄ de leone transiit vna facies completa: ideo addam vnū z erunt. 13. facies complete a principio arietis. subtrahā inde septem z remanent. 6. dabo. primam vnitatem marti. secundam soli. tertiam veneri. quartam mercurio. quintam lune. sextam saturno. Erit ergo facies sequens que non fuit completa Iouis. Postea ponit tabulam cuius opus facile est. Querēs enim nomen illius signi cuius dominū faciei queris z inuenies in directo quis sit dominus prime faciei z quis secunde z quis tertie.

Quia auxiliante deo. Postq̄ auctor de terminauit de dignitatibus planetarū in signis. In ista parte determinat de fortitudinibus quas hnt in istis dignitatibus. Et p̄t. diuidi in duas partes: qm̄ in p̄ma parte ostēdit quot fortitudines hēat planeta in qualibet dignitate. In p̄a parte cōparat istas dignitates ad res sensibiles. sc̄da est ibi: vnde qdā de hac re. P̄ma pars p̄t. diuidi in duas: qm̄ primo continuat se ad dicenda. s̄o p̄sequitur ibi: naz dñs domus. Dicit q̄ adiuuante deo cōpleuit de dignitatib⁹ planetarū i signis. modo vult ostēdere quot fortitudines hēat quelibet in ipsis dignitatibus. Postea dicit q̄ dñs domus h̄z quinq; fortitudines. dñs exaltationis h̄z quattuor. dñs triplicitatis h̄t tres. dñs termini duas dñs faciei vnā. Postea replicat illaz cōtrouersia de terminis. Et ponit cōparationē in dignitatibus planetarū dicens q̄ quidā de dignitatibus planetarū fecerunt talē cōparationē q̄ planeta existens in sua domo est filius viro existēti in domo atq; dñatōe sua. Et planeta in exaltatiōe sua est filius viro in regno atq; gloria sua z patet in littera. **C**Ex ista littera p̄t. notari si aliquis planeta patiat magnū ifortuniū i domo vel ex

multius alio
 p̄ponit cōparatiōne domus
 p̄. s. sum
 exaltatio
 tu in relique
 qua sum ad signifi
 de dignitatib⁹

3
 qua sum ad signifi
 de dignitatib⁹

altatione sua hoc est multū detestabile. sicut multū eēt detestabile si rex vincere-
tur in proprio regno suo et in fortiori loco regni sui. Itē quā luminaria eclipsant
in proprijs domibus vel exaltationibus suis hoc est malum signum.

Sequuntur has figure signorum. <sup>Prī^o au-
ctor de</sup>
terminavit de dignitatibus planetarum in signis et de fortitudinibus
quas habent in istis dignitatibus. In ista parte determinat de figuris siue for-
mis ipsorum signorum hoc est ostēdit nobis que signa hñt formas humanas: et que
hñt formas aliorū animalū. et manet indivisa. Dicit quod quedam signa dicū-
tur rationalia. s. illa quorum imagines sunt figurate ad imagines hominum.
Et illa sunt gemini virgo aquarius libra et medietas prima sagittarij. et ista di-
cuntur habentia pulchras voces. Et virtus eorum est maior cū fuerint in ori-
ente. Et quedam ex signis dicuntur habentia halas scilicet gemini virgo et pi-
scis. Quedam ex eis dicuntur quadrupedia. s. sagittarius leo aries taurus et ca-
pricornus. Et eorum quedā sunt domestica. s. illa que sunt figurata secundū fi-
guras animalium domesticorum. Et hec sunt aries taurus et capricornus. Et
eorum virtus magis apparet cum fuerint in meridie. Virtus autem virginis
capricorni et aquarij magis apparet cum fuerint in septentrione. Et quedam
ex signis videntur vitiosa et turpia et toruosa scilicet aries taurus cancer scor-
pius et piscis. et virtus eorum magis apparet in occidente. Quedam vero sunt
sterilia. s. gemini leo virgo. Et quedam dicuntur habentia paucos filios. s. ari-
es taurus libra sagittarius capricornus et aquarius. Et quedam ex his signis
sunt multum luxuriosa. s. aries et taurus leo et capricornus. Et quedam dicun-
tur multum filiorum scilicet cancer scorpius et piscis. Et quedam ex signis
dicuntur habentia dimidiam vocem: illa scilicet que habent vocem anima-
lium balantium rugientium et mugientium: vt aries taurus leo capricornus et
ultima pars sagittarij. Quedam ex signis dicuntur carentia omnino voce sci-
licet illa que figurantur secundum imagines animalium carentium voce: vt
cancer scorpio et piscis. Haly abenragel breuiter expedit se de formis signo-
rum dicens. Signorum alia sunt in forma hominum. Alia in forma bestiarū.
Alia in forma bestiarum Alia in forma reptiliū. Que sunt in forma huma-
na sunt gemini libra aquarius virgo. In forma bestiarū aries taurus capricor-
nus et sagittarij. In forma bestiarum. i. animalium rapacium leo. In forma
reptilium cancer scorpio et piscis.

Quod unum quodque signorum habet
propriam significationem. <sup>Prī^o au-
ctor de</sup>

terminavit de fi-
guris signorum. In ista parte ostendit nobis quid habent signa ex membris
hominum: et ex regionibus et ex planetis. Et potest dividi in duas partes: quā
in prima parte facit quod dictum est. In secunda determinat de doloribus pla-
netarum in signis. Secunda incipit ibi. Et si quidem planete significauerint
dolorē. Prīma potest dividi in .12. partes secundum quod .12. sunt signa. Clarū
est quod dicitur littera excepto quod nomina regionū nō sunt nobis nota. Nota
autem est hic quod Ptolemeus dividit totā terrā habitabilem in quattuor par-
tes. Et secundum divisionē Ptolemei imaginari potest una linea transiens

ab oriente in occidentem per medium habitationis ita quod ista linea diuidat partes
 meridionalem a septentrionali. Et dicit Haly et ista linea distat ab equinoctia-
 li per 36. gradus. et secundum hanc diuisionem distat ab ultima habitatione in
 septentrione per 30. gradus vel circa: ita quod tota latitudo contineat. 66. gra-
 dus. Et tanta est distantia equinoctialis usque ad circulum arcticum: immo est 66.
 gradus. 26. minuta: et 30. secunda. Ideo dicit Haly vel circa. Et dicit quod in fine
 istius linee versus occidentem est passagium herculis. Et hoc est unde transitur
 in hispaniam et est mare ibi strictius quod existens in vno litore potest videre
 existentem in alio. Et sunt ibi tres insule quarum vnā videt transeuntes in hispania p
 terram occidentis. Et stat in ea idolum tenens in manu clauis ad demonstrandum
 quod ultra locum illum non fit habitatio. Et in qualibet duarum aliarum insularum stat
 idolum sicut eundem modum. Et in parte orientali in fine linee predictae stant idola eo-
 dem modo tenentia clauis et demonstrantia quod non fit ultra illum locum ha-
 bitatio versus orientem. Dicit Haly quod Hercules posuit ista idola in signum quod
 ipse acquisiuerat totum mundum. Longitudo linee predictae secundum quod dicit Haly
 est. 180. graduum. Disuisio sicut sententia Ptolemei imaginetur ista linea diuidi p
 medium ita quod remaneant. 90. gradus versus orientem: et alij 90. versus occiden-
 tem. Et imaginetur transire vna linea per polos mundi per medium diuisionis
 linee supradictae ita videlicet quod transeat per medium terre habitabilis secundum la-
 titudinem. Prima autem linea dicebatur transire per medium terre habitabilis
 sicut longitudinem. Datet itaque quod due linee supradictae que diuidunt totam terram
 habitabilem in quattuor partes consignant in loco intersectionis linearum qui est
 punctus in medio terre habitabilis. Hac diuisione intellecta facile est videre
 signa. Ptolemei in partitione signorum et terrarum. Dicit itaque Ptolemeus quod hec
 tria signa aries leo et sagittarius que faciunt primam triplicitatem pertinent ad quartam
 partem terre habitabilis que est inter septentrionem et occidentem. et illam quartam gubernat
 Jupiter eo quod est septentrionalis: et mars huius participationem cum eo: quia pertinet ad
 partes occidentales. Et tria signa triplicitatis secundae. scilicet taurus virgo capricornus
 pertinent ad partem que est inter meridiem et orientem et gubernat ipsam venus: quia
 est meridionalis. et huius participationem cum ea saturnus quoniam ad partem orientalem per-
 tinet. Et tria signa triplicitatis tertiae. scilicet gemini libra et aquarius pertinent ad partem
 que est inter orientem et septentrionem: et gubernat ipsam saturnus eo quod pertinet ad
 orientem et huius participationem cum eo Jupiter eo quod pertinet ad septentrionem. Et
 tria signa triplicitatis quartae. scilicet cancer scorpio et piscis pertinent ad partes que
 est inter meridiem et occidentem. et gubernat ipsam mars: quia pertinet ad occidentem.
 et huius participationem cum eo venus. Ex predictis poterit quilibet coniecturare ad
 quod signum pertineat quelibet terra. Sciet enim per longitudinem et latitu-
 dinem regionis de qua quarta sit. Verbi gratia: omnis terra cuius latitudo est maior.
 36. gradibus. et longitudo eius ab occidentem minus. 90. gradibus fuerit est de quar-
 ta septentrionali occidentali et sic de alijs suo modo. Cognita igitur quarta in
 qua est terra tua scis quod vnum signum ex tribus signis triplicitatis illius
 quartae respicit illam terram. et poteris scire quod ex illis tribus respiciat eam p mo-
 res et consuetudines hominum habitantium in ea. Verbi gratia: scis quod terra christiano-
 rum est in parte septentrionali occidentali scio quod aries leo et sagittarius dicitur
 super ipsam. Et si velim scire supra quam partem eius dominatur quodlibet istorum signorum respi-
 cio ad mores et conditiones hominum cum quibus signis magnis concordant. Costat

imo iam fu-
 rum ista i-
 maginatio
 qz subru-
 blyta illu-
 maxia p-
 tyrr quib-
 f do byat

autē q̄ romani sunt famosiores z nobiliores istius quarte z ideo cōuenit ut at-
tribuat̄ eis signū nobilius inter hec tria. z hoc est leo domus solis. Constat
ē q̄ almani sunt homines iracundi z furiosi de nā martis: ideo cōuenit ut at-
tribuat̄ eis aries domus martis. Constat etiam q̄ hispani sunt boni milites
exercitū magni in armis: ideo cōuenit ut attribuat̄ eis sagittarius qd̄ est signū
militariū z bellorū. Et hanc p̄tionē ponit Ptolemeus in littera in scda par-
te quadripartiti. Dicit enī sic z p̄uincie cū ariete cōcordantes sunt terra bri-
tannie z terra de salacia. Credo q̄ deberet dici de scythia z germania. Et q̄ cō-
cordāt cū leone sunt: italia: gallia: apulia: z cecilia. Et Haly dicit ibi: q̄ hi sunt
termini rome. Et q̄ cōcordāt cū sagittario sunt terre de turcia calciata z hispa-
nia. De p̄tione alioꝝ signorū cū alijs terris pax curo. Quia nec noīa eaz nec
p̄ditiōes hoīūz sunt mihi nota nec faceret mihi aliquā vtilitatē hoc scire. C̄ Si
qs̄ at̄ cognoscat eas z voluerit in eis morari applicet s̄z modū dcm̄ in tribus si-
gnis p̄dictis. Dicit Abrahā auenezre q̄ p̄mū clyma ē capricorni z aq̄rti: z gu-
bernator eius est saturnus. Scdm̄ clyma est sagittarij z piscis z gubernator ei⁹
est Jupiter. Tertiu clyma ē scorpij z ariens z gubernator ei⁹ est Mars. Quar-
tum est leonis z gubernator eius est sol. Quintū clyma est tauri z libe z eius
gubernator est venus. Sextū est geminorū z virginis z ei⁹ gubernator mercu-
rius. Septimū est cancri z gubernat illud. luna. C̄ Abrahā auenezre ponit cō-
ditiones nascentiū sub qlibet signo z ē snia sua ista. Qui natus fuerit sub p̄ma
facie arietis erit ruffus z sim⁹: v̄ter ei⁹ erit pu⁹ z striccius carne extenuat⁹: h̄bit
q̄ supra pedē sinistrū signūz in cubito man⁹ sinistre: z amici ei⁹ erūt plures z
ipse odiet malū. Qui v̄o nat⁹ fuerit sub s̄a facie ierit ei nigredo p̄chritudini
faciei cōiuncta: corpus eius tēpatū p̄ceps in irā aio occultans voluntatē mala:
estq̄ alti cordis: inimici ei⁹ plures erūt. Qui nat⁹ fuerit sub tertia facie eius erit
ruffus color ei⁹ z croce⁹ ē erit solitari⁹: Qui nat⁹ fuerit sub p̄ma facie tauri erit
breuis stature: sui oculi magni: labia spissa: z h̄bit signū in collo: z est corde fe-
stin⁹: amici ei⁹ plures: z manerib⁹ deliciaz delectabit ipse. Nat⁹ aut̄ sub facie
ei⁹ s̄a: h̄bit faciē rotundā: ventrē latū: oculos pulchros: z ei⁹ aīa volūtaria resq̄
cito p̄pender: z circa spatulas pilosus existet. z h̄bit signū in lūbris. Et q̄ nat⁹
fuerit sub tertia facie pulchri coloris existet pulchre q̄ faciet: z h̄bit signū in
oculo sinistro: virq̄ laboriosus erit. nec in mulierib⁹ fortunat⁹ existet. Qui aut̄
natus fuerit sub sine hui⁹ signi erit carens testiculis nāluter z sine vel hermo-
frodit⁹. Qui nat⁹ fuerit sub p̄ma facie geminoꝝ erit pulchri corporis z decentis.
z oculoꝝ z piloꝝ: h̄bit signū in capite vel in oculis. C̄ isus ei⁹ acur⁹ minime ē
iracūndus eritq̄ laborator z cū mulierib⁹ minime fortunat⁹ existet. Et q̄ natus
fuerit sub scda facie erit breuis stature z niger z super eius cubitū signū nigre-
dinis: eiusq̄ v̄ba pulchra z dulcia. Nat⁹ sub tertia facie nimuz h̄bit oculos
paruos. eritq̄ vir suspicator z leuis: z loquet v̄ba irrationabilia: eritq̄ mēdax.
Qui natus fuerit sub p̄ma facie cancri erit corpore z pilis decens: supcilia ei⁹
erunt stricta nareq̄ longe z spatule late: z habebit signū in cubito dextro: aut
eius brachio: z aīa eius bona amici eius plures: eritq̄ sciens z ingeniosus.
Qui natus fuerit sub scda facie: erit color eius rubeus breuisq̄ stature: carens
barba: z habebit signū in oculis. Qui sub tertia facie natus fuerit erit crassus
breuisq̄ stature: z habebit multitudinē piloꝝ in supercilijs. Qui natus fuerit
sub prima facie leonis erit pulcher corpore: z facie: z color vultus eius erit

rubeus albo cūmixtus: oculi eius commixti. pectus rectum: z crura sua patte-
tur morbum in parte superiori: z erit cognitus in ter gentes: z simplex imixtus
q; consortio regum. Qui natus fuerit sub secunda facie erit pulchre: pectus
eius erit latum: testiculi z crura gratilia: eritq; honoratus inter familiam eius
ac alii cordis. Natus autem sub tertia facie erit aliquantulum brevis stature
eritq; color eius albus roseo permixtus: eius vox vehemens amans mulie-
res: z habebit plenitudinē amicorū z morbos plures sustinebit. Qui nat⁹ fue-
rit sub prima facie virginis erit decentis stature: erit corpus ei⁹ erectum z pul-
chru: z erit sciēs z act⁹: eius capilli scripti: z erit diligēs iusticiā: eius vox vehe-
mens: sterilis existet: anima ei⁹ bona: facies pulchra: eritq; scriba z bene doc-
tus. Qui aut natus fuerit sub secunda facie erit pulchre apparete: oculi ei⁹ par-
ui. nasus eius pulcher: eritq; disciplinabilis z simplex preuoluntarius corde
diliget laudari. Natus sub tertia facie erit pulcher aspectu pceptibilis discipli-
ne: veri sensus ac simplex z sapiens. Qui natus fuerit sub pma facie Libre: erit
pulchre facie: z in ei⁹ capite vlnera ierūt: eritq; laborator z simplex ac discipli-
nabilis. Nat⁹ sub secūda facie erit pulchri vultus z in erit ei ipedimētū in ocu-
lis: estq; corde preuoluntarius. Natus sub tertia facie erit pulcher z erit cogni-
tus z honorat⁹ iter gentes ipsius. Et qui fuerit natus sub fine signi huius erit
nullius sexus aut viriusq;. Qui fuerit nat⁹ sub pma facie scorpionis parū pul-
cher existet: z habebit signū in capite: z pect⁹ eius erit latū. Et habebit signum
in pede sinistro vel in manu dextera estq; hō castigationis bonaq; discretione
plen⁹ ac in loquela festinus. Natus sub secunda facie caput ei⁹ erit magnum:
existetq; modice pulchre figure: z habebit signum ingenu z dorso: z erit hō
discipline verba sua multiplicans. Qui natus fuerit sub tertia facie erit brevis
stature oculis eius cōtorzi appetēs comedere amās mulieres. Qui aut natus
fuerit sub fine huius signi aut erit nullius aut viriusq; sexus. Qui natus fue-
rit sub pma facie sagitarij erit pulcher speciei: decorus aspectu recte stature:
diligens bonū: regibus ac magnatib⁹ se cōmiscēs. Nat⁹ sub secūda facie corp⁹
habebit cōdecēa facies tñ eius crocea supercilia cōpressa z hēbit signum in pe-
ctore. Nat⁹ sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vt murilegi:
pect⁹ latū: z habebit signū in sinistro crure. Qui sub pma facie capricorni nat⁹
fuerit erit corpus suum condecēs: pectus latū: z hēbit signū nigrum in cubito
erit astutus disciplinabilis simplex z puoluntari⁹. Natus sub secunda erit pul-
cher: hēbit nares longas: oculi ei⁹ pulchri: volūtas ei⁹ mala z iracūdnus: est
hō sciētie. Natus sub tertia facie erit pulcher corpore: ei⁹ tñ facies citrina: z
in eius brachio sinistro erit nota vel in ipsius genu: festinus in iraz. despiciēs
malū vel pugnās pro malo: diligēs mulieres: hō discipline diligēsq; sodales
Qui aut natus fuerit in fine huius signi erit filius adulterin⁹ z oino huic iest
signo minime in mulierum natiuitatib⁹ valere. Qui aut natus fuerit sub pma
facie aquarij erit corpore z facie formosus: z hēbit in pectore aut pede sinistro
signum: eritq; hō disciplinabilis z sodales diligens. Natus sub secunda facie
erit longus: facies eius erit rubea: z signum habebit i dorso z sub eius cubito
eritq; oibus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpore pulcher:
statura brevis: facie roseus: z habebit signū sub cubitis: z erit mulierū amator.
Et qui sub fine huius signi natus fuerit diuersificatus erit in eius figura atq;
in omnibus suis operibus. Qui autē sub pma facie pisciū originē traxerit: cor

pus eius erit album: et facies similiter: pectus eius latum: barba pulchra: frons
preclara: oculi eius magis nigri quam albi. Et forte aliquod membrum sibi defi-
ciet: diliger dormire: eritque gulosus et ebriosus: et habebit signum sub cubito vel
in pede. Natus vero sub secunda facie erit brevis stature. decorus aspectu: bar-
ba nigra: pilosus: et erit ambulans in duritia cum filiis hominum. Natus: sub
tertia facie piscium erit aspectu preclarus: oculi eius pulchri: eritque morbosus:

¶ Si quidem planete. Prius auctor ostendit qualiter
signa respiciunt membra huma-
ni corporis. In ista parte ostendit nobis qualiter planete respiciunt
membra corporis humani in ipsis signis. Et potest hic pars dividi in .12. par-
tes secundum .12. signa. ubi partes incipiunt patet. Prima pars dividi potest
in duas: quoniam primo proponit. Secundo prosequitur ibi: in ariete. Dicit
primo quod si aliquis planeta significaverit aliquam infirmitatem siue debilita-
tem in corpore humano habebit in quolibet signo membrum proprium in
quo erit illa infirmitas. Et quia ita est convenit tractare de doloribus planetarum
in signis. Et incipit ab ariete procedendo secundum successionem signorum et planeta-
rum. Quod dicit auctor planum est in litera. Ad evidentiam unius partis pono unum
exemplum: Pono quod in aliqua natiuitate saturnus significaverit nato debili-
tatem alicuius membri et sit saturnus in ariete. Dico quod illa debilitas vel infirmi-
tas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa infirmitas in ventre et sic intel-
ligas de ceteris signis. Pono et quod mars in natiuitate intelligas de reuolutio-
ne annorum. natiuitatis significaverit vulnerationem et sit mars in ariete erit vulnus
in capite. Si in tauro erit vulnus in collo: et sic de ceteris signis et planetis in-
telligas. Ptolemeus vult quod membra in quibus cadunt morbi et impedimenta ac-
cipiuntur a figura celi in hora natiuitatis vel reuolutionis. Dicit enim in .74.
propositione centiloquii cum fuerit mars in ascendente alicuius natiuitatis erit
cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim Haly quod caput est ascendens et
secundum hoc collum est secunde domus. brachia tertie domus et sic secundum ordinem
domorum secundum quod dictum fuit de signis. De hac materia diffusius loqui-
tur domino concedente in capitulo sexte domus.

¶ Ant quoque in uno quoque signo. In ista
parte au-
tor determinat de quibusdam specialibus proprietatibus planetarum
que sunt in diuersis gradibus circuli signorum et sunt sex. sunt enim ibi quidam
gradus masculini et quidam feminini. Et sunt ibi quidam gradus lucidi et qui-
dam tenebrosi. Etiam sunt ibi quidam gradus qui dicuntur putei. Et sunt ibi
quidam gradus qui dicuntur azemena. Et sunt ibi quidam gradus qui di-
cuntur augmentantes fortunam. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur con-
sortes. Et secundum hoc ista pars potest dividi in sex partes: quoniam in prima
parte enumerat gradus masculinos et femininos. In secunda parte enumerat
gradus lucidos et tenebrosos et fumosos. In tertia parte enumerat gradus
qui dicuntur putei. In quarta parte enumerat gradus qui dicuntur azemana.
In quinta parte enumerat gradus qui dicuntur augmentantes fortunam et
gradus sublimitatis. In sexta parte enumerat gradus qui dicuntur consortes.
Prima pars incipit in principio. Secunda incipit ibi: et in uno quoque ho-

rum signorum. Tertia incipit ibi: et in signis sunt gradus. Quarta ibi: et sunt in signis quidam gradus. Quinta ibi: et in circulo. Sexta ibi: et omnes duos gradus. Prima pars potest diuidi in duas partes: quoniam in prima parte incipit enumerare gradus masculinos et femininos literaliter. In secunda parte ponit tabulam de eis. Quod dicit patet in littera. Postea dicit quod sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur lucidi et quidam tenebrosi: et quidam fumosi et quidam qui vocantur vacui. Et incipit primo eos enumerare. Et deinde ponit de eis tabulam et patet post ea dicit quod sunt in circulo quidam gradus qui dicuntur putei. et enumerat illos omnes in littera. et quidam libri habent tabulam de eis factam. Deinde dicit quod in signis sunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit quod azemena est quedam debilitatio corporalis ut est cecitas vel surditas vel aliqd talium vel amissio membri. Juxta quod notandum quod dicit Hali Ebenragel in primo capitulo domus sexte libri sui de natiuitatibus. Quando pars azemena fuerit in partitione ascendentis et luna iuncta cum ea vel dominus ascendentis significat: quod azemena erit in illo membro nati quod cadit in partitione illius signi. Et notandum est etiam quod si sol in natiuitate alicuius fuerit in gradu azemena erit debilitatio in oculo dextro si luna erit in sinistro. Postea dicit quod sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur augmentantes fortunam et enumerat eos in littera. Juxta quam partem notandum est quod Haly dicit in commento. 229. propositionis prime partis quadripartiti scire te conuenit quod gradus augmentantes fortunam sunt gradus exaltationis solis et planetarum fortunarum. sicut 19. arietis. 3. tauri. 15. cancri. 27. piscium. Similiter sunt illi in quibus adiunguntur termini fortunarum. Et sicut. 13. sagittarii et piscium. et sunt etiam gradus terminorum fortunarum. Et gradus in quibus sunt stelle fixe de natura fortunarum. Et e contrario in quibus sunt stelle de natura infortunarum. Et postea dicit quod omnes duos gradus qui sunt eiusdem longitudinis a capitibus signorum mobilium sunt eiusdem fortunae. Et dicuntur consortes sicut. 20. gradus capricorni et 10. gradus sagittarii. Isti enim duo gradus equaliter distant a capite capricorni. et 20. librae. et 10. virginis equaliter distant a capite librae. Et 20. cancri et 10. geminorum equaliter distant a principio cancri. et 20. gradus arietis. et 10. piscium equaliter distant a principio arietis. Ptolemeus dicit. 229. propositione prime partis. Astrologi ceteri multum locuti fuerunt de gradibus et diuiserunt eos in gradus lucentes lubricos et fumosos. Et sunt ex eis azemana: et sunt ex eis putei. Et locuti fuerunt de alijs multis sicut inuenies per multos libros astronomie. Et si hoc inuenerunt experientia bonum est quod operis per hoc. Et forsitan si eis accidit quod aliquis planeta vel stella fuit in gradu vel eius radius et fecit fortunam ceciderunt quod gradus hoc fecerit. Et siquidem ita est conuenit ut te mutes de vno gradu in alium. Et hic finem imponamus noster rationi. Videtur per istam litteram quod Ptolemeus non multum approbat gradus augmentantes fortunam et cetera. Dicit enim si ita est conuenit ut te mutes de vno gradu in alium. gradus enim dicuntur lucidi vel tenebrosi propter stellas fixas ibi existentes. Et vult Haly secundum quod preallegatum fuit quod gradus dicuntur augmentantes fortunam in quibus sunt stelle de natura fortunarum. Constat autem quod stelle fixe mutant loca sua respectu zodiaci nonne sphere. Ex illa littera Ptolemei potest trahi quod iudicia debent fieri secundum nonam sphaeram et non secundum

Quod vniqueq; istarum domoꝝ. ^{hic au-}
^{ctoꝝ po-}
nit significationes proprias cuiuslibet. 12. domoꝝ. Et tota ista pars
pōt diuidi in quattuor: quoniam in prima parte ponit significationes. 12. domoꝝ
quantū ad esse hominū. In secunda parte ponit significationes domoꝝ
quantum ad colores. In tertia parte ponit quasdam regulas que possunt dici
amphorismi. In quarta parte docet eligere significatores. Prima incipit in
principio. Secunda incipit ibi: significant: 12. domus colores. Tertia ibi: et
dicitur in significatione domoꝝ. Quarta ibi: et cum volueris scire planetaz
dominatorem rei. Prima pars potest diuidi in duodecim partes secundū q̄
ponit significationes: 12. domoꝝ: et vbi incipiunt patebit. Primo dicit q̄ vna
queq; domus significat aliquid de esse hominū. Nam prima domus que inci-
pit ab horizonte orientali que vocatur ascendens significat corpora hoīum et
vitam inīa omniū operū in interrogationibus et locutionibus et rumoribus
et ceteris talibus. Et significat cogitationē querentis scilicet q̄ querens h̄z in
animo et significat principū vite. Et dñs triplicitatis prime domus: primus si-
gnificat vitam et naturā nati seu interrogantis: et eius delectationes atq; volun-
tates quid diligat vel quid odio habeat: et quid boni vel mali accidat ei in ini-
tio vite. Et secundus dñs triplicitatis huius domus significat vitā et corpus et
virtutes siue fortitudinē nati et mediū vite. Tertius dñs triplicitatis significat
idem q̄ socij et significat p se finē vite. Et ista littera pōt colligi q̄ si primus dñs
triplicitatis huius domus fuerit fortior alijs duobus erit prima pars vite meli-
or: et sic de alijs duobus intelligas. Circa istam domū quedaz sunt notanda.
Notandū est primo de intentione querentis q̄ dicit Ptolemeus in .94. pro-
positione centiloquij. Locus fortioris significatoris in ascendēte est id q̄ est in
animo interrogantis. Itēq; cū volueris scire intentio nā q̄rentis: vide quis pla-
netarū hēat plures fortitudinis in ascendēte in illa hora qñ venit ad te animo in-
terrogandi: et vide in qua domo ex .12. domib⁹ sit ille planeta. et dicas s̄m signi-
ficationes illius dom⁹ in qua fuerit. Verbi gr̄a. Nono q̄ ascendens sit leo et sol
hēat plures fortitudines in gradu ascendēte: et pono q̄ sol sit in .2. domo dico
q̄ intentio sua est petere de substantia sua vel de lucro: vel de aliquo confimili.
Et si sol fuisset in terra domo dixissem q̄ vellet petere aliqd de esse fratris vel
fratrum et sic de alijs domib⁹ suo mō. Et si venies ad te tenuerit aliquā rem in
manu sua vel alio modo eam occultauerit: et si volueris scire substantiam et na-
turā illius rei aspice planetā fortiorē in ascendente si aspexerit ascendens erit
illa res de substantia signi ascendentis. Si nō aspexerit ascendens erit de sub-
stantia signi in quo est planeta. Si fuerit signum terreum: erit de natura terre
vel aliqua res q̄ nascit de terra. Si fuerit signū aquaticū: erit aliqua res de nā
aque: vlt̄ q̄ nascit in aq̄. Si fuerit aereū: erit aliq̄ res de nā aeris. Si fuerit signū
igneū erit aliq̄ res q̄ operat p ignē. Et si volueris scire colores rei aspice dñm
hoꝝ et s̄m colorē illius iudica. De colorib⁹ planetaz dices postea vbi loquet̄ de
naturis planetaz dño cōcedēte. Et si volueris scire vtrū res si noua vel antiq̄
aspice lunā: si fuerit sup terrā erit noua. si fuerit sub terra erit antiq̄. Et si volue-
ris scire vtrū sit lōga vel breuis: aspice dñz termini grad⁹ anguli terre q̄ si fue-
rit in auge sui circuli erit res lōga. Si fuerit in opposito augis erit breuis. Si
in lōgitudinib⁹ medijs mediocris iter longū et breue. Nec ē snia Ptolemei in

90. ppone celo qui. Cum aspexerit significator ascendens & c. Dicit Haly Abenragel si alius querit a te de vita sua utrum sit longa vel brevis: aspice dominum ascendens & lunam. Si fuerit salui ab infortunis significat longa vita. Et si fuerint combustus vel infortunatus significat parva vita. **Nota** est circa nutritionem. scilicet utrum puer sit vitatus vel non. Dicit Haly Abenragel quoniam domini triplicitatis luminaris temporis vult dicere domini triplicitatis signi in quo est sol si fuerit natiuitas diurna vel signi lune in natiuitate nocturna fuerint in ascendente: vel in .10. domo: vel .11. vel .5. est significatio bone ac levis nutritionis. Et si fuerint in septima: significat malam nutritionem: & anxiam atque laboriosam. Quoniam gradus ascendens & luminare ipsius dantati fuerint: significat quod non nutrietur nisi domini triplicitatis fuerint salui & firmi in angulo. Quoniam luna fuerit infortunata in ascendente: nutritionem non significat. Quoniam luna fuerit in .4. domo iuncta corporaliter cum infortuna aut de quarta vel oppositioe aspiciat infortuna significat quod non nutrietur & mater eius est in periculo: aut forsitan morietur. Dicit Abraham Avenezre. Si dominus ascendens fuerit combustus natus non viuet spacium .8. dierum. Mortata fuit mihi natiuitas unius pueri cuius ascendens erat virgo & Mercurius fuit in piscibus in detrimento suo retrogradus & combustus. & ego credidi huic dicto & dixi quod puer non viueret per octo dies & mortuus fuit in sexta die. Dicit Haly Abenragel: coniunctio planetarum humanitatem non significat. Vult dicere coniunctio plurium planetarum in ascendente non significat nutritionem. Et ponit ibi unum exemplum notabile. Dicit vocauit me rex nostre ciuitatis: & una ex mulieribus peperat filium & fuit ascendens libra .8. gradus terminus Mercurii: & fuerunt in eo Jupiter Venus Mars & Mercurius & conuenit ibi una societas astrologorum & quilibet eorum suam opinionem dixit: & ego taceui. Rex dixit mihi quid habes quod non loqueris. Cui respondi date mihi terminum trium dierum: quia si filius vester transierit tertium diem erit de ipso miraculum magnum. Et quando natus completas habuit .24. horas posuit se ad loquendum: & locutus fuit & fecit signum cum manu & rex multum expauescebat inde. Et dixit possibile esse quod diceret aliquam prophetiam: vel aliquod miraculum. Et rex iuit ad natum: & nos cum eo ad audiendum quid diceret. Et infans dixit: ego sum natus infortunatus & natus sum ad iudicandum amissionem regni & destructionem gentis almanam. Hinc statim cecidit natus & mortuus est. **De** his qui moriuntur ante quam recipiunt cibum dicit Ptolemeus in quadripartito. generaliter dico quod quoniam aliquid luminare fuerit in aliquo angulorum & fuerit similiter aliqua infortuna participationem habes cum eo in longitudine que sit cum eo gradu per gradum: vel ipsum aspiciens in figura duorum alterum equalium. Nec habuerit cum eo fortuna participationem de figura. Et dispositio luminarium loci inuentus fuerit in locis planetarum in fortunarum natus ille non recipiet cibum & morietur hora qua nascetur. Dicit Abraham cum fuerit cauda draconis in ascendente natiuitatis natus ille erit cecus & secundum distantiam eius a gradu ascendens erit anni. Verbi gratia: si fuerit in .10. gradu ab ascendente cecabit in .10. anno. Electiones huius domus sunt inceptions rerum. sicut incipere edificare vel aliquid consilium. Dicit hyspalensis in electionibus prime domus. Si scueris natiuitatem alicuius caueas in electione sua ne ponas signum in ascendente in quo fuit infortuna in sua natiuitate. Si autem ignoraueris natiuitatem elige secundam naturam rei pro qua fit electio. verbi gratia: si fit electio pro incipiendo scribere aliquem librum fortificet mercurius. Si pro eundo ad bellum fortificet mars. Si si pro edificando ponat signum fixum in ascendente. Dicit idem hyspalensis

} duo rasy.
 } p astrolog

volens horā sanguinis minuendi eligere fac vt sit luna i trino vel sextili aspe
ctu martis: z caue ne sit coniuncta cum eo corpasr vel in quarto vel in opposi
to eius. Et fac vt sit luna in signo humoris minuendi

Secunda domus. Hic auctor ponit significationes se
cunde domus. Et dicit qd secunda
domus significat substantiā z victū z auxiliares z ministros z signifi
cat finē iuuentutis. Et Anduzgā dixit vide quis ex tribus dominis triplicitatis
domus substantie sit fortior in se. i. in loco in quo est in figura z hñt facies si
gnificatore substantie. Qui si fuerit in decima domo hēbit substantiam a rege.
Et si fuerit in domo fiducie. i. in vndecima erit melius. Alia littera hēi si fuerit
in domo fidei erit magis. Credo qd prima littera sit vera. Domus enim fiducie
est domus substantie regis. Et primus dominus triplicitatis dat substantiā in
principio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus diues in principio vite. secu
dus dat substantiā in medio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus diues i me
dio vite: tertius dat substantiā in fine vite. qui si fuerit fortunatus natus erit di
ues in fine vite. Et similiter itellige de infortunis eorū idest si aliquis eorū fue
rit infortunatus amittet natus substantiā in illa pte vite que ei attribuit. Dicit
hyspaleus in canonibus huius domo considera vtrum dñs scde domus sit in
ascendente vel dat vim suam domino ascendenti z nō sit in domo lapsa si sic
hēbit lucrum sine labore. Et si econtra fuerit sit econuerso. Et si Jupiter fuerit
in natali angularis vel sit in suo honore vel hēat vim in ascendente vel confi
deret partem fortune: vel sit dñs domus solis in natali die: vel dñs domus lu
ne in natali noctis: vel sit dñs hore nō deerit nato census in vita sua: quia hic
idest Jupiter est dñs substantie. Si vero dñs ascendenti aspiciat dominū sub
stantie vel suam domum vel partem fortune aspectu inimicie destruet substā
tiam manu sua propria. Si dominus ascendenti fuerit in secunda domo ifor
tunatus dabit proprio velle substantiam suā. Si vero sit ibi planeta infortuna
tus qui nō sit dñs ascendenti capietur ab ipso vi siue furto. Si capricornus sit
ascendens natus erit cupidus z auarus: qz dñs ascendenti z dominas secun
de sunt idem scilicet saturnus. Dicit Ptolemeus in canonibus huius domus
res pertinentes ad lucra substantie quomodo erunt conuenit nobis pquirere
a parte fortune solummodo quā scimus semper per id quod est inter solem z
lunā z proyicitur ab ascendente in nascentibus de die z in nascentib⁹ de nocte
Juxta quod notandum est qd pars fortune secundum Ptolemeum proyicitur
hoc modo. subtrahatur verus locus solis a vero loco lune z quod remanserit
cōputatur a gradu ascendenti z vbi numerus finitur ibi est partes fortune hoc
mō iubet Ptolemeus semp facere siue fuerit in die siue in nocte. De hoc proli
gius dicetur deo cōcedente in expositiōe quinte differentie. ibi enim hz locus.
Postea dicit Ptolemeus iudiciū huius est istius maneriei. Volo dicere acci
pe planetas gubernatores signi. Dicit ibi Haly qd regula p quam scimus nati
diuitias est accipere planetas gubernantes locū partis fortune z ppones illū
qui habuerit ibi plures dignitates. Deinde dicit Ptolemeus z qñ guberna
tores partis fortune fortes z potentes fuerint: erit natus magnarū diuitiarū
maxime si duo luminaria testificabuntur ibi testimonio cōcordato: id est aspe
ctu trino vel sextili. Ptolemeus scias qd Saturnus significat qd diuitie nati
erunt ex parte mulierū: aut pro labore terre: aut p maria. Et Jupiter significat

a domo d
stantia

no

alitz arripia
partis fortune

partis fortune
substantia

quod diuitie erunt pro senescalia vel pro donis bonorum et religiosorum. Et Mars significat quod diuitie erunt producendo milites: aut gubernando homines armorum. Et Venus significat quod diuitie erunt pro donis amicorum et mulierum. Et Mercurius significat quod diuitie erunt pro scientiis et mercimoniis. Dicit Haly abenragel debemus in hoc primitus inspicere ad stellas fixas que sunt prime in scde magnitudinis. Et si aliqua earum inuenerimus in gradu ascendens: vel in gradu decime domus: aut in gradu septime: aut in gradu quarte: aut in gradu solis si natiuitas fuerit diurna: vel in gradu lune si natiuitas fuerit nocturna. Et melior horum locorum omnium est gra. ascendens. deinde gra. 10. domus: deinde gradus septime: deinde quarte. Et si de predictis stellis fuerit in duobus locis: vel in tribus: aut pluribus si natus fuerit cum hoc de progenie regis erit rex altus. Et si de progenie regali non fuerit: habebit potentiam et mandatum simile potentie et mandato regis et pueniet ad magnam nobilitatem et altum diuitem et precipiet ciuitatibus villis et genti. Et scias quod stelle fixe. s. primi honoris eleuant hominem ad altum gradum et magnam dignitatem et permutat de infimo ad supremum. Hoc idem dicit prolemus in. 29. propositione centiloquii. stelle fixe dant dona modum excedentia: sed multotiens finiunt in malum. Dicit Haly in commento eiusdem propositionis cum he stelle sole presuerint: id est sine testimonio fortunarum planetarum erit mors illorum mors pessima. Dicit Haly Abenragel quando pars fortune fuerit cadens: et in malo loco: vel fuerit sub radijs solis: aut in radijs infortune et dominus eius in loco peregrino id est in loco in quo nullam habet dignitatem et dominus secunde domus non asperit ascendens: natus erit laboriosus et pauper et angustia et miseria vita viuet. Non est bonum sol neque mars neque saturnus in secunda domo in aliqua natiuitate nec inde natus bonum habet: quoniam sol destruet planetas: et aufert eis lumem: et mars est significator impedimento laborum et defectus substantie. Saturnus significat paupertatem et indigentiam et peius hoc toto est si dominus domus substantie fuerit combustus cum donatione partis fortune. Dicit abraham auenezre si volueris scire quis nascentium fuerit pauper vel diues aspice dominum secunde domus qui si fuerit fortunatus erit diues: si combustus vel retrogradus vel in casu suo erit pauper: sicut dictum est in natiuitatibus ita intellige de questionibus. De electionibus que fiunt in hac domo dicit hyspalensis si volueris emere aliquam rem causa lucrandi aspice ut sit luna in aspectu trino vel sextili soli: et causas ne sit sub luce Solis: et melius est: ut dominus ascendens det vim planete existenti in decima vel undecima domo: ita quod recipiens non sit retrogradus. Si Jupiter sit in ascendente quartadecima vel undecima vel secunda domo bonum est. Aspicere etiam ut sit pars fortune in bono loco et melius est ut dominus partis eam aspiciat vel Luna vel Sol.

*non est bonum
ut mars
saturnus in
domo in
de natus bonum
habebit quod
a diffinitio
in to. 6. causa
in luminu.*

*significat
fratres et pauperes*

Tertia domus. Hic ponit significationes tertie domus: et dicit quod tertia domus significat fratres et sordres propinquos et cognatos et dilectos: et significat fidem ac religionem mandata et legationes mutationes: et itinera breuia. Et significat esse vite ante mortem. Et dicit Anduzgaz dominus triplicitatis huius tertie domus primus significat fratres maiores. Secundus mediocres. Tertius minores: et eorum status et dignitas iudicatur secundum status istorum dominorum. Dicit Haly Abenragel quando sol fuerit dominus tertie domus ab ascenden

f

te z cōbūsserit dominus secunde domus aut partem substantie significat quod natus perdet substantiā occasione fratru; z soluet pro eis impositiones amissiones z damna multa. Quando dominus tertie domus z pars fratru vel Jupiter fuerint in signis communibus vel signis multorum filiorum z fortune aspexerint eos aspectu amicitie; z cum receptione: significat quod natus ille primogenitus est a fratribus suis; z quod habebit fratres potentes z bonos. Si dominus domus fratrum fuerit combustus aut pars fratru fuerit combusta vel si sol fuerit in domo fratru; aut in opposito Jouis: he sunt significationes paucorum fratru z quod destruentur z expergentur. Quando dominus domus fratru infortunatus fuerit super terram: significat quod damnus z occasio perueniet in fratribus qui fuerint ante eum. Et si habuerit istud infortunium eo existente sub terra malum; z damnum istud perueniet ad fratres qui erunt post eum. Et hoc modo dices in bono z fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis z fortibus. Si dominus domus fratrum fuerit in ascendente: significat natum esse primogenitum: vel erit solus sine hoc quod vnquam fratres habebit vel sorores: vel quando inter ascendens z medium celi non fuerit aliquis planeta significat similiter qd natus est primogenitus. Et si aliqui fratres nascentur post eum perdentur. Et si forte aliquis ex eis remanserit semper tamen erit maior z melior. Quando in aliqua reuolutione annorum: nati fuerit dominus tertie domus in decima ab ascendente natiuitatis aliquis fratru eius morietur in illo anno. Similiter si dominus tertie radice natiuitatis fuerit in decima domo reuolutionis: hoc est ideo quia decima domus ab ascendente est octaua a domo tercia. Si aliquis quesuerit a te de statu fratris sui aspice signum tertium ab ascendente que est domus fratrum z dominum triplicitatis z dominum illius domus z que ex fortunis vel infortunis aspiciunt ipsum z in quo loco est: quia si inueneris dominum tertie domus in sexta domo vel applicantem domino sexte domus: aut dñm sexte in tercia. dicas quod frater eius est infirmus. Et si ipsum inueneris in quinta vel. II. dicas quod frater eius non est in loco suo: quia iuit extra locum suum. Et si inueneris dñm tertie domus infortunatum: aut in. II. dicas quod frater eius est in arietate aut in infirmitate. Et si inueneris dominum tertie cum Marte ambos coniunctos z cōbustionem intrantes sub radijs solis. dicas quod non euadet ab infirmitate. Et si ambo cōbusti fuerint iudica modis omnibus mortem. Et hoc modo inspicias si interrogatus fueris in rebus pertinēibus ad alias domus vt de patre vel filio vel vxore zc. Dicit hyspalensis volens incipere proximum iter fac vt planeta fortuna aspiciat domum tertiam vel eius dominum ita quod non sit ibi malus vel eius quartus aspectus vel oppositus. Si est luna in tercia domo bonum est. Cancer Leo z Capricornus mali sunt pro breui itinere. Luna in ascendente vel in quarta domo in omni electione malum. Cauendum est ne Luna sit in via combusta que est a. 19. gradu libe vsq; ad tertium Scorpionis. Cauendum est etiam ne sit luna prope caput vel caudam draconis infra. 12. gradus.

Quarta domus. Illic ponit significationes quarte domus. Et dicit q quarta domus significat patres z hereditates z fines reru; z significat thesauros z omnes res occultas z absconditas; z signi finez vite. Et dicit anduzgaz dñs triplicitatis

*officio boni di
uidara de off
fratru
domini*

quarta domus primus significat patres. secundus significat ciuitates et terras. tertius significat finem rerum et carceres. Dicit Haly abenragel. Aspice status patris a dominis triplicitatis quarta domus. Si dominus triplicitatis quarta domus primus fuerit in domo vel in exaltatione sua: aut in suo haim receptus a sole vel Ioue et fuerit in alto loco medij celi vel in quinta domo significat bonum statum patris nobilitatem altitudinem et diuitias posse et longam vitam et bonam fortunam et hoc si signum in quo fuit hic planeta fuerit masculinum: tamen si signum ipsum fuerit femininum significat matri ea que diximus: et maxime si planeta fuerit femininus. Quid sit haim exponetur postea deo concedente. Et si secundus dominus triplicitatis quarta domus fuerit fortunatus pater habebit terras et populabit eas et laborabit in eis et habebit ex hac parte bonam utilitatem aut lucrum. Et si fuerint hi planete in esse diuerso seu contrario contrariis iudica. Et si dominus triplicitatis quarta domus tertius fuerit fortis et fortunatus ut predictimus: pater erit homo qui extrahet thesauros et vineas incidet: et aptabit lapides preciosos. Et si fuerit in diuerso statu ab eo quod diximus erit incisor lapidum vel laborabit in materijs malis et fetentibus. Si sol in natiuitatibus diurnis vel saturnus in nocturnis. Et pars patris similiter aspexerint ascendens vel eius dominum de quarto vel oppositione significat quod pater nati filium abhorrebit et odiet eum et procurabit ut interficiatur. Et si luna et pars matris aspexerint ascendens vel eius dominum abhorribilitas illa et maliuolentia in filium erit a matre. Dixit hermes quarta domus est fouea planetarum quoniam est in fundo circuli celi et infirmitate: et est in trino aspectu. 1. 2. domus. que est domus tenebrarum laborum anxietatum et carcerum: et est gaudium infortune maioris: et est in sextili aspectu sexte domus que est domus tenebrosa infirmitatis et damni et gaudium infortune minoris. Quando aliquis planeta fuerit in quarta domo et in suo casu est sicut homo in solitudine suffocatus donec exeat inde. Dicit Haly abenragel quando pars fortune fuerit infortunata in signo masculino iudica quod pater prius morietur quam mater. Si in signo feminino mater prius morietur quam pater. Pars patris accipitur de die a sole in saturnum et de nocte e contra et projicitur ab ascendente. Pars matris accipitur in die a uenere in lunam et de nocte e contrario et projicitur ab ascendente. Si dominus partis patris fuerit super terram et dominus partis matris sub terra iudica quod mater prius morietur quam pater. Et si contrarium fuerit contrarium iudica. Dicit Haly abenragel dixit alhezen filius alhezib. Quadam die cum esset cum abo labé et fuit cum eo meraeso venit ad me quidam senex et dedit mihi chartam unam in qua scripta erat unius natiuitatis figura et dixit mihi quod aspicerem in eadem figura: et ego quesui ob eo cuius erat illa figura seu natiuitas. qui respondit quod erat cuiusdam filij sui et dum inspicerem et cogitarem in ea abo labé accepit eam de manu mea et aliquantulum aspexit in ea et dixit. Primum quod in hac natiuitate videmus est quod natus iste ortus est de adulterio quia non est filius illius qui dicit quod filius eius est. Ego dixi unde habes hoc et respondit senex iste dicit quod hec natiuitas est filij sui et pater nati cuius est hec natiuitas iam sunt quattuor anni quod decessit et obiit eodem anno quo natus ortus fuit. Et ego quesui unde habebat hoc: et ipse dixit: ego aspexi ad gradum patris et inueni eum in opposito matris et non erat inter eos plus uno gradu. Et inueni partem patris in .II. domo ab ascendente que est octaua et quarta et erat

qualiter accipi
 pars patris
 matris in
 iudica

asg opring
 iudicium
 patris patris
 aut matris
 pars ista dicitur
 iud. p. matris
 omni nati

inter partem z saturnum vnus gradus propter quod iudicauit qd pater huius
nati anno quo natus fuit ortus decessit. z hic senex dicit qd est filius eius vnde
natus adulterinus est: z tunc senex dixit: ego non sum pater huius nati, sed est
filius filij mei z filius meus pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius si
cut hic homo bonus dixit.

Quinta domus. Hic ponit auctor significationes quin-
te domus. Dicit qd hec domus figt fili-
os tam masculos qm femininos. Et figt dilectiones z legatos siue nun-
cios z dona. Et qd futurum sit post mortē ex laude vel vituperatione. Et dixit
anduzgam quod dñs triplicitatis domus filioruz primus significat filios z vi-
tam eorum. Secundus designat dilectiones. Tertius significat legatos siue nun-
cios. Dicit Ptolemeus in rationibus huius domus conuenit vt inspiciamus
ad planetas existentes in loco zenith capitulum nostroru z ad locū qui sequit
illum. z est locus fortune z ad locum participem cū illis in figura. Dicit Haly
in cōmento locus qui est zenith capitum nostrorum est. 10. domus. z locus qui
sequitur est. 11. domus que est domus fortune. Et regula qua sciemus esse filio-
rum est accepta a planetis existentibus in his locis aut existentib⁹ in locis par-
ticipantibus cū eisdem sicut est ascendens z. 7. domus quia vtraqz earuz parti-
cipat cū. 10. z. 11. Et si non inuenerimus in his locis planetam inspiciemus si
quos inuenerimus in. 4. domo. vel. 5. z accipiemus inde significationē. Dicit
Ptolemeus z luna venerem z Joue iudicabimus in dando filios. Solē mar-
tem z saturnum in auferendo z dabimus mercurium participatorem cū quo-
cūqz eorum qui se cum participet figura dicit Haly in cōmento. Si fuerit in lo-
cis predictis aliquis ex planetis fortunis significat qd hēbit filios. Si aliquis
ex infortunis nullum habebit filium z si habuerit erunt debiles z pauci. Et si
mercurius participationem habuerit cū fortunis erit fortuna: si cum infortu-
nis erit infortuna. Dicit Ptoleme⁹ z est ppositio. 144. quarte partis res par-
ticulares filiorum poteris scire per cōsiderationez qm bene inspexeris in quo-
libet eorum ad planetam dantem filios ita quod eum ponas loco ascendens
z scies cetera particularia filiorum generaliter sicut per natiuitatez. Dicit Ha-
ly in cōmento. Quod autem vult Ptolemeus in hoc loco narrare est id quod
accidit in natiuitate mea. Inspexi z inueni Joue in decima domo z in. 28. gra-
du capricorni aspicientē se cū luna z saturno z significabat hoc qd haberē fili-
os z quod morerentur: qz saturnus erat cū Joue in. 10. domo. z quia Jupiter
erat in signo feminino z luna sifr significabat qd essent plures vno z qd essent
plures femine. Et qz Jupiter erat orientalis: significabat qd haberem masculū
z sic habui tres filios. vnum masculū z duas feminas: z omnes obierunt: erat
autē gradus ascendens natiuitatis masculi circa gradū saturni in mea natiui-
tate z propter hoc mortuus est cito. Et erat gradus ascēdens vnus femine in
piscib⁹ in sextili Jouis in mea natiuitate z in trino lune mee natiuitatis: z erat
sol hylech in signo capricorni. Et erat gradus ascēdens alterius femine in ca-
pricornio. z hoc est mirabile: pp qd sciri pōt qd natiuitates semp inter se concoz-
dant vna cū illa. Dicit hyspalensis volens horā generādi filiū eligere mascu-
lus: sit Jupiter in quouis angulo vel sit soli orientalis sitqz dominus hore ma-
sculus z melius est vt signum ascendens sit masculinum z etiam eius dominus
z si luna sit fortunata a Joue erit melius. Pro femina accipe signa feminina

*hinc p natiuitate
my pat' b. fr.
- de Hippo p'rio
- aut vita aut
vno filio 4*

*ya christianij
nyadi ma p
my.*

z planetas femininos z sit Jupiter occidentalis. Dicit Haly abenragel qñ in quinta domo fuerit aliqua fortuna z dñs qñte domus liber ab infortunijs z aspexerit medium celi natus multos hēbit filios z viuent ac ibunt ad bonuz. Et si fuerit contrarium: cōtrariū significat. Aspice in oibus natiuitatibus si inuenieris luminaria infortunata non habentia vllum aspectum: fortune natus habebit paucos filios. Cñ sciendo tēpus in quo habentur filij aspice ad planetas qui habuerit plures dignitates in domo filiorū. si eū inuenieris in parte oriētali hēbit filios in iuuentute sua. si eū inuenieris medio celi hēbit eos in medio etatis sue. Et si in septima hēbit eos in principio senectutis. Si in q̄ta hēbit eos circa finez vite sue. Sifr qñ annus puenerit ad signū in quo fuerit Jupiter vel Venus in radice natiuitatis hēbit filiū in illo anno. Dicit Haly abenragel si iterrogatus fuerit pro muliere si est p̄gnans aut nō aspice si dñm ascendētis z lunā ambos inuenieris in domo filiorū: aut si inuenieris dñm dom⁹ filiorū in ascendēte liberū ab infortunis: dicas qđ mulier illa sit p̄gnans. z si dñs ascendētis aut dñs domus filiorū dederit vim suam planeta existēt in angulo. Et sifr si dñs ascendētis receptus fuerit z recipiens ipsum receptus. dicas qđ est p̄gnans. Et si dominus ascendētis dederit vim suaz planete cadenti ab angulo: significat quod non est p̄gnans.

*ad p̄gnantem
in dñm
z lunā
ambos
inuenieris
in domo
filiorū
liberū
ab infortunis*

Sexta domus. Hic ponit significationes 6. domus. Dicit sexta domus significat infirmitates z seruos z significat finē vite z qđ futurū sit ante senectutē. Dixit anduzgam qđ primus dñs triplicitatis huius dom⁹ significat infirmitates z cōualescētias siue deteriorationes infirmitatū. Scđs sigt vernaculos z seruos. Cñ nota dñā in ter vernaculū z seruū. vernaculus enim idē est qđ famulus z vocatur seruus cōduciticius. seru⁹ est qui est p̄ditionis seruilis. Unde dixit quidā verificator. Est p̄b⁹ hic verna cui nō est cara taberna. teru⁹ dñs triplicitatis sexte domus sigt qđ boni vel mali eueniat sibi ex seruis z eorū vtilitatē atq; opa. Et cū hoc est si significator bestiarū z pecorū z oīuz quadrupediū q̄ nō equitant z sigt multitudinē vel paucitatē z fortitudinē eorū z quātū manebūt in manu ei⁹ z qñ recedēt a suis manib⁹. sigt et carceres z retentiones. Dicit Ptoleme⁹ in. 60. ppōe centi loquij. Alboharā sane z certe sunt hore in qb⁹ declarant mutationes morborū ad bonū vel ad malū velociter s̄z loca lune in angulis q̄drati cōclusi a circulo directo. Alterationes vō q̄pcedūt has z indicant sunt vera loca lūe i angulis almutemō. Que at̄ p̄cedūt has sunt loca lūe i angulis hñtib⁹. 16. latera. Et hoc postq̄ p̄cesserit eē egritudis s̄z eqlitatē z nō acciderit aliqd extrinsecus qđ conturbet infirmū. cū igit inuenierim⁹ h̄ fortunā tā de fixis q̄z de erraticis significabit alterationē p̄sperā. Si vero in fortunā alterationē aduersaz nisi fuerit egritudini ipsa ifortuna cōtraria z in suo haim. Luna vero in his angulis sigt morbos acutos z sol prolixos. Et sifr omnis planeta s̄m proprias cōsuetudines. Cñ Haly in cōmento eiusdē dicit qđ Ptolemeus docuit nos cām dierū determinabiliū z qđ sint z qñ determinent de bono vel de malo z alterationes s̄m ordinem. Utilitas vero in hoc maior est medicis q̄z astrologis. z hoc i. leo quis multi p̄hi cōueniunt sup determinationes dicentes qđ sunt alterationes z p̄lia inter nāz egri z morbi acuti in q̄ta die z septima die z. 14. die z. 21. z que augētur s̄m hoc accepta solo auditu z doctrina sine scientia. z nō ratiōnant in hoc nisi p̄ illud qđ p̄terit de experimentis suis. Sed Ptolemeus dixit cām eius

*in dñm
triplicitatis
sextę domus
sigt
qđ boni
vel mali
eueniat
sibi
ex seruis
z eorū
vtilitatē
atq; opa.*

*in ta
maz d
ntioz*

una agit in
orbibus suis
inducit a causa
2 qd arripit in
infirmitate
o raptus aucti
orbibus loco su
v. r. d. debilita

z patefecit vñ fiat. z cā bz **Ptolemeū** est qz nā deuicta est a morbo in initio ei
z prohibet eā ne procedant eius opa fm equalitatē nec repugnat illa morbo
in hora qua vincitur: sed expectat vt sit luna in cōtrario loco illi in quo fuit in
pn^o morbi: qz tūc nō erit vis humorū q mouent in eo sic fuit in pn^o morbi. tūc
enim incitat vt repugnet illi sicut nō agit prudens actor cū accusato insipiente
cū voluerit illi repugnare nisi cū eius virtus debilitata fuerit z in illo loco in
quo careat auxiliatoribus. Et excitat illam. s. naturam in quarto signo a signo
in quo incepit egriūdo z luna existente in illo quia ab omni signo quartum
contrarium est nature eius: z similiter septimum: quia hec loca: scilicet quar-
tus aspectus z oppositus significant inimicitias z contrarietates. Et tempus
quod est inter initiū morbi z introitū lune in gradu quadrati in quo fuit in ini-
tio morbi per ascensiones signorū in circulo directo z protectiones radiorū
sunt septe z dies: z eodem modo quod est inter lunam in initio morbi z ipsam
in oppositione sunt. 14. dies: z quod est inter initium morbi z quartū aspectū
fm qui est contrarius initio morbi sunt viginti vnus dies. z fm hunc modū
procedit modus alioz dierū. Et erunt hec puncta anguli quadrati quē inclu-
dit linea circuli directi: z illis punctis alia puncta sunt indicatiua: est vt perue-
niat luna ad punctum qui abscindit vnumquēq; arcum cui subtenditur latus
de lateribus quadrati per mediū. Et in his arcubus sunt latera figure haben-
tis octo angulos. Et omnia hec puncta cōtraria sunt punctis in qbus incepit
morbus per nām. Igitur obseruet astrologus quid fuerit in his punctis tam
de stellis fixis quā de erraticis siue fuerint fortune siue infortune. Et si fortune
fuerint iudicet qd significāt victoriā nature super colerā. infortune vero signifi-
cant quod colere seperabunt naturam nisi fuerit infortunata contraria mor-
bo z fortis in suo haiz. non enim fortunabit lunam cum fuerit in suo haiz. sed
remouebit morbus per hoc quod est illi contraria: z per hoc quod infortune
est cōtraria morbo vt si fuerit frigida z morbus calidus: z si fuerit calida z mor-
bus frigidus z cum his similibus in specie diuersitatum. Et dicit quod esse so-
lis in morbis prolixis fit sicut esse lune in morbis acutis quorū maius tempus
erit orbis lune z in prolixis orbis solis. Innuat etiam nobis **Ptolemeus** sub-
tile quid: cum diceret omnis stella secundum quod est illi de moribus. Docu-
it quippe nos quod quicquid immoderatum est in nobis z fuerit in moribus
quos in consuetudine non habemus dicitur pro morbo. Et dixit iustū est hoc
nisi accidat aliquid extrinsecus quod disturbet ordinez determinationis: z lo-
cuti sunt dere que destruit determinationez hi qui exposuerunt librū amphi-
rismorū ypo cratis: z ideo non necesse est nobis recitare in hoc libro. Tota in-
tentio **Ptolemei** z **Maly** stat in hoc qd causa quare. 7. dies. z. 14. z. 21. sunt dies
cretici est quia luna in septima die vt frequenter venit ad quartū aspectū loci
in quo fuit in principio morbi: z vt frequenter luna. 14. die venit ad locū op-
positum z in. 21. die vt frequenter venit ad secundum quartum aspectū. Ideo
dicit **Maly** cum voluerit astrologus iudicare de die cretica debet obseruare tē-
pus quo luna veniet ad quartum aspectum loci in quo fuit in principio mor-
bi z si tunc coniungatur cūz planetis beniuolis: vel aspiciat ipsos aspectu lau-
dabili: vel si coniungatur vel aspiciat stellas fixas que sunt de natura fortuna-
rum significat qd crisis erit ad bonum. Et si coniungatur vel aspiciat infortu-
nas significat contrarium nisi infortune fuerint contrarie materie morbi: z cū
offitum. @ p. 2. 1. die vt frequenter venit ad 4° aspectum 21

na su hū su
orbis aruit
ut sol su mo
rib

quar 7. 14. 21
1. su dirb
tiri rft qz lu
su 7. 14. 21
frequer utz
ad 4° aspect
7. loci su qu
is su p. m. p. p.
orbis 14. 21
21. luna 14.
venit ad locū
offitum. @ p. 2. 1. die vt frequenter venit ad 4° aspectum 21

hoc fuerit infortuna in suo haim: quia tunc potest significare bonum: sed hoc est per accidens. Verbi gratia: si egritudo sit flegmatica et luna aspiciat martem significat bonum. Et quando luna peruenerit ad bonum locum cui subtenditur latus octogoni in equatore erit dies indicatiua. Latus octogoni sunt. 45. gradus. et est medietas aspectus quarti. et licet non sit aspectus habet tamen maiorem conuenientiam cum aspectu quam alia loca: et ideo quando luna in quarto aspectu debet coniungi fortunis cum in medietate illius loci peruenerit iam natura sentit inuamentum et incipit insurgere contra materiam morbi digerendo ipsam: et ideo tunc apparent signa digestionis in vrina. et aliquando fit crisis in quarta die: scilicet quando luna inuenit ibi planetam fortunam: et tunc signa digestionis debent precedere in tempore quo luna peruenerit ad locum cui subtenditur latus. 16. angulorum et hec est medietas octogoni. Sufficiant hec de causis dierum ceticorum. Dicit Ptolemeus in. 70. propositione centi loquens cum fuerit luna in oppositione solis mixta stellis nebulosis significat morbos inseparabiles in oculis. Et si fuerit occidentalis luna et in angulo et fuerint utriusque mali occidentales ascendentes post lunam et sol in angulo et utriusque mali ascendentes ante solem et illi oppositi. scilicet vnus alteri perdet natus utrumque oculum. Dicit Haly in commento eiusdem. maius impedimentum in duobus luminaribus est cum fuerint duo mali. id est saturnus et mars ascendentes ante solem et post lunam: et vnus eorum in oppositione alterius. et sol significat oculum dextrum. luna vero sinistrum. Et in euitabile est quin natus amittet utrumque oculum cum fuerit significator in eius natiuitate hoc modo. Stelle vero nebulose sunt hec achoray: caput geminorum: et locus in quo cadit aqua quam fundit aquarius gutte leonis et alie que non lucent. Dicit Haly Abenragel in rationibus huius domus primitus loqui volumus in hoc capitulo in occasionibus et accidentibus que accidunt in spiritu et sunt infirmitates spiritus. Postmodum loquemur in his que accidunt in corpore et sunt infirmitates corporis. Postea dico quod demoniaci sunt illi qui non habent in natiuitatibus suis. Mercurium cum luna in aliquo aspectu: nullo eorum aspiciente ascendens: et fortior in natiuitate sua si diurna fuerit quam si saturnus: et si nocturna Mars: et quis eorum fuerit sit in angulis et hec est natiuitas demonum. Quando sol damnatus fuerit ab infortunis vel a domino domus infirmitatis et fuerit super terram in natiuitate diurna vel luna in tali damnatione sub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. Et si hoc infortuniu solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna vel super terram lune in natiuitate diurna istud damnum et cecatio erit in oculo sinistro. Quando sol et luna fuerint ambo in sexta domo infortunati natus sine aliqua dubitatione cecabitur. Quando Mercurius fuerit iunctus cum saturno vel in eius aspectu quarto vel opposito: aut fuerit cadens ab angulo in loco vili et infortunato: aut combustus fuerit vel retrogradus: aut peregrinus in signo muto natus ex quacumque harum significationum erit lingua damnatus vel mutus. Quando Mercurius fuerit dominus sexte domus: vel in oppositione saturni natus surdus erit. Maior et fortior significatio mutitatis est quando dominus ascendens et dominus exaltationis sue: et dominus triplicitatis eius: et Mercurius et luna sint omnes in signis mutis. Quando sol fuerit infortunatus vel damnatus sub terra significat damnationem stomachi. Et quando luna fuerit damnata sub terra significat damnationem pulmonis. Et si Mars fuerit hoc modo: signifi-

et in p lun
m. di. tot a
m. 4. 13. no
app. m. h. t.
a. form. g. br.
m. r. m. app.
p. alia loco

qm. sur. st. h.
6. ub. p.

cat dānationem epatis. Et si Saturnus hoc modo fuerit: significat dānationem /
nem splenis. Et si Mercurius hoc modo fuerit: fellis dānationez significat.
Dicit Ptolemeus in. 89. propositione cenuloquij detestabilis in significatio
ne egrotantis est vt sit significator interrogationis ingrediens sub radijs vel
sit pars fortune infortunata. Dicit Haly Abenragel in questionibus huius do
mus si queretur a te pro aliquo infirmo vtrum sanabitur aut non: aspice lunam
z solem z almutem ascendentis: z si fuerint liberi ab infortunis z non habue
rint aspectum cum domino domus mortis. dic qd euadet ab illa infirmitate. Et
si duo eorum fuerint sicut diximus similiter euadet. Et si luna z almutem ascen
dentis: z maxime si ipsa fuerit domina temporis. i. si questio fuerit nocturna
habebunt aspectum cum domino domus mortis non poterit liberari a mor
te. Et qualibet vice qua aliquis significatorum applicuerit infortune fortifica
bitur infirmitas quousq; seperetur ab eo. Tempus mortis erit quando almu
tem ascendentis: aut luna se coniunxerint cum domino domus mortis: aut cum
infortuna que ipsam infortunauit: aut qd applicet ad quartum vel oppositum
aspectum eius.

Septima domus. Hic ponit significatiōes septime do
mus. Et dicit qd septima domus si
gnificat mulieres z nuptias z conditiones z oppositiōes. Anduzgag
dixit qd primus dñs triplicitatis septime domus significat mulieres. secundus
significat cōtentiones. tertius participationes z cōmixtiōes. Dicit Ptolemeus in
rōnib⁹ huius domus cōuenit vt aspiciamus in cōiugio virorū statū lune hora
natiuitatis viri ita qd primo aspiciam⁹ ad lunā si fuerit in duab⁹ quartis oriēta
libus erit cōiugiū viri in sua pueritia aut copulabitur cū puella postq; dies in
trauerit. Et si fuerit in duab⁹ quartis occidentalib⁹ cōiugiū erit tardū aut copu
labit cū vetula. Et si luna fuerit sub radijs z participata fuerit cū saturno nūq;
copulabit. Et si applicuerit saturno copulabit cū muliere laboriosa z praua.
Et si applicuerit Joui erit mulier abstinentie bone z boni ornamenti. Et ap
plicuerit marti. erit audax z superba. Et si applicuerit veneri erit pulchra le
ta z bonereceptionis. Et si applicuerit mercurio: erit bona itelligens z bono
rum verborū. Et cōuenit vt aspiciamus cōiugiū mulierū a statu solis hora sue
natiuitatis ita qd si fuerit sol in duab⁹ qrtis orientalib⁹ cōiugiū mulieris hñtis
talem natiuitatē: erit in sua pueritia vel copulabitur puero postq; in dies pro
cesserit. Et si fuerit in duab⁹ quartis occidentalibus: copulabitur tarde aut ve
tulo postq; in dies processerit. Et si sol fuerit participatus cum saturno erit ma
ritus bone legis amator laboris. Et si habuerit participatiōē cū Joue erit ab
stinētie bone nobilis cordis. Si cū marte erit fortis cordis sine vllō amore. Si
cū venere erit limpidus. Si cū mercurio erit profectuosus in suis factis z fa
ctor multarū rerū. Dicit Haly Abenragel in qōnibus huius domus. Si quis a
te quesierit pro coniugio si erit vel nō aspice ascendens z eius dominū z lunā
z planetā a quo separaf z da hos pro significatorib⁹ qrentis z septimā domū
z eius dñm z planetam cui applicuerit luna pro significatorib⁹ illius pro quo
querit. z si querens fuerit masculus cōiuge solem cū significatorib⁹ suis z fac
eū participem in significatiōe. z si querens fuerit mulier da sibi venerē z fac
eā participē in significatiōe. postmodū aspicias cuiusmodi applicatiōē hēat
dñs ascendentis vel luna cū dño septime domus z cuiusmodi applicatiōem

in ffio de allig
o primo si pa
abis

nataq; rito lura
bzyrny aut
w

ffio si pffirir
gum dñm
mifumy.

hēat planeta a quo separatur luna cum planeta cui applicat. vel venus cum so-
 le. Unde si dominus ascendens vel luna applicuerit domino septime domus
 vel planeta a quo separatur luna planete cui applicat. vel fuerit dominus ascē-
 dens vel luna in septima domo significat ob querēs hēbit rē questā tū cū pe-
 titiōibus z p̄cib⁹ multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto vel oppositiōe signi-
 ficat q̄ res ista erit tū cū tarditate z labore z pena. S; si dñs septie domus ap-
 plicuerit dño ascēdens vel plāeta cui applicat luna plāete a quo ipsa separaf
 vel fuerit dñs septime in ascendente res illa leuiter fiet z cum magna volunta-
 te mulieris z sue ptis: maxime si applicatio illa fuerit de tertio sexuli. Et si nō
 inueneris aliquā applicatiōē iter significatores significat q̄ res non erit. Si
 aliquis querat a te si nocte illa cōplebit voluntatē suam cū muliere vel nō aspi-
 ce si inueneris in qōne venerē aspicientem ascendens. dic q̄ questio sua cōple-
 bitur illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cum muliere illa nocte pre-
 terita v̄l non iudica hoc eodem mō nec plus nec minus. Si querat a te pro ali-
 qua muliere si est virgo vel non aspice ascendēs z dñm ei⁹ z lunā z si eos inue-
 neritis in signis fixis. dic q̄ est virgo salua ab omni labe lipida. Et si fuerit in
 signis cōmunib⁹ vel mobilibus. dici q̄ est mulier z hēt vel habuit maritū. Et
 si questio fuerit pro puella que dicit se virginez. dic q̄ est corrupta. z q̄ habuit
 aliquis rem cuz ea. Si querat a te pro aliqua muliere quot maritos hēbit aspi-
 ce a domino decime vsq; ad gradum martis z quot plāetas inueneris iter eos
 tot maritos habebit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marte vsq;
 ad Iouem hoc eodem modo z iudica secundum id z certificabis cum deo.

Octava domus. Hic ponit significaciones octaue do-
 mus. Et dicit q̄ octaua domus est do-
 mus mortis z timoris z significat hereditates mortuorum quas here-
 des debent possidere post mortem. z significat finem annorum vite post sene-
 ctutem. Dicit Anduzgam primus dominus triplicitatis huius domus signifi-
 cat timorem. Secundus significat precepta z res antiquas. Tertius significat
 hereditas mortuorum. dicit Ptolemus cōuenit vt inspicias ad statum gradus
 interficientis quis planetarum sit ibi vel aspiciat ipsum: z secundum naturam
 illius erit iudicium de morte: ita q̄ si saturnus fuerit dominus mortis accidet
 propter infirmitates longas: propter pusim scilicet z reumata z propter defe-
 ctum nature z c. talia. Et si Iupiter fuerit dominus mortis erit mors propter
 apostemata gule z pulmonis z c. huiusmodi. Et si fuerit mars erit mors pro-
 pter febres continuas z acutas. Et si fuerit venus accidet mors ppter infirmi-
 tatem stomachi z epatis. z cordis z per fluxum sanguinis z apostemata euntia
 per corpus z fistulas z si fuerit mercurius erit mors propter epilepsiam z pro-
 pter stultitiam z amissionē sensus. C Haly dicit in cōmento. 18. ppositiōis
 quarte partis. Ptolemeus diuisit nobis mortē in duas maneries. vna est pro-
 ueniēs ex infirmitatibus. Alia est proueniens a re in qua non habet phisicus
 quid videre: sicut eui moritur gladio: lancea. casu: igne z morfu bestie z fere
 vel aque submersiōe z alijs multis occasiōib⁹. Et quando planete guberna-
 tores salui fuerint ab infortunis z in suis met dignitatibus z potentes z quan-
 do super eos nullus planeta contrarius eleuatur tunc accidet mors propter
 infirmitates. Alia autem mors accidit quando planete fuerint infortunati vel
 debiles vel in dignitatibus alienis eis contrarijs aut planete contrarij ele-

*questio de
 virgine
 aut m.*

uati fuerint super eos. **C**urrere autem omnes maneris quibus contingit
mors esset hic nimis longum et qui voluerit hoc inueniet in quarta parte qua
dripartiti Ptolemei. Dicit Ptolemeus in. 74. propositione centiloqui. Cum
fuerit mars corporaliter iunctus capiti algol et non aspexerit luna ascenden-
tem nec fuerit fortuna in. 8. domo et dominus anauba luminarium oppositus
fuerit marti vel in eius aspectu quarto nati caput truncabitur. Quod si lumina
re fuerit in medio celi suspendetur. Et si fuerint mali aspicientes a geminis et pi-
sce abscedentur ei manus et pedes. Dicit Haly in commento quando fortuna
fuerit in domo octaua prohibet malam mortem. Audiui siquidem a quodam
qui erat cum filio Haly valde animoso in mari qui cum vellet ingredi mare
nimis tumultuosum ventis undas agitantes ipsum increpasset dixit. non ti-
meo mihi mortem in mari. Jupiter enim fuit in natiuitate mea in domo mor-
tis et orientalis qui prohibet mihi malam mortem. et vidi inquit in lecto illum
mori. Accidit etiam mihi ut quidam seruitentes ostenderet mihi natiuitate filij do-
mini sui et inuenit solem in medio celi: et ipse erat dominus anauba et ylech et martem
in quarto aspectu eius et saturnum in angulo terre eius ascendens piscis: unde
exterritus distuli dare iudicium dicens. oportet ut ante quam iudicem compleantur
dies nutritionis. Cum autem de puero valde sollicitarem circa inuestigationem
motuum vel morum suorum nihil intellexi unde sibi timerem truncationem
manuum et pedum et infurcationem cum esset mansuetus et verecundus. Cumque puenis-
set ad. 30. annos ingressi sunt quidam domus eius fugentes eo quod accusati erant
de dolo super eum qui preerat urbi et deprehensi fuerant in domo illa et ipse cum
eis amisit manus et pedes et infurcatus est. et ego vidi eum absque manibus et pedi-
bus infurcatus. Dicit Ptolemeus in. 59. propositione centiloqui cum interrogatus
fueris de absente non iudices de eo mortem donec remoueas ebrietatem ab eo.
nec vulneratum donec tollas sanguis munitioem. nec substantiam acquisitam donec
pecuniam sibi commissam remoueas. est enim in his hominibus idem iudicium. Dicit
Haly in commento ibidem. qui tractat de iudiciis iudicat per formas que sunt
prope veritatem id est non inuenit in fortitudine iudiciorum peritio inter sopitum et mor-
tum: et inter vulneratum et minutum. nec inter illum cui commissam est pecunia: et illum
qui acquisit illam. Audiui siquidem a patre meo cui deus parcat quod cum ipse
fuisset cum his qui se absconderunt a facie imperatoris. cum abraham filio almo-
thedi quod quotidie visitabat eum oculte alhasten filius habrahe astrologus: qui
precepit ut afferret concam eneam magnam quam plenam in qua ponens scabelum con-
suluit ei ut de super sederet in maiore parte diei. et hoc ideo precepit ut faceret er-
rare astrologos imperatores in esse absconditorum: et cum impator quereret ab
astrologis suis ubi ille esset: dixerunt quod esset in medio maris. Dicit Haly abenra-
gel quando mars fuerit in octaua domo damnificans dominum octauae domus
mors nati erit ex ferro. Et si saturnus fuerit in octaua domo damnificans dominum
octauae domus mors nati erit propter carcerem et penas. Quando luna fuerit in
octaua domo cum cauda draconis significat quod mors nati est propter secessum
vel medicinam laxatiuam. Quando mercurius fuerit in octaua domo cum cauda si-
gnificat quod mors nati erit propter mala opera aut propter toxicum aut facta ni-
gromantie. Quando gradus occidentis et eius dominus ambo damnati fuerint nato signi-
ficant malam mortem. Quando sol fuerit damnatus in natiuitate diurna vel luna
in nocturna significant illud idem. Quando significatores damnati fuerint super terram

habuit for-
ma su domo
vixit miram
vixit mala
vixit

maxima
est magna
m

subito
vixit de
vixit primo
vixit vixit
vixit

manifestam mortē significant z patentem. Et qñ dānati fuerint sub terra mors erit abscondita z occulta. Quādo aliqua in fortunaru; fuerint in octaua domo vel iuncta dño octauae dom^o significat fortē z malā mortē. Et si aliqua fortunaz fuerit i octaua domo vel iuncta dño octauae dom^o significat bonā z pulchram mortē. Et si iupiter vel venus fuerit in hac domo fortis z liber a radijs infortunarum natus erit fortunatus z laudatus z viuet annis. 73. z forte plus.

Nona domus. Hic ponit significationes nonae domus. Dicit qñ nona dom^o significat peregrinationes z longa itinera z significat epistolas z legatos z rumores atq; somnia. Dicit Anduzgam qñ primus dominus triplicitatis huius dom^o significat peregrinationes z omne quod ei accidit in peregrinationibus: secundus significat fidem ac religionem. tertius significat sapientiā z somnia. Dicit Halley Abenragel in rationibus huius domus aspice in itineribus nati p̄mitus a domino triplicitatis domus itineris: quoniam quando dominus triplicitatis dom^o itineris p̄mus fuerit in bono statu z fortis fortunat^o z receptus significat qñ natus ibi per itinera z mouebit se de vno loco ad alium z erit fortunatus in itineribus suis. Et si fuerit in diuerso statu ab eo quod dixim^o habebit impedimenta z grauamina in itineribus z motibus suis z erit vilipēsus in eis z extrahetur z expelletur de terra z loco suo nec i suis itinerib^o aliquā vtilitatē vel lucrum habebit. Et si dominus triplicitatis domus itineris. secundus fuerit in bono statu fortunatus z receptus natus erit bone legis religiosus z custos legis. Et si fuerit in diuerso statu erit male legis nominabitur malus: z de malis operibus z incredulus. Et si dominus triplicitatis tert^o fuerit in bono statu natus erit veridicoruz somnioruz: z quicquid videbit in somnijs veridicū erit: nec mentietur. Dicit idem halley scias qñ mercurius h̄z posse ac significationes propriam in causa legis z legalitatis sepatim ab alijs planetis. Et scias qñ qñ fuerit in domo saturni vel in aspectu eius natus erit profundarū cogitationū firmus in credulitate: laudat res alterius mundi magis q̄ istius: z credit eas ac multum cogitat in illis z amat eas: z tenet qñ res illius mundi sint meliores q̄ istius. abhorret ludos ioculationes z solatia: humilis z patiens laboris ac indigentie maxime si fortune cadētes fuerint non aspicientes ascendens. Et si Mercurius fuerit in domo Jouis: vel in eius aspectu natus erit boni nominis bone legis z legalitatis z legis in q̄ fuerit obseruator. Et si fuerit i domo martis: vel in eis aspectu: z fuerit idem aspectus de quarto vel oppositione natus erit homicidia irascibilis male factor male legis z vilipendet legem suam.

Decima domus. Hic ponit significationes decime domus. Dicit qñ decima dom^o est domus regni z sublimationis z exaltationis memorie z vocis in imperādo z magisteriorum atq; matrum. Et significat dimidium annorum vite. Dicit anduzgam dominus triplicitatis decime. Primus significat opus nati z exaltationem suam z sedis sublimationem. Secundus significat vocem imperij z audaciam in imperando. tertius significat stabilitatem atq; durabilitatem eius. i. quantum durabit in dominatione sua. Dicit Ptolemeus in. 15. propositione centiloquij. Ascendentia inimicorum regni ab eiusdem ascendente cadentia sunt z ascendentia dominationum in illo angulo eius. Ascendentia vero ministrantium succedentia angulus. Ciuitatum autem ascendentia in earum

edificationibus iudicant omnia que in eis occidunt. Que vero ascendencia sunt in regum ordinationibus quarundam ciuitatum pronunciant omnia que sub eorum regno fient: et ascendens apparitionis alicuius secte in illis scilicet ciuitatibus demonstrat quicquid sub illa secta futurum est in ipsis ciuitatibus. Dicit ibi Haly in commento qd signa cadentia sunt quorum nullus est angulus vel post angulum et sunt quattuor: scilicet duodecimū tertium sextum et nonum ab ascendente. Et dicit qd notum est omni astrologo qd cum fuerit ascendens natiuitatis: aut aliquis angulus eius ascendens aut aliquis angulorum inceptiois regni fueritq; natiuitatis alicuius cui regnum congruat perficietur ei regnum in illo regno: eritq; ei in illo honor et non in alio. Quippe reges antiqui omnium nascentium in regnis suis natiuitates obseruabant: et cuiuscunq; ascendens deprehendebant domū inimicorum regni vel sextum vel tertium vel nonum interficiebant ipsum puerū qz regnū ipsius esset cōtra regnū eorū. Et paucis interpositis dicit qd ascendens alicuius ciuitatis est signū cuius ascensione incipit quis collocare primū lapidem in illa. Ascendens secte est ascendens signū in tēpore quo illa secta incipit preualere super aliā sectā et susceperunt eam immozantes: et illud significat quantum durabit: et quicquid accidet in illa quādiu durauerit. Dicit Haly abenragel qd signum mediū celi fuerit ex signis igneis maxime si fuerit leo vel aries: et sol in eo: et pars regis fuerit ibi in aspectu fortunarum natus sine vlla dubitatione rex erit.

Undecima domus. Hic ponit significaciones vnde cime domus. Dicit qd vndecima domus est domus fortune et fiducie atq; laudis: et amicorū et ministrorum et auxiliatorū: et significat postremā medietatem medie vite. Dixit Anduzgam qd dominus triplicitatis domus fiducie primus significat fiduciam. Secundus significat amicos. Tertius significat vtilitates seu profectus eorum. Dicit Ptolemeus in. 39. propositione centiloquij: esse malum vndecime domus et eius domini in intronisatione regū significat quid accidet in consiliatoribus suis et eius substantia de malo: et eodem modo erit malum esse secunde significans: qd modicum adipiscetur. populus cum illo rege. Dicit Haly in commento. Astrologi conuenerunt super hoc qd domus decima in omni ordinatione regum est locus eius: et vndecima auxiliatorum eius et eius substantie et ascendens est populi: et secunda substantie populi: et ideo impedit vndecima consiliatores: et secunda substantiam populi. Dicit Haly abenragel in rationibus huius domus. Aspice ad dñm triplicitatis huius domus primum: si inueneris eum receptū fortunatū et fortem iudica qd natus habebit amicos multos lucra vtilitatem et bonū pro eis. Et si fuerit infortunatus et dānatus natus erit solitarius ab hominibus non hñs amiciciam cum aliquo et retrahet et elongabit se ab illis qui procurant amorem et societatem ipsius. Et si dominus triplicitatis ipsius domus. secundus fuerit fortis fortunatus et receptus erit fortunatus honoratus et diues abundās in bono statu et bone vite. Et si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus: et indigens ac paupertatis et miserie manifeste. Et si dominus triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono statu natus habebit filios remansuros post eum in bono statu et diuitijs et fortuna sua. Et si fuerit infortunatus debilis et cadēs ac in malo statu natus non habebit filium qui post eū remaneat nec heredem sue generationis.

tus q̄ esse possit in amicorū causa est vt dñs ascendens sit receptus a domino
vndecime domus eodē domino vndecime domus existēte fortuna z in bono
statu. qm̄ qñ sic fuerit habebit amorem z conuentiam cum socijs z amicis.

O duodecima domus. Hic ponit significationes. 12. domoꝝ. Et dicit q̄. 12. domoꝝ signi-
ficat inimi-
cos z labores tristitia atq; inuidias z susurraciones z ingenia atq; be-
stias q̄ equitant signi-
ficat finē vite: z qd̄ cōtinget mulierib⁹ in ipregnatoe. Dicit An-
druzgā q̄ p̄m⁹ dñs triplicitatis huius domoꝝ signi-
ficat inimicos. s̄s signi-
ficat labores tertius
bestias magnas: z iponit finē dictis dicens hoc est q̄ signi-
ficat. 12. domoꝝ. Dicit Haly-
abenragel in iudicijs huius domoꝝ. Aspice p̄mitus ad dñs triplicitatis hui⁹ do-
mus primū z si inueneris eū fortunatū fortē z altū iudica q̄ inimici nati appo-
diabunt eo sup eū z de se facient qcquid voluerit. Et si fuerit cadens dānatus z
cōbustus z peregrinus natus appodiabit se sup inimicos suos: z ipsi ipedient
z accidet eis malū qd̄ credebant facere nato. Et si dñs triplicitatis s̄s hui⁹ do-
mus fuerit fortunatus natus hēbit modicas tristitias z anxietates. Et si fuerit
in diuerso statu erit multarū impietatū z tristitiarū z accident ei labores z im-
pedimenta z dāna magna in eo qd̄ h̄z z in corpore suo. Et si dñs triplicitatis
huius domus tertius fuerit fortunatus natus erit dyalecticus z eloquentie bo-
ne z felix in rōnibus z causis suis: z cōtra quēlibet aduersantem sibi prospera-
bitur. Et si fuerit in diuerso statu erit debilis rationis ac loquele impedita. nō
habebit ius de aduersarijs z suis malefactoribus.

Significant z duodecim domus co-
lores. Hic ponit significationes. 12. domoꝝ qm̄ ad colores. Et dicit q̄ p̄ma
domoꝝ z. 7. sunt albe. z. 12. virides: z. 3. z. 11. sunt croce. z. 4. z. 10. sunt rubee. 5.
z. 9. sunt h̄ntes colorē mellis. 6. z. 8. sunt nigre. Postea dicit q̄ qlibet planetaz
h̄z in aliq̄ istarū domoꝝ quādā p̄tatez accētalē que vocat̄ gaudiū. Mercurius
eniz gaudet in ascēdente. luna gaudet in. 3. domo. Ven⁹ in. 5. Mars in. 6. Sol in
9. Jupiter in. 11. Saturnus in. 12. Deinde dicit qd̄ anguli significāt fortunā
z p̄fectionē. Cadentes vero ab angulis significāt debilitatē z detrimentū ex-
cepto q̄. 9. domus z. 3. significāt rez apertā: z detectā cū fama: z hoc iō qz sunt gau-
dia luminariū sicut iam dicebat̄ qd̄ sol gaudet in. 9. z luna in. 3. Et. 12. domus z
6. significāt occultationē z vilitatē rerū. postea dicit qd̄ anguli. s̄. prima domus
z. 10. z. 7. z. 4. z dñi ipsorum angulorū significant magnitudinē honoris z for-
tune: z elongationē a casu z infortunio. Et p̄ntia dñoz angulorū in cadenti-
bus ab angulis signi-
ficat infortunū z dedecus z casum. Et. 11. domus q̄ succedit de-
cime: z eius dñs significant fortunā mediā. i. significant fortunā: sed nō tantam
quantam. 10. Et. 5. domus que succedit quarte signi-
ficat fortunā mediā per donatio-
nes z causas filiorū. Et secunda domus z eius dñs significant fortunā mediā
ex cā s̄be ministroꝝ z auxiliatorū. Et 8. domus z eius dñs significant fortunā
mediā ex s̄ba que hereditat̄ a mortuis z a rebus occultis. Postea ponit signi-
ficationes dñoz angulorū eum fuerint p̄ntes in ipsis angulis. Et dicit q̄ pre-
sentia dñi ascendens in ascēdente signi-
ficat eius fortunā per semetipsū z per pro-
priā acquisitionē. Et si fuerit in. 7. signi-
ficat acquisitionē per cōventiones z vxores.
Et si fuerit in. 10. signi-
ficat acquisitionē per magisteria. Et si fuerit in quarta significat
acquisitionē per hereditates z ex cā patruz z per productionē aquarū z popu-

lationem terrarum et ex rebus antiquis et radicalibus, alia littera habet eradica-
 libus. Presentia vero domini decime in .10. domo significat fortunam per regem
 et regnum magnum et per magisteria alta. Et si fuerit in .7. significat regnum per
 victoriam contentionum et per causas uxorum. Et si fuerit in .4. significat regnum per
 causas ministroꝝ regis et per cultus terrarum et per edificationes ciuitatum et diuisio-
 nes fluminum et per custodias ciuitatum et ex rebus antiquis. Et si fuerit in ascendente si-
 gnificat regnum per ingenia et propinquitate regis ex rebus vulgi. Presentia dñi
 septime domus in septima domo significat fortunam per negociationes et per
 conuentiones et comendationes idest depositiones et per mulieres et per satores.
 Et si fuerit in quarta significat fortunam per conuentiones et negociationes et per
 causas patrum et ereditatum et cultus terre. Et si fuerit in ascendente signi-
 ficat fortunam per conuentiones et negociationes et per causas medicine et astronomie et
 per opera spiritualia atque ingenia et cetera similia. Et si fuerit presens in deci-
 ma significat fortunam per conuentiones et negociationes et uxores et per causas
 regni. Presentia vero domini quarte domus in quarta domo significat fortu-
 nam ex fructu et per causas patrum atque per res antiquas. Et si fuerit presens in ascen-
 dente significat fortunam ex cultu terre et fructu per profunditate consilij et ingenij
 et si fuerit presens in decima domo signi-
 ficat fortunam ex cultu terre et fructu per causas re-
 gum et magisterioꝝ. Et si fuerit presens in .7. domo significat fortunam ex cultu ter-
 re et fructu et ex parte mulierum et per causas uxorum et satorum et per negociatio-
 nes. Deinde dicit hec que diximus significat dñi angulorum quando fuerint
 presentes in ipsis angulis. Et sicut dictum est de angulis ita intelligas de alijs
 domibus suo modo scdm naturam scilicet cuiuslibet domus: et dicit quod ideo
 introduxit dominos angulorum: ut sint exemplar in alijs domibus.

Quod cum volueris scire planetam do-
 minatorem. Hic auctor docet eligere significatorem: et potest diuidi
 in duas partes: quoniam in prima parte facit quod dictum est. In secunda parte
 ponit exemplum ibi. Verbi gratia. Sententia auctoris est ista quod in cognoscendo
 significatorem rei debemus aspicere ad duo. primo debemus aspicere ad do-
 mum in qua est natura illius rei cuius querimus significatorem. Secundo de-
 bemus aspicere ad planetam qui de sui natura significat illam rem. verbi gratia.
 Si questio fiat per substantiam. debemus aspicere ad satorum domum que est domus sustan-
 tiarum: et cum hoc debemus aspicere ad Iouem qui signi-
 ficat de propria natura substantiam. Et si
 questio fiat de muliere debemus aspicere ad septimam domum que est domus mulierum
 et cum hoc debemus aspicere ad venerem qui de propria natura est signi-
 ficatrix mulierum: et sic de
 alijs secundum proprias naturas domorum et planetarum. Est tamen intelligendum quod plane-
 tam que eligimus ex parte domus debemus tenere pro significatore principali.
 Et planetam que signi-
 ficat naturam rei debemus facere participem in significatione. Est er-
 go in littera: cum volueris scire planetam dominatorem siue significatorem rei aspi-
 ce quis planetarum habeat plures fortitudines in domo rei que site ex fortitudi-
 nibus dictis in .c. de fortitudinibus et dignitatibus ipsorum. Et ille qui abundat
 in numero fortitudinum ille est dominator siue significator. Et est intelligendum quod
 in interrogationibus ascendens siue prima domus semper attribuitur querenti
 et planeta abundans in numero fortitudinum in domo illius rei de qua fit que-
 sitio est significator rei que site. Auctor ponit exemplum in littera. Et dicit si inter

Aspexi in hac questione z dedi ascendens z eius dominus z lunā absentē pro quo facta fuit questio. Aspexi z inueni dominū ascendens in medio celi: propter quod videbatur prima facie q̄ viveret in prosperitate: sed quia inueni saturnum in angulo orientis prope angulū infra duos gradus dubitavi de vita illius specialiter: quia ibidem infortunavit partem fortune. Deinde aspexit ad domū mortis z inueni venerem fortiozem ibidem id est in domo mortis plura habere testimonia quia exaltationem z triplicitatem. aspexi ad locū eius in figura equaliter se haberet ad ascendens z ad dominū ascendens z ad lunā z inueni eam aspicientem ascendens aspectu quarto z saturnū ibidem existentem eodem aspectu propter quod magis dubitavi de vita. Deinde aspexi ad lunam z inueni eam oppressā sub radijs solis hoc fuit vnū signū mortis. Inueni etiam lunā separatam a venere euntem ad coniunctionē domini ascendens z transtulit naturā domini domus mortis ad dominū ascendens. Hoc fuit certius signū mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit questio esset mortuus: inuentūq; est ita. Et quia Saturnus existens in ascendente fuit dominus septime domus significator vxoris illius pro quo facta fuit questio: z venus significatrix mortis aspexit euz significabat hoc quod forte interfectoꝝ cōmiserat fornicationem cum vxore illius pro quo questio facta fuit.

Differētia secunda in naturis septem planetarum.

Ista est secunda differētia huius libri in qua auctor determinat de naturis septem planetarum. Et potest diuidi in quattuor partes: quoniam primo determinat de naturis z proprietatibus septem planetarū. Secundo determinat de ordine seu principatu planetarum in conceptionibus. Tertio de natura capitis z caude draconis. Quarto determinat de ordine planetarum in domino dierū z horarum. Secunda pars incipit ibi de ordine vero planetarum. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: si autem fuerit aliqua dies. Prima pars diuiditur in septem partes: quoniam primo ponit naturā saturni. Secundo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto veneris. Sexto mercurij. Septimo lune. vbi partes incipiāt patet in littera. Primo ponit naturā saturni z qd significat ex rebus z moribus hominū z ex sectis z cetera. que omnia plane apparent in littera vsq; ad illam partem de annis fridarie. Circa quāz partem est intelligendum q̄ quando dicit anni fridarie saturni sunt. 11. intelligendū est annus gubernationis in vita nati. Ad cuius euidētiā est sciendum q̄ in natiuitate diurna incipit fridaria a sole z gubernat ipsum. 10. annis. postea gubernat ipsum venus secundum quantitatem annorum suorum. Deinde mercurius: z sic secundum ordinem planetarum eundo vsq; ad finem vite. Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit gubernatio a luna z gubernat ipsūz secundū quantitatem annorum suorum. Post lunam gubernat ipsum saturnus secundum quantitatem annorum suorum: z sic secundū ordinem planetarum. De hac materia est capitulum propriū in quarta differētia z ibi diffusius loquetur de hac domino concedente. Quando autem dicit in littera: maximi vero: intelligendum est de annis quos dant planete in duratione rerum scilicet in sectis z in alijs magnis rebus. Quando autem dicit maiores z medij z minores

ita hinc qui sunt
in fridaria

ita hinc qui sunt
in maximi
et medij
et minores
et puncta quid dicitur

res intelligendum est de annis quos dant planete in natiuitatibus hoīuz ad vi-
uendū: z sicut dico de saturno ita de alijs planens intelligas. Dicit Ptoleme-
us i. 82. propositione prime partis maius ac fortius opus saturni est infrigida-
re z deficcare modicū propter fortitudinez frigoris: z videtur hoc esse pro eo
quod est elongatus multum a calore solis z humidis fumositatibus terre. Dicit
Albumazar redarguit Ptolemeū z ponā deo dante rationes suas in fine hu-
ius partis de naturis planetaz. Dicit Haly in cōmento propositionis prealle-
gate quod Ptolemeus vult dicere qd saturnus facit hoc opus eo qd opus suū
est multū elongatū ab ope solis quod est opus caloris: z a luna cuius opus est
attrahere humores: qz quando inspexit comparationē saturni cum sole z lu-
na inueniet qd ambobus erat contrarius: z propter hoc dixit quod conuenit
vt frigidus sit z siccus. Et Ptolemeus met glosauit hanc comparationem in
eo quod sequitur. Dicit Ptole. scire quidē virtutem huius planete z alioz erit
propter rectificationē figurarū in respectu solis z lune quoniā earū aliquas vi-
demus mutantes aerem vna manerie mutationis z earū aliquas alia manerie
in diuersis ordinationib' mutationis augendi z minuendi. Dicit Haly in cō-
mēto. Si memoriā hēs de eo qd tibi diximus quō pbare possumus stellaz erit
virtutes: glosa nō indiges in hoc. Et si huius obliuis es auscultā. dico tibi qd
sol z luna eo quod eoz opera magis apparent quā opera aliaruz stellarum. z
sunt nobis magis manifesta: z opera reliquarum stellarū abscondita vidētur:
conuenit vt inspicias ad stellas habentes cōmunitatem cū duobus luminari-
bus per figuras. i. per aspectus si augent i suis operibus vel ab eis minuunt: z
sic ibis inspiciendo ad omnes: donec certitudinē scias omnium non semel sed
pluries. Et si inueneris qd semper sequantur vnā manerie operandi scies pro
certo cuiusmodi virtutez habent. Dicit Haly abenragel de natura saturni. Sa-
turnus est planeta senex magnus fessus vilipensus anxietatum tristitiarū lon-
garum infirmitatū. natura eius est frigida z sicca z assimilatur melancolie que
gubernatur de omnibus humoribus: z nullus de ea. Quando fuerit almutem
alicuius natiuitatis: z ipse in cancro natus erit turpissimi vultus z mirabilis
creatura in forma z visione sua: ita qd expauescent z mirabuntur quot quot vi-
debunt eū z audient loqui de ipso. Dicit alfraganus quod corpus saturni est.
91. vicibus tantum quantum terra.

Iupiter fortuna masculus. Hic ponit naturā
est quod dicit in littera. Jouis autē virtutis opus est cōplexionis tem-
perate z locus sui motus est medianus inter frigiditatem saturni z calozē mar-
tis z ppter hoc conuenit vt calefaciat z humectat. Dicit Haly in cōmento. mul-
ti crediderunt cum audierunt hoc verbum Ptolemei quod opera stellarum
secundū eius opinionem sequerentur loca sphaeraruz secundū qd vna existit
supra aliam sicut credidit hiza auenquinton z alkindus z alij qui cum talibus
rationibus nos impediuerunt. Ego vero dico qd si opera stellarū sunt fm na-
turam quomodo possunt scri propositiones qdrumiales qm radices harum
ambaz sciētiarū diuersesunt vna. s. ab alia. Amplius si omnia corpora celestia
nō sunt alicuius cōplexionis: calide: humide: frigide: neq; sicce sicut probauis

§

Aristoteles quomodo potest Jouis complexio temperari eo quod sphaera sua existat inter illam martis et saturni. Nam si bene ad deum inspexeris Ptolemei inuenies non esse prout ipsi crediderunt. Et postquam docuit nos viam qua scirent virtutes stellarum ponit hoc vice alia in hoc loco dicens quod quoniam probauerimus modum operis quod operatur in aere nos circumdate inuenimus quod est medianus inter magnam frigiditatem quam facit saturnus et magnam calorem quem facit mars: et hoc affirmat id quod dixit quod calefacit: et humectat. dicit Halv abenragel iupiter est planeta equalitatis: comitatus: bonitatis: melioramenti: intellectus: sensus: et pietatis: quia temperatus est qualis et fortuna per aspectum et corporalem coniunctionem significat bonitatem meliorationem legem simplicitatem et castitatem dirigit et non datur: populat et non destruit: abhorret saturnum et eius naturas. Quoniam deus in cepit creare mundum erat in domo ascendente lucet in ariete tauro et gemini: et minuitur lux sua in cancro leone et virgine. obscuratur in libra scorpione et sagittario: et minuitur eius obscuratio in capricorno aquario et piscibus. Dicit alfraganus quod corpus Jouis est. 95. tantum quantum terra.

ts beatitudi
e. in videb
y s. ma de par
bus

Mars masculinus. Hic ponit nam martis et patet in littera. dicit Ptolemeus mars proprie deficcet et per vim nature sue comburit eo quod igneum habet colorem: et quia circa solem est et quoniam sphaera in qua sol consistit posita est sub eo. dicit Halv in commento Ptolemeus vult dicere quod opus virtutis martis. i. qui experimur inuenimus siccitatis magne. Ad id quod dixit quod virtus martis comburit eo quod igneum habet colorem. dico quod stelle sunt substantie simplicis et non compositae ex naturis diuersorum elementorum: apparitio sui coloris est recta eo quod ibi non est aliquid quod mutet colorem convenientem eidem substantie. Ptolemeus autem docet nos per hoc dictum: regulam qua scimus virtutem stellarum quam per nos intelligere non possumus et possumus eam intelligere per colorem. In hoc enim dicto adest dubium quod nos soluere oportet. Nam multi credunt quod color non ostendat virtutem rei et hoc est veritas in terrenis propter comissionem elementorum que in eis est. tamen in celestibus non est ita: quia eorum substantia non est villo modo composita ex aliquo elemento. Et propter hoc rediit Ptolemeus ad probandum hanc virtutem alio modo dicens: et quia existit circa solem: et quia sphaera in qua est sol posita est sub eo vult dicere quod accidit: ut sit veritas res ista quia virtus martis comburit eo quod existit circa solem: et quia sol est sub eo et comiscetur virtus sua cum illa solis sit calidus multum et siccus: ita quod sine temperamento comburit. dicit Halv abenragel mars est planeta calidus et siccus igneus: destructor: iratus: victoriosus: diligens occidere et interfectiones: rixas: litigia: cito irascitur ira fortis: totum eorum suorum exponit in rebus suis agendis: prelia facit et destruit populationes. Exaltatio sua est in domo saturni: scilicet in capricorno qui significat clamores impedimenta et gentem stultam et guerrationes. Conuenit saturnus marti in infortunio: et resistit ei in frigiditate et tenebrositate. et inclinatur soli amore sui et defendit auxilio eius quoniam sol exaltatur in domo sua et gubernat eum de calore et siccitate quod recipit ab eodem: proprietatem et nam suam conuenit et appropinquat proprietati et nature solis. nescius est et obliuiosus modici intellectus et diminutus sensu nec considerat rerum fines: per eum et per ascensum et per descensum eius in circulo suo crescit et decre-

festi estatis calor z hyemis frigiditas omni anno. Dicit alfraganus qd mars continet quantitatem terre semel z dimidium z octauam partem eius.

Sol per aspectum fortuna. Hic ponit naturam solis z littera glossa non indiget. Dicit Ptolemeus cognita res est qd opus substantie solis est calefacere z dare aliquantulum siccitatis z hec opera magis proprie sentiuntur z leuius scita sunt omnibus alijs propter magnitudinem solis z propter manifestas mutationem quam per tempora anni facit z quanto magis accedit ad nostra capita tanto magis calefacit. Dicit Haly abenragel scito qd sol est lumen z candela celi gubernator mundi factor temporu: per eum fiunt planete orientales z occidentales: z p eum fiunt apparentes z occulti: z per euz mouetur omnis res se mouens: per eu nascitur omnis res nascens: crescit omne folium z maturatur omnis fructus. Ipse est spiritus celi magnus cu eo viuificantur signa: z quodlibet signu quando est in eo habet maioritatem super alia signa. qm ipsum viuificat z illuminat z dat ei fortitudinem z calorem z applicat calorem z fortitudinem z virtutes illius signi terre: quia natura z facta sua apparent in omnibus rebus z in cunctis animatis z in animatis existentibus in terra. Et qn exit de signo in quo est remanet illud signu in similitudine corporis defuncti. Est planeta magni domini potentie nobilitatis altitudinis z magnitudinis. est fortuna per aspectu z infortuna per coniunctionem corporalem. Tides enim qn aliquis planeta coniungitur sibi: coburit z vincit eu z extinguit lumen z lucez sua. Locus suus in celo est quartus. s. medius. 7. planetaru: sicut rex sapiens qui per sensum manutinet regnu suu z per consideratione ponit sede suam in medio regni sui vt per oia latera attingat. Dedit marti militiam suam z qd esse dux militie sue: quia celum solis est sub celo martis z conuenit natura z calor suus cum natura z calore illius. Dedit Ioui sua iudicia pp temperiem honestatem saluatione z sue complexione salutem: z quia non est in eo qualitas mala nec peccandi natura. Dedit regnu saturno quia omnes planete sua lumina mittunt ad eum z suas considerationes. Dedit veneri collectionem reddituu z vendendi redditus z emendi: quia celu eius applicat suo z sunt vicini. Dedit mercurio scribaniam: quia status eius est sicut status scriptoris regis qui vadit qn ille vadit z sedet quando ille sedet. Dicit lune algazilaticum: quia est similis algazilo regis qui facit sua mandata z defert ea quocunqz precipit. Dicit alfraganus auctoritate Ptolemei quod corpus solis continet corpus terre centies sexagesies sexies z aliquantulum plus.

Venus fortuna femina nocturna. Hic ponit naturam veneris z patet in littera quod dicit. Dicit Ptolemeus venus ipsamet opera Iouis facit propter temperamentum sue complexionis excepto quod est Ioui in re vna contraria: quia calefacit. parum eo quod existit circa solem z humectat secundu luna propter magnam lucez qz habet hic planeta eo quod attrahit ad se fumositatem que eleuatur ab humoribus terre. Dicit Haly in commento vult dicere quod eius calor est multum minor illo Iouis: z propter humiditatez qz facit dicimus qd est quodammodo frigida z plus humida. Quod autem dicit eo quod existit circa solem dixit eo qd virtus sua vo-

lunatur cum illa solis. Et id quod dixit humectat sicut luna: vult dicere quod venus facit humiditatem circa eam quod facit luna. Et id quod dixit per magnam lucem vult dicere quod modicus calor facit humores currere. Dicit Halley abenragel venus est fortuna frigida et humida nocturna hilaris gaudiosa apparens bene limpida formosa: diligit inculcationes cantationes comestiones potationes et vitia: est mansueta et pauci motus. est mulierum significatrix et tacendi cum eis amoris amicitie et societatis. recipit martem per naturam fornicationis et limpida mentem abhorret ipsam per contrarietatem nature sue que est caliditas et siccitas. Separat se ab eo et malum et infortunam suam repellit a se ipsa per mansuetudinem bona verba solatium bonum. et mansuetam loquelam. Concordat cum saturno in frigiditate et convenientia quam habet cum eo in libra: quia est domus unius et exaltatio alterius. Et discordat cum eo in moribus tristicis et doloribus suis et eo quod saturnus est usus modici cum mulieribus. Status veneris cum statu solis est similis statui mulieris versus virum. Dicit alfraganus quod corpus veneris est una pars. 37. partibus terre.

Mercurius comixtus. Hic ponit naturam mercurii et patet in littera. Dicit Ptolemeus: siccitas vero et humiditas mercurii est per unum equale: quoniam aliquando deficcatur et effugit humores eo quod nunquam elongatur multum a calore solis etiam nullo tempore et aliquando humectatur eo quod positus est super spheram lune que est circa terram magis quam omnes alie sphaere et mutatur ad hos duos status et facit ventos propter serotinas mutationes eius circum quaque solem. Dicit Halley in commento. Vult dicere quod opus mercurii non est una res sola: quoniam aliquando deficcatur et aliquando humectatur. cum autem deficcatur est quando soli applicatur et est tunc opus suum in calefaciendo et ficcando circa istud solis. Humectare autem suum est propter vim suam que commiscetur cum illa lune que posita est sub eo et quod est opus suum sicut opus lune. Et Ptolemeus quando comparationem facit de opere mercurii cum illo solis inuenit quod aliquando faciebat opus tale quale sol. Et quando per comparationem facit cum opere lune: inuenit quod aliquando faciebat opus tale quale luna. Et expertus fuit hoc multotiens et inuenit quod semper alterum duorum operum faciebat et sciuit pro certo quod opus suum est secundum opus aliarum stellarum cum quibus inuoluitur: et opus proprium in se non habet. Dicit Halley Abenragel. Mercurius est planeta maleficorum violentiarum documentorum scribantium computationum scientiarum: calidus est et ficcus forme et nature conuertibilis: masculus cum masculis: femineus cum femininis: fortuna cum fortunis: infortuna cum infortunis: bene ratiatus: bene loquens: ausus in loquendo: pulchre appearance: compositae persone: diligit libros et computationes. Placent ei magisteria: res bene facte rationes verificari libri ac scientie: agilis est in motu et proprietatis ardentis: alacer et mobilis in omnibus rebus suis: et est unus trium planetarum significantium pluuias et per eum et per mutationem suam de signo in signum: et per eum eius statum ac retrogradationem et directionem ipsius et per oppositiones et coniunctiones suas sciuntur motus ventorum et eius fortitudines scilicet si erunt fortes vel debiles in omnibus partibus illius anni: quoniam quando erit de vno signo et intrat aliud: vel quando est stationarius aut retrogradus significat ventos fortes humiditates et pluuiam et in aere accidentia de nubibus.

bus turbationes & his similia. Similiter quā est in oppositione lune existente luna in aliquo signorū aqueorū vel aereorum significat quōd predictimus. In reuolutione annorū mundi habet magnā & veridicā significationē super tenentes officia regum. Alfraganus dicit quod quantitas corporis mercurij est vna pars de 32. milibus partibus corporis terre.

Vna fortuna femina nocturna. hic ponit naturam
ram lune. sententia littere patet. Dicit Ptolemeus maior virtus lune est humectare: pro eo quod est multum circa terram & propter fumositatē frigidā que per eam eleuatur. & propter hoc ad statum talem mutantur corpora manifesta mutatione: quia facit mutari & putrescere corpora ut plurimū: & habet etiā cum sole participationē modicā in calore pro eo quod recipit lumen ab eo. Almagest redarguit. Ptolemeū in cā naturarū planetarū & sunt verba sua ista: quā plures reges grece fuerunt sapientes post Alexandrum filium philippi: vocabaturque vnusquisque eorum Ptolemeus: fueruntque numero decem. & vna mulier: erantque regnantes in egypto: & fuerunt anni regni eorum. 275. fuerunt vniuersi sapientes ex quibus fuit Ptolemeus vnus qui edidit librum almagesti super causam motus circuli & quicquid in eo est ex planetis. Et quidam eorum edidit librum de iudicijs astrorum referens eum ad Ptolemeū auctorem libri almagesti. Diciturque quod ille qui edidit librum iudiciorum ipse edidit librum almagesti: nesciturque veritas huius rei: sed ille qui ex eis edidit librum iudiciorum narrauit in libro suo naturas planetarū & eorū causas. Incepitque dicere quod sol calefacit in suauitate ac mora & quod opus eius sit in hoc euidentius & fortius opere ceterorū planetarū propter magnitudinē eius & quanto magis eleuatur ad zenith caput nostrorū augetur nobis calor. Et putauit quod natura lune sit humida propter proximitatē circuli eius a terra & propter receptionē vaporū. quia ad eā eleuantur ex ea. Et putauit quod natura saturni sit frigida & sicca propter longitudinē circuli eius a calore solis & longitudinē eius ab humiditate vaporū terre. Et putauit quod mars natura esset calida & sicca eo quod color eius similis est igni: & quod est prope solem & quia est sub eo erigiturque calor eius ad eū & calefacit eum. Et putauit quod iupiter sit equalis complexionis: eo quod sit eius circulus inter circulos saturni & martis. Et propter hanc causā est natura eius calida humida equalis & temperata. Et putauit quod veneris natura sit calida humida equalis. calor autē eius ex propinquitate circuli eius a sole. Humiditas vero ex vapore humido qui contingit eā ex terra. Putauitque quod natura mercurij sit in quibusdā horis sicca & in quibusdā humida. Siccitas eius propter propinquitatē eius a sole & quod nō elongat ab eo elongatione maxima. Humiditas vero eius propter proximitatē circuli eius circulo lune. Hoc est quod putauit Ptolemeus in naturis planetarū: & hec est ratio qua vsus est super hoc. Sed nos dicemus nunc quod sit in eius dictis pungendus id est reprehensione dignus. nam quod putauit ex sole & calefactione rerum ab eo in suauitate & mora hoc inuenit ex suo opere. quod autē dixit quod natura lune sit humida propter proximitatē circuli eius a terra & receptione vaporū qui eriguntur ex terra ad eam hoc repellitur a sapientibus eo quod spaciū quod est inter faciem terre & propinquiorē locū in quo est luna sit. 1280 44. miliariorū fere ea mensura qua sit vnum miliarū. 3000.

cubitorum. Et hoc patet in libro in quo narrantur longitudines corporum superiorum ab invicem. Et non plus eleuantur vapores a superficie terre sicut quod narravit Ptolemaeus quod 16. stadia sicut quod stadium quadringentorum cubitorum est: nam 16. stadia faciunt duo miliaria et decimam ac tredecimam unius miliarii fere. Longitudo vero lune quam magis prope est superficiem terre est ut diximus. 128044. miliariorum fere. unde ergo vel quomodo applicat vapor terre ad lunam quousque corrumpat vel mutet naturam eius. Per modum consimilem reprobat ipsum in naturis aliorum planetarum: sed pertransio causa breuitatis. Haly in commento propositioni preallegate de natura lune respondet ad rationes Albumazaris. Dicit enim Haly exponens verba Ptolemei primo Postquam docuit nos Ptolemaeus quod virtutes stellarum corporum suorum sequuntur magnitudinem et corpus lune paruum est sicut in almagesti narrauit: et eius opus sequitur opus solis parte una. Dicit hic quod est hoc pro eo quod multum est prope terram et peruenit ad nos eius virtus antequam mutetur et propter hoc apparet eius opus magis quam opus aliarum stellarum. Et videmus visibiliter quod attrahit humores terre et corporum eam sequentium et pro eo quod habet lucem a sole operatur in terrenis calorem modicum accidentalem cum quo facit putrescere et mutari humores existentes in corporibus sicut ostensum est in philosophia et in natura. Et manifestum est quod lux facit calorem: et potest hoc probari per specula que comburunt et similia. et quia luna lucem habet a sole conuenit ut habeat modicum calorem quem facit sicut per accidens. Et hoc est id quod vult dicere Ptolemaeus. Et quia hoc non intellexit Albumazar credidit quod erraret in dicto suo dicens quomodo potest fumositas humida ad lunam ascendere cum fumositas ascendere nequeat ultra. 16. stadia et luna satis longius est. Ego vero risi de dictis talibus qualia sunt hec: et dixi qualiter non intellexit hoc quia Ptolemaeus noluit dicere quod fumositas humida ascendat usque ad lunam: sed dixit quod ascensus fumositatis humide qui est versus lunam docet nos quod attrahit humores terre et aliorum corporum eam sequentium sicut adamas trahit ferrum. Alfraganus dicit auctoritate Ptolemei quod magnitudo corporis lune est una pars de 39. partibus terre: et dicit quod maius corpus omnium corporum uniuersi est sol et post solem. 15. maxime sunt stelle: dicit enim quod unaqueque earum tenet corpus terre centis septies. Tertius in magnitudine est Iupiter: quartus saturnus. Post saturnum sunt stelle fixe secundi ordinis quarum quaelibet continet terram nonagesies. Post ipsas sunt stelle tertii ordinis quarum unaqueque continet terram septuagesies et bis. Post ipsas sunt stelle quarti ordinis quarum quaelibet continet terram. 54. Post ipsas sunt stelle quinti ordinis quarum quaelibet continet terram. 37. Post ipsas sunt stelle sexti ordinis et minorum illarum. immo minorum omnium que videntur: quartum probatio est possibilis continet terram. 18. Maius corpus post ipsas est mars. post martem terra: post terram venus: post venerem luna: et ultimo mercurius. Patet igitur secundum alfraganum quod maius omnium corporum est sol et minus mercurius exceptis generabilibus et corruptibilibus. De longitudine istorum corporum a terra dicit alfraganus quod propriorum longitudo lune a terra est. 33. in quantum dimidium diametri terre et 20. pars eius: eritque hoc 10412. miliaria. Et est longitudo longior lune que est propriorum longitudo mercurii sexagesies: quater in quantum dimidium diametri terre et 6. pars eius quod est. 208542. miliariorum. Et longitudo longior mercurii que est propriorum veneris est centum sexagesies septies in quantum dimidium

diametri terre quod est. 542750. miliariorum. Et longitudo veneris longior que
 est propior longitudo solis est millesies et centies et vigesies tantum quantum dimi-
 dius diametri terre quod est. 3640000. miliariorum. Et longitudo solis longior
 que est propior longitudo martis est. 1220 tantum quantum semidiameter terre
 quod est. 3965000. miliariorum. Et longitudo maris longior que est longitudo
 iouis propior est. 8876. tantum quantum semidiameter terre quod est. 28847000. mi-
 liariorum. Et longitudo iouis longior que est propior longitudo saturni est.
 14405. tantum quantum semidiameter terre quod est. 46816250 miliariorum. Et lon-
 gitudo saturni longior que est equalis longitudo stellarum fixarum et est quantitas
 dimidij diametri circuli signorum est. 20110. tantum quantum semidiameter terre quod
 est. 65357500. miliario. Et cum duplicatum fuerit hoc proveniet quantitas totius
 diametri circuli signorum idest octave sphaere que est. 130715000. miliario /
 rum. Et cum multiplicatum fuerit hoc per. 3. et septimam unius proveniet qua-
 ntitas circumferentie circuli signorum vel cuiusque alterius circuli maioris de-
 scripti in octava sphaera que est. 410818570. miliariorum: eritque mensura uni-
 uscuiusque gradus circuli maioris. 1141160. miliaria.

O **E** ordine vero planetarum. hic ponit ordi- nem planetarum

in conceptionibus puerorum scilicet ordinem ingubernando fetus
 quod diu est in utero matris. Dicit quod saturnus gubernat ipsius ab hora conceptio-
 nis usque ad finem unius mensis. In secundo mense gubernat ipsius iupiter. In
 tertio mars. In quarto sol. In quinto venus. In sexto mercurius. In septimo
 luna: et propter hoc ut dicitur puer in septimo mense petit exitum: quia opera
 omnium planetarum sunt in eo completa: et qui tunc nascuntur possunt vivere pro-
 pter eandem causam. Deinde reuertitur gubernatio ad saturnum et gubernat ipsius
 in octavo mense. et tunc qui nascuntur non vivunt propter malitiam saturni. Dein-
 de gubernat ipsum iupiter in nono mense: et tunc communiter nascuntur et vi-
 vunt propter bonitatem iouis. Deinde ponit ordinem planetarum in regimi-
 ne corporis post natiuitatem quantum ad processum in etatibus: et dicit quod lu-
 na incipit natum regere ab ingressu eius in mundum: et regit ipsum quattuor
 annis qui sunt anni nutritionis. Deinde mercurius regit ipsum decem annis.
 Deinde venus octo. Deinde sol nouem. Deinde mars. 15. post hoc iupiter. 12.
 Deinde saturnus usque ad finem vite.

caput draconis. hic ponit naturam capitis et caude draconis
et patet.

S **I** autem fuerit aliqua dies. hic ponit ordi-
nem planetarum
 quantum ad diem dierum et horarum. Dicit quod aliqua dies sit alicuius pla-
 nete. prima hora illius diei secundum quod prima hora incipit ab ortu solis est illius met-
 et secunda hora est planete qui succedit in ordine celorum descendendo. et ter-
 tia tertij planete in ordine: et sic per ordinem usque ad finem 12. horarum diei artifi-
 cialis. Et ille planeta cuius est. 13. hora ille est dominus illius noctis: et cuius
 est. 25. hora: scilicet prima hora diei sequentis illius est dies sequens. et auctor
 ponit exemplum in littera. ideo non est necesse ut ponatur. et sic completa est ex-
 positio secunde differentie huius libri.

Quia annuente deo. *Ista est tertia differentia huius libri in qua auctor determinat de esse planetarum in semetipsis et de esse eorum adinuicem scilicet vnus ad alterum. Et diuiditur in duas partes quoniam in prima determinat de esse eorum in semetipsis. In secunda parte de esse eorum adinuicem. secunda est ibi. De esse autem ipsorum adinuicem. Et illa diuiditur in duas: quoniam primo determinat de esse quinque planetarum respectu luminarium. Secunda de esse eorum inter se. secunda ibi: esse autem. Primo determinat de esse eorum in se ipsis. Et est sententia littere talis Planete aliquando dicuntur ascendentes et aliquando descendentes et aliquando dicuntur aucti lumine et magnitudine: et aliquando diminuti lumine et magnitudine. Et quando dicuntur aucti numero et quandoque diminuti numero. Et quandoque dicuntur aucti motu et quandoque diminuti in motu. Et omnes planete preter solem dicuntur quandoque septentrionales et quandoque meridionales. Et dicuntur ascendentes et descendentes in septentrione et meridie. Ista sunt que accidunt planetis in semetipsis. Et ista exponit auctor per ordinem in littera dicens quod planeta quandoque ascendit in circulo suo eccentrico ita quod sit in superiori parte eccentrici sui non distans ab auge per .90. gradus ante vel retro et tunc lumen eius apparet minus et etiam apparet minor in quantitate et eius cursus est tunc tardus quantum ad motum centri epicycli et dicitur tunc fortior. Quando autem est aliqua longitudinum mediarum eccentrici sui. scilicet distans ab auge per .90. gradus precise tunc est equalis in lumine et magnitudine et cursu idest non dicitur magnus neque parvus in lumine vel magnitudine et motus centri epicycli est equalis cum medio motu ipsius. Cum vero fuerit extra hec loca scilicet distans ab auge plus .90. gradibus ante vel retro tunc descendit et apparet maior lumine et magnitudine et mouetur centrum epicycli tunc velocius quam medius motus ipsius. Et cum fuerit argumentum planete equatum minus .180. gradibus scilicet quando additur equatio argumenti super medium motum tunc dicitur auctus numero. Et si argumentum equatum fuerit plus .180. gradibus. scilicet quando equatio argumenti subtrahitur a medio motu tunc dicitur numero diminutus. Sed in luna quando additur equatio dicitur aucta numero: quando subtrahitur dicitur diminuta numero. Et quando aliquis trium planetarum aliorum mouetur velocius medio motu suo vocatur auctus motu: et quando vadit minus medio motu suo vocatur motu diminutus. Eodem modo intelligitur de sole et luna. Et quando mouetur tantum quantum medius motus suus tunc dicitur motu equalis. Et quando venus vel mercurius mouetur velocius quam sol dicitur auctus motu quando tardius dicitur motu diminutus. Et quando aliquis planetarum .6. transierit nodum intersectionis deferentis sui cum ecliptica qui nodus vocatur genzahar est septentrionalis. Et est septentrionalis ascendens idest augens latitudinem quousque elongatus fuerit ab intersectione per .90. gradus. Et cum elongatus fuerit plus .90. gradibus ab intersectione est septentrionalis descendens idest minuens latitudinem quousque elongatus fuerit ab intersectione per .180. gradus et tunc est intersectione opposita prime et nullam habet latitudinem idest est in ecliptica: et cum transierit illam fit eius latitudo meridiana et est meridionalis descendens quousque elongatus fuerit ab intersectione pri-*

ma per. 270. gradus. Et cū tranſuerit hunc numerū z meridionalis aſcēdens
quouſq; reuertitur ad interfectionem primā vbi latitudo eius erit nulla. Nec
eſt ſententia littere de eſſe planetarum ſemetiſis.

O E eſſe autem ipſorum adinuicēz tra-
ctemus. Prius determinauit de eſſe planetarū in ſeipſis. Hic
determinat de eſſe eorum adinuicēz. z primo de eſſe
quinq; planetarum reſpectu luminarium. Et diuiditur in quattuor partes ſm
quattuor eſſe que habent planete erga ſolem z lunam. Primum eſt viſio faciei
ad faciem. Secundum eſt ſecuritas. Tertium eſt combuſtio. Quartum eſt ori-
entalis z occidentalis. Primo ergo determinat de viſione faciei ad faciē. Se-
cundo de ſecuritate. Tertio de combuſtione. Quarto de orientalitate z occi-
dentalitate. Prima pars eſt in principio. Secunda incipit ibi: z ex hoc ducto-
ria. Tertia ibi: z omnis planeta. Quarta ibi: z ex quo altiores. **S**entētia pri-
me partis eſt. Qñ aliquis planeta fuerit occidentalis a ſole. ſ. q̄ oriatur poſt ſo-
lis ortum z fuerint inter ipſum z ſolem tot ſigna quot ſunt inter domum illius
planete z leonem qui eſt domus ſolis talis planeta dicitur eſſe in viſione ſolis
facie ad faciem. Verbi gratia: capricornus eſt domus ſaturni z eſt ſextū ſignū
a domo ſolis: ſcilicet leone. cū igitur fuerit ſaturnus in ſexto ſigno a ſole com-
putando numerum ſignorū a ſole verſus ſaturnum ſecundū ordinem ſignoz.
Aliter enim non eſſet occidentalis ſi non computaretur hoc modo tunc dici-
tur ipſum videre facie ad faciem. Et ſignum ſagittarij eſt quintum a leone. cū
igitur Jupiter fuerit in quinto ſigno a ſole incipiendo a ſole verſus iouem ſe-
cundum ordinem ſignorū dicitur videre ipſum facie ad facie z ſic de alijs. Et
quando aliquis planeta fuerit orientalis a luna z fuerit inter ipſuz z lunaz ſe-
cundum ordinem ſignoruz tot ſigna quot ſunt inter domū ipſius planete z do-
mum lune: ſcilicet cancerum tunc dicitur eſſe in eius viſione facie ad faciē. Ver-
bi gratia: cancer eſt ſignum ſextum ab alia domo ſaturni: ſcilicet ab aquario:
ideoq; cū fuerit luna a ſaturno in .6. ſigno eſt inter eos viſio facie ad faciem. Et
etiā cancer eſt ſignū quintum a domo iouis: ſcilicet a piſcibus: ideoq; cū fuerit
luna in .5. ſigno a ioue ſecundum ordinem ſignoruz eſt inter eos viſio facie ad
faciem: z ſic de alijs ſuo modo poteris exemplificare.

A X hoc ductoria planete. Hic determinat de .2.
eſſe. ſ. planetaruz erga
luminaria: ſcilicet de ductoria qđ idēz eſt qđ ſecuritas. Et eſt ſententia
talis quādo aliquis planeta eſt in ſuo hāz z in aliquo angulorū aſcendentis:
ſcilicet in aſcendente vel in .10. vel .7. vel .4. domo z aliquod luminariuz ſit in
aliquo anguloz ab ipſo planeta ita qđ ſit planeta in die orientalis a ſole z in no-
cte occidentalis a luna. hoc eſt vt ſit in die in .10. ſigno a ſole. tunc enim eſt in
angulo a ſole z orientalis. vel in nocte in .4. ſigno a luna tunc enim eſt in an-
gulo a luna z occidentalis tunc dicit eſſe in ſua ductoria. Angulus aut oppo-
ſitionis nō hz hic locū. Ratio eſt quia planeta exiſtens in oppoſito ſolis vel lu-
ne nec eſt orientalis nec occidentalis. Poſtea dicit qđ omnis planeta a tēpore
quo abſcondit ſub radijs ſolis vſq; ad tēpus quo incipit apparere dicitur cōbu-
ſtus. Et incipit comburi qñ incipit intrare radios: z cū venerit prope ſolem

gradationem sunt occidentales euntes ad debilitatē: z postea vsq; coniunctio-
nem sunt occidentales debiles. Si vero non intelligeretur littera hoc modo
esse falsa cum non sit possibile eos elongari a sole vsq; ad .60. gra. in zodiaco.
Postea dicit quando aliquis planeta exit de sub radijs solis z nulli coniungi-
tur corpore vel aspectu est in suo lumine proprio.

De illorum erga se inuicem. Præius deter- minauit de

Quis que accidit planetis in semetipsis: z his que accidunt quinque pla-
netis erga luminaria. Hic determinat de his que accidunt .7. planetis ad se in-
uicem. Et possunt diuidi in tot partes quot sunt modi accidentium que accidunt
planetis ad inuicem. Et pnt reduci ad .16. modos s̄m s̄m iam l̄re qui sunt isti: coniun-
ctio: vacuatio: cursus: feracitas: trāslatio luminis: redditus luminis: prohibio: pulsa-
tio: receptio: redditus: nē: refrenatio siue p̄rarietas: frustratio: abscisio lu-
minis: veneratio: destructio: obsessio: dilectio z odium. Ista exponit auctor in
littera per ordinem vsq; ad finē istius differentie. S̄nia p̄me partis est talis. Cō-
iunctio est cū fuerint duo planete in duobus signis que se aspiciūt aliquo aspe-
ctu: z ille q̄ fuerit leuior iter eos. i. velocior in motu trāsiuerit de suo signo pau-
ciores gradus q̄ pōderosus. i. tardior in motu de suo signo. ita q̄ differentia ista sit
6. ḡ. v̄l infra: z tūc d̄i q̄ leuior vadit ad coniunctionē pōderosioris. v̄bi gr̄a: pono q̄
sol sit in ariete z trāsiuerit de ipso ariete .6. gra. z Mars sit in Leone z trāsiue-
rit de ipso .12. gra. ista duo signa aspiciūt se aspectu trino. Et sol qui est veloci-
or in motu q̄ mars trāsiuit pauciores gradus de ariete q̄ mars de leone: z sunt
in differentia .6. gra. In proposito exemplo sol vadit ad coniunctionē martis de
aspectu trino. Et si sol eēt in .12. gradu arietis: z mars in .12. gradu leonis: tunc
esset cōiunctio compleat. Et si sol esset v̄ltra duodecimū gradū arietis marte
existent in .12. Leonis: tūc esset inter eos separatio. Et hec vocat coniunctio longi-
tudinis. Coniunctio autē latitudinis est cū fuerint duo planete in vno signo
coniuncti corporaliter z fuerint equalis latitudinis ab eclipica ita quod latitu-
do vnius sit ascēdens in septentrione z alterius descēdens in septentrione vel vni-
us ascēdens in meridie z alterius descēdens in meridie. Vel si fuerit coniunctio
ex aliquo aspectuum z altitudo vnius fuerit septentrionalis ascēdens: alterius
meridiana ascēdens. Verbi gr̄a: pono q̄ luna cōiungatur saturno in aliquo
signo: z in aliquo gradu z minuto illius ita quod saturnus sit iuxta genzabar
suū vadens ad septentrionē in altitudinē: z sit eius latitudo .3. minutoz z luna
appropinquet ad caudā draconis veniēs a septentrione minuēs latitudinē:
ita q̄ eius latitudo similiter sit .3. minutoz hec est cōiunctio verissima quātum
ad longitudinē z latitudinē. Et in hoc casu luna eclipsaret saturnum nisi di-
uersitas aspectus lune eēt tanta q̄ impediret. Licet auctor dicat quādo latitu-
do vnius debeat esse ascēdens z alterius descēdens tamen videt mibi q̄ in cō-
iunctione corporali in omni casu quo cōtingere poterit q̄ latitudines ambo-
rum sint eq̄les ad eandē partē. Volo dicere q̄ ambe latitudines sint septērio-
nales vel ambe meridionales erit cōiunctio latitudinū veridica: z in aspectu
oppositio si latitudines fuerint equalis in diuersis partibus ita q̄ vna sit meri-
dionalis z alia septentrionalis erit aspectus veridicus quātum ad latitudines.

*in hoc casu
vni
amb*

Quod si sepe at vnus planeta ab alio.

Hic ponit vacuationem cursus. Dicit quando aliquis planeta fuerit coniunctus alteri corpore vel aspectu: et post separationem ab illo non coniungitur alicui alteri corpore vel aspectu quoadiu fuerit in illo signo tunc dicitur esse vacuus cursu. Verbi gratia: pono quod luna iungatur Joui corporaliter in sagittario: et post separationem eius a ioue non fit alius planeta in sagittario cui possit contingi: nec radius alicuius quez possit aspicere in hoc casu luna est vacua cursu donec exeat de sagittario et iungatur alicui corpore vel aspectu.

Quod si fuerit planeta in aliquo signo.

Dicit quando aliquis planeta fuerit in aliquo signo vbi nullus alter planeta sit nec radius alicuius ille planeta quoadiu fuerit in signo illo sic se habere dicitur esse feralis: siue siluestris in similitudine hominis non habentis societatem cum aliquo.

Et cum ferit separatus.

Dicit quando planeta velocius motus separauerit se a planeta tardioris motus et in separando se ab eo iungatur alteri tunc transfert naturam primi ad secundum. Verbi gratia: pono quod luna separetur a coniunctione corporalis iouis: et antequam compleatur separatio coniungatur saturno aliquo aspectu: vel corporaliter luna transfert tunc naturam Jouis ad saturnum. Fit etiam alio modo translatio scilicet quando planeta levis coniungitur ponderosior se: et ille ponderosior alteri adhuc ponderosiori se tunc medius transfert naturam levis ad ponderosiorum. Verbi gratia: pono quod luna aspiciat iouem aliquo aspectu et iupiter aspiciat saturnum. Iupiter in hoc casu transfert naturam lune ad saturnum.

Si autem non coniungitur.

Dicit quod quando duo planete fuerint hoc modo dispositi quod vnus eorum non iungitur alteri sed ambo iunguntur alicui tertio tunc si ille tertius aspiciat aliquem locum ex locis circuli percipit lumen illorum duorum ad illum locum. Et si aliquis planeta fuerit in loco radioz suoz reddit illi lumen illorum duorum. Verbi gratia: pono quod sol sit in capricorno et venus in piscibus: ita quod non aspiciant se. Deinde pono quod mars sit in cancro aspiciens solem de opposito et veneres de tertio in hoc casu mars recipit lumen solis et veneris: et reddit lumina ipsorum ad loca circuli in quibus sunt radius martis: et hoc vocatur redditus luminis. Fit etiam alio modo redditus luminis quando duo planete non aspiciunt se: sed tertius transfert lumen vnus ad alterum ita quod separetur ab vno et iungatur alteri: et tunc idem est quod translatio.

Sequitur prohibitio.

Dicit quando tres planete fuerint in vno signo sed in diuersis gradibus et ille qui fuerit tardior motu transierit plures gradus illius signi quam aliquis aliorum duorum tunc medius eorum prohibet coniunctionem leuioris cum ponderoso. Verbi gratia: pono quod saturnus sit in 12. gradu virginis: et pono quod mars sit in quinto gradu eiusdem virginis. in hoc casu mars petit coniunctionem saturni. Sed pono quod luna sit in 8. gradu eiusdem virginis in hoc

casu non esset iudicandum q̄ mars cōiungeretur saturno: quia luna est in me-
dio z prohibet eius cōiunctionem. Sit etiā p̄hibitiō alio modo: ita q̄ duo pla-
nete sint in vno signo z leuioz iungitur ponderosiori z alter planeta aspiciat
eundem ponderosū z aspectus eius sit ita prope sicut cōiunctio corporalis al-
terius: tunc ille qui corporaliter iungitur prohibet aspiciētē ne aspiciat. Et si
in hoc casu vnus illoz fuerit p̄p̄inquoꝝ q̄ alter ille qui fuerit p̄p̄inquoꝝ ob-
tinet z dicitur iungi ponderosior. verbi gratia: pono quod saturnus sit in .12.
gradu virginis: z mars in .8. gradu eiusdem. Et pono quod iupiter proyiciat
radios suos ad octauū gradū virginis in hoc casu mars prohibet aspectum
iouis. Sed si iupiter proyiceret radios suos ad nonum gradum esset iudican-
dum quod iupiter aspiceret saturnū: z eum hoc prohiberet cōiunctionē mar-
tis. Et si iupiter proyiceret radios suos ad .7. gradū esset iudicandū q̄ mars iū-
geretur saturno z cum hoc prohiberet aspectum iouis.

Et si iungitur planeta domino illius si-

gni. Dicit quando aliquis planeta iungitur per aspectum domino illius signi
in quo fuerit vel domino exaltationis vel triplicitatis vel termini vel faciei di-
citur mittere naturā domini illi⁹ dignitatis ad ipsum cui⁹ fuerit dignitas: vbi
gratia pono q̄ sol sit in capricorno. aspiciens saturnū ex̄ntez in virgine. in hoc
casu sol est in domo saturni z mittit naturam ipsius saturni saturno. Et si leuis
planeta fuerit in aliquo loco vbi h̄z dignitatem aliquā. verbi gr̄a: qd̄ sit domus
sua vel exaltatio zc. z aspiciat aliquē planetā p̄derosiorē se z qui nullā habeat
dignitatē in loco eius dicitur leuis mittere suā fortitudinē ponderoso: verbi
gratia pono q̄ luna sit in tauro. s. in exaltatione sua z aspiciat saturnū existētē ī
virgine de trino. in hoc casu luna naturam suam siue virtutē mittit ipsi saturno
licet saturnus nullā habeat dignitatē in loco lune. Sed si saturn⁹ habeat digni-
tatē in loco lune verbi gratia: pono q̄ luna sit in .24. gradu tauri in exaltatiōe
sua z in termino z facie saturni z aspiciat saturnū mittit saturno naturam pro-
p̄riam z naturam saturni ratione termini z faciei sue.

Et quādo fuerint aliqua dignitatū suar.

Dicit planeta leuioꝝ aspiciat ponderosiorē se z leuioꝝ habet dignitatem in lo-
co in quo est z ille quem aspiciat etiam habet ibidem aliquam dignitatem tūc
leuis mittit ponderoso vtrasq; naturas. s. suam prop̄riam: z illius quē aspiciat: z
hec missio vocat̄ receptio. vbi gr̄a: pono q̄ sol sit ī ariete in exaltatiōe sua z ī do-
mo martis z aspiciat matrē aliquo aspiciat. in hoc casu sol mittit marti naturā
suam prop̄riam z cū hoc naturam martis rōne domus sue. z mars recipit solē
a domo sua. Et si contingat q̄ in ferioꝝ sit ī dignitate superioris. z ecōtra supe-
rior in dignitate inferioris illa est melioꝝ receptio q̄ esse p̄t. verbi gr̄a: sit sol ī
ariete in domo martis z mars in leone in domo solis z sol aspiciat martem
aspectu tertio talis receptio in tegra z perfecta.

Hinc sequitur redditus. Dicit quando inferior plane-
ta aspiciat superiorē. z ille quē
aspiciat est combustus sub radijs: vel retrogradus. in hoc casu sup̄ior reddit in-
ferioꝝ virtutē quā sibi misit: qz p̄p̄ debilitatem suā nō p̄t retinere eam. Et si ita

li casu vterq; fuerint in angulo vel in succedenti tunc redditus fit cum proficuo. Et si inferior fuerit in angulo et superior non ita tamen quod superior recipiat inferioris talis redditus etiam fit cum proficuo. Et si inferior fuerit cadens ab angulo et superior in angulo fit redditus cum proficuo. Et si ambo fuerint cadentes redditus fit cum detrimento. Vbi gratia: pono quod luna sit in tauro et aspiciat mercurium existente in capricorno combustum in hoc casu luna mittit mercurio naturam suam. Sed quia mercurius est combustus non potest retinere naturam sibi: misa igitur redditur lumine illud quod recipit ab ea et si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficuus et c.

Beinde sequitur almenem. Dicit quando planeta inferior vult coniungi superioris: sed antequam compleat coniunctionem inferiori sit retrogradus hoc vocatur refrenatio verbi gratia: pono quod saturnus sit in 12. gradu virginis: et venus in principio virginis vadens ad coniunctionem saturni. Sed cum peruenit venus ad 8. gradum vel nonum. scilicet antequam contingat saturnum incipit retrocedere. in tali casu refrenatur venus ne coniungatur saturno: et idem intellige de aspectu si iret ad aspectum: sed antequam aspectus compleretur inciperet retrocedere.

Hanc sequitur alchorad. i. contrarietas.

Dicit quod contrarietas est quando tres planete fuerint in vno signo quorum vnus sit ponderosus: et alij duo leues: et vnus duorum leuium transuerit ponderosum et alter pateat coniunctionem ponderosi sed antequam coniungatur ponderoso: ille qui transuerit ponderosum sit retrogradus: et coniungitur ponderoso per retrogradationem: et obuiat alteri leui: tunc retrogradus destruit coniunctionem illius cui obuiat cum ponderoso. Verbi gratia: pono quod sit saturnus in 8. gradu virginis: et mars sit in 12. gradu eiusdem et iupiter sit in principio virginis petens coniunctionem saturni: sed antequam coniungatur sibi: mars incipiat retrogradari et coniungi saturno per retrogradationem et obuiet ioui in hoc casu mars destruit coniunctionem iouis cum saturno.

Sequitur alphariz id est frustratio. Dicit quod frustratio est quando planeta leuis petit coniunctionem ponderosi sed antequam compleatur coniunctio ponderosus intrat aliud signum et sint radij alicuius alterius planete in principio illius signi tunc quando leuis volens coniungi ponderoso intrat illud signum coniungitur radijs illius planete ibi aspicietis: et sic annullatur coniunctio prima: verbi gratia pono quod saturnus sit in 29. gradu leonis et mars sit in 24. gradu eiusdem petens coniunctionem saturni. Sed antequam coniungatur mars saturno saturnus intret virginez: et pono quod iupiter aspiciat primum gradum virginis. in hoc casu mars exiens de leone coniungitur radijs iouis: et sic annullatur coniunctio martis et saturni.

Hanc quoque sequitur abscisio luminis.

Dicit quod abscisio luminis est quando aliquis planeta leuis petit coniunctionem ponderosi et in secundo signo a signo ponderosi sit alter planeta sed antequam leuis iungatur ponderoso ille qui est in secundo signo sit retrogradus et iungitur ponderoso. in tali casu retrogradus abscindit lumine ponderosi a planeta qui volebat ei iungi. Et est quasi.

idez quod contrarietas sed differt in hoc qz in contrarietate planeta retro gra-
dus non solū iungit ponderoso sed etiam iungit leui qui volebat iungi pon-
deroso per obuatiōez z potest exēplificari sicut ibi fuit dictum. Sit etiā alio
modo obsciso luminis .s. quando planeta leuis petit cōiunctionē ponderosi
z ille ponderosus petit cōiunctionē alterius ponderosioris z iungit ei ante
qz leuis iungat pmo pōderoso. verbi gratia: pono qd mars petat cōiunctionē
iouis z iupiter patet cōiunctionē saturni z ante qz mars iungat ioui iupiter iun-
gatur saturno: in tali casu saturnus abscindit lumen iouis a marte.

Sunt quoque his planetis. Dicit qz planete in qui-
busdam locis confortā-
tur z in quibusdam debilitantur z in quibusdam locis sunt fortune z in quibusdam
inferiore. Fiunt fortune in aspectu sextili vel tertio bonorum z vt ifortune sint
cadentes ab eis iuxta qd intelligendum est qd qñ aliquis planeta est i eodē signo
cuz alio vel in quarto vel in septimo vel decimo ab ipso dicit esse i angulo ab
illo. Et si fuerit in scdo signo ab ipso vel in qnto vel in octauo vel in .II. dicit
esse ab ipso in succedenti. Et si fuerit ab ipso in tertio signo vel in .6. vel in .9. vel
.12. dicitur esse in cadenti ab ipso. Fiunt etiam fortune quando separantur ab
vna fortuna z iunguntur alteri aut quod sint inter radios duarum fortunaru
z hoc vocatur veneratio a quibusdam. Fiunt etiam fortune quando sunt vni
ti sole in eodez gradu aut quod sint in eius aspectu tertio vel sextili vel in aspe-
ctu trino vel sextili lune: z etiam vt sint aucti numero z lumine: z quod sint in
aliqua dignitatum suarum vel in suo hāz. Et planete sunt fortiores quando
ascedunt in circulo augis z quando sunt septentrionales vel ascendunt in se-
ptentrione. Similiter fortificantur quando sunt in statione secunda euntes
ad directionem. Similiter quando exeunt de sub radijs solis z quando sunt
in angulis vel in succedentibus. Et tres superiores fortificantur quādo sunt
orientales. Et si aspiciunt solem aspectu sextili augmentatur eorum fortitudo.
Similiter quando fuerint in quartis masculinis vel in signis masculinis. For-
titudo solis etiam augmentantur in quartis z in signis masculinis pter qz in li-
bra: ibi enim nō fortificatur pp casum ab exaltatione licet libra sit signū mascu-
linuz z etiā in quadra masculina. Et tres inferiores planete scilz existens sub
sole significatur qñ sunt occidentales a sole. z in quartis z in signis femininis.
Et luna fortificat cū fuerit in nocte super terrā: z in die sub terra z cuz fuerint
in signo z in loco feminino z cuz fuerit in exaltatione solis scilicet in ariete.

Ex infortunio vero planetarum. Dicit qd plane-
te sunt infortu-
ne idest infortunantur quando sunt in aspectibus malorum: z quando con-
iunguntur malis per corpus vel per aspectum ita qd inter eos z corpus mali
vel inter eos z radios mali sit minus termino vnus planete. Et infortunan-
tur quando sunt in terminis maloz aut in domib⁹ maloz. Verbi gratia: iupi-
ter vel venus infortunatur in terminis saturni z martis: z in domib⁹ eozū. Et
ifortunatur qñ ifortune eleuant super ipsos ita qd sint ifortune in .10. vel .11.
signo ab ipsis. Juxta qd intelligendū est quod planeta existens in .10. signo ab
alio dicitur eleuari super ipsuz: sicut existens in .10. domo eleuatur super ascen-
dens: z si istud fiat sine receptiōe est peius. Verbi gratia: pono quod iupiter sit

in principio sagitarij z saturnus in principio virginis: in hoc casu saturnus
 eleuatur super iouem: Virgo enim est decimū signum a sagitario. Infortunā
 tur etiam quādo sunt in cōiunctione solis: vel in opposito solis: vel in aspectu
 eius quarto. Etiam infortunantur quādo sunt in capitibus suorum genzahar
 idest in interfectionibus deferentiū eorum cū eclypica siue in capite vel cau
 da draconis eorum: vel ppe hec loca per .12. gradus vel infra maxime si in his
 locis luna fuerit impedita ab eis: vel sol scilicet vt luna: vel sol iungatur eis in
 his locis vel aspiciat eos aspectu inimico. Ratio autē quare ifortunant in his
 locis est quia possunt ibi eclypsiari. Infortunant etiā quādo distant a sole per
 quattuor gradus ante vel retro. Et quādo fuerint inter corpa vel radios duo
 rum malorum: ita qđ seperent ab vno malo corpore vel aspectu z iungantur
 alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum z alter
 malus vel radij eius in signo quod est post eum. tunc enim dicitur obsessus.
 Verbi gratia: pono qđ iupiter sit in vrgine z in .11. gradu: z mars vel radij mar
 tis sint in .10. gradu eiusdē z saturnus vel mars sint in .12. gra. eiusdē in hoc ca
 su iupiter diceretur obsessus a duabus infortunis. Eodē mō dicit de signis qđ
 sunt obsessa qñ vnus malus est in eius pncipio z alter in eius fine. Sed qñ sol
 vel fortuna aspiciat planetā vel signū obsessum aspectu sextili: vel tertio ita qđ sit
 aspectus ad .7. gradus prope vel infra: tunc per talem aspectū soluit obsessio.
 Infortunantur et quādo sunt retrogradi vel combusti aut cadentes ab angu
 lis. Et debilitant qñ sunt tardi cursus quod vadant min^o medio motu eorum.
 Et qñ sunt in statione pma euntes ad retrogradationem: aut qđ sint in gradib^o
 tenebrosis: aut planete masculini in signis vel gradibus femininis: z in die sub
 terra z in nocte super terram: aut feminini in signis masculinis z in gradibus
 masculinis z in die super terram z in nocte sub terra. Hoc. n. est contrariū ha
 im idest similitudini eorum. Et debilitantur siue infortunant qñ sunt in locis
 oppositis dignitatū suaz: aut qđ sint in latitudine meridiana ab eclypica ma
 xime si fuerint descēdētes in eadē latitudine: aut sint in via combusta. s. a medie
 tate libre vsq; ad medium scorpionis: aut sint iuncti planete retrogrado: aut ca
 denti: aut quod non sint recepti. Et tres superiores. s. saturnus iupiter z mars
 debilitantur cum fuerint occidentales a sole: aut in quartis femininis: z sol
 debilitatur in signis z in quartis femininis: nisi fuerit in nona domo: qz in illa
 gaudet. Tres inferiores scilicet venus mercuri^o z luna debilitant in signis
 z in quartis masculinis. Et dicit de planetis quod sunt quidā eoz seinuicē
 diligentes. Dicit quod quidam planete diligunt seinuicem: z quidam habent
 se odio: z patet in littera: z sic completa est expositio tertie differētie alchabicij
 introductorij ad iudicium.

Differētia quarta in expositione no minum astrologicorum.

Completis tribus dif
 ferentijs huius libri
 in quibus auctor determinauit de esse circuli signorum essentiali z accidentali
 in prima differētia: z de naturis septem planetarum in secunda differētia:
 z de his que accidunt septem planetis in semetipsis: z adinuicem. s. in tertia dif
 ferētia. Sequitur quarta differētia in qua exponit nomina quibus vtun /

tur magistri iudicioꝝ ⁊ docet ea applicare ad opus. Et pōt tota illa dīa diuidī
in .16. partes s̄m .16. capitula q̄ ponit in ea. In primo capitulo loquit de cōiun-
ctionibus magnis cōnumerando eas. In s̄o capitulo docet inuestigare gradū
ascendentē alicuius natiuitatis. In tercio capitulo docet eligere locū vite in na-
tiuitatibus. In quarto caplo docet eligere datore annoꝝ vite in natiuitatibus.
In .5. docet eligere planetā dñatorē natiuitatis q̄ p̄est nato post hylech ⁊ alco-
chodē. In .6. tractat de profectu annoꝝ natiuitatis ⁊ mundi. In .7. c. docet diri-
gere significatore quelibet ad quelibet locū circuli. In .8. docet dirigere gradū
ascendentē in natiuitatibus. In .9. docet inuenire duodenarias planetaz ⁊ do-
morū. In .10. docet inuenire nouenarias. In .11. docet inuenire decanū. In .12.
docet inuenire dñz orbis siue hore. In .13. docet inuenire annos frigidarie in
natiuitatibus. In .14. docet cognoscere quis planetaz eleuatur sup alterū. In .
15. docet inuenire qñ fit apertio portarū. In .16. loquit de horis fortunatis ⁊ in-
fortunatis: vbi partes incipiāt patebit in p̄cessu. In primo ergo. c. loquit gene-
raliter de magnis cōiunctionib⁹ ⁊ dīc q̄ p̄iunctiōes magne sunt res significan-
tes destructiōes siue mutationes q̄ fiunt in hoc seculo: ⁊ sunt .6. in nūero. ¶ Pr̄-
ma maior oib⁹ cōiunctionib⁹ est cōiunctio iouis ⁊ saturni in p̄n° arietis ⁊ hoc
fit in .960. annis semel. ¶ Sc̄da p̄iunctio est mutatio p̄iunctiōis iouis ⁊ saturni
de vna triplicitate ad aliā ⁊ hoc fit in .240. annis semel. Et qñ venit cōiunctio
eorū ad aliq̄ triplicitatē anteq̄ exeat illā duodecies cōiunguntur. Verbi gra-
tia: cōiunctio iouis ⁊ saturni nunc est in triplicitate aerea ⁊ incipit in signo ge-
minorū anno dñi .1325. ab illo tpe in .20. annis. s̄. anno dñi .1345. cōiungent̄ in
aquadro ⁊ ab illo in .20. annis coniungentur in libra ⁊ postea in geminis: ⁊ ita
s̄m hunc ordinē donec in his tribus signis duodecies cōiungantur ⁊ si multi-
plicaueris .20. per .12. inueniēs .240. annos post quos cōiunctio mutabit se
⁊ intrabit triplicitatē aquaticā ⁊ stabit ibi s̄m per .240. annos ⁊ sic de alijs tri-
plicitatibus intelligas: ⁊ intelligas q̄ sicut dicit q̄ cōiunctio maxima reuertit̄
tur in .960. annis ad principiū arietis. i. ad triplicitatē igneā: ita cōiunctio in
trans p̄n° alicuius alterius triplicitatis nō reuertitur ad principiū eiusdē nisi
post .960. annos stabit igitur vt supra dcm̄ est in qualibet triplicitate .240. an-
nis triplicitates sunt quattuor: multiplica igitur .240. per quattuor: ⁊ inuenies.
960. annos. Tertia cōiunctio est martis ⁊ saturni in cancro in q̄buslibet .30. an-
nis. Quarta cōiunctio est iouis ⁊ saturni quocūq; signo fuerit: ⁊ hoc fit in .20.
annis semel. Quinta cōiunctio est introitus magni luminarias in primū minu-
tū equinoxij vernalis. i. arietis. Sexta cōiunctio est solis ⁊ lune ⁊ eorū opposi-
tio. Et qñ dicitur ascendens cōiunctiōis magne intelligitur de ascendente. s̄.
introitus solis in arietē in illo anno in quo d̄z fieri illa cōiunctio. Verbi gra-
tia: cōiunctio iouis ⁊ saturni fuit in geminis anno dñi .1325. Et ascendens introi-
tus solis in arietē in illo anno fuit taurus .20. gradus: taurus ergo est ascēdens
illius cōiunctiōis. Iste cōiunctiōes que dicte sunt vocantur cōiunctiōes
magne. Alie multe sunt cōiunctiōes in planetis quarū numerus est .120. s̄m
Ptolemeū in .50. propositione centiloquij. Dicit enī ibi. nō obliuiscaris esse.
120. cōiunctiōes que sūt ī stellis erraticis. In illis enim est maior scia eorū
que fiunt in hoc mundo suscipienti incrementū ⁊ decrementū. Halv̄ ibi in cō-
mento numerat eas: ⁊ dicit qd̄ quedā sunt cōiunctiōes binarie ⁊ quedā trina

h

rie quedam quatrinarie quedam quinarie quedam senarie quedam septenarie. Binaria autem coniunctio est quoniam duo planetae inter se coniunguntur: et hoc potest variari 21. modis. Ternaria coniunctio est quoniam coniunguntur tres planetae et hoc potest variari triginta quinque modis. Quaternaria coniunctio est quoniam coniunguntur quattuor planetae: et hoc potest variari similiter 35. modis. Quinaria coniunctio est quando coniunguntur quinque planetae: et hoc potest variari 21. modis. Senaria coniunctio est quando coniunguntur sex planetae: et hoc potest variari 7. modis. Septenaria non est nisi una scilicet coniunctio omnium septem planetarum. Et si computaueris seu addideris hos numeros predictos ad invicem inuenies. 120. Qui volunt singulas numerare inuenient eas numeratas in commento propositionis preallegate.

Q Ex hoc animodar quod est. In hoc capitulo

lo auctor docet inuestigare gradum ascendentem alicuius natiuitatis supposito quod sciatur signum ascendens et ignoretur gradus: et hoc docet secundum sententiam Ptolemei non secundum propriam intentionem. Dicit enim Ptolemeus in. 34. propositione centuloquij Almusteli super locum coniunctionis vel preventionis est in consimili gradu anguli ex angulis omnis natiuitatis humane que fuerit in illa coniunctione vel preventionem. Et omnis gradus qui non est similis gradui almutem super locum coniunctionis vel preventionis non est angulus alicuius natiuitatis humane. Sententia littere talis est cum volueris inuenire gradum ascendente natiuitatis alicuius considera coniunctionem solis et lune que precessit natiuitatem vel oppositionem si precessit oppositio. Si precessit coniunctio natiuitas dicitur coniuunctionalis: si precessit oppositio siue preventio quod idem est natiuitas vocatur preventionalis. Si natiuitas fuerit coniuunctionalis considera gradum in quo coniunguntur luminaria. scilicet gradus zodiaci in quo fuit coniunctio precedens illam natiuitatem. et vide quis planetarum sit fortior in gradu per multitudinem testimoniorum ille enim est almutem super locum coniunctionis. Equa ergo eum ad horam natiuitatis quo equato constitue ascendens ad horam natiuitatis secundum estimationem ita tamen quod sis certus de signo ascendente. Si enim deficeres in signo hec regula non valeret tibi. Habito igitur signo ascendente hora natiuitatis: considera utrum locus planetae quem equasti tali dispoſitione stante sit propinquior gradui ascendenti vel gradui decime domus et cui eorum fuerit propinquior hunc angulum facies similis gradui planetae. hoc est: pone tot gradus signi existentis in angulo quot gradus pertransiit planeta de signo in quo est. Et ut euidentius pateat sententia littere. pono in hoc exemplum. Pono quod in hora natiuitatis alicuius ascendens fuit libra sed nescio quis gradus eius: et pono quod natiuitas fuit coniuunctionalis et coniunctio precedens eam fuit in. 6. gradu aquarii video quod saturnus est fortior in illo gradu: ergo equabo saturnum ad horam natiuitatis et ponatur quod inueniam eum in. 20. gradu virginis video quod saturnus in hoc casu est propinquior ascendenti quam medio celi secundum ascendens estimatum: facias ergo angulum ascendenti ad similitudinem gradus saturni. hoc est ponas vigesimum gradum libe in ascendente et si fuisset propinquior medio celi fecissem angulum medij celi vigesimum gradum signi ibidem existentis. Si au-

tem natiuitas preventionalis fuerit operaberis per gradum oppositionis sicut nunc tibi dixi de gradu coniunctionis id est considerabis planetam hntem plures fortitudines in gradu oppositionis. Sed dubium est de gradu preventionis cum in preventionem siue oppositione sol sit in vno gradu et luna in opposito quem ergo gradum accipiemus pro gradu preventionis vtrum gradum solis vel gradum lune. Dicit auctor fm intentionem Ptolemei q gradum illius luminaris accipere debemus qd fuerit super terram. Sed adhuc restat dubium. Nonatur q vnum luminare sit in ortu reliquum in occasu et sic neutrum erit super terram nec sub terra. Dicit auctor q quidam sapiens dixerunt q debemus operari per gradum illius luminaris qd fuerit in orientem. Deinde dicit auctor q Ptolemeus dixit si plures planete conuenirent in dno loci coniunctionis vel preventionis: scilicet q duo planete vel tres in loco illo haberent equales fortitudines videlicet q vnus haberet ibi tot fortitudines quot alter: tunc debemus accipere illum qui fuerit in suo haim: et si quilibet eorum fuerit in suo haim tunc debemus accipere illum qui citius deberet mutari ad melius esse. i. illum qui citius intrabit signum in quo habet plures fortitudines qz in illo signo in quo est. Et si fuerint orientales a sole eligas euz qui fuerit et soli propinquior: dum modo non sit combustus. ¶ Juxta istam partem notandum est q aliter est modus inuestigandi gradum ascendens natiuitatis et ille modus accipitur a snia Ptolemei in. sr. ppone celo qui vbi dicit. Locus lune in natiuitate est ipse gradus ascendens de circulo in hora casus spermatis in matricem et locus lune hora casus spermatis est gradus ascendens hora natiuitatis. Est etiam intelligendum ad euentiam dicendorum q more infantum in vteris matrum non sunt equales secundum q dicit Haly in commento propositionis iam allegate. More autem sunt distincte in. 3. scilicet maiorem moram et in mediam et in minorem. Minor autem mora continet. 258. dies. Media mora continet. 273. Maior mora continet. 288. dies. Et differenta inter maiorem et minorem sunt. 30. dies. Istud est intelligendum de his que nascuntur secundum cursum naturalem. De abortiuis autem et de his qui nascuntur in septimo mense hec regula non tenet. Quantitas autem more infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis. Si enim in hora natiuitatis luna fuerit in principio septime domus super terram: scilicet supra orizontem occidentalem tunc infans fuit in vtero matris per moram minorem: scilicet per. 258. dies. Et si luna fuerit in hora natiuitatis in gradu ascendente tunc infans stetit in vtero per moram mediam. i. per. 273. dies. Et si luna fuerit hora natiuitatis in gradu qui est ante gradum occidentis tunc infans stetit in vtero per moram maiorem. i. 288. dies. ¶ Et nota q cuz luna in natiuitate est in parte occidentali prope orizontem si astronomus credit eam esse super terram quando est sub terra vel econtra errabit in hora conceptionis per. 30. dies. Si vero luna fuerit super terram elongata ab occidente id est inter orientem et occidentem mora in vtero est maior minori mora et minor media. Dico q est maior minori mora secundum quantitatem elongationis lune ab occidente. Et si luna fuerit sub terra elongata ab ascendente mora in vtero est maior media et minor maiori et est maior media secundum quantitatem elongationis ab ascendente. Cum scdm hanc viam volueris gradum ascendens natiuitatis alicuius inuestigare constitue ascendens ad horam natiuitatis fm estimationem pro

rum p̄dictoꝝ s̄m modū dictum ipsa erit hylech. Et si ipsa non fuerit apta aspi-
ciemus ad solem qui si fuerit ante gradum septime domus per .5. gradus vel in-
fra: scilicet sub terra aut fuerit i .4. vel .5. domo erit aptus hylech. siue signa sint
masculina siue feminina. Et si fuerit in ascendente vel in .2. domo in signo ma-
sculino erit aptus hylech in feminino vero nō. Si vero luminaria non fuerit
apta ut sint hylech aspiciemus utrum coniunctio precessit natiuitatez vel oppo-
sitiō: q̄ si precessit coniunctio aspiciemus gradum cōiunctiōis: scilicet illum
gradum in quo luminaria fuerūt cōiuncta ante natiuitatē: et si inuenerimus ip-
sum gradū in aliquo quattuor angulorū vel in aliquo succedentiū accipiemus
ipsum pro hylech. Et si nō inuenerimus ipsum in aliquo angulorū neq; succe-
dentiū. Debemus aspiciere ad gradū partis fortune qui si fuerit in aliquo an-
gulorū vel succedentiū debemus ipsuz accipere pro hylech. Si vero nō fuerit
in aliquo horū locorū debemus vltimo accipere gradū ascēdentez natiuitatis.
Si autem oppositiō precessit natiuitatē debemus aspiciere ad gradū oppōnis
sicut dictum est de gradu cōiunctiōis et postea ad partem fortune et vltimo ad
gradum ascēdentez natiuitatis: nec oportet in gradu cōiunctiōis vel preuen-
tiōis vel partis fortune aspiciere utrum signa sint masculina vel feminina. Et
sic patet q̄ sol potest esse hylech in die et nocte super terras et sub terra in .11. lo-
cis. Potest enim esse super terram hylech in sex locis et sub terra in .5. Et luna
s̄lr potest esse hylech in .11. locis. Potest enī sub terra esse hylech in sex locis
et super terram in .5. Si autē luna in aliquo predictorū locorum fuerit combu-
sta sub radijs solis nō erit apta hylech. Et cum fuerint domus equate secūdam
doctrinam traditam in canonibus astrorabij et tabularum primi mobilis om-
nis planeta qui fuerit ante ascēdens vel ante principium alicuius alterius do-
mus per quinque gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que succe-
dit. Et omnis locus ex locis predictis nō potest esse hylech nisi aspiciat eum
aliquis planeta habēs dignitatez in loco illo: scilicet q̄ sit dñus domus vel do-
minus exaltationis aut triplicitatis aut termini aut faciei. Tota sentētia littere
potest reduci ad pauca verba. Quinq; sunt loca a quibus recipitur hylech idest
significator vite que sunt hec: sol: luna: gradus coniunctiōis vel preuentiōis:
pars fortune gradus ascendens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipien-
dum est a sole. Et si nō fuerit in locis aptis secunduz q̄ predictum est recipien-
da est luna. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus cōiunctiōis vel pre-
uentiōis qui si non fuerit aptus recipienda est pars fortune. Et si non fuerit
apta recipiendus est gradus ascendens natiuitatis. Dicit Ptolemeus q̄ hy-
lech nunq; debeat accipi ab aliquo loco existente sub terra. Dicit enim et con-
uenit ut nō operemur in re tam nobili sicut ista per id totum quod est sub terra
sed semper per id quod ascendit et apparet super terram. Nec conuenit nos
operari p̄ signuz quod ascēdens nō aspiciat nec per signū quod ascendit ante
ascēdens qd̄ dicitur domus laboris idest domus. 12. quia est cadens ab angu-
lo et plus etiā: qm̄ fumositates que eleuantur ab humoribus terre turbant vir-
tutem eius que venit ab ea ad terram euz spissitudine ac lugubritate sua: et dam-
nant eā propter qd̄ apparent colores et magnitudines stellarum existentū in
hac domo alterius maneriei q̄ sint per naturaz eorū. Haly Abenragel dicit sa-
pientes in hoc sunt plurimū discordati: tamen id in quo maior pars eorū cō-

cordat est q̄ incipiunt p̄mitus in natiuitatibus diurnis a sole z incipiunt si est
 in aliquo anguloruz vel succedenti z in signo masculino z in q̄rta masculina z
 aspexerit aliquā dignitatū suaruz erit ipse hylech: z si ita non fuerit nec aspexe
 rit aliquam dignitatū suarum non erit ipse aptus pro hylech: z p̄quires iūc hylech:
 a luna z si eam inueneris in angulo vel in succedenti z in signo feminī
 no z in quarta feminina z aspexerit aliquam dignitatū suarum accipe eā pro
 hylech alioquin non erit apta: tunc aspice natiuitatem si fuerit coniunctio
 nis accipe hylech a gradu ascendente: z si dominus aliquis habens ibi aliquā
 dignitatem aspexerit gradum illum accipies eum pro hylech. Et si ascendens
 non fuerit aptum pergras hylech a parte fortune. Et si pars fortune non fue
 rit apta perquiras hylech a loco cōiunctionis vel oppositionis precedētis na
 tiuitatem. Et si non fuerint apti natiuitas non habebit hylech. Et oportebit te
 necessario reuerti ad dirigendum per athazir loca hylech ad loca fortunrum
 z ad radios earum z ibi inuenies locum finis. Et si natiuitas fuerit nocturna
 perquiras p̄mit' hylech a luna sicut incepisti p̄quirere de die a sole. Et si eā in
 ueneris in angulo vel in succedenti in signo feminino z in q̄rta feminina z af
 pexerit aliquam dignitatum suarum ipsa erit hylech. Alioquin perquiras hylech
 a sole z si eum inueneris in angulo vel in succedenti in signo masculino:
 z in quarta masculina z aspexerit eum habens dignitatem ibidez accipias eū
 pro hylech alioquin non erit aptus. Et tunc si natiuitas fuerit p̄uentiōalis per
 quiras hylech a parte fortune sicut p̄quisiisti a luna z sole. Et si pars fortune
 non fuerit apta p̄quiras hylech a gradu ascendente. Et si aliquis eoz non fue
 rit aptus p̄ hylech perquiras hylech a gradu p̄iunctionis vel p̄uentiōis p̄e
 cedentis natiuitatem. Et si fuerit in angulo vel in succedenti: z fuerit aspect' ab
 aliquo habente ibi aliquas ex q̄nq; dignitatibus accipe eum p̄ hylech. Et quā
 do sol fuerit hylech z non habuerit alcohodē pergras hylech a gradu lune.
 z si ille .i. gradus lune fuerit hylech z non habuerit alcohodē perquiras hylech
 a gradu ascendente si natiuitas fuerit cōiunctionalis: z si gradus ille fue
 rit hylech z non habuerit alcohodē perquiras hylech a parte fortune. Tamē
 si natiuitas fuerit p̄uentiōalis incipe p̄mitus a parte fortune: z si fuerit hylech
 z non habuerit alcohoden aliquis hoz p̄quiras hylech a gradu coniun
 ctionis vel oppositionis antecedētis natiuitatē: z si nullus eoz habuerit alcohodē
 quoniam natus non habuit hylech nec alcohodē est significatio vi
 te hac durabilitatis modice. Et scias q̄ in hylech qui p̄quirat ab ascendente z
 a parte fortune z a gradu coniunctiōis vel p̄uentiōis nō aspicitur masculini
 tas nec femininitas signoz neq; quartaz. Et dicit maior pars sapientum q̄ lu
 na in tertia domo apta est ut sit hylech: quia gaudet in ea z dicunt similiter q̄
 soli in nona domo conuenit esse hylech quia gaudet ibidem.

Q **U** **E** **R** **H** **O** **C** **A** **L** **C** **H** **O** **D** **E** **N**. In hoc capitulo docet au
 ctor eligere alcohoden q̄
 est dator annorum vite. Sententia littere est talis cum volueris scire
 quis planetarum est dator annorum vite debemus aspiciere quis planetarum
 habeat plures dignitates siue fortitudines in loco hylech. Verbi gratia: si sol
 fuerit hylech debemus respicere planetam fortiozem in loco solis. Et si luna
 fuerit hylech debemus respicere fortiozem in loco lune z sic de alijs locis in

telligendum est. Et si talis planeta aspexerit locum hylech a quocunq; aspectu debemus ipsum accipere pro alcohoden. Si vero non aspexerit debemus respicere alium post illum. scilicet planetam qui habet in loco hylech aliquas fortitudines: sed non tot sicut primus dominus gradus. Verbi gratia: si vnus habeat in loco hylech sex fortitudines et alius habeat ibi. 5. vel. 4. fortitudines si primus non aspexerit locum hylech non poterit esse alcohoden. tunc si secundus aspexerit locum hylech debemus ipsum accipere pro alcohoden: et si ille etiam non aspexerit debemus aspiciere iterum ad alium habentem pauciores dignitates et sic debemus procedere: donec inueniamus aliquem aspicientem locum hylech qui habeat aliquam dignitatem in loco hylech. et si nullam planetam inuenierimus aspicientem locum hylech qui habeat ibi dignitatem vel dignitates ille locus non potuit esse hylech: ideo in hoc casu oportet querere aliud hylech secundum modum prius dictum. Verbi gratia: si natiuitas fuerit diurna et sol fuerit in loco apto ad hoc quod sit hylech: tamen nullus habet dignitatem in loco solis aspiciens ipsum sol non poterit esse hylech: quia non habet alcohoden: ideo oportet tunc perquirere hylech a luna: et si ipsa fuerit in loco apto hylech et nullus habens in loco eius dignitatem sit aspiciens eum oportet perquirere hylech a parte fortune vel a gradu coniunctionis vel peruetionis vel gradu ascendente secundum ordinem predictum. Et videbatur quibusdam esse incipiendum a domino domus ita videlicet quod si dominus domus loci hylech aspexerit hylech aspiciebant eum pro alcohoden et non aspexerunt aliquem alium. Si autem dominus domus non aspexerit aspiciebant ad dominum exaltationis qui si aspexerit ponebant illum alcohoden. Et si ille non aspexerit aspiciebant dominum triplicitatis. deinde ad dominum terminum: deinde et ultimo ad dominum faciei. Dorotheus aspexit primo dominum terminum et preposuit eum domino domus: sed hoc non videtur veritati consonum. Et quidam dixerunt si duo vel tres vel plures planete conueniant dignitatibus ita quod habeant equales fortitudines essentielles in loco hylech et omnes aspexerint illum locum accipiendus est ille qui propinquius aspicit: et si in hoc etiam conueniant quod raro contingit accipiendus est ille qui fuerit in esse laudabili a sole ita quod sit coniunctus cum sole in vno gradu et non sit elongatus ab ipso per. 16. minuta. Vel accipiendus est ille qui fuerit propinquior angulo aut ille qui fuerit in initio ortus matutini: scilicet qui incipit apparere in mane ante ortum solis aut ille qui fuerit in statione sua secunda et iens ad directionem aut qui fuerit in alio esse laudabili a sole. scilicet quod sit orientalis sit fuerit aliquis trium superiorum aut occidentalis si fuerit aliquis trium inferiorum. Si vero contingat quod sol fuerit hylech et fuerit in leone vel in ariete scilicet in domo vel exaltatione sua erit ipse hylech et alcohoden. Et si luna fuerit hylech et fuerit in cancro vel in tauro erit ipsa hylech et alcohoden et non oportet considerare aliquem alium. Ptolemeus dicit quod ille est alcohoden qui habet plures fortitudines in loco hylech siue aspiciat siue non aspiciat ipsum locum: sed nullus sapientum concordat cum eo. ideo tutius videtur mihi tenere viam sapientum. De annis vero quos dat alcohoden licet auctor nihil dicat: volo tamen secundum sententiam Halv abenragel pauca et veritati magis consona narrare. Dicit Halv abenragel maior pars sapientum huius scientie dicunt quod quando alcohoden fuerit in angulis dat annos suos maiores: et quando in succedenti-

bus dat annos suos medios, & qñ in cadentibus dat annos suos minores nec
dat melioramentū alicui succedentiū super alium & est error. Dicit haly aben
ragel. scias qđ de secretis cooperatis & signalibus celatis huius scientie est quā
do alcohoden fuerit in gradu decime domus dat annos suos maiores. Et
quando fuerit in gradu vndecime domus dat annos suos medios. Et quan
do remouetur ab vno istorum duorum locorum & vadit ad aliū aspice quot
gradus sunt ab vno ad alium & diuide per eos annos qui sunt inter annos
maiores & annos medios. Verbi gratia: pono qđ gradus. 10. domus sit ter
tius gradus piscium: & pono qđ venus sit alcohoden & sit in. 13. gradu piscium:
est ergo elongata a puncto. 10. domus per. 10. gradus. & pono qđ a principio.
10. domus vsq; ad principium. 11. sunt. 30. gradus. Scio qđ si esset in principio.
10. domus daret annos maiores qui sunt. 82. Et si esset in principio. 11. domus
daret annos suos medios qui sunt. 45. nunc autem in neutro horum duorum
punctoꝝ est. subtraham ergo. 45. annos: scilicet medios ab annis maioribus
scilicet. 82. & remanēt. 37. anni quos multiplicabo per distantia veneris a prin
cipio decime domus & prouenient. 370. & diuidam per. 30. scilicet per longitu
dinem inter decimam domus & vndecimā & exhibunt. 12. anni & remanent post
diuisionem. 10. que multiplicabo per. 12. & diuidam per. 30. & exhibunt quattuor
menses: subtraham ergo. 12. annos & quattuor menses ab annis maioribus ve
neris & remanebunt. 69. anni. & 8. menses: & erunt anni quos dat venus in talē
casu. Istud exemplum poteris applicare ad alios angulos & domos. Dicit ha
ly abenragel quando alcohoden fuerit combustus & ipse iens ad solem ita
qđ non appareat perdit totum datum suum. quia quando est in hoc statu non
dat nisi dies vel horas vel res que nomen non habent. & terminus combustio
nis est iste. Postq; saturnus fuerit occidentalis a sole & sol fuerit ad eum & fue
rint inter eos. 15. gradus donec remāserit & orientalis fuerit & fuerint inter eos
decem gradus complet. Et iupiter illud idem. Mars tamen postq; inter eum
& solem in occidente fuerint. 15. gradus quousq; sit orientalis & inter eos fin
nouem gradus. Mercurius tamen facit facta sua & dat dona sua completa qđ
diu fuerit directus: dūmodo nō sit appropinquatus soli ad minus de septē gra
dibus & a septem gradibus vsq; ad. 5. dat. nō tamen complete. Sed a principio
septē gradū donec transeat solem per quinque gradus perdit suum datum to
tum. & a quinque gradibus vsq; ad complementū septem graduum dat modicū:
verum postq; transiit. 7. gradus dat suum datum cōpletū. & hoc idem facit ve
nus excepto qđ quando apparet visibiliter ad minus horum quinque graduum
dat tunc datum suum cōpletum. Luna tamen quādo aplicat soli eundo ad eū &
fuerint inter eos. 15. gradus debilitatur eius factum & dat modicā rem: scilicet
dies vel quod huic assimilatur. Et quando applicuerit soli ad. 12. gradus per
dit totum eius datum donec transeuerit gradus solis per. 10. gradus & tunc dat
modicū datū dies: scilicet vel qđ ei assimilatur quousq; transeuerit solē per. 12.
gradus & tunc dabit totū eius datum completum. Casus autem planete qui
est contrarius exaltationi aufert mediū dati. & terminus huius casus & ita sol
cum fuerit in quinto gradu libe quousq; transeat. 25. gradus eiusdem est in ca
su suo. residuum signi iudicabitur sicut detrimentū. Saturnus est in suo casu a
principio duodecim gradus arietis donec transeat. 26. gradus eiusdem: & est

duos signi pro detrimento iudicabit. Jupiter est in suo casu a quarto gradu ca-
pricorni vsq; ad cōplementum. 20. graduū. z residuū signi iudicabit sicut detri-
mentum. Mars est in suo casu a principio. 19. gradus cācri vsq; ad finē ipsius cā-
cri. z in principio ipsius signi iudicat sicut detrimento. Et venus est in suo casu
postq; transiit terminū. Jouis vsq; ad. 21. graduū v̄ginis. Istud de venere qd
dicit non pōt stare nisi intelligas scdm terminos ptolemei. scdm eniz terminos
illos. 14. gradus virginis est finis termini iouis. Scdm vero terminos posi-
tos in alchabicio. non est ita. ibi enim termin⁹ iouis finit in. 21. gradu virginis.
Uel igit littera haly est corrupta vel non pōt dictū suū itelligi nisi scdm ter-
minos ptolemei. Et mercurius est in suo casu a principio. 8. gradus pisciū vsq;
ad cōplementū. 19. graduū ipsius: z in residuo eiusdē signi iudicat tanq; si esset
in detrimento suo. Retrogradatio triuz supiorū planetaz a principio sue retro-
gradationis vsq; ad oppositionē solis. i. vsq; ad medium retrogradationis au-
fert medietatem dati z alia medietas remanet. z qn̄ transuerit oppositionem
solis aspice quot gradus z minuta ibit retrogradando ab oppositione solis z
quot fuerint aspice quam ptem pportionalem hnt ad oēs gradus quos hēt re-
trogradari ab oppositione vsq; ad directionem z tū addas medietati dati z di-
rigas gradus illos recte cum sis minutis tali modi q; quādo planeta fuerit in
principio directionis sue dabit recte suū datuz cōpletum. Nono in hoc exēplū:
pono q; mars fuerit alcohoden z fuerit datum suū totū. 60. anni scdm ppor-
tionem p̄us factam inter angulum z succedētem z ponat q; sit ipse retrograd⁹
inter medium retrogradatiōis amisit ergo in medio retrogradatiōis sue z aū
medium retrogradationis medietatē hoz ānoꝝ z remāserūt. 30. anni: z pono
q; inierit vltra mediuꝝ retrogradationis sue. i. oppōnem solis retrogradando
per duos gradus: z pono q; ab oppositiōe vsq; ad directionē debeat ire retro-
gradando per. 10. gradus multiplicabo igit duos grad⁹ p medietatez dati qd
amisit. s. per. 30. ānos z proueniet. 60. q. 60. diuidā per. 10. z exhibūt. 6. āni quos
annos addas medietati dati. s. 30. annis z puenient. 36. āni. hoc eet datū martis
in casu pposito. Tū venus z mercuri⁹ postq; qlibet eoz incipit retrogradari
pdit medietatem dati ei⁹ qd dat qn̄ est direct⁹. z postmodū aspice quot grad⁹ z
minuta sibi remanent vsq; ad occultationē suam recte q̄to plus poteris: qz ve-
nus forte appebit existendo iter eā z solē min⁹. 5. gradib⁹. Et qn̄ fuerit appens
dabit medium datū nisi apparuit existendo iter eā z solē min⁹. 5. gradib⁹ qz tūc
non pdest illi appitio illa in hoc statu. Postmodū dirigas illos gradus z mi-
nuta postq; retrogradari incepit quousq; occultauerit se subtilr z recte z diui-
das per hoc mediuꝝ dati qd remansit in mō p̄dicto. qz qn̄ occultat totū pdit ei⁹
datum sicut p̄dixim⁹ qz nihil remanet ei. Et pōt exemplificari ad similitudinē exē-
pli dati in retrogradatione triuz supiorū. Dicit haly q; iupiter z venus quādo
coniuncti fuerint corporaliter vel quādo aspiciunt alcohodē de tertio vel sex-
tilli addunt numero annorum quos dedit alcohoden scdm numerum anno-
rum suozum numerorum annos vel menses vel dies vel horas iuxta vtutes
vel debilitates eozum: z tū ambe infortune saturnus z mars qn̄ iungunt cor-
poraliter cū alcohoden vel ipsum aspiciūt de opposito vel q̄to minuūt ei nu-
merum annorum suoz minorū. Sed qn̄ mercuri⁹ fuerit cum fortunis addenti-
b⁹ alcohoden addit ip̄e similiter numeruz annoꝝ suozū minorū: z quādo fue-

rit cum infortunis minuentibus alcohoden minuit etiam partem suam et quoniam mars et saturnus aspexerint de tertio a signis breuium ascensionum aut de sextile longarum ascensionum minuunt. Et dico quod sol in quarta et oppositione minuit numerum annorum suorum minorum: et addit de 3. et sextili. Adulti ex astrologis antiquis et modernis dicunt quod luna fortunata addit de tertio vel sextili. et omnes sapientes huius scientie confitentur quod quoniam natus non habuerit hylech et habuerit aliquam duarum fortunarum in ascendente vel medio celi possibile est quod viuet secundum quantitatem annorum minorum illius fortune que vitam significauit nisi gradus ascendens et luna fuerint infortunati vel fuerit eadem fortuna domina domus mortis: quia tunc significat modicam durabilitatem et vitam.

Almutem vero qui preest natiuitati.

Hic auctor docet eligere almutem. i. planetam dominatorem in figura a quo accipitur esse nati post hylech et alcohoden. Sententia littere est ista planeta habens maius dominium siue plures fortitudines in .5. locis predictis a quibus accipitur hylech que sunt locus solis locus lune locus coniunctionis vel separationis pars fortune gradus ascendens ille planeta est almutem. i. vincens. Et si aliquis habuerit dignitates in prima vel tertia vel pluribus locis ex locis predictis ille est almutem. Terbi gratia: pono quod vnus planeta sit dominus ascendens et dominus termini eiusdem ascendens et cum hoc dominus faciei eiusdem. talis planeta haberet in ascendente .8. fortitudines. et pono quod alter planeta sit dominus exaltationis ascendens et dominus domus loci solis et dominus triplicitatis partis fortune: talis planeta esset dignior almutem quam primus: quia habet plures fortitudines in locis predictis. Et ut abbreviatur sermo coligende sunt fortitudines cuiuslibet in .5. locis predictis: et ille eorum qui abundauerit in numero fortitudinum ille erit almutem.

Quod ex hoc profectio in annis natiuitatum atque mun.

In hoc. c. docet opus profectiois. id est mutationis annorum de vno signo ad aliud: et hoc dupliciter. Primo in annis natiuitatum. Secundo in annis magnarum coniunctionum. Opus in annis natiuitatum est facile et est sententia littere talis. cum volueris scire ad quod signum applicat annus natiuitatis alicuius: vide quot anni perfecti transferunt nato et incipies a gradu ascendente natiuitatis: et dabis cuiuslibet anno vnum signum: et vbi finitus fuerit numerus ibi erit signum profectiois ab ascendente. Terbi gratia: ascendens alicuius natiuitatis fuit. 10. gra. arietis in fine primi anni venit profectio ad. 10. gradus tauri. In fine secundi anni ad. 10. gradum geminorum: et sic secundum hunc ordinem dando cuiuslibet anno signum vnum vsque ad complementum. 12. annorum. tunc enim scilicet in fine. 12. annorum reuertitur ad locum radicis. Si autem multi anni transferunt nato subtrahere a toto numero annorum perfectorum qui transferunt nato. 12. quotiens poteris id est diuide per. 12. et numerum qui remanet infra. 12. projicte ab ascendente natiuitatis secundum modum prius dictum. Terbi gratia: ascendens cuiusdam natiuitatis fuit. 13. gradus virginis et transferunt nato. 32. anni solares completi. subtrahaz a. 32. annis. 12. bis et remanent. 8. anni completi: dabo ergo primum annum virgini: secundum libere:

tertium scorpion: quartum sagittario: quintum capricorno: sextum aquario
 septimum piscibus: octauum arieti: veniet ergo profectio ad signum quod suc-
 cedit immediate: scilicet ad taurum ad consimilem gradus gradui radice: scilicet
 ad. 13. eiusdem. Sicut dixi de gradu ascendente: ita faciendum est de gradu so-
 lis: et gradu lune: et gradu partis fortune: et vbi applicuerit annus dñs illius si-
 gni est dispositio illius anni. Et ab illo accipiuntur facta de quibus natus se in-
 tromittet illo anno et fortuna et infortunia que accident sibi illo anno. Auctor
 ponit exempla in littera: ideo non est necesse multum insistere exemplis. Deiu-
 de dicit auctor cum profectio anni peruenit ad aliquem gradum alicuius si-
 gni et fuerit aliquis planeta vel radius alicuius planete post ipsum gra. in eodem
 signo vel in eadem domo in figura et volueris scire quando perueniet profe-
 ctio ad ipsum planetam vel radios eius: vide quot gradus et minuta sint inter
 gra. ad quem peruenit annus et ipsum planetam vel radios eius et multiplica
 illos per. 2. et sextam vnius. hoc est dicere dabis cuilibet gradui. 12. dies et sex-
 tam partem vnius et prouenient ubi dies qui sunt a principio illius anni vsq;
 ad tempus in quo profectio perueniet ad planetam vel eius radios. Ratio au-
 tem quare cuilibet gradui dantur. 12. dies: et. 6. vnius est: quia hoc modo in fi-
 ne anni completur vnum signus. Si enim multiplicaueris. 30. gradus per. 12.
 et sextam vnius prouenient. 365. dies qui sunt dies vnius anni. Dicit Ptoleme-
 us in propositione. 236. quarte partis quadripartiti sui. et sciemus dispositione
 facti annorum accipiendo numerum annorum natiuitatis: et proieciemus eos
 a quolibet locorum hylegiorum secundum ordinationem signorum vnicuique
 signo annum et accipiemus dispositorem signo in quo applicat numerus gra-
 duum. Idem Haly in commento dicit quod in hoc dicto vult narrare Ptole-
 meus quod quodlibet signum disponit in anno vno: et sic ibit signi reuolutio
 in quo est significator quibuslibet. 12. annis vna vice vsq; ad finem vite: et hoc
 sciunt in omnes astrologi.

Profectio autē ex annis mundi. Iste do-
cet opus
 pfectionis in annis mundi. Sententia littere est talis. Quis volueris sci-
 re applicatione annorum alicuius secte vide quot transierint anni solares com-
 pleti a principio illius anni in quo fuit magna coniunctio que significauit illā
 sectam: et diuide illum numerum annorum per. 12. et numerum qui remanserit in-
 fra. 12. proiecie ab ascendente illius anni in quo fuit coniunctio et vbi applicue-
 rit numerus ibi est signum pfectionis. Auctor ponit exemplum in littera de secta sar-
 racenorum. i. machometi: et dicit quod inter annum coniunctionis que significauit leges
 illā et annum apparitionis machometi. s. in quo incepit predicare fuerunt. 61. anni.
 Alia littera h3. 52. anni. Ego credo quod debet esse. 52. anni: et. 57. dies alioquin non
 concordabit cum illo quod dicitur postea. et ascendens anni in quo fuit illa coniunctio fu-
 it signum geminorum et prouenit ille annus in quo incepit predicare ad signum vir-
 ginis: scilicet ad signum illius planete qui fuit dominus signi ascendens anni coniu-
 ctionis. Si enim subtrahantur a. 51. 12. quotiens poterit remanent. 3. detur ergo
 signo geminorum primus. scilicet cancro. tertius leoni. et sic annus in completus
 qui fuit positus in numero peruenit ad signum virginis. Non est nobis ma-
 gna cura quot anni fuerunt ab anno illius coniunctionis vsq; ad primum an-

nuā arabum. Sufficiat enī nobis scire q̄ ānus illi in quo iciperāt anni arabū
puenit ad virginē: ga anni arabū sunt nobis noti ex tabulis extractiōis earū z
poterimus incipe a v̄gine s̄m q̄ dicit auctor in l̄ra. Et qz tpe auctor ipsi opera
bant ī p̄tib⁹ suis per ānos p̄faz: iō applicat dcm̄ suū ad ānos p̄faz. z dicit cuz
volueris h̄re noticiam huius rei. i. scire ad q̄d signū applicat ann⁹ ex āno con
iunctionis que significauit sectā sarracenoꝝ: vide quot āni p̄farum trāsierūt z
verte illos in dies per tabulā extractiōis eaz deseruiētē annis p̄faz: aut quod
multiplicent anni per. 365. tot enim dies cōtinet annus p̄ficus quia anni p̄fici
non h̄nt q̄rtaz diei z numero dieꝝ q̄ p̄rouenerit tibi adde. 3624. dies. tot enī di
es fuerūt a principio annoꝝ arabum vsq; ad principiuꝝ annoꝝ p̄faz. z q̄d
collectum fuerit diuide p. 365. z quartā vnus: z pueniēt anni solares: si q̄d resi
duum fuerit erunt dies anni imperfecti. Et potes etiam numerū dieruz reduce
re ad annos solares per tabulas extractiōis eaz deseruiētez annis solaribus.
Tota intentio auctoris stat in hoc quod sciamus quot anni solares p̄fecti tran
sierunt ab initio annoꝝ arabum vsq; ad tempus cōsideratiōis z damus cuili
bet anno vnum signū s̄m modū prius dictū: z incipiemus a virgine: z ego po
nam exemplum applicādo ad computationes nostras s̄m annos dñi n̄ri iesu
christi. Cū volueris scire ad q̄d signum applicat annus cōiunctionis que signi
ficauit legem sarracenoꝝ. subtrahē ab annis xp̄i. 621. annos z. 6. menses z
14. dies. tot enim anni fuerunt a principio annoꝝ christi vsq; ad principiuꝝ an
noꝝ arabū z numerum annoꝝ perfectozū qui remanserit diuide p. 12. z
illud q̄d remanent p̄yce a virgine dando cuilibet anno signum vnū s̄m modū
prius dictum z remanent annus imperfectus sequens annos p̄fectos quos di
uisisti manet in virgine. Verbi gratia: anni xp̄i sunt mō. 1330. completi z. 22. di
es ab illis subtraham. 621. annos. 6. menses. 14. dies remanent. 708. anni sola
res perfecti. 6. menses. z. 8. dies. Illius sunt anni q̄ trāsierunt a p̄ncipio annoꝝ
arabum vsq; modo. quos annos perfectos diuidā p. 12. z totus numer⁹ surgit
ita q̄ non remanet aliquis ānus p̄fectus. Dico ergo q̄ p̄fectio āni cōiunctiōis
magne que significauit sectam sarracenoꝝ modo est in virgine s̄z sniam aucto
ris. Sicut exēplificatum est de secta sarracenoꝝ ita pōt fieri in alijs sectis si de
beant dici secte si sciat cōiunctio significans illā sectā z ascēdēs āni cōiunctiōis.
Sed de hac materia non expedi multuz loqui. est enī res que nō cōcordat cuz
fide nostra: sed si quis delectat in his z voluerit reducere mutationes que sunt
in legibus ad motus superioꝝ corporū legat libros de magnis cōiunctiōibus z
ibi inueniet. Deinde dicit si volueris p̄fectionēz a signo cōiunctiōis que signifi
cavit predictaz sectā p̄yce annos predictos a scorpiōe: qz cōiunctio illa s̄m eū
fuit in scorpiōe. Si vero volueris p̄fectionēz ab ascēdēte regni vide quot an
ni solares trāsierunt a p̄ncipio illius regni. Ipse exēplificat de vno regno: sed
nescio de quo regno loq̄r z non curo ga sine exēplo suo pōt itelligi l̄ra. Sicut
aut̄ d̄r de ascendente regni ita d̄z itelligi de ascēdēte fundatiōis alicui⁹ ciuitatis
vel castri vel et cuiuscūq; edificij: ita q̄ accipiant anni solares p̄fecti q̄ trāsierūt
a p̄n^o fundatiōis illi⁹ z p̄yciant ab ascēdēte p̄ncipij fundatiōis s̄m modū añ
dcm̄. Deinde dicit si volueris p̄fectionē ab ascēdēte mutatiōis cōiunctiōis. Jo
uis z saturni de triplicitate aquatica ad triplicitatē igneam subtrahē ab annis
p̄farum. 176. annos p̄ficos z conuerte illos qui remanent in annos solares z

proiice a leone. vult dicere quod coniunctio iouis et saturni in principio annorum
 persarum fuit in triplicitate equatica et post principium annorum persarum per
 quos ipsi computabant per. 176. annos mutauit se coniunctio ad triplicitatem
 igneam: ideo iubet subtrahere ab annis persarum. 176. annos et remanent anni qui transie
 runt ab anno mutationis coniunctionis ad triplicitatem igneam et iubet eos annos qui re
 manent vertere in annos solares quia profici non habent bixestum: et anni solares habent: pro
 fectio autem fit secundum annos solares: et iubet proiicere a leone: quia secundum ipsum leo fuit ascen
 dens in anno mutationis coniunctionis ad triplicitatem igneam. ex quo vide
 tur quod auctor iste fuit et composuit hunc librum in tempore quo coniunctio
 fuit in triplicitate ignea. nunc autem hec coniunctio est in triplicitate aerea.
 ideo ponam exemplum de triplicitate in qua nos sumus. Cum volueris scire
 profectioem ab anno mutationis coniunctionis iouis et saturni ad triplicita
 tem aerem subtrahere ab annis christi. 1324. annos et. 71. dies et. 20. horas tantum
 enim tempus transiit a principio annorum christi usque ad principium annorum
 mutationis coniunctionis ad triplicitatem in qua nos sumus: et residuum pro
 iice a. 13. gradu tauri. ille enim fuit ascendens anni supradicti: et ubi perduxerit
 te numerus ibi erit profectio anni. Verbi gratia: anni christi sunt numero.
 1330. completi: et. 22. dies ab illis subtraham. 1324. annos et. 17. dies. et rema
 nerit. 5. anni perfecti et. 316. dies anni imperfecti: dabo primum annum tauro
 incipiendo a. 13. gradu eius secundum signo geminorum incipiendo a. 13. gra. eius
 tertium cancro. quartum leoni incipiendo a. 13. gradu eius. quintum virgini
 incipiendo a. 13. gradu eius. venit ergo profectio. 6. anni mundum perfecti ad li
 bram ad. 13. gradum. Et si volueris gradum in quo est profectio diei ultimi ex
 diebus qui transierunt de anno imperfecto multiplica numerum dierum an
 ni perfecti per. 30. et productum diuide per. 365. et numerus quotiens erit gra
 dus. Si autem aliquid remanserit post diuisiones multiplica illud per. 60. et diuide
 per idem quod prius et numerus quotiens erit minuta. verbi gratia. in proposito exem
 plo remanserunt de anno imperfecto. 316. dies quos multiplicabo per. 30. et
 prouenient. 9480. quem numerum diuidam per. 365. et exhibunt. 25. gradus et re
 manent post diuisionem. 355. que multiplicabo per. 60. et prouenient. 21300. et
 diuidam per. 365. et exhibunt. 58. minuta addam ergo super. 13. gradum libere. 15.
 gradus et. 58. minuta et proueniet numerus usque ad. 8. gradus et. 58. minuta scor
 pionis: ibi ergo nunc est profectio ab ascendente anni mutationis coniunctio
 nis ad triplicitatem aeream.

Quod ex hoc directio. In hoc capitulo auctor docet diri
 gere significatorem quemlibet ad
 quemlibet locum circuli. Intelligendum est primo quod directio siue
 dirigere significatorem ad quemlibet locum circuli nihil aliud est quam inue
 nire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a loco significatoris usque ad locum
 ad quem debet dirigi. Si locus significatoris fuerit in medio celi vel in angu
 lo terre tunc dirigere est inuenire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a lo
 co significatoris usque ad locum quem debet dirigi in horizonte recto. Si autem
 fuerit in ascendente vel in occidente tunc est inuenire illos gradus in horizon
 te obliquo. Si autem non fuerit in aliquo horum locorum tunc accipiuntur

*dirigi r
 significatorem
 sub r
 r qui
 alio qui
 hunc r
 significatorem
 r ad locum
 quem debet
 dirigi*

ascensiones mixtim scilicet miscendo ascensiones circuli directi cum ascensionibus regionis: proportionaliter tamen secundum distantiam loci significatoris ab angulis: et gradus directionis quandoque significant annos quandoque dies quandoque alia tempora. In natiuitatibus quilibet gradus significat annum. In reuolutionibus annorum mundi et natiuitatum quilibet gradus significat diem. Et quidam voluit quod in reuolutionibus annorum 59. minuta et 8. scilicet motus solis in vno die significant vnum diem. In coniunctionibus solis et lune et in oppositionibus secundum quosdam quilibet 13. gradus 10. minuta scilicet quantum luna mouetur in die per medium cursum significant dies. Cum ergo volueris significatorem aliquem dirigere ad quemcumque locum circuli si significator ille fuerit in gradu medij celi vel in angulo terre subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis dirigere et remanet gradus directionis. Si vero significator fuerit in ascendente aut occidente subtrahere ascensiones circuli obliqui gradus significatoris ab ascensionibus circuli obliqui ad quem vis eum dirigere et remanet gradus directionis. Exemplum quando est in medio celi. Pono quod luna sit in medio celi in 5. gradu aquarii et pono quod radius oppositi saturni sint in 6. gradu piscium. Pono quod vellem dirigere lunam ad radios oppositos saturni. Quesiui igitur ascensiones gradus lune in circulo directo et inueni 37. gradus 23. minuta. Quesiui etiam ascensiones sexti gradus piscium vbi sunt radius oppositi saturni in eodem circulo directo et inueni 67. gradus 48. minuta. Deinde subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus radiorum saturni et remanserunt 30. gradus 25. minuta. illi essent gradus directionis in hoc casu. Exemplum quando est in ascendente. Pono quod luna sit in eodem 5. gradu aquarii et radius saturni in 6. piscium. Quesiui ascensiones gradus lune in circulo obliquo in regione cuius latitudo est 48. graduum et inueni 330. gradus 22. minuta. Quesiui etiam ascensiones sexti gradus piscium et inueni 348. gradus 31. minuta. subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus gradus radiorum saturni et remanserunt 18. gradus 9. minuta illi essent gradus directionis in hoc casu. hoc eodem modo dirigitur gradus ascendens ad quemlibet locum circuli. Si vero significator dirigendus fuerit sexta hec loca tunc si fuerit in ter medium celi et ascendens vide distantiam eius a medio celi subtrahendo ascensiones gradus medij circuli in circulo directo ab ascensionibus gradus significatoris quam distantiam serua. Deinde scias medietatem arcus diurni gradus significatoris per modum dictum in capitulo de radiationibus et serua eam. Deinde subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis eum dirigere et quod remanserit erit significator circuli directi serua eum. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci ad quem vis eum dirigere in eodem circulo obliquo et quod remanserit est significator regionis. Deinde subtrahere significatorem minorem de maiori et diuam multiplicare per distantiam ab angulo medij celi et productum diuide per medietatem arcus diurni et pueniet pars proportionalis que adde super significatorem circuli directi si fuerit minor significatore regionis: vel subtrahere si fuerit maior et quod puenierit erit gradus directionis. Si autem velles dirigere contra successione signorum sicut dirigunt partes et planeie retrogradi. scilicet procedendo ab ascendente versus medium celi tunc debes ac

natiuitati
 quilibet gra
 duum annu

capere distantiam significatoris ab ascendente per ascensiones regionis & de-
bes addere partē pportionalē dñe duoz significatorū sup significatorē regio-
nis: si ille erit minor significatore circuli directi aut subtrahere ab eo si eēt ma-
ior. in alio nō differt opus. Si aut significator dirigendus fuerit iter ascēdēs & an-
gulū terre: vide distantiam gradus signōris ab ascēdēte subtrahendo ascēdēs
grad⁹ ascēdētis regionis ab ascēdētib⁹ grad⁹ significatoris regionis & serua
distantiā. Deinde scias medietatē arcus nocturni grad⁹ significatoris p modū di-
ctū in ope radiationū quā ēt serua. Deinde subtrahē ascēdēs gradus signifi-
catoris in circulo obliquo ab ascēdētib⁹ loci ad quē vis eū dirigere in eodē
circulo obliquo & qd remāserit est significator regionis quē serua. Deinde subtra-
hē ascēdēs gradus significatoris circuli directi ab ascēdētib⁹ circuli directi
loci ad quē vis eū dirigere & qd remāserit erit significator circuli directi. deinde
subtrahē minorē de maiori & remanebit dñia duoz significatorū: quā multipli-
ca p distantiam gradus significatoris ab ascēdēte & pductū diuide p medietatē ar-
cus nocturni grad⁹ signōris & proueniet pars proportionalis quā adde signōri
regionis si fuerit minor signōre circuli directi: vel subtrahē a signōre regionis
si fuerit maior signōre circuli directi: & post additionē: vlt subtractionē prouene-
rit sunt gradus directionis. Si vero volueris dirigere cōtra successionē signo-
rum. s. procedēdo ab angulo terre versus ascēdēs: tunc debes accipere distā-
tiaz signōris ab angulo terre per ascēdēs circuli directi & multiplicare illā p
dñiaz duoz significatorū & diuidere p medietatē arcus diurni vt prius dictū est
& partē pportionalē debes addere ad significatorē circuli directi si fuerit mi-
nor signōre regionis. Vel subtrahere si fuerit maior in alio nō differt opus. Si
aut significator dirigendus fuerit inter angulū terre & gradū occidentis ope-
rari debes cū gradu opposito significatoris & eū gradu opposito loci ad quem
vis eū dirigere & p distantiam gra. oppositi significatoris a medio celi: & p medie-
tatez arcus diurni gra. oppositi significatoris gra. enim oppositus signifi-
catoris im distat a linea meridiana quātū gra. significatoris ab angulo terre: & me-
dietas arcus diurni gra. oppositi est tanta qzta est medietas arcus nocturni si-
gnificatoris. & est tunc idēz opus qd fuit inter mediū celi & ascendens. Si vero
signōr dirigendus fuerit iter angulū occidentis & mediū celi debes operari sifr
p gradū oppositū significatoris & p distantiam eiusdē ab ascēdēte & p medietatē
arcus nocturni eiusdē gradus oppositi & p gradū oppositū loci significatoris
ad quē dirigendus est: & est eiusdē operatio sicut fit inter ascendens & angulū
terre. Si vero cōtingat qd significator dirigendus sit in vna quadra & locus ad
quem debet dirigi sit in alia quadra. Verbi gratia: significator sit inter mediū
celi & ascendens: & locus ad quē debet dirigi sit inter ascendens & angulū ter-
re tunc debes dirigere vsqz ad angulum & postea dirigere angulum vsqz ad lo-
cum ad quem debet dirigi & iungere has directiones infimul. Diriges autem
significatorem prius dictum: ita qd accipias distantiam significatoris ab angu-
lo qui est retro ipsum in ordine signorum sicut si fuerit inter angulum mediū ce-
li & ascendens accipies distantiam eius ab angulo mediū celi. Et si fuerit in-
ter ascendens & angulum terre accipies distantiam eius ab ascendente ac-
cipies etiam medietatem arcus diurni vel nocturni gradus significato-
ris vel eius oppositi per modum prius dictum: & angulum ad quem vis di-

rigere accipiens pro loco ad quem debet dirigi: et teneto ordinē prius dictū.
Illā directione facta diriges angulum p modū prius dictū qñ significator fue-
rit in aliquo angulorū vsq; ad locum ad quē d; dirigi significator: et addes vnā
directiōem cum alia: et pueniēt gradus directiōis. Auctor in littera dicit quod
debet accipi distantia significatoris ab angulo et illa debet diuidi per partes
horarum gradus significatoris et proueniēt hore distātie significatoris ab an-
gulo et dicit quod v; accipi sexta pars differentie duorum significatorum quaz
sextam partem iubet multiplicare per horas distātie significatoris a meridie:
et proueniens iubet addere ad significatores circuli directi vel subtrahere per
modū dictum. Sed modus quē posui est leuior et planior. In modo enim au-
ctoris oportet accipere distantiam ab angulo per eundem modum quem ego
posui et vltra hoc oportet querere partes horarum gradus significatoris: et po-
stea diuidere distantiam ab angulo per partes horarū gradus significatoris et
quod prouenerit tenere. Oportet etiam secundum modū suum querere signi-
ficatorem circuli directi et significatorem regionis per eundem modum quē
posui et etiam differentiam duorum significatorum: et vltra hoc oportet illam
differentiam diuidere per sex ad hoc que habeat. 6. pars ei. Cū in multitudine
operationūz faciliter cadat error videtur mihi modus quē posui certior. Exē-
plum quando significator est inter mediū celi et ascendens et locus ad quem
debet dirigi in eadem quadra scilicet inter mediū celi et ascendēs. Nono q
luna sit hylech et sit in quinto gradu aquarij et pono quod radij oppositi saturni
et idem esset de corpore: sint in sexto gradu piscium: et pono quod angulus
medij celi sit. 20. gradus capricorni. Ad dirigendum lunam ad radios saturni
quesiui primo ascendens gradus medij celi in circulo directo et inueni. 21. gra-
dus et 39. minuta subtraxi ascensiones gradus medij celi ab ascensionibus gra-
dus lune: et remansit distantia lune a medio celi. 15. gradus. 44. minuta. Dein-
de quesui ascensiones gradus lune in circulo obliquo et inueni. 330. gradus
22. minuta quesui etia; ascensiones gradus oppositi loci lune. 104. gradus et
30. minuta a quibus subtraxi ascensiones gradus lune: sed quia non potui sub-
trahere eo quod ascensiones gradus lune erant maiores ascensionibus gra-
dus oppositi addidi ascensionibus gradus oppositi lune. 360. gradus et proue-
nerunt. 464. gradus. 30. minuta: deinde subtraxi et remanserunt. 134. gradus
8. minuta et hoc fuit totus arcus diurnus gradus lune quem mediavi et fuit me-
dietas. 67. gradus et 4. minuta. Seruavi itaq; distantiam lune a medio celi et
medietatē arcus diurni lune. Deinde subtraxi ascensiones gra. lune in circulo
directo que fuerint. 37. gradus. 23. minuta ab ascensionibus gra. radiozum sa-
turni in eodem circulo que fuerunt. 67. gra. 48. minuta et remanserunt. 31. gra-
dus. 25. minuta: et hoc fuit significator circuli directi seruavi itaq; eum. Deinde
subtraxi ascensiones gra. lune in circulo obliquo qui fuerunt. 330. gradus. 22.
minuta ab ascensionibus radiozum saturni in eodem circulo obliquo qui fue-
runt. 348. gradus. 31. minuta et remansit significator regionis qui fuit. 18. gra-
dus. 9. minuta. Deinde subtraxi significatorem regionis a significatore circuli
directi et remansit differentia duorum significatorum que fuit. 12. gradus. 16.
minuta. Deinde multiplicavi istam differentiam per distantiam lune a medio
celi et diuisi per medietatem arcus diurni gradus lune et prouenit ps pportio

nalis que fuit, 2. gradus, 25. minuta, 38. Ita quam partem proportionalem etiam
subtraxi a significatore circuli directi quia fuit maior significatore regionis et re
manserunt gra. directionis qui fuerunt, 27. gradus, 32. minuta, 21. scdo. accepti
pro quolibet gradu vnum annum et pro quibuslibet minutis, 5. residuis vnum
mensem, et pro quolibet minuto, 6. dies: et pro quolibet scdo, 6. minuta die: cum
completum fuerit hoc tempus a tempore natiuitatis cuius figura fuerit hoc modo
disposita morietur natus. Quando vero significator est inter ascendens et an
gulum terre operaberis cum distantia ab ascendente et cum medietate arcus
nocturni: et non difert in alio. Cum volueris dirigere contra successionem si
gnorum si significator fuerit inter medium celi et ascendens operaberis cum distan
tia ab ascendente et cum medietate arcus diurni. Si significator fuerit inter an
gulum terre et gradum occidentis operaberis cum opposito gradus significa
toris et gradu opposito loci ad quem vis dirigere: et tunc est opus tuum inter
medium celi et ascendens. Et si significator fuerit inter gradum occidentis et
medium celi operaberis similiter cum gradibus oppositis: et tunc est opus tuum
inter ascendens et angulum terre. **C** Nota tamen quod secundum modum dictum
diriguntur significatores quando non habent latitudinem. Quando autem signi
ficatores habent latitudinem difficilior est modus: et propter hoc factum fuit
instrumentum ad dirigendum planetas habentes latitudinem et illud instru
mentum vocatur directorium. Videbatur compositor seu inuentori illius in
strumenti quod significator habens latitudinem non posset dirigi per tabulas
ascensionum: vel non sine magna difficultate. Ego autem dico quod instrumentum
sum non est sufficiens: nisi sit maxime quantitatis ita quod possit recipere minuta
tale autem vix potest fieri. In directionibus enim ut plurimum accipit pro quo
libet gradus vnum annum, modo si in directionibus instrumentum non sit diuisum
nisi per gradus vix inuenietur in eo certitudo usque ad annum: et hoc si instru
mentum sit bene factum ita quod non sit error indiuidendo: hoc autem non sufficit. Et ego
dico tibi quod significator habens latitudinem potest dirigi ad locum habentem latitu
dinem per tabulas ascensionum: et non vidi modum expositum in aliquo libro. **A**do
dus autem est iste cum volueris dirigere significatorem habentem latitudinem ab eclip
ptica ad corpus alicuius planete et habentis latitudinem vel ad radios alicuius habentis
latitudinem. quere primo gradum cum quo significator mediat celum secundum doctrinam
canonum primi mobilis. Deinde quere gradum cum quo mediat celum locum ad
quem vis dirigere secundum eandem doctrinam: et accipies gradum cum quo signi
ficator mediat celum pro loco significatoris: et per hunc scies distantiam signi
ficatoris a medio celi vel ab ascendente per modum prius dictum nec plus
nec minus: et accipies locum cum quo mediat celum locus ad quem debet di
rigi pro loco ad quem debet dirigi: et cum istis duobus queres significatorem
circuli directi per modum prius dictum. deinde quere gradum cum quo oritur
significator in regione sua secundum doctrinam canonum primi mobilis: quere etiam
gradum cum quo oritur locus ad quem debes dirigi secundum eodem canones. Dein
de cum gradu cum quo oritur significator queres medietatem arcus diurni vel
nocturni per modum prius dictum: et queres significatorem regionis cum istis duo
bus gradibus. scilicet cum gradu cum quo oritur significator et cum gradu cum quo oritur locus
ad quem debet dirigi in alio non differt opus. Dico tibi et breuiter oportet quod

rere gradū in quo significator mediat celū z gradū cum quo mediat celum lo-
 cus ad quē debet dirigi. cū primis duobus oportet querere significatorē circu-
 li directi. cum alijs duobus oportet querere significatorē regionis. Cū gradu
 cū quo significator mediat celum oportet querere distantia a medio celi si fue-
 rit inter mediū celi z ascendens: cū gradu cum quo oritur significator oportet
 querere medietatē arcus diurni vel nocturni. Si autē significator fuerit inter
 ascendens z angulū terre oportet querere distantia significatoris ab ascenden-
 te cū gradu cum quo oritur significator z cū eodem medietatem arcus noctur-
 ni in omnibus alijs est idem opus cum opere prius dicto. Est etiā vnus alius
 casus qui pōt cōtingere in directionibus qñ significator z locus ad quē debet
 dirigi hñt latitudinē: aut vnus eorū hz latitudinē. Pōt enim cōtingere qñ signi-
 ficator dirigendus z locus ad quē dēz dirigi simul veniāt ad lineā meridianā: ita
 qñ ambo mediant celū cū eodē gradu licet non sint in eodē gradu in ecliptica.
 Si aliquis istorū casuū eueniat: tunc operaberis eodē mō quo dicaz. Si signi-
 ficator z locus ad quē dēz dirigi veniant cū eodē gradu ad mediū celi: quia non
 sunt aliq̄ue ascensiones in circulo directo inter eos pones pro significatore cir-
 culi directi. o. Postea queres significatorē regionis accipiendo ascensiones
 in circulo obliquo a loco cū quo oritur significator vsq; ad locū cū quo oritur
 locus ad quē dēz dirigi: z totū illud. s. significatorē regionis multiplicabis p di-
 stantia significatoris ab angulo z productū diuides p medietatē arcus diurni
 vel nocturni: z proueniet pars pportionalis quā tenebis pro gradib⁹ directio-
 nis. Si autē significator dirigendus: z locus ad quē dēz dirigi orientur cū vno z
 eodē gradu pones pro significatore regionis. o. z significatorē circuli directi
 multiplica p distantia significatoris ab angulo: z diuide p medietatē arcus diur-
 ni vel nocturni: z proueniet pars pportionalis quā tenebis pro gradib⁹ dire-
 ctionis. Nonere de oib⁹ exēpla esset nimis longū: sed intēdo dño cōcedēte in
 fine istius expositionis ponere equationē vnus natiuitatis. in qua patebit mo-
 dus inuestigādi ascendente eligēdi hylech z alcohoden: z ponaz ibi aliquas
 projectiones radiozū z aliquas directiones. sufficiāt hec de opere directionū.
 Dicit auctor in littera cognitis annis directionis si volueris scire locum isti-
 us directionis in zodiaco adde annos directionis super ascensiones circuli di-
 recti gradus significatoris si significator fuerit in medio celi vel in angulo ter-
 re z reduces ad gradus equales in circulo directo: z vbi perduxerit te nume-
 rus in circulo signozum: ibi est locus directionis: z dicitur locus diuisionis z
 dñs termini illius loci dicitur diuisor. Si significator fuerit in ascēdente adde
 annos directionis super ascensiones regionis gradus significatoris: z reduc
 ad gradus equales in circulo obliquo: z vbi perduxerit te numerus in circulo
 signozum ibi est locus diuisionis: z dominus termini illius loci est diuisor. Et
 istud est idem opus cum opere de projectionibus radiozū: z quando feceris
 directionem z feceris istud opus inuenies in fine eundem locum ad quem di-
 rexisti: nisi significator haberet latitudinem.

Quod ex hoc algebutar ī natiuitatibus.

In hoc capitulo auctor docet dirigere gradū ascendente in natiuitati-
 bus. Sententia littere est talis. Considera in cuius planete termino sit gradus

ascendens & considera finem illius termini. Deinde quere ascensiones grad^o ascendentes in circulo obliquo per tabulam tue regionis & serua eas: quere etiam ascensiones finis illius termini per eandem tabulam a quibus subtrahere ascensiones gra. ascendentes & gra. qui remanserint sunt gra. directiois. accipe pro quolibet gradu annum vnum. & p quibuslibet quinq; minutis vnu menses: & p quolibet minuto. 6. dies & pro quolibet secundo duas horas & 24. minuta hore: & planeta qui est dñs termini est dispositoz annozū siue diuisoz. Postea considera finē termini: immediate sequentis & subtrahere ascensiones finis termini precedentis ab ascensionibus finis termini illius: & remanebunt gradus directiois accipe sicut primus pro quolibet gra. annum vnum & cetera: & dñs illius termini est dispositoz siue diuisoz & isto modo facies ad finem cuiuslibet signi s^m ord. nem signozum vsq; ad finem vite. Et si fuerit in aliquo termino aliquis planeta vel radij alicuius planete illa planeta erit particeps in diuisione. Exēplū in hoc pono qd ascendens alicuius natiuitatis fuit quart^o gradus virginis cōpletus ad dirigēduz gradū istū p̄sidera p̄mo in cuius planete termino est iste gradus. & patet p̄mo qd in termino mercurij & durat termin^o vsq; ad finē 7. gradus virginis. quesiui ascensiones grad^o ascendentes in orizonte obliquo in regione cuius latitudo est. 48. gradus & inueni. 144. gradus. 27. minuta. que fuit et ascensiones finis termini. s. finis. 7. gradus virginis. & inueni. 148. grad^o 33. minuta. subtraxi ascensiones grad^o ascendentes ab ascensionib^o finis termini & remanserunt 4. gradus. 6. minuta. dedi cuilibet gradui annū & quibuslibet. s. minutis vnuz menses & cuilibet minuto. 6. dies: & fuerūt quattuor āni idest mēsis. 26. dies. & mercurius dominus termini fuit dispositoz istorum annozum. Deinde consideravi terminum immediate sequentem qui est veneris & durat vsq; ad finem. 17. gradus virginis. quesiui ascensiones finis termini illius scilicet veneris & inueni. 162. gradus. 15. minuta. a quibus subtraxi ascensiones finis termini precedentis mercurij: & remanserunt. 13. grad^o. 44. minuta. qui fecerunt. 13. annos. 8. menses. 12. dies. & venus disposuit hos ānos. in fine istius termini fuit etas nati. 17. anni. 9. menses. 18. dies. Deinde sequitur terminus Iouis qui durat vsq; ad 21. gradum virginis cōpletū. quesiui ascensiones eius & inueni. 167. gradus. 93. minuta. a quibus subtraxi ascensiones finis termini precedentis: & remanserunt quinq; grad^o. 28. minuta que fuerūt quinq; ānos. quinq; menses. 18. dies: & Iupiter fuit dispositoz istorū annozum. factaq; est etas nati in fine istorū annoz. 23. āni. tres menses. sex dies. Deinde sequitur termin^o martis & faciendum est: vt prius: & s^m istum ordinem est directio cōtinuanda vsq; ad finem vite: & quotiens directio peruenit ad corpus vel radios infortune veniet nato infirmitas vel impedimentum in corpore suo scdm naturam illius infortune nisi fortune aspexerint ipsum locum. tunc enim minuent malum.

¶ **De hoc duodenaria planetarum & domozū** In hoc capitulo auctor docet inuenire dominuz duodenarie. Intelligenduz est ad euidentiaz istius capituli qd quodlibet signum itelligitur diuidi in duodecim partes: & quelibet pars est de duobus gradibus & 30. minutis. **¶** **Hispalensis** ponit. hoc capitulum: & duo capitula sequentia inter dignitates planetarum: & dominus p̄me duodenarie est dominus illius signi. **¶** **Dñs**

secunde duodenarie est planeta succedens descendendo et sic secundum ordinem. Verbi gratia: dominus prime duodenarie arietis est mars. secunde sol. tertie venus. quarte mercurius. quinte luna. sexte saturnus. septime Jupiter. octave iterum mars: et sic secundum ordinem. Sententia auctoris est talis. Cum volueris scire duodenarias planetarum vel domorum vide quantum transiit planeta de signo in quo est aut de domo in qua est et numerum illorum graduum multiplica per duodecimum: et super numerum productum adde numerum graduum quos multiplicasti. et quod collectum fuerit projice ab initio signi in quo est planeta dando unicuique signo. 30. et ubi finitus fuerit numerus ibi erit duodenaria.

Et ex hoc anaubarach. Hic docet inuenire dominum nouenarie. Sententia enim est talis. Cum volueris scire nouenariam siue dominum nouenarie alicuius planetae vide quod gradus pertransiit planeta de signo in quo est: vel de domo in qua est. et diuide totum illud signum in. 9. diuisiones. et erit quilibet diuisio ex tribus gradibus. 20. minutis. Deinde vide in qua parte illius diuisionis sit planeta. et dabis primam diuisionem domino signi mobilis eiusdem triplicitatis. et secundam diuisionem domino signi sequentis: et sic eundo secundum ordinem signorum quousque venias ad illam nouenariam in qua est planeta cuius queris dominum nouenarie. Verbi gratia: pono quod sol in. 24. grad. aquarii. ad sciendum dominum nouenarie gradus solis dedi primo tres gradus aquarii. et 20. minuta domino signi mobilis eiusdem triplicitatis. est autem aquarius de triplicitate aerea. Signum mobile illius triplicitatis est libra: dominus eius est venus. est ergo venus domina prime nouenarie aquarii. s. primo et trium graduum et 20. minuto. Deinde dedi secundam nouenariam marti domino signi sequentis. s. scorpionis et completi tunc fuerunt a principio aquarii. 6. gradus. 40. minuta. Deinde tertiam nouenariam dedi Joui. s. domino sagittarii qui succedit scorpioni et completi fuerunt tunc a principio aquarii. 10. gradus. Dedi quartam nouenariam saturno domino capricorni qui succedit sagittario: et completi fuerunt a principio signi. 13. grad. et 20. minuta. Dedi quintam nouenariam saturno domino aquarii: et completi fuerunt. 16. gradus et 40. minuta. Dedi sextam nouenariam loqui domino piscium et completi fuerunt a principio signi aquarii. 20. gradus. Dedi septimam nouenariam marti domino arietis: et completi fuerunt a principio signi. 23. gradus: et 20. minuta. Dedi octavam nouenariam veniri domino tauri. illa ergo est diuisio nouenarie solis in casu proposito: et completi fuerunt tunc gradus. 26. et minuta. 40. aquarii. Quando ergo inuenies in libris iudiciorum de domino anaubarach luminarium si fuerit in die intelligitur de domino nouenarie solis. si in nocte de domino nouenarie gradus lune. Aliaque auctor dicit patet legendo litteram.

Et ex hoc adoringen. Hic docet inuenire decanum. Sententia eius est talis. Diuide signum ascendens in tres partes: et quelibet diuisio erit ex decem gradibus. dabisque primam diuisionem domino ascendentis. secundam domino secundi signi: et tertiam domino tertii signi. Vult dicere quod prima diuisio est domini eiusdem signi quod ascendit. Et secunda diuisio est domini signi sequentis eiusdem triplicitatis.

tertia diuisio est domini tertij signi illius triplicitatis. ita q̄ tres decani sunt do-
 mini trium signorum vnius triplicitatis. Auctor ponit exemplum tale in lite-
 ra. Posito q̄ prima facies arietis sit ascendens eius decanus est mars. Si se-
 cunda facies est ascendens eius decanus est sol dominus leonis secundi signi
 eiusdem triplicitatis: z si tertia facies sit ascendens eius decanus est iupiter do-
 minus sagittarij quod est tertium signum illius triplicitatis. Et si prima facies
 leonis sit ascendens eius decanus est sol dominus eiusdem signi. Si secunda
 facies sit ascendens eius decanus est iupiter dominus signi quod succedit leo-
 ni in eadez triplicitate. Si tertia facies sit ascendens eius decanus est mars do-
 minus tertij signi a leone in eadem triplicitate: scilicet arietis. z secunduz hunc
 modum intellige de alijs triplicitatibus.

Quod ex hoc dominus orbis. In hoc capitulo po-
 nitur ordinem in dño
 horarum in natiuitatibus. Sicut littere est talis. Aspice in qua hora
 natus egreditur vterum z dñm illius hore: da primo anno natiuitatis z per il-
 lum significatur esse nati in eodem anno quātum ad sanitates vel infirmitates
 corporis nati sicut per dñm ascendens. Et dabis dñm hore sequentis secun-
 do anno. z per eum significatur esse substantie in eodem anno sicut per dñm do-
 mus substantie. Dabis dñm tertie hore tertio anno ab hora natiuitatis. z per
 eum significatur esse fratruz in illo anno sicut per dñm tertie domus. z isto mo-
 do facies de alijs dominis horarum eundo secunduz ordinem horarum z do-
 morum vsq; ad finem vite. z planum est in littera quod dicit. Exempluz in hoc
 ponatur q̄ quidam natus fuit in die solis hora quarta que hora quarta est ho-
 ra lune. erit luna domina primi anni. z ab ea accipitur esse corporis. Hora se-
 quens est saturni. erit ergo saturnus dominus secundi anni. z ab eo accipitur
 esse substantie in illo anno. z sic per ordinem.

Et ex hoc dispositio darie. In hoc capitulo auctor do-
 cet ordinare annos fridarie
 z gubernationis planetarū in natiuitatib⁹. Sicut littere talis est si natiuitatis fue-
 rit in die incipit fridaria a sole z gubernat ipsuz natū sol s̄m quātitatē annoz
 sue fridarie qui sunt decē. Post solē gubernat ipm ven⁹ s̄z quātitatē annoz fri-
 darie eius qui sunt octo. Post venerē gubernat mercurius p. 13. annos. deinde
 luna p. nouē annos. deinde saturnus per. 11. deinde iupiter per. 12. annos. dein-
 de mars per. 7. annos. deinde caput draconis per tres annos. deinde cauda
 draconis per duos annos. deinde reuertit dispositio ad solē z vadit p. ordinez
 planetarū sicut prius: numerus autē oīuz annozū est. 75. z qui transit hunc nume-
 rozū annozū reuertitur ad dispōnē primā s̄m q̄ possibile est. Si autē natiuitas
 est in nocte incipit fridaria a luna z disposuit luna annos suos. deinde saturnus.
 deinde iupiter. deinde mars. deinde sol. deinde venus: postea mercurius. dein-
 de reuertitur ad lunā z vadit s̄m ordinem planetarū sicut prius. Et qñ aliquis
 planeta disponit annos sue fridarie disponit ipse septimā partez illozū anno-
 rum solus. In secunda autē septima participat ei planeta frequens qui ei succe-
 dit. In tertia autē participat ei planeta tertius. In quarta quartus. Et in quinta
 quintus. z sic vsq; ad septem septimas z septez planetas. Clerbi gratia: pono q̄
 natus fuit quis in die: incipit ergo fridaria a sole z gubernat ipsum sol secun-

dum quantitatē annorum fridarie sue qui sunt. 10. anni. et gubernavit ipse sol so-
 lus septimam partem istorum decem annorum. scilicet per unum annum solarē et 156
 dies et 12. horas. Hec est enim septima pars decem annorum. In secunda septima par-
 te horum decem annorum habuit venus participationem cum sole in fridarie et
 spositione per unum annum et 156. dies. et 12. horas. et transferunt tunc nato duo
 anni. 313. dies completi. deinde habuit participationē cum sole in dispositione
 fridarie mercurius per unum annum. et 156. dies. et 12. horas et in fine huius di-
 uisionis transferunt nato quatuor anni solares. 104. dies. 6. hore. deinde habuit par-
 ticipationem cum sole luna per eandem septimā. 10. annorum. et in fine huius diuio-
 nis transferunt nato. 5. anni. 260. dies. 18. hore. deinde habuit participationē cum
 sole saturnus per septimā partem. 10. annorum. et in fine huius diuisionis transfe-
 runt nato septem anni. 52. dies completi. deinde habuit participationem cum
 sole iupiter in dispositione fridarie per eandem septimam. et in fine huius di-
 uisionis transferunt nato. 8. anni solares. 208. dies. 12. hore. deinde habuit par-
 ticipationem cum sole in dispositione fridarie mars in vltima septima parte de-
 cem annorum. et in fine huius diuisionis transferunt nato. 10. anni completi.
 secundum hunc modum est faciendum in fridarijs omnium planetarum. Caput autem
 draconis et caudam quilibet eorum disponit per se annos fridarie sue siue parti-
 cipationem planetarum. Narrare autem euentus contingentes nato in qualibet
 harum diuisionū esset nimis longū. Haly autē abenragel in suo libro ma-
 gno complete posuit omnes diuisiones et iudicia cuiuslibet diuisionis. ideo qui
 volunt hec iudicia legant librum illum.

¶ De hoc almanar. In hoc capitulo docet quis plan-
 etarum sit eleuatus super alterū. Intentio sua est quod planeta qui fuit altior in circulo suo breui. scilicet
 in epicyclo dicitur eleuatus super alterum eleuatione de qua hic loquitur. et
 hoc est quod dicit Ptolemeus in. 63. propositione centiloquij. Dicit enim opus
 aspicere in coniunctione. Saturni et iouis in eodem minuto ad eleuationem
 vnus super alterum et iudicia cum fortitudine nature eius in hoc mundo. Et
 similiter fac in. 21. coniunctionibus residuis. Haly ibidem dicit in commento eleua-
 tio planete super planetam est vt sit remotio eius ab auge sui circuli breuis. et
 ille dicitur eleuatus super alterum. Auctor autem in littera iubet aspicere me-
 dium locum planete et verum locum planete. et si verus locus planete fuerit mi-
 nor medio motu planeta est descendens a superiori parte epicycli versus infe-
 riorē partem. Si vero verus locus planete maior medio motu fuerit plane-
 ta est ascendens ab inferiori parte epicycli versus superiorē partē. et vt breui-
 ter dicat si argumentū equatur planete fuerit minus sex signis comunibus est
 descendens. et si plus est ascendens. deinde iubet auctor subtrahere mediū mo-
 tum planete de vero motu eiusdem si mediū motus fuerit minor vero: vel e-
 tra si fuerit maior ita videlicet. quod minor subtrahatur a maiori et residuum iubet
 multiplicare per septem. et numerum prouientem iubet diuidere per. 22. et
 numerum quotientem iubet tenere pro eleuatione quando ascendit vel pro de-
 pressionē quando descendit. De venere et mercurio iubet respicere differenti-
 am inter locum cuiuslibet eorum et locum solis et iubet facere sicut in alijs. Mod-
 us prius dictus secundum sententiā Ptolemei videtur mihi melior et certior. de iud

De dicit auctor q̄ fortior significatio planetarum est cum vnus eorum fuerit eleuatus super alterum in coniunctione. In oppositione autem & in quarto aspectu erit significatio minus apparens. & si vnus planeta fuerit ascendens & alter descendens. ille qui fuerit ascendens vadit supra descendentem. & si vterq; fuerit ascendens ille vadit super alium: qui fuerit maioris ascensionis. & si vterq; fuerit descendens: ille vadit super alium. qui fuerit minoris descensionis. Dicitur etiam alio modo planeta eleuari super planetam quatum ad altitudinem quae septentrionalis vadit super meridianum. Et si fuerit ambo septentrionales ille qui fuerit plus septentrionalis vadit super illum qui fuerit minus septentrionalis. Si vero fuerit ambo meridionales ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super illum qui fuerit maioris latitudinis. Si fuerit aliquis planetarum in ecliptica carens latitudine tunc planeta septentrionalis vadit super eum & ipse carens latitudine vadit super meridianum.

Aperitio portarum. Dicitur q̄ aperitio portarum dicitur quando inferior iungitur superiori & cum hoc fuerit eorum domus opposita. Verbi gratia. quando luna coniungitur cum saturno vel eum aspicit tunc est aperitio portarum. Similiter quando sol coniungitur saturno. domus enim solis & lune sunt opposita domibus saturni. Similiter fit aperitio portarum quando mercurius coniungitur Joui. quia ambe domus vtriusque sunt opposita. Similiter quando iungitur venus marti fit aperitio portarum quia eorum domus sunt opposita. Dicitur hispalensis q̄ venus significat humiditatem. Mercurius significat ventos. saturnus nebulas & frigus. mars ventos a dextro. i. a meridie & calorem. iupiter temperiem & ventos a sinistro. i. a septentrione. Dicitur idem hispalensis q̄ luna separatur a coniunctione alicuius planete vel ab eius aspectu & coniungitur alteri planete & sint illoz planetarum domus opposita. hoc est aperitio magnarum valuarum in qua necesse est venire ventos vel pluias vt est ex natura illoz planetarum. verbi gratia: luna q̄ separando a venere coniungitur marti aut separando a mercurio coniungitur Joui: aut separando a sole coniungitur saturno. hoc est aperitio magnarum valuarum.

Et ex hoc albutem. Hic loquitur de horis fortunatis & ifortunatis dicit q̄ indi inuenerat. 12. horas post coniunctionem solis & lune & dant eas soli: & diuidunt eas in tres partes & iudicant super primas quatuor horas secundum iudicium primi domini triplicitatis loci solis. & iudicant super quatuor secundas secundum iudicium secundi domini triplicitatis loci solis. & super quatuor ultimas secundum iudicium tertii domini triplicitatis loci solis hora coniunctionis. Postea dant veneri. 12. horas sequentes & diuidunt eas similiter in tres partes & iudicant super quilibet quatuor secundum iudicium domini triplicitatis loci veneris hora coniunctionis. Postea faciunt similiter cum mercurio & luna & cum ceteris planetis secundum ordinem planetarum donec reuertatur orbis ad solem post. 84. horas. & tunc recipiunt a sole secundum eundem ordinem. & hoc continuat usque ad coniunctionem secundam. Et quidam dicunt q̄ post coniunctionem sunt. 12. hore que vocantur combuste in quibus non est bonum incipere aliquod opus. & post has. 12. combustas sunt. 72. hore incombuste in quibus utilis est inceptio operum: & post has. 72. incombustas iterum sunt duodecim combuste. & iterum post illas. 72. incombuste & post eas. 12. combuste & sic vsq;

q̄ ad coniunctionem sequentem. Et vt breuiter dicatur omnes .12. hore que dantur soli fm ordinem planetarū sunt combuste z. 72. que sunt aliorūz planetarum sunt incōbuste. Deinde dicit auctor z diuidunt has .12. horas cōbustas in tres diuisiones z quelibet diuisio erit ex quattuor horis. Et dicunt quidā q̄ qui inceperit bellum in quattuor primis horis cōbustis timenda est perditio anime sue. Auctor nō intelligit perditionē aie post vitā istāz na q̄ post separationē aie a corpore rapiant eā diaboli z deducant ad inferos. Sed intelligit anime pditionē idest amissionē vite p̄sentis z hoc mō intelligitur in oibus locis iudiciorū astronomie. De ista enim perditione pertinet ad eos loqui. De prima autē perditione pertinet teologis. Et qui inceperit bellū in scōis quattuor horis timendū est detrimentū sui corporis. s. absq̄ perditione vite z qui inceperit bellū in vltimis quattuor timenda est perditio oīūz que possidet z time tur perditio illorū que pertinent ad ipsum z sic completa expō quarte differentie alchabiciū introductorij ad magisterium iudiciorum astrorum.

Differentia quinta in commemoratione vniuersarum partium. Ista est quinta differentia

istius libri in qua auctor docet protectionem partium z potest diuidi in duas partes quoniam in prima parte ponit partes que cadunt in natiuitatibus. Et in secunda parte ponit partes que cadunt in reuolutionibus annorū mundi. Secunda pars incipit ibi: z quia auxiliante deo. Prima pars diuiditur in duas partes: qm̄ in prima parte dat modū protectionis partū in generali z exemplificat de parte fortune. In secunda parte ponit in speciali partes. 12. domoz. Secūda pars incipit ibi. incipiamus itaq̄ post partē fortune. Sñia prime partis est talis. Modus in protectionibus partū est q̄ accipiuntur gradus equales qui sunt inter vnū locūz z alius z numerus ille projicitur ab ascendente vel alio loco. vel adduntur super gradus equales qui fuerunt iter ambo loca gradus qui sunt ab initio signi ascendētis z productū cōputatur ab initio signi ascendētis dando cuilibet signo. 30. gradus. z vbi finitus fuerit numerus ibi est pars fortune. Verbi gratia: pono q̄ sit sol in fine sexti gradus piscium z luna sit in fine. 14. gradus geminorum z gradus ascendētis sit. 10. gradus arietis. subtraham verūz locū solis a vero loco lune z remanent. 98. gradus super quos addam. 10. gradus qui sunt a principio arietis vīq̄ ad gradū ascendētē z proueniunt. 108. gradus incipiam projicere ab initio arietis dando cuilibet signo. 30. gradus: z terminatur numerus iste in .28. gradu cancri. ibi ergo est pars fortune in exemplo preposito.

Incipiamus itaque. In hac parte ponit protectionis partium secundum ordinem .12. domozum ponendo in qualibet domo partes ad illam pertinentes. Et potest viuidi in tot partes quot sunt domus vbi partes incipiunt patet in littera. Primo ponit partes prime domus z sunt sex. Prima est pars vite. Secūda est pars hylech. Tertia est pars futurorum siue pars diuinationis. Quarta est pars dilectionis z concordie. Quinta est pars stabilitatis z durationis. Sexta est pars animositatis z audacie. Dicit in littera cum volueris scire partem vite accipe gradus

qui sunt a Ioue vsq; ad saturnum in die z in nocte gradus qui sunt a saturno vsq; ad Ioue z projice ab ascendente. Albumazar dicit in suo introductorio magno q; hec pars significat vitam naturalem z esse corporis ac victus que si fuerit boni esse significat prolixitatem vite z sanitatem corpori z gaudium anime. Si vero fuerit impedita significat paucitatem vite z multitudinem infirmitatum animoq; merorem ac tristitiam. Deinde dicit auctor pars hylech accipitur a gradu cōiunctionis que precessit natiuitatē si natiuitas fuerit cōiunctionalis. vel a gradu p̄uentionis. i. oppositiōis si natiuitas fuerit p̄uentionalis vsq; ad gradum lune z projicitur ab ascendente natiuitatis vbi finit⁹ fuerit numer⁹ ibi est pars hylech. albumazar dicit qd̄ hec pars dirigitur quēadmodū dirigitur hylech per gradus z ducit ei⁹ p̄fectio per signa quēadmodū fit de hylech. cū q; p̄uenerit eius directio vel p̄fectio ad malos significat impedimētū z periculum. Et erant multi sapientū astrologorū cū inuenirent hominē patientē pericula maxima in quibusdā tēporib⁹ z nō inuenirent in eodē tēpore suū hylech peruenisse ad loca malorū. nec inuenirēt idē impedimēto patētē significatio nem in reuolutione eiusdem anni nesciebāt causas huius rei. Et ideo latebat eos hocq; non dirigebāt hanc ptem z si direxissent eā inuenissent hoc malū accidere in eodē tempore quo peruenisset hec pars ad loca quedā significātia ipsum periculum. Pars futurorū accipit in die a luna vsq; ad solē: z in nocte ecōtra z p̄icit ab ascēdēte z p̄prietates istī⁹ partis scdm Albumazar est significare animā z corpus z esse eorū. z significat fidem z p̄phetiam z regionē z delictum z secreta z cogitationes atq; intentiones z res occultas z celatas: z omne quod absens est ex rebus per hunc modum applicabis iudicia in alijs z a quo loco in quez accipiatur quelibet z a quo loco projiciatur patet in littera.

Secunda domus. Hic ponit partes secunde domus z sunt tres. Prima est pars substantie. Secunda est pars paupertatis z paruitatis ingenij. Tertia est pars beatitudinis triumphī z victorie. Albumazar dicit q; pars substantie significat profectum z victum ac cibum quibus sustentantur corpora que si fuerit i bono loco significat bonum esse in substantia cibo z victu. Et si fuerit impedita significat malum esse in his que diximus. Ceteras autē species fortune apparentes ex substantia scilicet que thesaurizatur z seruatur ac acquiritur significāt ceteri significatores substantie z pars fortune.

Tertia domus. Hic ponit partes tertie dom⁹ z sunt due. Prima est pars fratrum. Secunda est pars beniuolentie fratrum. Dicit Albumazar quod pars fratrum z dominus eius. idest dominus signi in quo ceciderit significant esse fratrum z cōcordiam eorum atq; dilectionem peregrinationemq; eorum z absentiam. Post hec aspice si hec pars z dominus eius ceciderint in signis multorum filiorum multiplicabuntur fratres. z si ceciderint in signis paucorum filiorum erunt pauci. Et si volueris scire numerum eorum accipe numerum signorum que fuerunt inter partem z dñm domus in qua ceciderit aut quot fuerint inter ipsum dñm z partem z pone vnicuiq; signo vnum. Et si fuerint inter eos signum cōe duplica numerum eiusdem signi. Et si fuerit inter ipsam partem z dñm domus in qua ceciderit aliquis planeta accipere ei etiā vnum. Albumazar etiā ponit par

tem vnā in hac domo que vocatur pars mortis fratrum: z dicit qđ accipitur in die a sole in gradum mediū celi z in nocte econtra. z augentur de super gradus ascendens z projicitur ab ascendente. z quotienscunq; peruenit hec pars fm directionem ad significatores fratrum z sorozū dando vniciq; gradū vnū annum aut per profectionē dando cuilibet signo annū eueniet fratribus z sorozibus aliquid horribile. aut aliquis eozum morietur.

Quarta domus. Hic ponit partes quarte domus z sunt sex. Prima est pars patrum. Secunda est pars mortis patris. Tertia est pars annozum. Quarta est pars hereditatum z possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati vtrum sit filius illius cui imponitur vel non. Sexta est pars finis rerum. Albumazar dicit quod pars patris significat esse patris z eius nobilitatis atq; generis. z si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dñs domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunatus. Si vero fuerit mali esset erit laboriosus. A secunda parte huius domus que est pars mortis patris accipitur causa mortis: z quotienscunq; profectio anni peruenit ad hanc partem vel ad dominum eius significat periculum patri. z similiter cum peruenit aliquis eozum ad significatores patris.

Quinta domus. Hic ponit partes quinte domus z sunt septem. Prima est pars filiozū. Secunda est pars tēporis in quo debent haberi filij. Tertia est pars propter quā scitur masculinitas vel femininitas. Quarta est pars per quā scitur de nato de quo fit interrogatio virū sit masculus vel femina. Quinta est pars ad quā cū peruenit iupiter est significatio filij. Sexta est pars dilectionis filiozū. Septima est pars scientie filiozū. Dicit Albumazar si pars filiozū ceciderit in signo multozum filiozū habebit multos filios. Si vero ceciderit in signo sterili non habebit aliquē filium. Si vero ceciderit in signo paucozum filiozū habebit paucos filios. Et si hec pars significauerit filios z fuerit fortunata filij viuent: z si infortunata morientur.

Sexta domus. Hic ponit partes sexte domus z sunt due. Prima est pars azemena idest debilitatis inseparabilis alicuius mēbri. Secda est pars seruoziū. Si pars azemena fuerit cōiuncta cū fortunis erit natus sanus in mēbris suis. Si vero fuerit cōiuncta in fortunis habebit morbos inseparabiles in mēbris. z loca in quibus erunt he egritudines sciuntur a locis infortunarum significantium eas.

Septima domus. Hic ponit partes septime domus z sunt quattuor. Prima est pars desponsationis virozu. Secunda est pars desponsationis mulierum. z hec accipitur duobus modis. Tertia est delectationis z voluptatis. Quarta est pars nuptiarū. Quā pars desponsationis peruenit per directionē ad Jovē vel venerem est significatio desponsationis. Et ego inveni in vna natiuitate tempus desponsationis quā dñs partis desponsationis peruenit ad ipsam partem per directionem dando cuilibet gradū annum vnū.

Octava domus. Hic ponit partes octave domus z sunt quattuor. Prima est pars mortis. Secda

est pars plāete qui interficit. Tertia est pars āni i quo veniet nato mors aut paupertas zc. quarta est pars cōtentionis z litigationis. Dicit Albumazar si pars mortis fuerit impedita z dñs eius z nō aspexerint eos fortune interficiet natus morte turpissima. Si vero aspexerit fortune erit ecōtrario. Si luna sol aspexerit partē planete interficiētis z ipsa luna fuerit in signo membroꝝ abscissoꝝ natus interficiet patiēdo. Et si luna fuerit impedita abscidet ei aliqd de membris. Quā pars anni in quo tūmef nato mors dñs eius cum dño ascendētis fuerint impediti erit natus multarum infirmitatū z afflictionis in corpore atq; substantia z multotiens appropinquabit perditioni corporis z amissione substantie. z quotienscūq; profectio anni peruenerit ad hanc partem: aut peruenerit hęc pars per profectioem aut directionem ad ascendens aut ad dominū eius inueniet natus pericula in corpore z infirmitatibus z inueniet angustiam z horribile in substantia. timebit quoq; mortem ex diuersis partibus.

Nona domus. Hic ponit partes none domoꝝ z sunt due. Prima est pars peregrinationis. Secūda est pars itineris in aqua. Ab istis accipiuntur peregrinationes nati z itinera per aquas. Albumazar dicit. C Si pars itineris in aqua ceciderit in signo aq̄tico faciet natus multa itinera p aquas z si ibi fuerit fortunata habebit in suis itineribꝝ profectū ac lucrum. z si fuerit infortunata significat cōtrariū.

Decima domus. Hic ponit partes decime domus z sunt s. Prima est pars regionis atq; regni. Secūda est pars regis atq; regni. Tertia est pars principatum operis regni. Quarta est pars significans virum sit causa regni vel non. Quinta est pars matrum.

Undecima domus. Hic ponit partes vndecime domoꝝ z sunt due. Prima est pars amicorum. Secūda est pars significans profectum z effectum z amicitiam amicorum.

Duodecima domus. Hic ponit vnā solam partem in hac domo. que est pars inimicorum. Et hęc sunt partes alie quibus videntur magistri iudiciorum. Hic ponit quasdam alias partes que non sunt in aliqua domoꝝ z sunt sex. Prima est pars mendaciū rumorū. Secūda est pars rationis z pfundationis sensus. Tertia est pars sapientie z discipline. Quarta est pars guerre z preliorum. Quinta est pars pacis. Sexta est pars aspiciendi in reuolutionis annoz. z omnes iste prouiciuntur ab ascendente.

Quia auxiliante deo. Hic ponit partes que cadūt in reuolutionibꝝ annoz mundi. Hic ponit partes que cadūt in reuolutionibꝝ annoz mundi. Et potest diuidi in duas partes. qm̄ pmo ponit partes quibꝝ videntur magistri iudicioruz in reuolutionibꝝ in causis regnoz. Scdo ponit partes quibꝝ videntur magistri iudicioruz in p̄sciendo forū reruz. scda est ibi. Itē sunt hic alie partes. Dicit qd ex partibꝝ que exercent in reuolutionibꝝ annoz mundi ad sciendū causas regni atq; iperij z ista accipitur a marte in lunā: z p̄icitur ab ascēdēte cōiunctionis que significat mutationē regni z accipit alio mō a gradu ascēdētis

coniunctionis in gradum coniunctionis. intelligendo a gradu ascendente re-
volutionis anni in quo est coniunctio vsq; ad locum in quo planete coniu-
guntur. & nisi hoc modo intelligatur impossibile est. Supponitur enim quod
homo sciat gradum ascendente in hora coniunctionis planetarum superio-
rum. Hoc autem est impossibile secundum qd dicit Abraham Euenesre: dicit
enim si possemus scire diem in qua coniungi debeant: esset hec res magna. Sic
etiam pars alio modo videlicet accipitur a gradu medijs celi revolutionis il-
lius anni in quo fuit coniunctio vsq; in solem & proiectur a gradu iouis. Se-
cunda pars per quam scitur quantum debeat durare rex regno. Hic accipitur
hora electionis regis a sole in .15. gradu signi leonis. Et proiectur a luna. acci-
piuntur et a luna in .15. gradu cæri & proiectur a sole. 3^a pars est de tēpore electio-
nis regis. hic accipitur hora electionis regis in die a ioue in saturnuz & in no-
cte e contra & proiectur ab ascendente revolutionis anni in quo surrexit rex. Et
si iupiter fuerit in signo cōi & reuolutio fuerit diurna & cū hoc fuerit iupiter ca-
dens ab angulo tunc accipitur a saturno in iouē & addunt de sup. 30. gradus: &
proiectur ab ascendente. Si vero iupiter & saturnus fuerint sibi oppositi & am-
bo fuerint cadentes ab ascendente accipitur medietas graduuz qui sunt inter
eos & proiectur ab ascendente. Et si fuerit iupiter in exaltatione sua & fuerit re-
uolutio in nocte numeratur ab eo in saturnū & proiectur ab ascendente. Dein-
de dicit auctor qd due sunt partes maxime ex quibus extrahitur tps electionis
regis & eius durationis. Prima earum est vt aspicias horā electionis regis &
aspicias vbi prouenit profectio anni a cōiunctione triplicitatis que significa-
uit illā sectā in qua est illud regnum s̄m qd datur oibus. 30. gradibus annus &
oibus duobus gradibus cū dimidio mensis. & sic s̄m istā proportionē vsq; ad
horā electionis. & cū sciueris in quo gradu signi sit serua illū gradū: quia ab eo
equabis primā partē. Et cū volueris equare eā aptabis ascendens reuolutio-
nis anni in quo surrexit ipse electus. Postea respice saturnuz & iouem & quis
eorum fuerit orientalis a sole accipe ab illo vsq; in gradum equationis partis
prime quam seruasti: & projicie ab ascendente reuolutionis & quo peruenerit
numerus ipse est locus prime partis. Nota qd auctor dicit accipe a planeta
orientali a sole & saturno vel ioue & nō dicit qd sit faciendū qn̄ ambo sunt orien-
tales. ego credo qd tunc debet accipi ab eo qui soli fuerit propinquior. Itē nō
dicit quid debeat fieri qn̄ nullus eorum est orientalis vt breuiter dicam nescio
quid fieri debeat quia nō vidi istas duas partes per hunc modū positas in ali-
quo alio libro. Secunda pars scitur hoc modo. Aspice coniunctione iouis &
saturni in qua surrexit rex vel cepit regnū ad qd signū & gradū peruenit pro-
fectio anni dando cuilibet anno. 30. gra. & cuilibet mēsi. 2. gra. cū dimidio vsq;
ad diem in qua surrexit rex & ipse est locus equationis partis secunde serua-
euz. Post hoc accipe a saturno vel ioue quis eorū orientalis fuerit vsq; ad lo-
cū partis secunde & projicie ab ascendente reuolutionis anni & quo peruene-
rit numerus ipse est locus partis secunde. Hæ sunt partes que significant forti-
tudinem regis & eius durationem. Dicit haly abenragel. aspicias in reuolutio-
nez annorū mūdi pro intronizatione intronizati. Primo a saturno que est pri-
ma pars. & a ioue que est secunda. & quot gra. & quot minuta fuerint inter eos
& nota hoc. Postmodū cōsidera in quo signo est dñs medijs celi & reducas illos

gra. ad ascensiones illius signi in quo fuerit & q̄ inde exiuerit erit id quod du-
rant anni vel menses aut dies. Et si fuerit in domibus vel in exaltationibus su-
is erunt anni & si fuerint peregrini in succedentibus erunt menses: alioquin
erunt dies. Similiter quando sol applicuerit marti & mars fuerit cursu vacu-
us non applicans saturno significat q̄ milites mouebuntur contra ipsum in-
tronizatum & venient super ipsum erecū. & propter hoc accident ei tristitie &
anxietates & forte capient euz. Tamen si mars cū hoc applicuerit saturno ipso-
rum nature coniunguntur & nullus mouebitur contra eum.

Item sunt alie partes. Hic auctor ponit partes que exer-
centur in reuolutionibus anno-
rum mundi per quas scitur que res erunt chare & que viles. Sententia littere
est talis. Cum volueris scire vtrum aliqua res erit chara vel vilis multum vel
parū cōsidera partem illius rei & vide in cuius planete domo vel exaltatione
vel termino siue triplicitate cadat ipsas pars. qui planeta si fuerit cōbustus vel
retrogradus aut in aliquo loco maligno vilescit res illa & erit parui precij. Si
vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo & maxime & in medio celi graua-
bitur res illa & erit maioris precij. & si peruenerit dñs domus illius ad locum
descensionis sue vilescit res illa. Vult dicere si planeta habens plures fortitu-
dines in loco partis fuerit in aliqua dignitatū suarū & maxime in sua exaltatio-
ne. aut fuerit in aliquo angulo & maxime in medio celi res illa erit chara. & s̄m
quātitatē fortitudinis planete in suis dignitatibus aut in angulis vel succeden-
tibus erit quātitas caritie. Si vero planeta ipse fuerit in casu a domo vel exal-
tatione sua vel fuerit in domo cadente ab angulo vilescet res illa & erit parui
precij. Aspice s̄m aspectum fortunarū & infortunarū ad eā. s. partes & ad lunā &
dñm eius quis sit & qualiter aspiciat illā partē. Si aut fortuna & luna aspiciant
ipsam partē multiplicabitur eadem res in precio. & si aspexerint eaz in fortune
detrimentū patietur res illa & erit vilis & parui precij. Ego dico tibi q̄ si plane-
ta hñs plures fortitudines in loco partis in reuolutione anni retrogradus fue-
rit & cū hoc fuerit in aliqua dignitatū suarum vel in angulo significat q̄ res il-
la erit chara sed nō in principio anni quādiu dñs partis est retrogradus. & qñ
ille planeta incipiet dirigi tunc res illa incipiet esse chara. Eodē mō si planeta
dñs partis fuerit in casu & fuerit directus significat vilitatem rei sed illa vilitas
erit maxima qñ planeta incipiet esse retrogradus. Deinde ponit protectiones
& incipit a parte tritici & dicit q̄ pars tritici accipitur a sole in martē & proyicit
ab ascendente: a quibus locis accipiantur & a quibus locis proyiciantur patet
in littera. Et vt melius pateat modus ponaz exemplū de parte tritici in figura
coniunctionis precedentis introitū solis in arietem & etiā in figura reuolutio-
nis anni istius. s. 1331. dico q̄ parisius s̄m veritatē tabularū alfonsij in hora cō-
iunctionis solis & lune precedentis introitum solis in arietem erit ascendens
primus gra. cancri. locus solis illa hora erit. s. signa alfonsi. 56. gradus. 42. mi-
nuta. 36. scda verus locus martis fuit vñū signū. 44. gra. 17. minuta. 28. scda vi-
debo quātū est inter solem & martē subtrahendo locus solis a loco martis & in-
uenio. i. signū. 47. gra. 34. minuta. 52. scda quē numerū cōputabo ab ascenden-
te & terminatur numerus in libra. 18. gra. 10. minuto. 6. secundo. Deinde vide-
bo quis est ibi fortior & inuenio saturnū in illo loco fortiorē quia est exaltatio

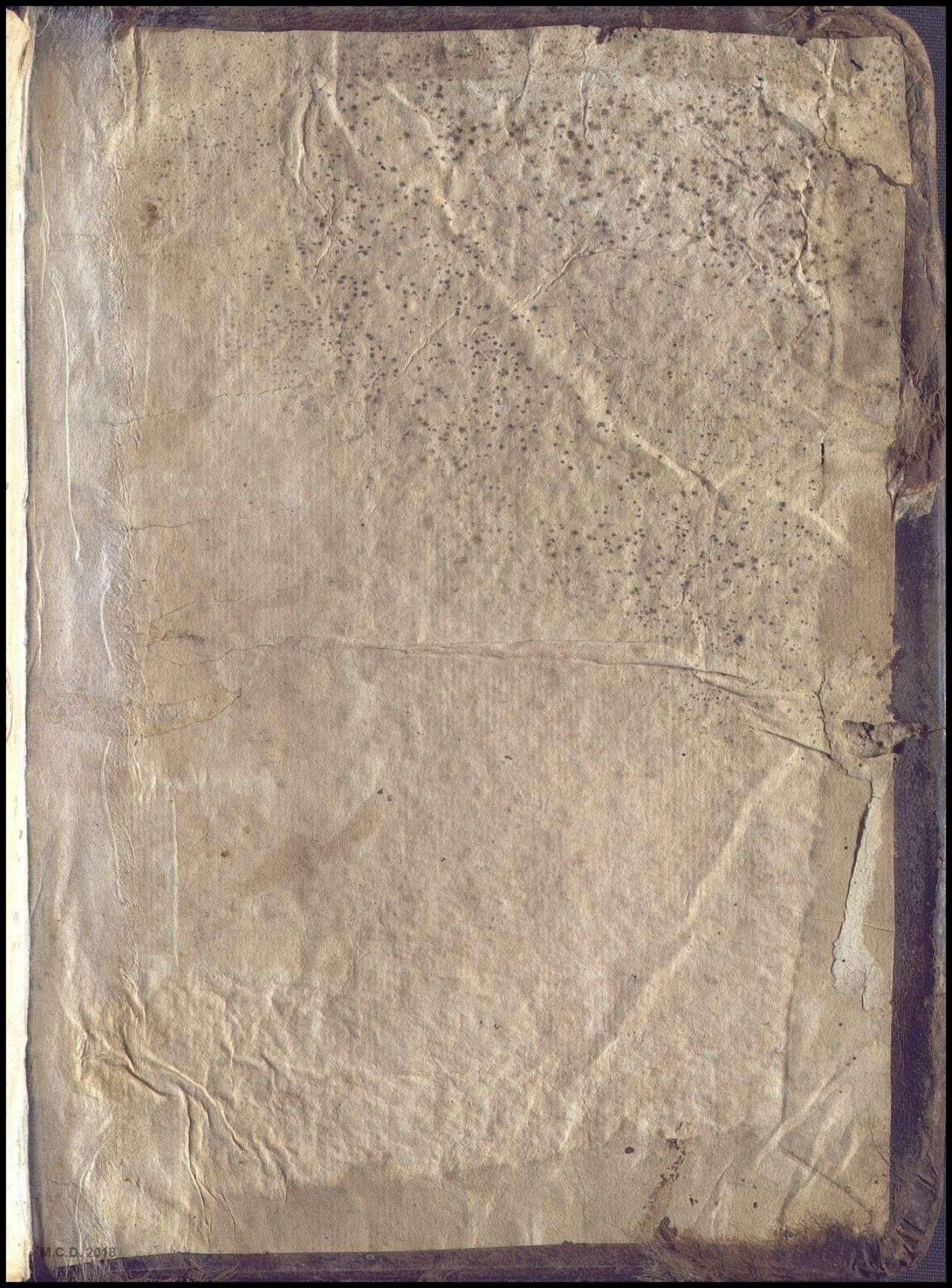
sua noie cuius hēt ibi quattuor fortitudines. et est triplicitas sua rōne cuius hz tres fortitudines. est etiā facies sua rōne cuius hz vnā fortitudinē: hz ergo saturnus in loco partis tritici. 8. fortitudines. Post saturnū est venus qz est domus sua et hz ibi. 5. fortitudines. et iupiter hz ibi terminū. Aspiciā statū cuiuslibet isto rum in figura et fm statū eorū videbo de sorte tritici. Aspiciā pmo ad saturnū quē statū ipse hz in figura: et inuenio ipsū in angulo terre nō distantē ab angulo p. 4. gra significat hoc qd triticū dz esse charū nō tñ multū qz angulus nō est fortis fortior enim angulorū quātum ad hoc est mediū celi: deinde ascendens postea angulus terre et vltimo angulus occidentalis tñ quia saturnus est retro gradus et in loco suo peregrinus nulla hñs in loco suo dignitatem sīgt qd tritici in principio anni erit parui precij. Et qñ saturnus incipiet dirigi ascēdet precij eius et erit magis charus. hec est significatio saturni. Deinde aspiciā ad statū veneris et inuenio eam in domo. II. sua propria domo significat hoc sīgt qd triticum erit aliquantulū charum. Prospiciā etiā eandē partē in figura reuolutionis anni eiusdz. Dico quod ascendens reuolutionis secundū tabulas predictas erit quartus gradus. 15. minuta. 16. secunda libze. Distantia inter solem et martē erit. i. signū. 45. gradus. 3. minuta. 59. secunda. Cōputabo hunc numerum ab ascendente: et terminatur numerus in capricorno. 19 gra. 19 minuto. 25. secūdo mars hz in loco istius partis exaltationē et triplicitatē hz ergo ibi septem fortitudines saturnus habet ibi domus et faciem: habet ergo ibi sex fortitudines mars est fortior in loco et ipse in angulo mediū celi significat hoc qd triticum debet esse charum: sed quia mars est in casu ab exaltatione sua nō erit charum donec exiuerit casum suum.

Constitutū scriptū sup alchabiciū ordinatum p Joāne de saxonā in villa parisiensi. anno. 1331. Correctū partiu et medicine doctore magistrū Bartholomeuz de altem et nusia. Impressum Venetijs per Joānem et Gregoriū de gregorijs fratres. anno natiuitatis dñi. 1503. die. 10. Augusti.

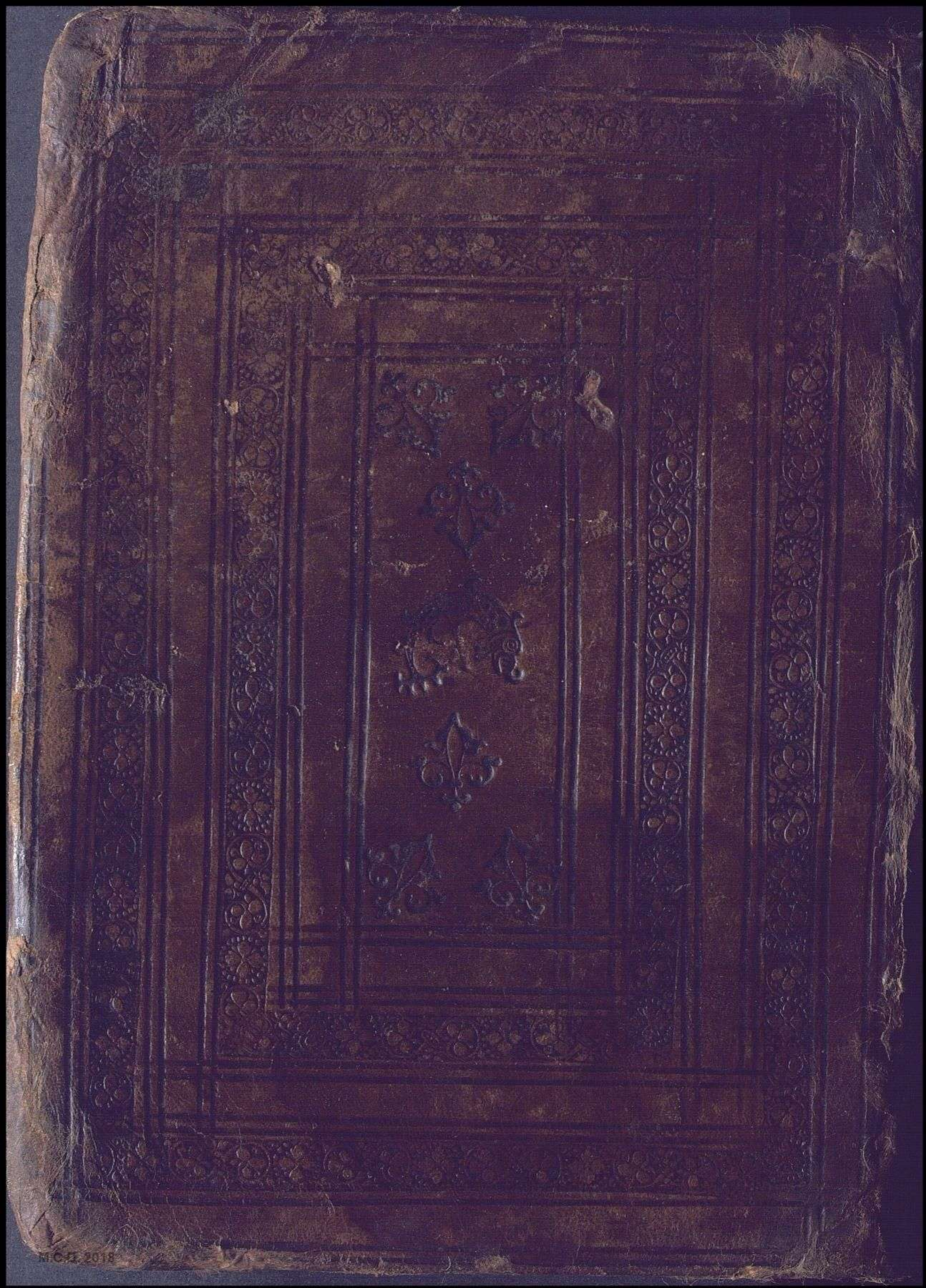
Tabula foliorum huius operis.

<p>a Libellus isagogicus De diuisione Tabula domorum Ubi preponuntur</p>	<p>d netur. C Secunda tactant de ea: de confirmatione toz. 16. aquila</p>	<p>g res intelligendum scit estatis bus turbationes diametri terre</p>
<p>b Differentia secunda et alaozmes ac mundiciam Luna fortuna</p>	<p>e 147. gradus ante angulum. Facies autem ab oriente</p>	<p>h tur magistrū tem natiuitas rum predictorū intelligendum est.</p>
<p>c vero natiuitas di dixit numerus annorum fridarie eius</p>	<p>f quod diuitie quarte domus et planetas hoc fuerit</p>	<p>i nalis que ascendens et tertia diuisio de dicit</p>

Alphabetus cum comento.
Cum gratia z privilegio.

